

AMSTERDAMSKA POGODBA,
KI SPREMINJA POGODBO O EVROPSKI UNIJI,
POGODBE O USTANOVITVI EVROPSKIH SKUPNOSTI
IN NEKATERE Z NJIMI POVEZANE AKTE

NJEGOVO VELIČANSTVO KRALJ BELGIJCEV,

NJENO VELIČANSTVO KRALJICA DANSKE,

PRESEDNIK ZVEZNE REPUBLIKE NEMČIJE,

PRESEDNIK HELENSKE REPUBLIKE,

NJEGOVO VELIČANSTVO KRALJ ŠPANIJE,

PRESEDNIK FRANCOSKE REPUBLIKE,

KOMISIJA, KI JE SKLADNO S ČLENOM 14 IRSKE USTAVE POOBLAŠČENA ZA IZVRŠEVANJE IN IZVAJANJE POOBLASTIL IN NALOG PREDSEDNIKA IRSKE,

PRESEDNIK ITALIJANSKE REPUBLIKE,

NJEGOVA KRALJEVA VISOKOST VELIKI VOJVODA LUKSEMBURŠKI,

NJENO VELIČANSTVO KRALJICA NIZOZEMSKA,

ZVEZNI PREDSEDNIK REPUBLIKE AVSTRIJE,

PREDSEDNIK PORTUGALSKE REPUBLIKE,

PREDSEDNIK REPUBLIKE FINSKE,

NJEGOVO VELIČANSTVO KRALJ ŠVEDSKE,

NJENO VELIČANSTVO KRALJICA ZDRUŽENEGA KRALJESTVA VELIKA BRITANIJA IN SEVERNA IRSKA

SO SKLENILI spremeniti Pogodbo o Evropski uniji, pogodbe o ustanovitvi Evropskih skupnosti in nekatere z njimi povezane akte

in so v ta namen imenovali svoje pooblaščenice:

ZA NJEGOVO VELIČANSTVO KRALJA BELGIJCEV:

g. Erik DERYCKE,
minister za zunanje zadeve,

ZA NJENO VELIČANSTVO KRALJICO DANSKE:

g. Niels Helveg PETERSEN,
minister za zunanje zadeve,

ZA PREDSEDNIKA ZVEZNE REPUBLIKE NEMČIJE:

dr. Klaus KINKEL,
zvezni minister za zunanje zadeve in namestnik zveznega kanclerja,

ZA PREDSEDNIKA HELENSKE REPUBLIKE:

g. Theodoros PANGALOS,
minister za zunanje zadeve,

ZA NJEGOVO VELIČANSTVO KRALJA ŠPANIJE:

g. Juan Abel MATUTES,
minister za zunanje zadeve,

ZA PREDSEDNIKA FRANCOSKE REPUBLIKE:

g. Hubert VÉDRINE,
minister za zunanje zadeve,

ZA KOMISIJO, KI JE SKLADNO S ČLENOM 14 IRSKE USTAVE POOBLAŠČENA ZA IZVRŠEVANJE IN IZVAJANJE POOBLASTIL IN NALOG PREDSEDNIKA IRSKE:

g. Raphael P. BURKE,
minister za zunanje zadeve,

ZA PREDSEDNIKA ITALIJANSKE REPUBLIKE:

g. Lamberto DINI,
minister za zunanje zadeve,

ZA NJEGOVO KRALJEVO VISOKOST VELIKEGA VOJVODO LUKSEMBURŠKEGA:

g. Jacques F. POOS,
namestnik ministrskega predsednika, minister za zunanje zadeve, zunanjo trgovino in sodelovanje,

ZA NJENO VELIČANSTVO KRALJICO NIZOZEMSKO:

g. Hans VAN MIERLO,
namestnik ministrskega predsednika in minister za zunanje zadeve,

ZA ZVEZNEGA PREDSEDNIKA REPUBLIKE AVSTRIJE:

g. Wolfgang SCHÜSSEL,
zvezni minister za zunanje zadeve in podkancler,

ZA PREDSEDNIKA PORTUGALSKE REPUBLIKE:

g. Jaime Gama,
minister za zunanje zadeve,

ZA PREDSEDNIKA REPUBLIKE FINSKE:

ga. Tarja HALONEN,
ministrica za zunanje zadeve,

ZA NJEGOVO VELIČANSTVO KRALJA ŠVEDSKE:

ga. Lena HJELM-WALLÉN,
ministrica za zunanje zadeve,

ZA NJENO VELIČANSTVO KRALJICO ZDRUŽENEGA KRALJESTVA VELIKA BRITANIJA IN SEVERNA IRSKA:

g. Douglas HENDERSON,
državni sekretar za zunanje zadeve in zadeve Commonwealtha,

KI so se po izmenjavi pooblastil v pravilni in predpisani obliki

DOGOVORILI O NASLEDNJEM:

PRVI DEL

Vsebinske spremembe

Člen 1

Pogodba o Evropski uniji se spremeni v skladu z določbami tega člena.

1. Po tretji uvodni izjavi se vstavi naslednja uvodna izjava:

"POTRJUJOČ svojo zavezanost temeljnim socialnim pravicam, določenim v Evropski socialni listini, ki je bila podpisana 18. oktobra 1961 v Torinu, in v Listini Skupnosti o temeljnih socialnih pravicah delavcev iz leta 1989,"

2. Sedanja sedma uvodna izjava se nadomesti z naslednjim:

"ODLOČENI, da spodbujajo gospodarski in socialni razvoj svojih narodov ob upoštevanju načela trajnostnega razvoja in v okviru izoblikovanja notranjega trga, večje kohezije in varstva okolja ter da izvajajo politike, ki bodo zagotavljale, da bo napredek pri gospodarskem povezovanju spremljal tudi ustrezen napredek na drugih področjih,"

3. Sedanja deveta in deseta uvodna izjava se nadomestita z naslednjim:

"TRDNO ODLOČENI, da izvajajo skupno zunanjo in varnostno politiko, vključno s postopnim oblikovanjem skupne obrambne politike, ki bi lahko privedla do skupne obrambe skladno z določbami člena J.7, in tako krepijo evropsko identiteto in neodvisnost, zato da bi pospeševali mir, varnost in napredek v Evropi in po svetu,

TRDNO ODLOČENI, da olajšajo prosto gibanje oseb in hkrati zagotovijo varnost svojih narodov z vzpostavitvijo območja svobode, varnosti in pravice v skladu z določbami te pogodbe,"

4. V členu A se drugi odstavek nadomesti z naslednjim:

"Ta pogodba označuje novo stopnjo v procesu oblikovanja vse tesnejše zveze med narodi Evrope, v kateri se občitve sprejemajo čim bolj javno in v kar najtesnejši povezavi z državljani."

5. Člen B se nadomesti z naslednjim:

"Člen B

Unija ima naslednje cilje:

- spodbujati gospodarski in socialni razvoj ter visoko stopnjo zaposlenosti in doseči uravnotežen in trajnosten razvoj, zlasti z oblikovanjem območja brez notranjih meja, s krepitvijo ekonomske in socialne kohezije ter vzpostavitvijo ekonomske in monetarne unije, ki bo sčasoma vključevala enotno valuto v skladu z določbami te pogodbe,

- uveljaviti svojo identiteto na mednarodnem prizorišču, zlasti z izvajanjem skupne zunanje in varnostne politike, vključno s postopnim oblikovanjem skupne obrambne politike, ki bi skladno z določbami člena J.7 lahko privedla do skupne obrambe,
- okrepiti varstvo pravic in interesov državljanov držav članic z uvedbo državljanstva Unije,
- ohranjati in razvijati Unijo kot območje svobode, varnosti in pravice, na katerem se prosto gibanje oseb zagotavlja v povezavi z ustreznimi ukrepi glede kontrole na zunanjih mejah, azila, priseljevanja ter glede preprečevanja kriminala in boja proti njemu,
- v celoti ohraniti pravni red Skupnosti in ga nadgrajevati, pri čemer se preveri, v kolikšnem obsegu bi bilo treba revidirati politike in oblike sodelovanja, ki jih uvaja ta pogodba, za zagotovitev učinkovitosti mehanizmov in institucij Skupnosti.

Unija dosega svoje cilje v skladu z določbami, pogoji in časovnim razporedom te pogodbe, upoštevajoč načelo subsidiarnosti iz člena 3b Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti."

6. V členu C se drugi odstavek nadomesti z naslednjim:

"Unija skrbi zlasti za doslednost pri vseh svojih zunanjepolitičnih dejavnostih v okviru zunanje, varnostne, ekonomske in razvojne politike. Za zagotavljanje te doslednosti sta odgovorna Svet in Komisija, ki v ta namen sodelujeta. Izvajanje teh politik zagotavljata v skladu s svojimi pristojnostmi."

7. Člen E se nadomesti z naslednjim:

"Člen E

Evropski parlament, Svet, Komisija, Sodišče in Računsko sodišče izvajajo svoje pristojnosti pod pogoji in v namene, predvidene z določbami pogodb o ustanovitvi Evropskih skupnosti ter poznejših pogodb in aktov, ki prve spreminjajo in dopolnjujejo, pa tudi z drugimi določbami te pogodbe."

8. Člen F se spremeni na naslednji način:

a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

"1. Unija temelji na načelih svobode, demokracije, spoštovanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter pravne države, na načelih, ki so skupna vsem državam članicam.";

b) sedanji odstavek 3 postane odstavek 4, vstavi pa se nov odstavek 3:

"3. Unija spoštuje nacionalno identiteto svojih držav članic."

9. Na koncu naslova I se vstavi naslednji člen:

"Člen F.1

1. Svet v sestavi voditeljev držav ali vlad lahko na predlog ene tretjine držav članic ali Komisije in po pridobitvi privolitve Evropskega parlamenta soglasno ugotovi, da ena od držav članic huje in vztrajno krši načela, omenjena v členu F(1), potem ko je pozval vladu zadevne države članice, naj predloži svoje pripombe.

2. Ob takšni ugotovitvi lahko Svet s kvalificirano večino sklene, da nekatere pravice, ki izhajajo iz uporabe te pogodbe za zadevno državo članico, mirujejo, vključno z glasovalnimi pravicami predstavnika vlade te države članice v Svetu. Pri tem Svet upošteva morebitne posledice takšnega mirovanja pravic in obveznosti fizičnih in pravnih oseb.

Obveznosti zadevne države članice po tej pogodbi so zanj v vsakem primeru še naprej zavezujoče.

3. Svet lahko s kvalificirano večino naknadno sklene spremeniti ali preklicati ukrepe, sprejete v skladu z odstavkom 2, kot odgovor na spremembe okoliščin, zaradi katerih so bili uvedeni.

4. Za namene tega člena Svet odloča brez upoštevanja glasu predstavnika vlade zadevne države članice. Vzdržani glasovi navzočih ali zastopanih članov ne preprečujejo sprejetja odločitev iz odstavka 1. Kvalificirana večina se opredeli kot enak delež ponderiranih glasov zadevnih članov Sveta, kakor ga določa člen 148(2) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti.

Ta odstavek se uporablja tudi v primeru, ko glasovalne pravice mirujejo v skladu z odstavkom 2.

5. Za namene tega člena Evropski parlament odloča z dvotretjinsko večino oddanih glasov, ki predstavlja večino njegovih članov."

10. Naslov V se nadomesti z naslednjim:

"NASLOV V

DOLOČBE O SKUPNI ZUNANJI IN VARNOSTNI POLITIKI

Člen J.1

1. Unija določi in izvaja skupno zunanjo in varnostno politiko, ki zajema vsa področja zunanje in varnostne politike in katere cilji so:

- zaščititi skupne vrednote, temeljne interese, neodvisnost in celovitost Unije skladno z načeli Ustanovne listine Združenih narodov,
- krepiti varnost Unije v vseh njenih oblikah,
- ohranjati mir in krepiti mednarodno varnost v skladu z načeli Ustanovne listine Združenih narodov in Helsinške sklepne listine ter cilji Pariške listine, tudi s tistimi, ki se nanašajo na zunanje meje,

- spodbujati mednarodno sodelovanje,
- razvijati in utrjevati demokracijo in načelo pravne države ter spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin.

2. Države članice dejavno in brez pridržkov podpirajo zunanjo in varnostno politiko Unije v duhu lojalnosti in vzajemne solidarnosti.

Države članice si skupaj prizadevajo za krepitev in razvoj medsebojne politične solidarnosti.

Vzdržijo se vsakršnega ravnanja, ki je v nasprotju z interesi Unije ali ki bi lahko zmanjševalo njeno učinkovitost v vlogi povezovalne sile v mednarodnih odnosih.

Svet zagotovi spoštovanje teh načel.

Člen J.2

Unija uresničuje cilje iz člena J.1:

- z določitvijo načel in splošnih smernic skupne zunanje in varnostne politike,
- z odločanjem o skupnih strategijah,
- s sprejemanjem skupnih ukrepov,
- s sprejemanjem skupnih stališč,
- s krepitevijo rednega sodelovanja med državami članicami pri vodenju politike.

Člen J.3

1. Evropski svet določi načela in splošne smernice skupne zunanje in varnostne politike, tudi pri vprašanjih, ki zadevajo obrambo.

2. Evropski svet odloča o skupnih strategijah, ki naj jih Unija izvaja na področjih, kjer imajo države članice pomembne skupne interese.

V skupnih strategijah se navedejo njihovi cilji, trajanje in sredstva, ki jih dajo na razpolago Unija in države članice.

3. Svet sprejema odločitve, potrebne za določitev in izvajanje skupne zunanje in varnostne politike, na podlagi splošnih smernic, ki jih določi Evropski svet.

Svet priporoči Evropskemu svetu skupne strategije in jih izvaja, zlasti s sprejemanjem skupnih ukrepov in skupnih stališč.

Svet zagotavlja enotnost, doslednost in učinkovitost delovanja Unije.

Člen J.4

1. Svet sprejema skupne ukrepe. Skupni ukrepi zadevajo posebne situacije, v katerih se šteje, da je potrebno operativno ukrepanje Unije. V teh ukrepih so določeni njihovi cilji, obseg in sredstva, ki morajo biti dana na razpolago Uniji, po potrebi pa tudi njihovo trajanje in pogoji za njihovo izvajanje.

2. Če se spremenijo okoliščine z bistvenim vplivom na vprašanje, ki je predmet skupnih ukrepov, Svet ponovno preuči načela in cilje ter sprejme potrebne odločitve. Dokler Svet ne odloči, ostanejo skupni ukrepi v veljavi.
3. Skupni ukrepi obvezujejo države članice pri stališčih, ki jih sprejemajo, in pri njihovem delovanju.
4. Svet lahko od Komisije zahteva predložitev vseh ustreznih predlogov, ki se nanašajo na skupno zunanjo in varnostno politiko, da zagotovi izvajanje skupnih ukrepov.
5. Če se načrtuje sprejetje nacionalnega stališča ali izvajanje nacionalnih ukrepov skladno s skupnim ukrepanjem, se to sporoči dovolj zgodaj, da se omogoči predhodno posvetovanje v Svetu, če je to potrebno. Obveznost predhodnega obveščanja ne velja za ukrepe, ki pomenijo le prenos odločitev Sveta na nacionalni ravni.
6. V nujnih primerih, nastalih zaradi spremembe razmer, in če Svet o tem ni sprejel nobene odločitve, lahko države članice po hitrem postopku sprejmejo potrebne ukrepe ob upoštevanju splošnih ciljev skupnega ukrepanja. Zadevna država članica nemudoma obvesti Svet o vseh takih ukrepih.
7. Če pri izvajanju skupnih ukrepov nastanejo večje težave, država članica z njimi seznanjena Svet, ki o njih razpravlja in poišče ustrezne rešitve. Te ne smejo nasprotovati ciljem skupnega ukrepanja niti zmanjševati njegove učinkovitosti.

Člen J.5

Svet sprejema skupna stališča. V skupnih stališčih je opredeljen pristop Unije do posamezne geografske ali vsebinske zadeve. Države članice zagotavljajo skladnost svoje nacionalne politike s skupnimi stališči.

Člen J.6

V okviru Sveta se države članice medsebojno obveščajo in posvetujejo o vseh zadevah zunanje in varnostne politike splošnega pomena, da bi z usklajenim in konvergentnim delovanjem zagotovile čim bolj učinkovito uveljavljanje vpliva Unije.

Člen J.7

1. Skupna zunanja in varnostna politika zajema vsa vprašanja glede varnosti Unije, tudi postopno oblikovanje skupne obrambne politike skladno z drugim pododstavkom, ki bi lahko pripeljala do skupne obrambe, če bi Evropski svet tako odločil. V tem primeru državam članicam priporoči, naj takšno odločitev sprejmejo v skladu z njihovimi ustavnimi pravili.

Zahodnoevropska unija (ZEU) je sestavni del razvoja Unije in ji zagotavlja dostop do operativne zmogljivosti, zlasti v zvezi z odstavkom 2. Unijo podpira pri oblikovanju obrambnih vidikov skupne zunanje in varnostne politike, kakor je določeno v tem členu. Unija zato pospešuje tesnejše institucionalne odnose z ZEU, da bi se ZEU omogočila vključitev v Unijo, če bi Evropski svet tako odločil. V tem primeru državam članicam priporoči, naj takšno odločitev sprejmejo v skladu z njihovimi ustavnimi pravili.

Politika Unije v skladu s tem členom ne posega v posebno naravo varnostne in obrambne politike posameznih držav članic in spoštuje obveznosti iz Severnoatlantske pogodbe tistih držav članic, ki vidijo uresničevanje svoje skupne obrambe v Severnoatlantski zvezi (NATO), ter je združljiva s skupno varnostno in obrambno politiko, vzpostavljeno v tem okviru.

Postopno oblikovanje skupne obrambne politike bo podprto z medsebojnim sodelovanjem na področju oboroževanja, kakor je primerno po mnenju držav članic.

2. Vprašanja iz tega člena vključujejo humanitarne in reševalne operacije, naloge za ohranjanje miru in bojne operacije za krizno upravljanje, vključno z ukrepi za vzpostavljanje miru.

3. Unija se bo pri pripravi in izvedbi svojih odločitev in ukrepov, ki zadevajo obrambo, obrnila na ZEU.

Pristojnost Evropskega sveta za določitev smernic skladno s členom J.3 velja tudi za ZEU pri tistih vprašanjih, v zvezi s katerimi se Unija obrne na ZEU.

Kadar se Unija pri pripravi in izvedbi svojih odločitev glede nalog iz odstavka 2 obrne na ZEU, lahko vse države članice Unije pri teh nalogah polno sodelujejo. Svet v dogovoru z institucijami ZEU sprejme potrebne praktične rešitve, da bi lahko vse države članice, ki prispevajo k uresničitvi teh nalog, polno in enakopravno sodelovale pri načrtovanju in odločanju v okviru ZEU.

Odločitve iz tega odstavka, ki zadevajo obrambo, se sprejemajo brez poseganja v politike in obveznosti, navedene v tretjem pododstavku odstavka 1.

4. Določbe tega člena ne preprečujejo razvoja tesnejšega dvostranskega sodelovanja med dvema ali več državami članicami v okviru ZEU in Atlantskega zaveznitva, če takšno sodelovanje ne nasprotuje sodelovanju, predvidenemu v tem naslovu, ali če ga ne ovira.

5. Za pospešitev uresničevanja ciljev tega člena se njegove določbe preverijo skladno s členom N.

Člen J.8

1. Predsedstvo zastopa Unijo v zadevah skupne zunanje in varnostne politike.

2. Predsedstvo je odgovorno za izvajanje odločitev, sprejetih skladno s tem naslovom; v tej funkciji načeloma izraža stališča Unije v mednarodnih organizacijah in na mednarodnih konferencah.

3. Predsedstvu pomaga generalni sekretar Sveta, ki opravlja funkcijo visokega predstavnika za skupno zunanjo in varnostno politiko.

4. Komisija je v celoti vključena v naloge iz odstavkov 1 in 2. Pri teh nalogah predsedstvu po potrebi pomaga naslednja predsedujoča država članica.

5. Svet lahko, kadar meni, da je to potrebno, imenuje posebnega predstavnika za določena politična vprašanja.

Člen J.9

1. Države članice usklajujejo svoje delovanje v mednarodnih organizacijah in na mednarodnih konferencah. Na takih forumih podpirajo skupna stališča.

V mednarodnih organizacijah in na mednarodnih konferencah, na katerih ne sodelujejo vse države članice, sodelujoče podpirajo skupna stališča.

2. Brez poseganja v odstavek 1 in člen J.4(3) države članice, ki so zastopane v mednarodnih organizacijah ali na mednarodnih konferencah, kjer ne sodelujejo vse države članice, slednje obveščajo o vseh zadevah skupnega interesa.

Države članice, ki so tudi članice Varnostnega sveta Združenih narodov, se bodo medsebojno usklajevale in izčrpno obveščale druge države članice. Države članice, ki so stalne članice Varnostnega sveta, pri opravljanju svojih dolžnosti zagovarjajo stališča in interese Unije, ne da bi to vplivalo na njihove odgovornosti po določbah Ustanovne listine Združenih narodov.

Člen J.10

Diplomatska in konzularna predstavništva držav članic ter delegacije Komisije v tretjih državah in na mednarodnih konferencah ter njihova predstavništva pri mednarodnih organizacijah sodelujejo pri zagotavljanju upoštevanja in izvajanja skupnih stališč in skupnih ukrepov, ki jih sprejme Svet.

Sodelovanje krepijo z izmenjavo informacij, s pripravo skupnih ocen in prispevanjem k izvajanju določb iz člena 8c Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti.

Člen J.11

Predsedstvo se posvetuje z Evropskim parlamentom o glavnih vidikih in temeljnih usmeritvah skupne zunanje in varnostne politike ter zagotovi, da se mnenja Evropskega parlamenta ustrezno upoštevajo. Predsedstvo in Komisija redno obveščata Evropski parlament o razvoju zunanje in varnostne politike Unije.

Evropski parlament lahko Svetu zastavlja vprašanja ali daje priporočila. Vsako leto razpravlja o napredku pri izvajanju skupne zunanje in varnostne politike.

Člen J.12

1. Države članice ali Komisija lahko na Svet naslovijo vprašanja skupne zunanje in varnostne politike ter mu predložijo svoje predloge.

2. Kadar je potrebna hitra odločitev, predsedstvo na lastno pobudo ali na zahtevo Komisije ali države članice skliče izredno sejo Sveta v osemindesetih urah, v najnujnejših primerih pa v krajšem roku.

Člen J.13

1. Odločitve iz tega naslova sprejema Svet soglasno. Vzdržani glasovi navzočih ali zastopanih članov ne preprečujejo sprejetja takšnih odločitev.

Vsak član Sveta, ki se vzdrži glasovanja, lahko obrazloži svojo vzdržanost s formalno izjavo skladno s tem pododstavkom. V tem primeru član Sveta ni zavezan izvajati odločitve, vendar soglaša, da je odločitev zavezujoča za Unijo. V duhu vzajemne solidarnosti se zadevna država članica vzdrži vseh dejanj, ki bi lahko nasprotovala ali ovirala delovanje Unije na podlagi te odločitve, druge države članice pa spoštujejo njeno stališče. Če člani Sveta, ki so se tako vzdržali, predstavljajo več kakor eno tretjino ponderiranih glasov v skladu s členom 148(2) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, odločitev ni sprejeta.

2. Z odstopanjem od določb odstavka 1 odloča Svet s kvalificirano večino:

- pri sprejemanju skupnih ukrepov in skupnih stališč ali pri sprejemanju vseh drugih sklepov na podlagi skupne strategije,
- pri sprejemanju vseh odločitev o izvajanju skupnega ukrepa ali skupnega stališča.

Če član Sveta izjavi, da namerava iz pomembnih in utemeljenih razlogov nacionalne politike nasprotovati sprejetju odločitve, ki se mora sprejeti s kvalificirano večino, se ne glasuje. Svet lahko s kvalificirano večino zahteva, da se zadeva predloži Evropskemu svetu v soglasno odločitev.

Glasovi članov Sveta se ponderirajo v skladu s členom 148(2) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti. Za sprejetje odločitev je potrebnih najmanj dvainšestdeset glasov za, ki jih odda najmanj deset članov.

Ta odstavek se ne uporablja za odločitve, ki zadevajo vojaške in obrambne zadeve.

3. Pri postopkovnih vprašanjih Svet odloča z večino svojih članov.

Člen J.14

Kadar je za izvajanje tega poglavja treba skleniti sporazum z eno ali več državami ali mednarodnimi organizacijami, lahko Svet soglasno pooblasti predsedstvo, ki mu po potrebi pomaga Komisija, da v ta namen začne pogajanja. Take sporazume sklene Svet soglasno na priporočilo predsedstva. Noben sporazum ni zavezujoč za državo članico, katere predstavnik v Svetu izjavi, da morajo biti v sporazumu upoštevana ustavna pravila njegove države; drugi člani Sveta se lahko dogovorijo, da za njih sporazum velja začasno.

Določbe tega člena se uporabljajo tudi za zadeve iz naslova VI.

Člen J.15

Brez poseganja v člen 151 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti Politični odbor spremlja mednarodni položaj na področjih, ki jih zadeva skupna zunanja in varnostna politika, ter prispeva k opredeljevanju politik tako, da Svetu na njegovo zahtevo ali na lastno pobudo daje mnenja. Prav tako spremlja izvajanje dogovorjenih politik, ne da bi to posegalo v pristojnosti predsedstva in Komisije.

Člen J.16

Generalni sekretar Sveta in visoki predstavnik za skupno zunanjo in varnostno politiko pomaga Svetu pri zadevah skupne zunanje in varnostne politike, zlasti s prispevanjem k oblikovanju, pripravi in izvajanju političnih odločitev, kadar je to primerno pa v imenu Sveta na zahtevo predsedstva vodi politični dialog s tretjimi osebami.

Člen J.17

Komisija je v celoti vključena v delo na področju skupne zunanje in varnostne politike.

Člen J.18

1. Členi 137, 138, 139 do 142, 146, 147, 150 do 153, 157 do 163, 191a in 217 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti se uporabljajo za določbe, ki se nanašajo na področja iz tega naslova.

2. Odhodki, ki nastanejo za poslovanje institucij na podlagi določb o področjih iz tega naslova, bremenijo proračun Evropskih skupnosti.

3. Odhodki pri poslovanju, ki nastanejo zaradi izvajanja teh določb, prav tako bremenijo proračun Evropskih skupnosti, kar pa ne velja za odhodke, ki nastanejo zaradi vojaških ali obrambnih ukrepov in v primerih, ko Svet soglasno odloči drugače.

Kadar odhodki ne bremenijo proračuna Evropskih skupnosti, bremenijo države članice po ključu bruto nacionalnega proizvoda, razen če Svet soglasno ne odloči drugače. Pri odhodkih, ki nastanejo zaradi vojaških ali obrambnih ukrepov, države članice, katerih predstavniki so v Svetu dali formalno izjavo skladno z drugim pododstavkom člena J.13(1), niso zavezane prispevati k njihovem financiranju.

4. Proračunski postopek, določen v Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti, se uporablja za odhodke, ki bremenijo proračun Evropskih skupnosti."

11. Naslov VI se nadomesti z naslednjim:

"NASLOV VI

DOLOČBE O POLICIJSKEM IN PRAVOSODNEM SODELOVANJU V KAZENSKIH ZADEVAH

Člen K.1

Brez poseganja v pristojnosti Evropske skupnosti je cilj Unije zagotoviti državljanom visoko stopnjo varstva na območju svobode, varnosti in pravice s pripravo skupnih ukrepov med državami članicami pri policijskem in pravosodnem sodelovanju v kazenskih zadevah ter s preprečevanjem rasizma in ksenofobije in bojem proti njima.

Ta cilj se dosega s preprečevanjem kriminala in bojem proti njemu, organiziranemu ali neorganiziranemu, zlasti terorizmu, trgovini z ljudmi in kaznivim dejanjem zoper otroke, nedovoljenemu prometu s prepovedanimi drogami in orožjem ter korupciji in goljufijam, s:

- tesnejšim sodelovanjem med policijskimi, carinskimi in drugimi pristojnimi organi v državah članicah, neposredno in tudi prek Evropskega policijskega urada (Europol), skladno z določbami členov K.2 in K.4,
- tesnejšim sodelovanjem med sodnimi in drugimi pristojnimi organi držav članic skladno z določbami členov K.3(a) do (d) in K.4,
- približevanjem kazenskih predpisov v državah članicah skladno z določbami člena K.3(e), kolikor je to potrebno.

Člen K.2

1. Skupni ukrepi na področju policijskega sodelovanja vključujejo:

- a) operativno sodelovanje med pristojnimi organi, vključno s policijskimi, carinskimi in drugimi specializiranimi službami kazenskega pregona držav članic, pri preprečevanju, odkrivanju in preiskovanju kaznivih dejanj,
- b) zbiranje, hrambo, obdelavo, analizo in izmenjavo koristnih informacij, vključno z informacijami organov kazenskega pregona glede poročil o sumljivih finančnih transakcijah, zlasti prek Europolu, ob upoštevanju ustreznih določb o varstvu osebnih podatkov,
- c) sodelovanje in skupne pobude pri usposabljanju, izmenjavi uradnikov za zvezo, začasnem dodeljevanju strokovnjakov, uporabi opreme in kriminalističnotehničnih raziskavah,
- d) skupno oceno posameznih preiskovalnih tehnik za odkrivanje hudih oblik organiziranega kriminala.

2. Svet spodbuja sodelovanje prek Europolu, v petletnem obdobju po začetku veljavnosti Amsterdamske pogodbe pa zlasti:

- a) omogoča Europolu olajšati in podpreti pripravo posebnih preiskovalnih dejanj pristojnih organov držav članic ter spodbujati njihovo usklajevanje in izvajanje, vključno z operativnimi dejanji skupnih ekip, v katerih sodelujejo tudi predstavniki Europolu v podporni funkciji;
- b) sprejema ukrepe, ki Europolu omogočajo, da pristojne organe držav članic zaprosi za vodenje in usklajevanje njihovih preiskav v posebnih primerih in da razvija posebna strokovna znanja, ki jih lahko da na razpolago državam članicam in jim s tem pomaga pri preiskovanju primerov organiziranega kriminala;
- c) pospešuje mehanizme povezovanja med uradniki organov kazenskega pregona in preiskovalnih organov, ki so specializirani za boj proti organiziranemu kriminalu in ki tesno sodelujejo z Europolom;
- d) vzpostavi mrežo za raziskovanje, dokumentacijo in statistiko čezmejnega kriminala.

Člen K.3

Skupni ukrepi na področju pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah vključujejo:

- a) olajševanje in pospeševanje sodelovanja med pristojnimi ministrstvi ter sodnimi ali drugimi ustreznimi organi držav članic pri postopkih in izvrševanju odločb;
- b) olajševanje izročitve med državami članicami;
- c) zagotavljanje skladnosti predpisov, ki se uporabljajo v državah članicah, kolikor je to potrebno za izboljšanje takšnega sodelovanja;
- d) preprečevanje sporov o pristojnosti med državami članicami;
- e) postopno sprejemanje ukrepov za določitev minimalnih predpisov o elementih kaznivih dejanj in kaznih na področju organiziranega kriminala, terorizma in nedovoljenega prometa s prepovedanimi drogami.

Člen K.4

Svet določi pogoje in omejitve, v skladu s katerimi lahko pristojni organi iz členov K.2 in K.3 delujejo na ozemlju druge države članice v povezavi in dogovoru z organi te države.

Člen K.5

Ta naslov ne vpliva na izpolnjevanje obveznosti, ki jih imajo države članice glede vzdrževanja javnega reda in miru ter varovanja notranje varnosti.

Člen K.6

1. Na področjih iz tega naslova se države članice v Svetu medsebojno obveščajo in posvetujejo, zato da bi uskladile svoje ukrepe. V ta namen vzpostavijo sodelovanje med pristojnimi službami svojih uprav.

2. Svet sprejema ukrepe in spodbuja sodelovanje z uporabo ustrezne oblike in ustreznih postopkov iz tega naslova, s čimer prispeva k doseganju ciljev Unije. V ta namen lahko Svet na pobudo katere koli države članice ali Komisije soglasno:

- a) sprejema skupna stališča, s katerimi opredeli pristop Unije do posamezne zadeve;
- b) sprejema okvirne sklepe zaradi približevanja zakonov in drugih predpisov držav članic. Okvirni sklepi so za vsako državo članico zavezujoči glede cilja, ki ga je treba doseči, nacionalnim organom pa prepuščajo izbiro oblike in metod. Sklepi nimajo neposrednega učinka;
- c) sprejema sklepe za vse druge namene, ki so skladni s cilji tega naslova, razen za približevanje zakonov in drugih predpisov držav članic. Ti sklepi so zavezujoči in nimajo neposrednega učinka; Svet s kvalificirano večino sprejme ukrepe, potrebne za izvajanje teh sklepov na ravni Unije;
- d) pripravlja konvencije, ki jih priporoči v sprejetje državam članicam v skladu z njihovimi ustavnimi pravili. Države članice začnejo ustrezne postopke v roku, ki ga določi Svet.

Konvencije začnejo veljati, ko jih sprejme najmanj polovica držav članic, in veljajo za te države članice, razen če ni določeno drugače. Ukrepi za izvajanje konvencij se sprejmejo v Svetu z dvotretjinsko večino pogodbenic.

3. Kadar mora Svet odločati s kvalificirano večino, se glasovi njegovih članov ponderirajo v skladu s členom 148(2) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, za sprejetje odločitev Sveta pa je potrebnih najmanj dvainšestdeset glasov za, ki jih odda najmanj deset članov.

4. Pri postopkovnih vprašanjih Svet odloča z večino svojih članov.

Člen K.7

1. Sodišče Evropskih skupnosti je ob upoštevanju pogojev iz tega člena pristojno za predhodno odločanje o veljavnosti in razlagi okvirnih sklepov in sklepov o razlagi konvencij na podlagi tega naslova ter o veljavnosti in razlagi ukrepov za njihovo izvajanje.

2. Vsaka država članica lahko z izjavo, dano ob podpisu Amsterdamske pogodbe ali kadar koli pozneje, prizna pristojnost Sodišča za predhodno odločanje v skladu z odstavkom 1.
3. Država članica, ki da izjavo v skladu z odstavkom 2, podrobno navede, ali:
- lahko sodišče te države, zoper odločitev katerega po nacionalnem pravu ni pravnega sredstva, zaprosi Sodišče za predhodno odločanje o vprašanju v zadevi, ki jo obravnava in ki se nanaša na veljavnost ali razlago akta iz odstavka 1, če to sodišče meni, da je za izrek njegove sodbe potrebna odločitev o tem vprašanju, ali
 - lahko sodišče te države zaprosi Sodišče za predhodno odločanje o vprašanju v zadevi, ki jo obravnava in ki se nanaša na veljavnost ali razlago akta iz odstavka 1, če to sodišče meni, da je za izrek njegove sodbe potrebna odločitev o tem vprašanju.
4. Vsaka država članica lahko ne glede na to, ali je dala izjavo iz odstavka 2 ali ne, Sodišču predloži zaznamke ali pisne ugotovitve v primerih iz odstavka 1.
5. Sodišče ni pristojno za preverjanje veljavnosti ali sorazmernosti ukrepov policije ali drugih organov kazenskega pregona države članice ali za izpolnjevanje obveznosti držav članic glede vzdrževanja javnega reda in miru ter varovanja notranje varnosti.
6. Sodišče je pristojno za preverjanje zakonitosti okvirnih sklepov in sklepov v tožbah, ki jih vloži država članica ali Komisija zaradi nepristojnosti, bistvene kršitve postopka, kršitve te pogodbe ali katerega koli pravnega pravila, ki se nanaša na njeno uporabo, ali zaradi zlorabe pooblastil. Postopek iz tega odstavka se sproži v dveh mesecih po objavi ukrepa.
7. Sodišče je pristojno za razsojanje v vseh sporih med državami članicami glede razlage ali uporabe aktov, sprejetih v skladu s členom K.6(2), če Svet takšnega spora ne more rešiti v šestih mesecih po tem, ko mu ga je predložil eden od njegovih članov. Sodišče je pristojno tudi za razsojanje v vseh sporih med državami članicami in Komisijo glede razlage ali uporabe konvencij, pripravljenih v skladu s členom K.6(2)(d).

Člen K.8

1. Ustanovi se usklajevalni odbor, ki ga sestavljajo visoki uradniki. Odbor ima poleg usklajevalne vloge nalogo, da:
- daje mnenja Svetu, bodisi na zahtevo Sveta ali na lastno pobudo;
 - sodeluje pri pripravi razprav Sveta na področjih iz člena K.1, ne da bi to posegalo v člen 151 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti.
2. Komisija je v celoti vključena v delo na področjih iz tega naslova.

Člen K.9

Države članice v mednarodnih organizacijah in na mednarodnih konferencah, na katerih sodelujejo, zagovarjajo skupna stališča, sprejeta v skladu z določbami tega naslova.

Člena J.8 in J.9 se smiselno uporabljata za zadeve iz tega naslova.

Člen K.10

Sporazumi iz člena J.14 lahko urejajo zadeve iz tega naslova.

Člen K.11

1. Svet se pred sprejetjem kakršnega koli ukrepa iz člena K.6(2)(b), (c) in (d) posvetuje z Evropskim parlamentom. Evropski parlament da svoje mnenje v roku, ki ga lahko določi Svet in ki ne sme biti krajši od treh mesecev. Če ne da mnenja v tem roku, lahko Svet ukrepa.
2. Predsedstvo in Komisija redno obveščata Evropski parlament o razpravah na področjih, na katera se nanaša ta naslov.
3. Evropski parlament lahko Svetu zastavlja vprašanja ali daje priporočila. Vsako leto razpravlja o napredku na področjih iz tega naslova.

Člen K.12

1. Države članice, ki nameravajo vzpostaviti tesnejše medsebojno sodelovanje, se lahko ob upoštevanju členov K.15 in K.16 pooblasti, da uporabljajo institucije, postopke in mehanizme, predvidene v pogodbah, če predlagano sodelovanje:

- a) spoštuje pristojnosti Evropske skupnosti in cilje iz tega naslova;
- b) postavlja za cilj omogočiti Uniji, da se hitreje razvije v območje svobode, varnosti in pravice.

2. Pooblastilo iz odstavka 1 dodeli Svet s kvalificirano večino na prošnjo zadevnih držav članic in po tem, ko je bila Komisija pozvana, da predloži svoje mnenje; prošnja se pošlje tudi Evropskemu parlamentu.

Če član Sveta izjavi, da namerava iz pomembnih in utemeljenih razlogov nacionalne politike nasprotovati dodelitvi pooblastila s kvalificirano večino, se ne glasuje. Svet lahko s kvalificirano večino zahteva, da se zadeva predloži Evropskemu svetu v soglasno odločitev.

Glasovi članov Sveta se ponderirajo v skladu s členom 148(2) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti. Za sprejetje odločitev je potrebnih najmanj dvainšestdeset glasov za, ki jih odda najmanj deset članov.

3. Vsaka država članica, ki se želi priključiti sodelovanju, vzpostavljenemu na podlagi tega člena, o svoji nameri uradno obvesti Svet in Komisijo, ki v treh mesecih po prejemu tega uradnega obvestila predloži mnenje Svetu, po možnosti s priloženim priporočilom za takšno posebno ureditev, kakršna je po njenem mnenju potrebna, da bi se ta država članica priključila zadevnemu sodelovanju. V štirih mesecih od dneva tega uradnega obvestila Svet odloči o prošnji in takšni posebni ureditvi, kakršna je po njegovem mnenju potrebna. Odločitev se šteje za sprejeto, razen če Svet s kvalificirano večino ne odloči, da jo zadrži; v tem primeru Svet navede razloge za svojo odločitev in postavi rok za njeno ponovno preučitev. Za namene tega odstavka odloča Svet v skladu s pogoji iz člena K.16.

4. Določbe členov K.1 do K.13 se uporabljajo za tesnejše sodelovanje po tem členu, razen če ni v tem členu ter členih K.15 in K.16 določeno drugače.

Določbe Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, ki se nanašajo na pristojnost Sodišča Evropskih skupnosti in na izvajanje te pristojnosti, se uporabljajo za odstavke 1, 2 in 3.

5. Ta člen ne posega v določbe Protokola o vključitvi schengenskega pravnega reda v okvir Evropske unije.

Člen K.13

1. Členi 137, 138, 138e, 139 do 142, 146, 147, 148(3), 150 do 153, 157 do 163, 191a in 217 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti se uporabljajo za določbe, ki se nanašajo na področja iz tega naslova.

2. Odhodki, ki nastanejo za poslovanje institucij na podlagi določb o področjih iz tega naslova, bremenijo proračun Evropskih skupnosti.

3. Odhodki pri poslovanju, ki nastanejo zaradi izvajanja teh določb, prav tako bremenijo proračun Evropskih skupnosti, razen če Svet soglasno ne odloči drugače. Kadar odhodki ne bremenijo proračuna Evropskih skupnosti, bremenijo države članice po ključu bruto nacionalnega proizvoda, razen če Svet soglasno ne odloči drugače.

4. Proračunski postopek, določen v Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti, se uporablja za odhodke, ki bremenijo proračun Evropskih skupnosti.

Člen K.14

Svet lahko na pobudo Komisije ali države članice in po posvetovanju z Evropskim parlamentom soglasno odloči, da ukrepi na področjih iz člena K.1 spadajo v naslov IIIa Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, in hkrati zanje določi ustrezne pogoje glasovanja. Državam članicam priporoči, naj to odločitev sprejmejo v skladu s svojimi ustavnimi pravili."

12. Vstavi se nov naslov:

"NASLOV VIa

DOLOČBE O TESNEJŠEM SODELOVANJU

Člen K.15

1. Države članice, ki nameravajo vzpostaviti tesnejše medsebojno sodelovanje, lahko uporabljajo institucije, postopke in mehanizme, predvidene s to pogodbo in Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti, če sodelovanje izpolnjuje naslednje:

- a) namenjeno je spodbujanju ciljev Unije ter zaščiti in podpori njenih interesov;
- b) spoštuje načela omenjenih pogodb in enotnega institucionalnega okvira Unije;
- c) uporablja se zgolj kot zadnje sredstvo, če ciljev omenjenih pogodb ni bilo mogoče doseči z uporabo ustreznih postopkov, določenih v teh pogodbah;
- d) zadeva najmanj večino držav članic;
- e) ne vpliva na *pravni red Skupnosti**** in ukrepe, sprejete v skladu z drugimi določbami omenjenih pogodb;

- f) ne vpliva na pristojnosti, pravice, obveznosti in interese tistih držav članic, ki niso udeležene pri tem sodelovanju;
- g) odprto je za vse države članice in jim dovoljuje, da se lahko kadar koli priključijo sodelovanju, če upoštevajo temeljni sklep in sklepe, sprejete v tem okviru;
- h) glede na zadevno področje upošteva posebna dodatna merila iz člena 5a Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in člena K.12 te pogodbe in je sodelovanje odobril Svet v skladu s postopki iz teh členov.

2. Države članice uporabljajo, kolikor jih to zadeva, akte in sklepe, sprejete za izvajanje sodelovanja, pri katerem so udeležene. Države članice, ki niso udeležene pri takšnem sodelovanju, ne ovirajo izvajanja sodelovanja tistih držav članic, ki se ga udeležujejo.

Člen K.16

1. Za namene sprejetja aktov in sklepov, potrebnih za izvajanje sodelovanja iz člena K.15, se uporabljajo ustrezne institucionalne določbe te pogodbe in Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti. Vsi člani Sveta se lahko udeležujejo posvetovanj, vendar pa lahko sklepe sprejemajo le predstavniki tistih držav članic, ki so udeležene pri sodelovanju. Kvalificirana večina se opredeli kot enak delež ponderiranih glasov zadevnih članov Sveta, kakor je določeno v členu 148(2) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti. Soglasje tvorijo le glasovi zadevnih članov Sveta.

2. Odhodki, ki nastanejo pri izvajanju sodelovanja, razen stroškov poslovanja institucij, bremenijo sodelujoče države članice, razen če Svet soglasno ne odloči drugače.

Člen K.17

Svet in Komisija redno obveščata Evropski parlament o razvoju tesnejšega sodelovanja, vzpostavljenega na podlagi tega naslova."

13. Člen L se nadomesti z naslednjim:

"Člen L

Določbe Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za premog in jeklo in Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo, ki se nanašajo na pristojnost Sodišča Evropskih skupnosti in na izvajanje te pristojnosti, se uporabljajo samo za naslednje določbe te pogodbe:

- a) določbe, ki spreminjajo Pogodbo o ustanovitvi Evropske gospodarske skupnosti z namenom ustanoviti Evropsko skupnost, Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti za premog in jeklo in Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo;
- b) določbe naslova VI pod pogoji iz člena K.7;
- c) določbe naslova VIa pod pogoji iz člena 5a Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in člena K.12 te pogodbe;
- d) člen F(2) glede delovanja institucij, kolikor je Sodišče pristojno v okviru pogodb o ustanovitvi Evropskih skupnosti in te pogodbe;
- e) člene L do S."

14. V členu N se odstavek 2 črta, odstavek 1 pa ostane neoštevilčen.

15. V členu O se prvi odstavek nadomesti z naslednjim:

"Vsaka evropska država, ki spoštuje načela iz člena F(1), lahko zaprosi za članstvo v Uniji. Prošnjo naslovi na Svet, ki o tem odloča soglasno po posvetovanju s Komisijo in po prejemu privolitve Evropskega parlamenta, ki odloča z absolutno večino svojih članov."

16. V členu S se doda nov odstavek:

"V skladu s pristopno pogodbo iz leta 1994 sta verodostojni tudi različici te pogodbe v finskem in švedskem jeziku."

Člen 2

Pogodba o ustanovitvi Evropske skupnosti se spremeni v skladu z določbami tega člena.

1. V preambuli se po osmi uvodni izjavi vstavi naslednja uvodna izjava:

"ODLOČENI ustvarjati možnosti za pridobivanje čim višje ravni znanja svojih narodov s širokim dostopom do izobraževanja in z njegovim stalnim posodabljanjem."

2. Člen 2 se nadomesti z naslednjim:

"Člen 2

Naloga Skupnosti je, da z vzpostavitvijo skupnega trga in ekonomske in monetarne unije ter z izvajanjem skupnih politik ali dejavnosti iz členov 3 in 3a v vsej Skupnosti spodbuja skladen, uravnotežen in trajnosten razvoj gospodarskih dejavnosti, visoko stopnjo zaposlenosti in socialne zaščite, enakost med moškimi in ženskami, trajnostno in neinflatorno rast, visoko stopnjo konkurenčnosti in konvergence ekonomskih učinkov, visoko raven varstva in izboljšanje kakovosti okolja, zvišanje ravni in kakovosti življenja ter ekonomsko in socialno kohezijo in solidarnost med državami članicami."

3. Člen 3 se spremeni na naslednji način:

a) sedanje besedilo se oštevilči in postane odstavek 1;

b) v novem odstavku 1 se točka (d) nadomesti z naslednjim:

'(d) ukrepe, ki se nanašajo na vstop in gibanje oseb, kakor je predvideno v naslovu IIIa;";

c) v novi odstavek 1 se po točki (h) vstavi nova točka (i):

'(i) spodbujanje usklajevanja politik zaposlovanja držav članic, da bi z razvojem usklajene strategije zaposlovanja povečali njihovo učinkovitost;

d) v novem odstavku 1 postane sedanja točka (i) točka (j), naslednje točke pa se ustrezno preštevilčijo;

e) doda se naslednji odstavek:

"2. V vseh dejavnostih iz tega člena si Skupnost prizadeva odpraviti neenakosti in spodbujati enakost med moškimi in ženskami."

4. Vstavi se naslednji člen:

"Člen 3c

Zahteve varstva okolja je treba vključevati v opredelitve in izvajanje politik in dejavnosti Skupnosti iz člena 3, zlasti zaradi spodbujanja trajnostnega razvoja."

5. Vstavi se naslednji člen:

"Člen 5a

1. Države članice, ki nameravajo vzpostaviti tesnejše medsebojno sodelovanje, se lahko ob upoštevanju členov K.15 in K.16 Pogodbe o Evropski uniji pooblasti, da uporabljajo institucije, postopke in mehanizme, predvidene v tej pogodbi, če predlagano sodelovanje:

- a) ne zadeva področij, ki so v izključni pristojnosti Skupnosti;
- b) ne vpliva na politike, ukrepe ali programe Skupnosti;
- c) ne zadeva državljanstva Unije in ne pomeni diskriminacije med državljani držav članic;
- d) ne presega pristojnosti, dodeljenih Skupnosti s to pogodbo, in
- e) ne pomeni diskriminacije ali omejevanja trgovine med državami članicami in ne izkrivlja pogojev konkurence med njimi.

2. Pooblastilo iz odstavka 1 dodeli Svet s kvalificirano večino na predlog Komisije in po posvetovanju z Evropskim parlamentom.

Če član Sveta izjavi, da namerava iz pomembnih in utemeljenih razlogov nacionalne politike nasprotovati dodelitvi pooblastila s kvalificirano večino, se ne glasuje. Svet lahko s kvalificirano večino zahteva, da se zadeva predloži v soglasno odločitev Svetu v sestavi voditeljev držav ali vlad.

Države članice, ki nameravajo vzpostaviti tesnejše sodelovanje v skladu z odstavkom 1, lahko naslovijo prošnjo na Komisijo, ta pa lahko v ta namen da ustrezen predlog Svetu. Če Komisija predloga ne da, obvesti zadevne države članice o razlogih, zakaj tega ni storila.

3. Vsaka država članica, ki se želi priključiti sodelovanju, vzpostavljenemu na podlagi tega člena, o svoji nameri uradno obvesti Svet in Komisijo, ki v treh mesecih po prejemu tega uradnega obvestila predloži mnenje Svetu. V štirih mesecih od dneva tega uradnega obvestila Komisija odloča o tem in takšni posebni ureditvi, kakršna je po njenem mnenju potrebna.

4. Akte in sklepe, potrebne za izvajanje dejavnosti sodelovanja, urejajo vse ustrezne določbe te pogodbe, razen če ni v tem členu ter členih K.15 in K.16 Pogodbe o Evropski uniji določeno drugače.

5. Ta člen ne posega v določbe Protokola o vključitvi schengenskega pravnega reda v okvir Evropske unije."

6. V členu 6 se drugi odstavek nadomesti z naslednjim:

"Svet lahko v skladu s postopkom iz člena 189b sprejme predpise, s katerimi prepove takšno diskriminacijo".

7. Vstavi se naslednji člen:

"Člen 6a

Brez poseganja v druge določbe te pogodbe in v mejah pristojnosti Skupnosti po tej pogodbi lahko Svet na predlog Komisije in po posvetovanju z Evropskim parlamentom soglasno sprejme ustrezne ukrepe za boj proti diskriminaciji na podlagi spola, rase ali narodnosti, vere ali prepričanja, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti."

8. Na koncu prvega dela se vstavi naslednji člen:

"Člen 7d

Brez poseganja v člene 77, 90 in 92 ter ob upoštevanju položaja, ki ga imajo službe splošnega gospodarskega pomena v okviru skupnih vrednot Unije, pa tudi njihove vloge pri pospeševanju socialne in teritorialne kohezije, skrbijo Skupnost in države članice v mejah svojih pristojnosti na področju uporabe te pogodbe za to, da takšne službe delujejo na podlagi načel in pogojev, ki jim omogočajo izpolnjevanje njihovih nalog."

9. Člen 8(1) se nadomesti z naslednjim:

"1. S to pogodbo se uvede državljanstvo Unije. Državljeni Unije so vse osebe z državljanstvom ene od držav članic. Državljanstvo Unije dopolnjuje in ne nadomešča nacionalnega državljanstva."

10. Člen 8a(2) se nadomesti z naslednjim:

"2. Svet lahko sprejme določbe za olajšanje uresničevanja pravic iz odstavka 1; če v tej pogodbi ni določeno drugače, odloča Svet v skladu s postopkom iz člena 189b. V tem postopku Svet odloča soglasno."

11. V členu 8d se doda naslednji odstavek:

"Vsak državljan Unije ima pravico pisati kateri koli instituciji ali organu iz tega člena ali člena 4 v enem od jezikov, omenjenih v členu 248, in prejeti odgovor v istem jeziku."

12. Člen 51 se nadomesti z naslednjim:

"Člen 51

Svet sprejme v skladu s postopkom iz člena 189b takšne ukrepe na področju socialne varnosti, kakršni so potrebni za zagotovitev prostega gibanja delavcev; v ta namen vzpostavi ureditev, ki delavcem migrantom in njihovim vzdrževancem zagotavlja:

- a) seštevanje vseh dob, ki se upoštevajo po zakonodajah posameznih držav, za pridobitev in ohranjanje pravice do dajatev ter za izračun višine dajatev;
- b) izplačevanje dajatev osebam s prebivališčem na ozemlju držav članic.

V postopku iz člena 189b odloča Svet soglasno."

13. Člen 56(2) se nadomesti z naslednjim:

"2. Svet v skladu s postopkom iz člena 189b sprejme direktive za uskladitev zgoraj omenjenih določb."

14. Člen 57(2) se nadomesti z naslednjim:

"2. Za enak namen Svet v skladu s postopkom iz člena 189b sprejme direktive za uskladitev določb zakonov ali drugih predpisov v državah članicah, ki se nanašajo na začetek in opravljanje dejavnosti samozaposlenih oseb. Svet v postopku iz člena 189b soglasno odloča o tistih direktivah, katerih izvajanje povzroči v vsaj eni državi članici spremembo obstoječih načel v zakonih, ki urejajo poklice, glede izobraževanja in usposabljanja ter pogojev dostopa fizičnih oseb do poklica. V drugih primerih Svet odloča s kvalificirano večino."

15. V tretji del se vstavi naslednji naslov:

"NASLOV IIIa

VIZUMI, AZIL, PRISELJEVANJE IN DRUGE POLITIKE V ZVEZI S PROSTIM GIBANJEM OSEB

Člen 73i

Za postopno vzpostavitev območja svobode, varnosti in pravice Svet sprejme:

- a) v petletnem obdobju po začetku veljavnosti Amsterdamske pogodbe ukrepe za zagotovitev prostega gibanja oseb v skladu s členom 7a skupaj z neposredno povezanimi spremljajočimi ukrepi glede kontrole na zunanjih mejah, azila in priseljevanja v skladu z določbami člena 73j(2) in (3) in člena 73k(1)(a) in (2)(a) ter ukrepe za preprečevanje kriminala in boj proti njemu v skladu z določbami člena K.3(e) Pogodbe o Evropski uniji;
- b) druge ukrepe na področju azila, priseljevanja in varstva pravic državljanov tretjih držav v skladu z določbami člena 73k;
- c) ukrepe na področju pravosodnega sodelovanja v civilnih zadevah, kakor je predvideno v členu 73m;
- d) ustrezne ukrepe za spodbujanje in krepitev upravnega sodelovanja, kakor je predvideno v členu 73n;
- e) ukrepe na področju policijskega in pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah zaradi zagotavljanja visoke ravni varnosti s preprečevanjem kriminala in bojem proti njemu v Uniji skladno z določbami Pogodbe o Evropski uniji.

Člen 73j

Svet v skladu s postopkom iz člena 73o v petletnem obdobju po začetku veljavnosti Amsterdamske pogodbe sprejme :

- 1) ukrepe, ki v skladu s členom 7a zagotavljajo, da se osebe, bodisi državljani Unije ali državljani tretjih držav, pri prehajanju notranjih meja ne kontrolirajo;

- 2) ukrepe glede prehajanja zunanjih meja držav članic, ki določajo:
 - a) standarde in postopke, po katerih se morajo ravnati države članice pri izvajanju osebne kontrole na teh mejah;
 - b) predpise o vizumih, kjer predvideno bivanje ni daljše od treh mesecev, skupaj s:
 - i) seznamom tretjih držav, katerih državljani morajo imeti ob prehodu zunanjih meja vizum, in držav, katerih državljani so te obveznosti oproščeni;
 - ii) postopki in pogoji, v skladu s katerimi države članice izdajajo vizume;
 - iii) enotno obliko vizuma;
 - iv) predpisi o enotnih vizumih;
- 3) ukrepe, ki določajo pogoje za svobodno potovanje državljanov tretjih držav na ozemlju držav članic med bivanjem, ki ni daljše od treh mesecev.

Člen 73k

Svet v skladu s postopkom iz člena 73o v petletnem obdobju po začetku veljavnosti Amsterdamske pogodbe sprejme:

- 1) ukrepe, ki se nanašajo na azil, v skladu z Ženevsko konvencijo z dne 28. julija 1951 in Protokolom z dne 31. januarja 1967 o statusu beguncev ter v skladu z drugimi ustreznimi mednarodnimi pogodbami na naslednjih področjih:
 - a) merila in mehanizmi za določitev države članice, odgovorne za preverjanje prošnje za azil, ki jo predloži državljani tretje države v eni od držav članic,
 - b) minimalni standardi za sprejem prosilcev za azil v državah članicah,
 - c) minimalni standardi za priznanje statusa begunca državljanom tretjih držav,
 - d) minimalni standardi glede postopkov za priznanje ali odvzem statusa begunca v državah članicah;
- 2) ukrepe, ki se nanašajo na begunce in razseljene osebe, na naslednjih področjih:
 - a) minimalni standardi za dodelitev začasne zaščite razseljenim osebam iz tretjih držav, ki se ne morejo vrniti v izvorno državo, in osebam, ki sicer potrebujejo mednarodno zaščito,
 - b) spodbujanje uravnotežene porazdelitve bremen med državami članicami pri sprejemanju beguncev in razseljenih oseb ter posledic v zvezi s tem;
- 3) ukrepe, ki se nanašajo na politiko priseljevanja, na naslednjih področjih:
 - a) pogoji vstopa in prebivanja ter standardi glede postopkov držav članic za izdajo vizumov in dovoljenj za prebivanje za daljši čas, tudi tistih zaradi združitve družine,

- b) nezakonito priseljevanje in prebivanje, tudi vračanje oseb, ki nezakonito bivajo v državi članici, v izvorno državo;
- 4) ukrepe, ki opredeljujejo pravice in pogoje, na podlagi katerih lahko državljani tretjih držav, ki zakonito prebivajo v državi članici, prebivajo v drugih državah članicah.

Ukrepi, ki jih sprejme Svet v skladu s točkama 3 in 4, nobeni državi članici ne preprečujejo na zadevnih področjih ohraniti ali uvesti nacionalne predpise, združljive s to pogodbo in z mednarodnimi sporazumi.

Za ukrepe, ki bodo sprejeti v skladu s točkami 2(b), 3(a) in 4, zgoraj omenjeno petletno obdobje ne velja.

Člen 73l

1. Ta naslov ne vpliva na izpolnjevanje obveznosti, ki jih imajo države članice glede vzdrževanja javnega reda in miru ter varovanja notranje varnosti.

2. V primeru izrednih razmer v eni ali več državah članicah zaradi nenadnega dotoka državljanov iz tretjih držav, lahko Svet brez poseganja v odstavek 1 na predlog Komisije s kvalificirano večino sprejmečasne ukrepe za največ šest mesecev v korist zadevnih držav članic.

Člen 73m

Ukrepi na področju pravosodnega sodelovanja v civilnih zadevah s čezmejnimi posledicami, ki jih je treba sprejeti v skladu s členom 73o, kolikor so potrebni za pravilno delovanje notranjega trga, vključujejo:

- a) izboljšanje in poenostavitev:
 - sistema čezmejne vročitve sodnih in zunajsodnih listin;
 - sodelovanja pri pridobivanju dokazov;
 - priznavanja in izvrševanja odločb v civilnih in gospodarskih zadevah, vključno z odločbami v zunajsodnih zadevah;
- b) spodbujanje združljivosti predpisov, ki se uporabljajo v državah članicah glede kolizije zakonov in sporov o pristojnosti;
- c) odpravljanje ovir za nemoten potek civilnih postopkov, po potrebi s spodbujanjem združljivosti predpisov o civilnih postopkih, ki se uporabljajo v državah članicah.

Člen 73n

Svet v skladu s postopkom iz člena 73o sprejme ukrepe za zagotovitev sodelovanja med ustreznimi upravnimi službami držav članic na področjih iz tega naslova ter med temi službami in Komisijo.

Člen 73o

1. Med petletnim prehodnim obdobjem po začetku veljavnosti Amsterdamske pogodbe odloča Svet soglasno na predlog Komisije ali na pobudo države članice in po posvetovanju z Evropskim parlamentom.

2. Po tem petletnem obdobju:

- Svet odloča na podlagi predlogov Komisije; Komisija preuči vsako prošnjo države članice, naj pri Svetu vloži predlog;
- Svet po posvetovanju z Evropskim parlamentom soglasno sprejme sklep, s katerim zagotovi, da vsa področja ali dele področij iz tega naslova ureja postopek iz člena 189b, in prilagodi določbe o pristojnostih Sodišča.

3. Od začetka veljavnosti Amsterdamske pogodbe sprejema Svet ukrepe iz člena 73j(2)(b) (i) in (iii), z odstopanjem od odstavkov 1 in 2, na predlog Komisije in po posvetovanju z Evropskim parlamentom s kvalificirano večino.

4. Po izteku petletnega obdobja po začetku veljavnosti Amsterdamske pogodbe sprejema Svet ukrepe iz člena 73j(2)(b)(ii) in (iv), z odstopanjem od odstavka 2, v skladu s postopkom iz člena 189b.

Člen 73p

1. Člen 177 se uporablja za ta naslov v naslednjih okoliščinah in pod naslednjimi pogoji: če se postavi vprašanje o razlagi tega naslova ali o veljavnosti ali razlagi aktov institucij Skupnosti na podlagi tega naslova v postopku, ki teče pred sodiščem države članice, zoper odločitev katerega po nacionalnem pravu ni pravnega sredstva, to sodišče, če meni, da je za izrek njegove sodbe potrebna odločitev, od Sodišča zahteva, da odloči o tem vprašanju.

2. V vsakem primeru Sodišče ni pristojno za odločanje o ukrepih ali odločitvah, sprejetih v skladu s členom 73j(1), ki se nanašajo na vzdrževanje javnega reda in miru ter varovanje notranje varnosti.

3. Svet, Komisija ali država članica lahko zaprosi Sodišče, da odloči o vprašanju razlage tega naslova ali aktov institucij Skupnosti na podlagi tega naslova. Odločitve Sodišča glede takšnih prošenj ne veljajo za sodbe sodišč držav članic, ki so postale pravnomočne.

Člen 73q

Za uporabo tega naslova veljajo določbe Protokola o stališču Združenega kraljestva in Irske in Protokola o stališču Danske, ne da bi to posegalo v Protokol o uporabi nekaterih vidikov člena 7a Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za Združeno kraljestvo in Irsko."

16. V členu 75(1) se uvodni del nadomesti z naslednjim:

"1. Za izvajanje člena 74 in ob upoštevanju posebnosti prevoza Svet v skladu s postopkom iz člena 189b in po posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom in Odborom regij določi:".

17. V členu 100a se odstavki 3, 4 in 5 nadomestijo z naslednjimi odstavki:

"3. Komisija ima v svojih predlogih iz odstavka 1, ki zadevajo zdravje, varnost, varstvo okolja in varstvo potrošnikov, za izhodišče visoko raven varstva, pri čemer zlasti upošteva nova dognanja na podlagi znanstvenih dejstev. V okviru svojih pristojnosti si tudi Evropski parlament in Svet prizadevata za doseganje tega cilja.

4. Če po tem, ko Svet ali Komisija sprejme usklajevalni ukrep, država članica meni, da mora ohraniti nacionalne določbe zaradi pomembnih potreb iz člena 36 ali določbe, ki zadevajo varstvo okolja ali delovnega okolja, o teh določbah pa tudi o razlogih za njihovo ohranitev uradno obvesti Komisijo.

5. Brez poseganja v odstavek 4 pa država članica, če po tem, ko Svet ali Komisija sprejme usklajevalni ukrep, meni, da mora na podlagi novih znanstvenih spoznanj o varstvu okolja ali delovnega okolja uvesti nacionalne določbe zaradi problema, ki je specifičen zanjo in je posledica sprejetja usklajevalnega ukrepa, o načrtovanih določbah pa tudi o razlogih za njihovo uvedbo uradno obvesti Komisijo.

6. Komisija v šestih mesecih po uradnih obvestilih iz odstavkov 4 in 5 odobri ali zavrne nacionalne določbe, potem ko preveri, ali so morda sredstvo samovoljne diskriminacije ali prikrita omejitev trgovine med državami članicami in ali ovirajo delovanje notranjega trga.

Če Komisija v tem roku ne sprejme nobene odločitve, se šteje, da so nacionalne določbe iz odstavkov 4 in 5 odobrene.

Če to upravičuje zahtevnost zadeve in če ni nevarnosti za zdravje ljudi, lahko Komisija zadevno državo članico uradno obvesti, da se rok iz tega odstavka lahko podaljša za nadaljnje obdobje največ šestih mesecev.

7. Če se v skladu z odstavkom 6 državi članici dovoli ohranitev ali uvedba nacionalnih določb, ki odstopajo od usklajevalnega ukrepa, Komisija nemudoma preveri, ali naj predlaga prilagoditev temu ukrepu.

8. Če država članica izpostavi specifičen problem glede javnega zdravja na področju, ki so ga urejali prejšnji usklajevalni ukrepi, na to opozori Komisijo, ki nemudoma preveri, ali naj Svetu predlaga ustrezne ukrepe.

9. Z odstopanjem od postopka, določenega v členih 169 in 170, lahko Komisija ali katera koli država članica predloži zadevo neposredno Sodišču, če meni, da druga država članica zlorablja pooblastila iz tega člena.

10. Zgornji usklajevalni ukrepi v ustreznih primerih vključujejo zaščitno klavzulo, ki dovoljuje državam članicam, da zaradi enega ali več neekonomskih razlogov iz člena 36 sprejmejočasne ukrepe, ki so predmet nadzornega postopka Skupnosti."

18. Člena 100c in 100d se razveljavita.

19. Po naslovu VI se vstavi naslednji naslov:

"NASLOV VIa

ZAPOSLOVANJE

Člen 109n

Države članice in Skupnost si v skladu s tem naslovom prizadevajo za razvoj usklajene strategije zaposlovanja in zlasti za spodbujanje kvalificiranih, usposobljenih in prilagodljivih delavcev in trgov dela, hitro prilagodljivih gospodarskim spremembam, da bi dosegle cilje, opredeljene v členu B Pogodbe o Evropski uniji in v členu 2 te pogodbe.

Člen 109o

1. Države članice s svojimi politikami zaposlovanja prispevajo k doseganju ciljev iz člena 109n na način, ki je skladen s širšimi smernicami ekonomskih politik držav članic in Skupnosti, sprejetih v skladu s členom 103(2).
2. Države članice ob upoštevanju svoje nacionalne prakse glede odgovornosti socialnih partnerjev obravnavajo spodbujanje zaposlovanja kot zadevo skupnega pomena in usklajujejo svoje delovanje v zvezi s tem v okviru Sveta skladno z določbami člena 109q.

Člen 109p

1. Skupnost prispeva k visoki stopnji zaposlenosti s spodbujanjem sodelovanja med državami članicami in s podpiranjem, po potrebi tudi dopolnjevanjem, njihovega delovanja. Pri tem se spoštujejo pristojnosti držav članic.
2. Pri oblikovanju in izvajanju politik in dejavnosti Skupnosti se upošteva cilj doseganja visoke stopnje zaposlenosti.

Člen 109q

1. Evropski svet vsako leto preuči stanje na področju zaposlovanja v Skupnosti in sprejme sklepe o tem na podlagi skupnega letnega poročila Sveta in Komisije.
2. Na podlagi sklepov Evropskega sveta Svet vsako leto na predlog Komisije in po posvetovanju z Evropskim parlamentom, Ekonomsko-socialnim odborom, Odborom regij in Odborom za zaposlovanje iz člena 109s s kvalificirano večino pripravi smernice, ki jih države članice upoštevajo v svojih politikah zaposlovanja. Te smernice so skladne s širšimi smernicami, sprejetimi v skladu s členom 103(2).
3. Vsaka država članica pošlje Svetu in Komisiji letno poročilo o najpomembnejših ukrepih, sprejetih za izvajanje njene politike zaposlovanja glede na smernice za zaposlovanje iz odstavka 2.
4. Svet na podlagi poročil iz odstavka 3 in po prejemu stališč Odbora za zaposlovanje vsako leto preveri izvajanje politik zaposlovanja držav članic glede na smernice za zaposlovanje. Če Svet meni, da je glede na to preverjanje tako primerno, lahko na priporočilo Komisije s kvalificirano večino sprejme priporočila za države članice.
5. Na podlagi rezultatov tega preverjanja Svet in Komisija pripravita skupno letno poročilo za Evropski svet o stanju na področju zaposlovanja v Skupnosti in o izvajanju smernic za zaposlovanje.

Člen 109r

Svet lahko v skladu s postopkom iz člena 189b in po posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom in Odborom regij sprejme spodbujevalne ukrepe, ki so namenjeni spodbujanju sodelovanja med državami članicami in podpori njihovega delovanja na področju zaposlovanja s pobudami, katerih cilj je razvijanje izmenjave informacij in najboljše prakse, zagotavljanje primerjalnih analiz in izvedenskih mnenj, pa tudi pospeševanje inovativnih pristopov in vrednotenje izkušenj, zlasti z uporabo pilotnih projektov.

Ti ukrepi ne vključujejo usklajevanja zakonov in drugih predpisov držav članic.

Člen 109s

Svet po posvetovanju z Evropskim parlamentom ustanovi Odbor za zaposlovanje s svetovalnim statusom za pospeševanje usklajevanja med državami članicami glede politik zaposlovanja in trga dela. Naloge odbora so:

- spremljati stanje na področju zaposlovanja in politik zaposlovanja v državah članicah in v Skupnosti;
- brez poseganja v člen 151 oblikovati mnenja na prošnjo Sveta ali Komisije ali na lastno pobudo, in prispevati k pripravi postopkov Sveta iz člena 109q.

Odbor se pri izpolnjevanju svoje naloge posvetuje s socialnimi partnerji.

Vsaka država članica in Komisija imenujejo po dva člana odbora."

20. V členu 113 se doda naslednji odstavek:

"5. Svet lahko na predlog Komisije in po posvetovanju z Evropskim parlamentom soglasno odloči, da se odstavki 1 do 4 uporabljajo tudi za mednarodna pogajanja in sporazume o storitvah in intelektualni lastnini, kolikor niso ti že zajeti v teh odstavkih."

21. Po naslovu VII se vstavi naslednji naslov:

"NASLOV VIIa

CARINSKO SODELOVANJE

Člen 116

V okviru področja uporabe te pogodbe sprejme Svet v skladu s postopkom iz člena 189b ukrepe za okrepitev carinskega sodelovanja med državami članicami ter med njimi in Komisijo. Ti ukrepi ne zadevajo uporabe nacionalnega kazenskega prava ali pravosodja v državah članicah."

22. Členi 117 do 120 se nadomestijo z naslednjimi členi:

"Člen 117

Skupnost in države članice si ob upoštevanju temeljnih socialnih pravic, kakor so določene v Evropski socialni listini, podpisani v Torinu 18. oktobra 1961, in v Listini Skupnosti o temeljnih socialnih pravicah delavcev iz leta 1989, prizadevajo za naslednje cilje: spodbujanje zaposlovanja, izboljšanje življenjskih razmer in delovnih pogojev, tako da se ob ohranjanju izboljšav omogoči njihova uskladitev, ustrezno socialno zaščito, dialog med socialnimi partnerji, razvoj človeških virov za trajno visoko zaposlenost in boj proti izključenosti.

V ta namen Skupnost in države članice izvajajo ukrepe, ki upoštevajo različnost prakse posameznih držav članic, zlasti na področju pogodbenih odnosov, ter potrebo po ohranitvi konkurenčnosti gospodarstva Skupnosti.

Države članice menijo, da takšen razvoj ne bo nastal le na podlagi delovanja skupnega trga, ki bo dajal prednost usklajevanju socialnih sistemov, marveč tudi na podlagi postopkov, predvidenih v tej pogodbi, in približevanja določb zakonov ali drugih predpisov.

Člen 118

1. Z namenom doseči cilje iz člena 117 Skupnost podpira in dopolnjuje dejavnosti držav članic na naslednjih področjih:

- izboljšanje zlasti delovnega okolja za varovanje zdravja in varnosti delavcev;
- delovni pogoji;
- obveščanje delavcev in posvetovanje z njimi;
- vključevanje oseb, ki so izključene iz trga dela, brez poseganja v člen 127;
- enakost moških in žensk glede priložnosti na trgu dela in obravnave pri delu.

2. V ta namen lahko Svet v obliki direktiv sprejme minimalne zahteve za postopno izvajanje, pri čemer upošteva pogoje in tehnične predpise, ki veljajo v posameznih državah članicah. Te direktive se izogibajo uvajanju upravnih, finančnih in zakonskih omejitev, ki bi lahko zavirale ustanavljanje in razvoj malih in srednjih podjetij.

Svet odloča v skladu s postopkom iz člena 189b po posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom in Odborom regij.

Zaradi boja proti socialni izključenosti lahko Svet v skladu z istim postopkom sprejme ukrepe, ki so namenjeni spodbujanju sodelovanja med državami članicami s pobudami, katerih cilj je izboljšanje znanja, razvijanje izmenjave informacij in najboljše prakse, pospeševanje inovativnih pristopov in vrednotenje izkušenj.

3. Na naslednjih področjih pa Svet na predlog Komisije in po posvetovanju z Evropskim parlamentom, Ekonomsko-socialnim odborom in Odborom regij odloča soglasno:

- socialna varnost in socialna zaščita delavcev;
- varstvo delavcev v primeru prenehanja pogodbe o zaposlitvi;
- zastopanje in kolektivna obramba interesov delavcev in delodajalcev, vključno s soodločanjem, ob upoštevanju odstavka 6;
- pogoji za zaposlitev državljanov tretjih držav, ki zakonito prebivajo na ozemlju Skupnosti;
- finančni prispevki za spodbujanje zaposlovanja in ustvarjanje novih delovnih mest, brez poseganja v določbe o Socialnem skladu.

4. Država članica lahko socialnim partnerjem na njihovo skupno zahtevo poveri izvajanje direktiv, sprejetih v skladu z odstavkoma 2 in 3.

V tem primeru zagotovi, da socialni partnerji najpozneje do datuma, ko je treba v skladu s členom 189 direktivo prenesti, z dogovorom uvedejo potrebne ukrepe, pri tem pa mora zadevna država članica sprejeti vse potrebne ukrepe, da bi bila ob vsakem času sposobna jamčiti za rezultate, ki jih nalaga ta direktiva.

5. Določbe, sprejete v skladu s tem členom, državam članicam ne preprečujejo ohranjanja ali uvedbe strožjih zaščitnih ukrepov, združljivih s to pogodbo.

6. Določbe tega člena se ne uporabljajo za plače, pravico združevanja, pravico do stavke ali pravico do izprtja.

Člen 118a

1. Naloga Komisije je spodbujati posvetovanja med socialnimi partnerji na ravni Skupnosti in zato sprejme vse ustrezne ukrepe za olajšanje njihovega dialoga, pri čemer partnerjem zagotovi uravnoteženo podporo.

2. V ta namen se Komisija pred predložitvijo predlogov na področju socialne politike posvetuje s socialnimi partnerji o možni usmeritvi ukrepov Skupnosti.

3. Če po teh posvetovanjih Komisija oceni, da so ukrepi Skupnosti priporočljivi, se s socialnimi partnerji posvetuje o vsebini predvidenega predloga. Socialni partnerji predložijo Komisiji mnenje ali, kadar je to primerno, priporočilo.

4. Pri teh posvetovanjih lahko socialni partnerji obvestijo Komisijo, da želijo začeti postopek, predviden v členu 118b. Postopek ne sme trajati več kakor devet mesecev, razen če se zadevni socialni partnerji in Komisija skupaj ne odločijo za podaljšanje.

Člen 118b

1. Če socialni partnerji tako želijo, lahko dialog med njimi na ravni Skupnosti privede do pogodbenih razmerij, tudi sporazumov.

2. Sporazumi, sklenjeni na ravni Skupnosti, se izvajajo bodisi v skladu s postopki in prakso socialnih partnerjev in držav članic ali v zadevah iz člena 118 na skupno zahtevo podpisnic s sklepom Sveta, sprejetim na predlog Komisije.

Svet odloča s kvalificirano večino, kadar zadevni sporazum vsebuje eno ali več določb, ki se nanašajo na področja iz člena 118(3), pa s soglasjem.

Člen 118c

Za doseganje ciljev iz člena 117 in brez poseganja v druge določbe te pogodbe Komisija spodbuja sodelovanje med državami članicami in olajšuje usklajevanje njihovih ukrepov na vseh področjih socialne politike iz tega poglavja, zlasti na naslednjih področjih:

- zaposlovanje;
- delovno pravo in delovni pogoji;
- osnovno in nadaljnje poklicno usposabljanje;
- socialna varnost;
- preprečevanje nesreč pri delu in poklicnih boleznih;
- higiena dela;
- pravica združevanja ter kolektivna pogajanja med delodajalci in delavci.

V ta namen Komisija tesno sodeluje z državami članicami z izdelavo študij, dajanjem mnenj in s pripravo posvetovanj glede težav, ki se pojavljajo na nacionalni ravni, pa tudi glede tistih, ki zadevajo mednarodne organizacije.

Preden Komisija da mnenje iz tega člena, se posvetuje z Ekonomsko-socialnim odborom.

Člen 119

1. Vsaka država članica zagotovi uporabo načela enakega plačila za enako delo ali delo enake vrednosti za moške in ženske.

2. V tem členu "plačilo" pomeni običajno osnovno ali minimalno mezdo ali plačo ter kakršne koli druge prejemke v denarju ali v naravi, ki jih delavec prejme iz naslova zaposlitve neposredno ali posredno od svojega delodajalca.

Enako plačilo brez diskriminacije glede na spol pomeni:

a) da se plačilo za enako delo po akordnih postavkah izračuna na podlagi enakih merskih enot;

b) da je plačilo za delo po urnih postavkah enako za enako delovno mesto.

3. Svet v skladu s postopkom iz člena 189b in po posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom sprejme ukrepe za zagotovitev uporabe načela enakih možnosti in enakega obravnavanja moških in žensk glede zaposlovanja in poklica, vključno z načelom enakega plačila za enako delo ali delo enake vrednosti.

4. Da bi zagotovili dejansko polno enakost med moškimi in ženskami v delovnem življenju, načelo enakega obravnavanja državam članicam ne preprečuje ohranitve ali sprejetja ukrepov o specifičnih ugodnostih, s katerimi se nezadostno zastopanemu spolu olajša opravljanje poklicne dejavnosti ali prepreči ali izravna neugoden položaj v poklicni karieri.

Člen 119a

Države članice si prizadevajo ohraniti obstoječo enakovrednost sistemov plačanih dopustov.

Člen 120

Komisija vsako leto sestavi poročilo o napredku pri doseganju ciljev iz člena 117, skupaj z demografskim stanjem v Skupnosti. Poročilo pošlje Evropskemu parlamentu, Svetu in Ekonomsko-socialnemu odboru.

Evropski parlament lahko pozove Komisijo, naj pripravi poročila o posameznih problemih, ki zadevajo socialne razmere."

23. Člen 125 se nadomesti z naslednjim:

"Člen 125

Svet sprejme v skladu s postopkom iz člena 189b in po posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom in Odborom regij izvedbene sklepe, ki se nanašajo na Evropski socialni sklad."

24. Člen 127(4) se nadomesti z naslednjim:

"4. Svet v skladu s postopkom iz člena 189b in po posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom in Odborom regij sprejme ukrepe, ki prispevajo k doseganju ciljev iz tega člena, pri čemer je izključeno kakršno koli usklajevanje zakonov in drugih predpisov držav članic."

25. Člen 128(4) se nadomesti z naslednjim:

"4. Skupnost pri svoji dejavnosti na podlagi drugih določb te pogodbe upošteva kulturne vidike, zlasti zaradi spoštovanja in spodbujanja raznolikosti svojih kultur."

26. Člen 129 se nadomesti z naslednjim:

"Člen 129

1. Pri opredeljevanju in izvajanju vseh politik in dejavnosti Skupnosti se zagotavlja visoka raven varovanja zdravja ljudi.

Dejavnost Skupnosti, ki dopolnjuje nacionalne politike, je usmerjena k izboljševanju javnega zdravja, preprečevanju človekovih obolenj in boleznih ter odpravljanju vzrokov, ki ogrožajo zdravje ljudi. Ta dejavnost zajema odpravljanje močno razširjenih težkih boleznih s spodbujanjem raziskovanja njihovih vzrokov, prenosa in preprečevanja, pa tudi obveščanja o zdravju in zdravstvene vzgoje.

Skupnost dopolnjuje ukrepe držav članic za zmanjševanje škode za zdravje zaradi uživanja drog, vključno z obveščanjem in preprečevanjem.

2. Skupnost spodbuja sodelovanje med državami članicami na področjih iz tega člena in, če je potrebno, podpira njihove ukrepe.

Države članice v povezavi s Komisijo medsebojno usklajujejo svoje politike in programe na področjih iz odstavka 1. Komisija lahko v tesni povezavi z državami članicami daje koristne pobude za pospeševanje takšnega usklajevanja.

3. Skupnost in države članice pospešujejo sodelovanje s tretjimi državami in pristojnimi mednarodnimi organizacijami na področju javnega zdravja.

4. Svet v skladu s postopkom iz člena 189b ter po posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom in Odborom regij prispeva k doseganju ciljev iz tega člena s sprejetjem:

- a) ukrepov, ki določajo visoke standarde kakovosti in varnosti organov in snovi človeškega izvora, krvi in krvnih derivatov; ti ukrepi državam članicam ne preprečujejo ohranjanja ali uvedbe strožjih zaščitnih ukrepov;
- b) ukrepov, z odstopanjem od člena 43, na veterinarskem in fitosanitarnem področju, katerih neposredni cilj je varovanje javnega zdravja;
- c) spodbujevalnih ukrepov za varovanje in izboljšanje zdravja ljudi, pri čemer je izključeno kakršno koli usklajevanje zakonov in drugih predpisov držav članic.

Svet lahko na predlog Komisije s kvalificirano večino sprejme tudi priporočila za namene iz tega člena.

5. Pri dejavnosti Skupnosti na področju javnega zdravja je v celoti upoštevana odgovornost držav članic za organizacijo in zagotavljanje zdravstvenih storitev in zdravstvenega varstva. Zlasti ukrepi iz odstavka 4(a) ne vplivajo na nacionalne določbe o darovanju organov in krvi ali njihovi uporabi za namene zdravljenja."

27. Člen 129a se nadomesti z naslednjim:

"Člen 129a

1. Zato da bi podprli interese potrošnikov in zagotovili visoko raven varstva potrošnikov, Skupnost prispeva k varovanju zdravja, varnosti in ekonomskih interesov potrošnikov, pa tudi k spodbujanju njihove pravice do obveščenosti, izobraževanja in samoorganiziranja za zaščito njihovih interesov.

2. Pri opredeljevanju in izvajanju drugih politik in dejavnosti Skupnosti se upoštevajo zahteve varstva potrošnikov.

3. Skupnost prispeva k doseganju ciljev iz odstavka 1 z:

a) ukrepi, sprejetimi v skladu s členom 100a v okviru uresničevanja notranjega trga;

b) ukrepi za podporo, dopolnitev in nadzor politike držav članic.

4. Svet v skladu s postopkom iz člena 189b in po posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom sprejme ukrepe iz odstavka 3(b).

5. Ukrepi, sprejeti v skladu z odstavkom 4, državam članicam ne preprečujejo ohranjanja ali uvedbe strožjih zaščitnih ukrepov. Takšni ukrepi morajo biti združljivi s to pogodbo. O njih se uradno obvesti Komisija."

28. V prvem pododstavku člena 129c(1) se prvi del tretje alineje nadomesti z naslednjim:

"– lahko podpira projekte skupnega interesa, ki jih podpirajo države članice in ki so opredeljeni v okviru smernic iz prve alineje, zlasti s študijami izvedljivosti, kreditnimi garancijami ali subvencioniranjem obrestnih mer;"

29. Člen 129d se spremeni na naslednji način:

a) prvi odstavek se nadomesti z naslednjim:

"Svet sprejme smernice in druge ukrepe, navedene v členu 129c(1), v skladu s postopkom iz člena 189b ter po posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom in Odborom regij.";

b) tretji odstavek se črta.

30. V členu 130a se drugi odstavek nadomesti z naslednjim:

"Skupnost si še posebno prizadeva zmanjšati neskladje med stopnjami razvitosti različnih regij in zaostalost regij z najbolj omejenimi možnostmi ali otokov, tudi podeželja."

31. V členu 130e se prvi odstavek nadomesti z naslednjim:

"Izvedbene sklepe, ki se nanašajo na Evropski sklad za regionalni razvoj, sprejme Svet v skladu s postopkom iz člena 189b ter po posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom in Odborom regij."

32. V členu 130i(1) se prvi pododstavek nadomesti z naslednjim:

"1. Večletni okvirni program, v katerem so opredeljene vse dejavnosti Skupnosti, sprejme Svet v skladu s postopkom iz člena 189b po posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom."

33. Člen 130o se nadomesti z naslednjim:

"Člen 130o

Svet na predlog Komisije ter po posvetovanju z Evropskim parlamentom in Ekonomsko-socialnim odborom s kvalificirano večino sprejme določbe iz člena 130n.

Svet v skladu s postopkom iz člena 189b in po posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom sprejme določbe iz členov 130j, 130k in 130l. Za sprejetje dopolnilnih programov je potrebno soglasje zadevnih držav članic."

34. Člen 130r(2) se nadomesti z naslednjim:

"2. Cilj okoljske politike Skupnosti je doseči visoko raven varstva, pri čemer se upošteva raznolikost razmer v posameznih regijah Skupnosti. Politika temelji na previdnostnem načelu in na načelih, da je treba delovati preventivno, da je treba okoljsko škodo prednostno odpravljati pri viru in da mora plačati povzročitelj obremenitve.

V tej zvezi usklajevalni ukrepi, ki ustrezajo zahtevam varstva okolja, vključujejo, kadar je to primerno, zaščitno klavzulo, ki državam članicam dovoljuje, da iz negospodarskih okoljskih razlogov sprejmejočasne ukrepe, za katere velja nadzorni postopek Skupnosti."

35. Člen 130s se spremeni na naslednji način:

a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

"1. Svet se v skladu s postopkom iz člena 189b ter po posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom in Odborom regij odloči, katere ukrepe naj Skupnost sprejme za doseganje ciljev iz člena 130r.";

b) uvodni del odstavka 2 se nadomesti z naslednjim:

"2. Z odstopanjem od postopka odločanja iz odstavka 1 in brez poseganja v člen 100a Svet na predlog Komisije ter po posvetovanju z Evropskim parlamentom, Ekonomsko-socialnim odborom in Odborom regij soglasno sprejme:";

c) prvi pododstavek odstavka 3 se nadomesti z naslednjim:

"3. Na drugih področjih Svet v skladu s postopkom iz člena 189b ter po posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom in Odborom regij sprejme splošne delovne programe, ki določajo prednostne cilje."

36. Člen 130w(1) se nadomesti z naslednjim:

"1. Brez poseganja v druge določbe te pogodbe sprejme Svet v skladu s postopkom iz člena 189b ukrepe, ki so potrebni za uresničevanje ciljev iz člena 130u. Takšni ukrepi so lahko v obliki večletnih programov."

37. V členu 137 se doda naslednji odstavek:

"Število članov Evropskega parlamenta ne sme preseči sedemsto."

38. Člen 138 se spremeni na naslednji način:

a) v odstavku 3 se prvi pododstavek nadomesti z naslednjim:

"3. Evropski parlament pripravi predlog za splošne neposredne volitve po enotnem postopku v vseh državah članicah ali v skladu z načeli, ki so skupna vsem državam članicam.";

b) doda se naslednji odstavek:

"4. Evropski parlament po pridobitvi mnenja Komisije in z odobritvijo Sveta, ki odloča soglasno, določi pravila in splošne pogoje za opravljanje nalog svojih članov."

39. Člen 151 se nadomesti z naslednjim:

"Člen 151

1. Odbor, ki ga sestavljajo stalni predstavniki držav članic, je odgovoren za pripravo dela Sveta in za izvajanje nalog, ki mu jih dodeli Svet. Odbor lahko v primerih, predvidenih v poslovniku Sveta, sprejema postopkovne sklepe.

2. Svetu pomaga generalni sekretariat, za katerega je odgovoren generalni sekretar in visoki predstavnik za skupno zunanjo in varnostno politiko, temu pa pomaga namestnik generalnega sekretarja, ki je odgovoren za organizacijsko vodenje generalnega sekretariata. Generalnega sekretarja in njegovega namestnika imenuje Svet soglasno.

Svet odloča o organizaciji generalnega sekretariata.

3. Svet sprejme svoj poslovnik.

Za namen uporabe člena 191a(3) Svet v tem poslovniku opredeli pogoje, pod katerimi ima javnost dostop do dokumentov Sveta. Za namen tega odstavka Svet določi primere, v katerih ga je treba obravnavati kot zakonodajni organ, da bi bil v teh primerih omogočen boljši dostop do dokumentov in hkrati ohranjena učinkovitost njegovega postopka odločanja. V vsakem primeru, ko Svet odloča kot zakonodajni organ, se rezultati in razlage glasovanja ter izjave v zapisniku objavijo."

40. V členu 158(2) se prvi in drugi pododstavek nadomestita z naslednjim:

"2. Vlade držav članic v medsebojnem soglasju predlagajo osebo, ki jo nameravajo imenovati za predsednika Komisije; ta predlog potrdi Evropski parlament.

Vlade držav članic v medsebojnem soglasju s kandidatom za mesto predsednika predlagajo druge osebe, ki jih nameravajo imenovati za člane Komisije."

41. V členu 163 se naslednji odstavek vstavi kot prvi odstavek:

"Komisija deluje pod političnim vodstvom svojega predsednika."

42. V členu 173 se tretji odstavek nadomesti z naslednjim:

"Sodišče je pod enakimi pogoji pristojno za tožbe, ki jih zaradi varovanja svojih prerogativ vložijo Evropski parlament, Računsko sodišče in ECB."

43. Člen 188c se spremeni na naslednji način:

a) drugi pododstavek odstavka 1 se nadomesti z naslednjim:

"Računsko sodišče predloži Evropskemu parlamentu in Svetu izjavo o zanesljivosti poslovnih knjig ter zakonitosti in pravilnosti poslovnih dogodkov, ki se objavi v *Uradnem listu Evropskih skupnosti*.";

b) prvi pododstavek odstavka 2 se nadomesti z naslednjim:

"2. Računsko sodišče preveri zakonitost in pravilnost vseh prihodkov in odhodkov ter, ali je bilo finančno poslovanje dobro. Pri tem poroča zlasti o vseh primerih nepravilnosti.";

c) odstavek 3 se nadomesti z naslednjim:

"3. Revizija se opravi na podlagi računovodske dokumentacije in, če je to potrebno, na kraju samem v drugih institucijah Skupnosti, v prostorih katerega koli organa, ki vodi računovodske evidence prihodkov ali odhodkov v imenu Skupnosti, ter v državah članicah, tudi v prostorih katere koli fizične ali pravne osebe, ki prejema plačila iz proračuna. V državah članicah se revizija opravi v povezavi z nacionalnimi revizijskimi organi ali – če ti nimajo potrebne pristojnosti – s pristojnimi nacionalnimi službami. Računsko sodišče in revizijski organi držav članic sodelujejo v duhu zaupanja, pri čemer ohranjajo svojo neodvisnost. Ti organi ali službe obvestijo Računsko sodišče, ali nameravajo sodelovati pri reviziji.

Druge institucije Skupnosti, vsi organi, ki vodijo računovodske evidence prihodkov ali odhodkov v imenu Skupnosti, vse fizične ali pravne osebe, ki prejemajo plačila iz proračuna, ter nacionalni revizijski organi ali – če ti nimajo potrebne pristojnosti - pristojne nacionalne službe pošljejo Računskemu sodišču na njegovo zahtevo vso dokumentacijo ali vse podatke, ki so potrebni za izvršitev njegove naloge.

Glede dejavnosti Evropske investicijske banke pri vodenju računovodskih evidenc odhodkov in prihodkov Skupnosti ureja pravice sodišča do dostopa do podatkov te banke sporazum med sodiščem, banko in Komisijo. Če sporazum ni bil sklenjen, ima sodišče navzlic temu dostop do podatkov, potrebnih za revizijo odhodkov in prihodkov Skupnosti, ki jih vodi banka."

44. Člen 189b se nadomesti z naslednjim:

"Člen 189b

1. Kadar se ta pogodba glede sprejetja akta sklicuje na ta člen, se uporablja v nadaljevanju navedeni postopek.

2. Komisija poda predlog Evropskemu parlamentu in Svetu.

Svet, ki odloča s kvalificirano večino, po pridobitvi mnenja Evropskega parlamenta:

- če odobri vse spremembe, ki jih vsebuje mnenje Evropskega parlamenta, lahko sprejme predlagani akt s temi spremembami;
- če Evropski parlament ne predlaga sprememb, lahko sprejme predlagani akt;
- v drugih primerih sprejme skupno stališče in ga pošlje Evropskemu parlamentu. Svet izčrpno obvesti Evropski parlament o razlogih za sprejetje tega skupnega stališča. Komisija izčrpno obvesti Evropski parlament o svojem stališču.

Če Evropski parlament v treh mesecih po takem obvestilu:

- a) potrdi skupno stališče ali ne sprejme nikakršne odločitve, se šteje, da je bil zadevni akt sprejet v skladu s tem skupnim stališčem;
- b) zavrne z absolutno večino svojih članov skupno stališče, se šteje, da predlagani akt ni bil sprejet;
- c) z absolutno večino svojih članov predlaga spremembe skupnega stališča, se spremenjeno besedilo pošlje Svetu in Komisiji, ki o teh spremembah podata svoje mnenje.

3. Če Svet v treh mesecih po prejemu sprememb Evropskega parlamenta s kvalificirano večino odobri vse spremembe, se šteje, da je bil zadevni akt sprejet v obliki tako spremenjenega skupnega stališča; o spremembah, glede katerih je Komisija izrazila odklonilno mnenje, pa Svet odloča soglasno. Če Svet ne odobri vseh sprememb, predsednik Sveta v dogovoru s predsednikom Evropskega parlamenta v šestih tednih skliče sestanek Spravnega odbora.

4. Spravni odbor, ki ga sestavljajo člani Sveta ali njihovi predstavniki in enako število predstavnikov Evropskega parlamenta, ima nalogo, da s kvalificirano večino članov Sveta ali njihovih predstavnikov in z večino predstavnikov Evropskega parlamenta doseže soglasje o skupnem besedilu. Komisija sodeluje pri postopkih Spravnega odbora ter daje vse potrebne pobude za uskladitev stališč Evropskega parlamenta in Sveta. Pri izpolnjevanju te naloge Spravni odbor obravnava skupno stališče na podlagi sprememb, ki jih je predlagal Evropski parlament.

5. Če Spravni odbor v šestih tednih po svojem sklicu odobri skupno besedilo, imata Evropski parlament, ki odloča z absolutno večino oddanih glasov, in Svet, ki odloča s kvalificirano večino, na voljo šest tednov od datuma omenjene odobritve, da sprejmeta zadevni akt v skladu s skupnim besedilom. Če ena od obeh institucij ne odobri predlaganega akta v tem roku, se šteje, da ni bil sprejet.

6. Če Spravni odbor ne odobri skupnega besedila, se šteje, da predlagani akt ni bil sprejet.

7. Trimesečni in šesttedenski rok iz tega člena se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljšata za največ en mesec oziroma dva tedna."

45. Vstavi se naslednji člen:

"Člen 191a

1. Vsi državljani Unije in vse fizične ali pravne osebe s prebivališčem ali statutarnim sedežem v eni od držav članic imajo pravico dostopa do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije ob upoštevanju načel in pogojev, ki naj se določijo v skladu z odstavkoma 2 in 3.

2. Splošna načela in omejitve iz razlogov javnega ali zasebnega interesa, ki veljajo za to pravico dostopa do dokumentov, določi Svet v skladu s postopkom iz člena 189b v dveh letih po začetku veljavnosti Amsterdamske pogodbe.

3. Vsaka od zgoraj navedenih institucij v svojem poslovniku predpiše posebne določbe glede dostopa do njenih dokumentov."

46. V členu 198 se doda naslednji odstavek:

"Z odborom se lahko posvetuje Evropski parlament."

47. V členu 198a se tretji odstavek nadomesti z naslednjim:

"Člane odbora in enako število nadomestnih članov imenuje Svet soglasno na predlog držav članic za dobo štirih let. Lahko so ponovno imenovani. Noben član odbora ne sme biti hkrati tudi član Evropskega parlamenta."

48. V členu 198b se drugi odstavek nadomesti z naslednjim:

"Odbor sprejme svoj poslovnik."

49. Člen 198c se spremeni na naslednji način:

a) prvi odstavek se nadomesti z naslednjim:

"Svet ali Komisija se posvetuje z Odborom regij v primerih, predvidenih s to pogodbo, in v vseh drugih primerih, za katere ena od teh dveh institucij meni, da je to primerno, zlasti tistih, ki zadevajo čezmejno sodelovanje.";

b) po tretjem odstavku se vstavi naslednji odstavek:

"Z Odborom regij se lahko posvetuje Evropski parlament."

50. V členu 205 se prvi odstavek nadomesti z naslednjim:

"Komisija izvršuje proračun v skladu z določbami uredb, sprejetih na podlagi člena 209, na lastno odgovornost in v mejah odobrenih proračunskih sredstev, pri čemer upošteva načela dobrega finančnega poslovanja. Države članice sodelujejo s Komisijo, da bi zagotovile porabo odobrenih proračunskih sredstev v skladu z načeli dobrega finančnega poslovanja."

51. Člen 206(1) se nadomesti z naslednjim:

"1. Na priporočilo Sveta, ki odloča s kvalificirano večino, da Evropski parlament Komisiji razrešnico glede izvrševanja proračuna. V ta namen najprej Svet, nato pa Evropski parlament pregledata poročilo in izkaz stanja iz člena 205a, letno poročilo Računskega sodišča, skupaj z odgovori revidiranih institucij na ugotovitve Računskega sodišča, izjavo o zanesljivosti iz drugega pododstavka člena 188c(1) in vsa ustrezna posebna poročila Računskega sodišča."

52. Člen 209a se nadomesti z naslednjim:

"Člen 209a

1. Skupnost in države članice preprečujejo goljufije in vsa druga nezakonita dejanja, ki škodijo finančnim interesom Skupnosti, z ukrepi, sprejetimi v skladu s tem členom, ki delujejo svarilno in so takšni, da v državah članicah omogočajo učinkovito zaščito.

2. Države članice sprejmejo za preprečevanje goljufij, ki škodijo finančnim interesom Skupnosti, enake ukrepe, kakršne sprejmejo za preprečevanje goljufij, ki škodijo njihovim lastnim finančnim interesom.

3. Brez poseganja v druge določbe te pogodbe države članice usklajujejo svoje delovanje, katerega cilj je zaščita finančnih interesov Skupnosti pred goljufijami. V ta namen skupaj s Komisijo organizirajo tesno in redno sodelovanje med pristojnimi organi.

4. Svet sprejme v skladu s postopkom iz člena 189b in po posvetovanju z Računskim sodiščem potrebne ukrepe za preprečevanje in boj proti goljufijam, ki škodijo finančnim interesom Skupnosti, da bi omogočil učinkovito in enakovredno zaščito v državah članicah. Ti ukrepi ne zadevajo uporabe nacionalnega kazenskega prava ali pravosodja v državah članicah."

5. Komisija v sodelovanju z državami članicami vsako leto predloži Evropskemu parlamentu in Svetu poročilo o ukrepih, ki so bili sprejeti zaradi izvajanja tega člena."

53. Vstavi se naslednji člen:

"Člen 213a

1. Brez poseganja v člen 5 Protokola o Statutu Evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke sprejme Svet v skladu s postopkom iz člena 189b ukrepe za pripravo statistike, kadar je to potrebno za izvajanje dejavnosti Skupnosti.

2. Priprava statistike Skupnosti mora biti nepristranska, zanesljiva, objektivna, znanstveno neodvisna, stroškovno učinkovita in zagotavljati zaupnost statističnih podatkov; priprava ne sme pretirano obremeniti gospodarskih subjektov."

54. Vstavi se naslednji člen:

"Člen 213b

1. Od 1. januarja 1999 se za institucije in organe, ustanovljene s to pogodbo ali na njeni podlagi, uporabljajo akti Skupnosti o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in prostem pretoku takšnih podatkov.

2. Pred datumom iz odstavka 1 ustanovi Svet v skladu s postopkom iz člena 189b neodvisen nadzorni organ, odgovoren za nadzor uporabe takšnih aktov Skupnosti za institucije in organe Skupnosti ter po potrebi sprejema druge ustrezne določbe."

55. Člen 227(2) se nadomesti z naslednjim:

"2. Določbe te pogodbe se uporabljajo za francoske čezmorske departmaje, Azore, Madeiro in Kanarske otoke.

Ob upoštevanju strukturno pogojenih socialnih in gospodarskih razmer francoskih čezmorskih departmajev, Azorov, Madeire in Kanarskih otokov, katerih razvoj zaradi svoje stalnosti in součinkovanja močno otežujejo dejavniki, kot so oddaljenost, otoška lega, majhnost, težavna topografija in podnebje ter ekonomska odvisnost od maloštevilnih proizvodov, sprejme Svet s kvalificirano večino na predlog Komisije in po posvetovanju z Evropskim parlamentom posebne ukrepe, ki so zlasti namenjeni opredelitvi pogojev uporabe te pogodbe za te regije, vključno s skupnimi politikami.

Svet pri sprejemanju ustreznih ukrepov iz drugega pododstavka upošteva področja, kot so carinska in trgovinska politika, davčna politika, prostotrgovinske cone, kmetijska in ribiška politika, pogoji za preskrbo s surovinami in bistvenimi izdelki za široko porabo, državne pomoči ter pogoji dostopa do strukturnih skladov in horizontalnih programov Skupnosti.

Svet sprejme ukrepe iz drugega pododstavka ob upoštevanju posebnih značilnosti in omejitev najbolj oddaljenih regij, ne da bi s tem ogrozil celovitost in povezanost pravnega reda Skupnosti, vključno z notranjim trgov in skupnimi politikami."

56. Člen 228 se spremeni na naslednji način:

a) drugi pododstavek odstavka 1 se nadomesti z naslednjim:

"Pri izvajanju svojih pristojnosti iz tega odstavka odloča Svet s kvalificirano večino, razen v primerih iz prvega pododstavka odstavka 2, ko odloča soglasno.";

b) odstavek 2 se nadomesti z naslednjim:

"2. Ob upoštevanju pristojnosti, ki jih ima na tem področju Komisija, odloča o podpisu, ki ga lahko spremlja sklep o začasni uporabi pred začetkom veljavnosti, in o sklepanju sporazumov Svet s kvalificirano večino na predlog Komisije. Če sporazum zajema področje, pri katerem je za sprejetje notranjih predpisov potrebno soglasje, odloča Svet soglasno, enako pa velja za sporazume iz člena 238.

Z odstopanjem od pravil iz odstavka 3 veljajo ti postopki tudi za sklepe o začasni odložitvi uporabe sporazuma in za določitev stališč, ki jih je treba sprejeti v imenu Skupnosti v organu, ustanovljenem s sporazumom na podlagi člena 238, kadar mora ta organ sprejeti sklepe s pravnim učinkom, z izjemo sklepov o dopolnitvah ali spremembah institucionalnega okvira sporazuma.

Evropski parlament je nemudoma in v celoti obveščen o vseh sklepih iz tega odstavka o začasni uporabi ali odložitvi izvajanja sporazumov ali določitvi stališča Skupnosti v organu, ustanovljenemu s sporazumom na podlagi člena 238."

57. Vstavi se naslednji člen:

"Člen 236

1. Če je bila sprejeta odločitev o mirovanju glasovalnih pravic predstavnika vlade države članice v skladu s členom F.1(2) Pogodbe o Evropski uniji, te glasovalne pravice mirujejo tudi v zvezi s to pogodbo.

2. Poleg tega pa lahko Svet, če je bilo skladno s členom F.1(1) Pogodbe o Evropski uniji ugotovljeno, da ena od držav članic huje in vztrajno krši načela, navedena v členu F(1) te pogodbe, s kvalificirano večino sklene, da nekatere pravice, ki izhajajo iz uporabe te pogodbe za zadevno državo članico, mirujejo. Pri tem Svet upošteva morebitne posledice takšnega mirovanja pravic in obveznosti fizičnih in pravnih oseb.

Obveznosti zadevne države članice po tej pogodbi so zanjo v vsakem primeru še naprej zavezujoče.

3. Svet lahko s kvalificirano večino naknadno sklene spremeniti ali preklicati ukrepe, sprejete v skladu z odstavkom 2, kot odgovor na spremembe okoliščin, zaradi katerih so bili uvedeni.

4. Pri sprejemanju odločitev iz odstavkov 2 in 3 Svet ne upošteva glasov predstavnika vlade zadevne države članice. Z odstopanjem od člena 148(2) se kvalificirana večina opredeli kot enak delež ponderiranih glasov zadevnih članov Sveta, kakor ga določa člen 148(2).

Ta odstavek se uporablja tudi v primeru, ko glasovalne pravice mirujejo v skladu z odstavkom 1. V takšnih primerih se odločitev, za katero je potrebno soglasje, sprejme brez glasu predstavnika vlade zadevne države članice."

58. Protokol o socialni politiki in priloženi Sporazum o socialni politiki se razveljavita.

59. Protokol o Ekonomsko-socialnem odboru in Odboru regij se razveljavi.

Člen 3

Pogodba o ustanovitvi Evropske skupnosti za premog in jeklo se spremeni v skladu z določbami tega člena.

1. V členu 10(2) se prvi in drugi pododstavek nadomestita z naslednjim:

"2. Vlade držav članic v medsebojnem soglasju predlagajo osebo, ki jo nameravajo imenovati za predsednika Komisije; ta predlog potrdi Evropski parlament.

Vlade držav članic v medsebojnem soglasju s kandidatom za mesto predsednika predlagajo druge osebe, ki jih nameravajo imenovati za člane Komisije."

2. V členu 13 se naslednji odstavek vstavi kot prvi odstavek:

"Komisija deluje pod političnim vodstvom svojega predsednika."

3. V členu 20 se doda naslednji odstavek:

"Število članov Evropskega parlamenta ne sme preseči sedemsto."

4. Člen 21 se spremeni na naslednji način:

a) v odstavku 3 se prvi pododstavek nadomesti z naslednjim:

"3. Evropski parlament pripravi predlog za splošne neposredne volitve po enotnem postopku v vseh državah članicah ali v skladu z načeli, ki so skupna vsem državam članicam.";

b) doda se naslednji odstavek:

"4. Evropski parlament po pridobitvi mnenja Komisije in z odobritvijo Sveta, ki odloča soglasno, določi pravila in splošne pogoje za opravljanje nalog svojih članov."

5. Člen 30 se nadomesti z naslednjim:

"Člen 30

1. Odbor, ki ga sestavljajo stalni predstavniki držav članic, je odgovoren za pripravo dela Sveta in za izvajanje nalog, ki mu jih dodeli Svet. Odbor lahko v primerih, predvidenih v poslovniku Sveta, sprejema postopkovne sklepe.

2. Svetu pomaga generalni sekretariat, za katerega je odgovoren generalni sekretar in visoki predstavnik za skupno zunanjo in varnostno politiko, temu pa pomaga namestnik generalnega sekretarja, ki je odgovoren za organizacijsko vodenje generalnega sekretariata. Generalnega sekretarja in njegovega namestnika imenuje Svet soglasno.

Svet odloča o organizaciji generalnega sekretariata.

3. Svet sprejme svoj poslovnik."

6. V členu 33 se četrti odstavek nadomesti z naslednjim:

"Sodišče je pod enakimi pogoji pristojno za tožbe, ki jih zaradi varovanja svojih prerogativ vložita Evropski parlament in Računsko sodišče."

7. Člen 45c se spremeni na naslednji način:

a) drugi pododstavek odstavka 1 se nadomesti z naslednjim:

"Računsko sodišče predloži Evropskemu parlamentu in Svetu izjavo o zanesljivosti poslovnih knjig ter zakonitosti in pravilnosti poslovnih dogodkov, ki se objavi v Uradnem listu Evropskih skupnosti.";

b) prvi pododstavek odstavka 2 se nadomesti z naslednjim:

"2. Računsko sodišče preveri zakonitost in pravilnost vseh prihodkov in odhodkov ter, ali je bilo finančno poslovanje dobro. Pri tem poroča zlasti o vseh primerih nepravilnosti.";

c) odstavek 3 se nadomesti z naslednjim:

"3. Revizija se opravi na podlagi računovodske dokumentacije in, če je to potrebno, na kraju samem v drugih institucijah Skupnosti, v prostorih katerega koli organa, ki vodi računovodske evidence prihodkov ali odhodkov v imenu Skupnosti, ter v državah članicah, tudi v prostorih katere koli fizične ali pravne osebe, ki prejema plačila iz proračuna. V državah članicah se revizija opravi v povezavi z nacionalnimi revizijskimi organi ali – če ti nimajo potrebne pristojnosti – s pristojnimi nacionalnimi službami. Računsko sodišče in revizijski organi držav članic sodelujejo v duhu zaupanja, pri čemer ohranjajo svojo neodvisnost. Ti organi ali službe obvestijo Računsko sodišče, ali nameravajo sodelovati pri reviziji.

Druge institucije Skupnosti, vsi organi, ki vodijo računovodske evidence prihodkov ali odhodkov v imenu Skupnosti, vse fizične ali pravne osebe, ki prejemajo plačila iz proračuna, ter nacionalni revizijski organi ali – če ti nimajo potrebne pristojnosti – pristojne nacionalne službe pošljejo Računskemu sodišču na njegovo zahtevo vso dokumentacijo ali vse podatke, ki so potrebni za izvršitev njegove naloge.

Glede dejavnosti Evropske investicijske banke pri vodenju računovodskih evidenc odhodkov in prihodkov Skupnosti ureja pravice sodišča do dostopa do podatkov te banke sporazum med sodiščem, banko in Komisijo. Če sporazum ni bil sklenjen, ima sodišče navzlic temu dostop do podatkov, potrebnih za revizijo odhodkov in prihodkov Skupnosti, ki jih vodi banka."

8. V členu 78c se prvi odstavek nadomesti z naslednjim:

"Komisija izvršuje proračun v skladu z določbami uredb, sprejetih na podlagi člena 78h, na lastno odgovornost in v mejah odobrenih proračunskih sredstev, pri čemer upošteva načela dobrega finančnega poslovanja. Države članice sodelujejo s Komisijo, da bi zagotovile porabo odobrenih proračunskih sredstev v skladu z načeli dobrega finančnega poslovanja."

9. Člen 78g(1) se nadomesti z naslednjim:

"1. Na priporočilo Sveta, ki odloča s kvalificirano večino, da Evropski parlament Komisiji razrešnico glede izvrševanja proračuna. V ta namen najprej Svet, nato pa Evropski parlament pregledata poročilo in izkaz stanja iz člena 78d, letno poročilo Računskega sodišča, skupaj z odgovori revidiranih institucij na ugotovitve Računskega sodišča, izjavo o zanesljivosti iz drugega pododstavka člena 45c(1) in vsa ustrezna posebna poročila Računskega sodišča."

10. Vstavi se naslednji člen:

"Člen 96

1. Če je bila sprejeta odločitev o mirovanju glasovalnih pravic predstavnika vlade države članice v skladu s členom F.1(2) Pogodbe o Evropski uniji, te glasovalne pravice mirujejo tudi v zvezi s to pogodbo.

2. Poleg tega pa lahko Svet, če je bilo skladno s členom F.1(1) Pogodbe o Evropski uniji ugotovljeno, da ena od držav članic huje in vztrajno krši načela, navedena v členu F(1) te pogodbe, s kvalificirano večino sklene, da nekatere pravice, ki izhajajo iz uporabe te pogodbe za zadevno državo članico, mirujejo. Pri tem Svet upošteva morebitne posledice takšnega mirovanja pravic in obveznosti fizičnih in pravnih oseb.

Obveznosti zadevne države članice po tej pogodbi so zanjo v vsakem primeru še naprej zavezujoče.

3. Svet lahko s kvalificirano večino naknadno sklence spremeniti ali preklicati ukrepe, sprejete v skladu z odstavkom 2, kot odgovor na spremembe okoliščin, zaradi katerih so bili uvedeni.

4. Pri sprejemanju odločitev iz odstavkov 2 in 3 Svet ne upošteva glasov predstavnika vlade zadevne države članice. Z odstopanjem od četrtega odstavka člena 28 se kvalificirana večina opredeli kot enak delež ponderiranih glasov zadevnih članov Sveta, kakor ga določa četrti odstavek člena 28.

Ta odstavek se uporablja tudi v primeru, ko glasovalne pravice mirujejo v skladu z odstavkom 1. V takšnih primerih se odločitev, za katero je potrebno soglasje, sprejme brez glasu predstavnika vlade zadevne države članice."

Člen 4

Pogodba o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo se spremeni v skladu z določbami tega člena.

1. V členu 107 se doda naslednji odstavek:

"Število članov Evropskega parlamenta ne sme preseči sedemsto."

2. Člen 108 se spremeni na naslednji način:

a) v odstavku 3 se prvi pododstavek nadomesti z naslednjim:

"3. Evropski parlament pripravi predlog za splošne neposredne volitve po enotnem postopku v vseh državah članicah ali v skladu z načeli, ki so skupna vsem državam članicam.";

b) doda se naslednji odstavek:

"4. Evropski parlament po pridobitvi mnenja Komisije in z odobritvijo Sveta, ki odloča soglasno, določi pravila in splošne pogoje za opravljanje nalog svojih članov."

3. Člen 121 se nadomesti z naslednjim:

"Člen 121

1. Odbor, ki ga sestavljajo stalni predstavniki držav članic, je odgovoren za pripravo dela Sveta in za izvajanje nalog, ki mu jih dodeli Svet. Odbor lahko v primerih, predvidenih v poslovníku Sveta, sprejema postopkovne sklepe.

2. Svetu pomaga generalni sekretariat, za katerega je odgovoren generalni sekretar in visoki predstavnik za skupno zunanjo in varnostno politiko, temu pa pomaga namestnik generalnega sekretarja, ki je odgovoren za organizacijsko vodenje generalnega sekretariata. Generalnega sekretarja in njegovega namestnika imenuje Svet soglasno.

Svet odloča o organizaciji generalnega sekretariata.

3. Svet sprejme svoj poslovnik."

4. V členu 127 se prvi in drugi pododstavek odstavka 2 nadomestita z naslednjim:

"2. Vlade držav članic v medsebojnem soglasju predlagajo osebo, ki jo nameravajo imenovati za predsednika Komisije; ta predlog potrdi Evropski parlament.

Vlade držav članic v medsebojnem soglasju s kandidatom za mesto predsednika predlagajo druge osebe, ki jih nameravajo imenovati za člane Komisije."

5. V členu 132 se naslednji odstavek vstavi kot prvi odstavek:

"Komisija deluje pod političnim vodstvom svojega predsednika."

6. V členu 146 se tretji odstavek nadomesti z naslednjim:

"Sodišče je pod enakimi pogoji pristojno za tožbe, ki jih zaradi varovanja svojih prerogativ vložita Evropski parlament in Računsko sodišče."

7. Člen 160c se spremeni na naslednji način:

a) drugi pododstavek odstavka 1 se nadomesti z naslednjim:

"Računsko sodišče predloži Evropskemu parlamentu in Svetu izjavo o zanesljivosti poslovnih knjig ter zakonitosti in pravilnosti poslovnih dogodkov, ki se objavi v *Uradnem listu Evropskih skupnosti*.";

b) prvi pododstavek odstavka 2 se nadomesti z naslednjim:

"2. Računsko sodišče preveri zakonitost in pravilnost vseh prihodkov in odhodkov ter, ali je bilo finančno poslovanje dobro. Pri tem poroča zlasti o vseh primerih nepravilnosti.";

c) odstavek 3 se nadomesti z naslednjim:

"3. Revizija se opravi na podlagi računovodske dokumentacije in, če je to potrebno, na kraju samem v drugih institucijah Skupnosti, v prostorih katerega koli organa, ki vodi računovodske evidence prihodkov ali odhodkov v imenu Skupnosti, ter v državah članicah, tudi v prostorih katere koli fizične ali pravne osebe, ki prejema plačila iz proračuna. V državah članicah se revizija opravi v povezavi z nacionalnimi revizijskimi organi ali – če ti nimajo potrebne pristojnosti – s pristojnimi nacionalnimi službami. Računsko sodišče in revizijski organi držav članic sodelujejo v duhu zaupanja, pri čemer ohranjajo svojo neodvisnost. Ti organi ali službe obvestijo Računsko sodišče, ali nameravajo sodelovati pri reviziji.

Druge institucije Skupnosti, vsi organi, ki vodijo računovodske evidence prihodkov ali odhodkov v imenu Skupnosti, vse fizične ali pravne osebe, ki prejemajo plačila iz proračuna, ter nacionalni revizijski organi ali – če ti nimajo potrebne pristojnosti – pristojne nacionalne službe pošljejo Računskemu sodišču na njegovo zahtevo vso dokumentacijo ali vse podatke, ki so potrebni za izvršitev njegove naloge.

Glede dejavnosti Evropske investicijske banke pri vodenju računovodskih evidenc odhodkov in prihodkov Skupnosti ureja pravice sodišča do dostopa do podatkov te banke sporazum med sodiščem, banko in Komisijo. Če sporazum ni bil sklenjen, ima sodišče navzlic temu dostop do podatkov, potrebnih za revizijo odhodkov in prihodkov Skupnosti, ki jih vodi banka."

8. V členu 170 se doda naslednji odstavek:

"Z odborom se lahko posvetuje Evropski parlament."

9. V členu 179 se prvi odstavek nadomesti z naslednjim:

"Komisija izvršuje proračun v skladu z določbami uredb, sprejetih na podlagi člena 183, na lastno odgovornost in v mejah odobrenih proračunskih sredstev, pri čemer upošteva načela dobrega finančnega poslovanja. Države članice sodelujejo s Komisijo, da bi zagotovile porabo odobrenih proračunskih sredstev v skladu z načeli dobrega finančnega poslovanja."

10. Člen 180b(1) se nadomesti z naslednjim:

"1. Na priporočilo Sveta, ki odloča s kvalificirano večino, da Evropski parlament Komisiji razrešnico glede izvrševanja proračuna. V ta namen najprej Svet, nato pa Evropski parlament pregledata poročilo in izkaz stanja iz člena 179a, letno poročilo Računskega sodišča, skupaj z odgovori revidiranih institucij na ugotovitve Računskega sodišča, izjavo o zanesljivosti iz drugega pododstavka člena 160c(1) in vsa ustrezna posebna poročila Računskega sodišča."

11. Vstavi se naslednji člen:

"Člen 204

1. Če je bila sprejeta odločitev o mirovanju glasovalnih pravic predstavnika vlade države članice v skladu s členom F.1(2) Pogodbe o Evropski uniji, te glasovalne pravice mirujejo tudi v zvezi s to pogodbo.

2. Poleg tega pa lahko Svet, če je bilo skladno s členom F.1(1) Pogodbe o Evropski uniji ugotovljeno, da ena od držav članic huje in vztrajno krši načela, navedena v členu F(1) te pogodbe, s kvalificirano večino sklene, da nekatere pravice, ki izhajajo iz uporabe te pogodbe za zadevno državo članico, mirujejo. Pri tem Svet upošteva morebitne posledice takšnega mirovanja pravic in obveznosti fizičnih in pravnih oseb. Obveznosti zadevne države članice po tej pogodbi so zanjo v vsakem primeru še naprej zavezujoče.

3. Svet lahko s kvalificirano večino naknadno sklene spremeniti ali preklicati ukrepe, sprejete v skladu z odstavkom 2, kot odgovor na spremembe okoliščin, zaradi katerih so bili uvedeni.

4. Pri sprejemanju odločitev iz odstavkov 2 in 3 Svet ne upošteva glasov predstavnika vlade zadevne države članice. Z odstopanjem od člena 118(2) se kvalificirana večina opredeli kot enak delež ponderiranih glasov zadevnih članov Sveta, kakor ga določa člen 118(2).

Ta odstavek se uporablja tudi v primeru, ko glasovalne pravice mirujejo v skladu z odstavkom 1. V takšnih primerih se odločitev, za katero je potrebno soglasje, sprejme brez glasu predstavnika vlade zadevne države članice."

Člen 5

Akt o volitvah predstavnikov Evropskega parlamenta s splošnimi neposrednimi volitvami, ki je priložen sklepu Sveta z dne 20. septembra 1976, se spremeni v skladu z določbami tega člena.

1. V členu 2 se doda naslednji odstavek:

"Če se ta člen spremeni, mora število predstavnikov, izvoljenih v vsaki državi članici, zagotoviti ustrezno zastopanost narodov držav, združenih v Skupnosti."

2. V členu 6(1) se po peti alineji vstavi naslednja alineja:

— člana Odbora regij,".

3. Člen 7(2) se nadomesti z naslednjim:

"2. Do začetka veljavnosti enotnega volilnega postopka ali postopka, ki temelji na skupnih načelih, ter ob upoštevanju drugih določb tega akta, urejajo volilni postopek v vsaki državi članici njeni nacionalni predpisi."

4. Člen 11 se nadomesti z naslednjim:

"Dražetka veljavnosti enotnega volilnega postopka ali postopka, ki temelji na skupnih načelih, iz člena 7, Evropski parlament preverja mandate predstavnikov. V ta namen se seznanijo z uradno razglašeni izidi v državah članicah, in odloča v sporih, ki lahko izhajajo iz določb tega akta, razen v tistih, ki izhajajo iz nacionalnih predpisov, na katere se akt sklicuje."

5. Člen 12(1) se nadomesti z naslednjim:

"1. Do začetka veljavnosti enotnega volilnega postopka ali postopka, ki temelji na skupnih načelih, iz člena 7 ter ob upoštevanju drugih določb tega akta vsaka država članica določi ustrezne postopke za zapolnjevanje sedežev, ki so se sprostili med petletnim mandatom iz člena 3, za preostanek te dobe."

DRUGI DEL

Poenostavitev

Člen 6

Pogodba o ustanovitvi Evropske skupnosti, skupaj z njenimi prilogami in protokoli, se spremeni v skladu z določbami tega člena zaradi črtanja določb Pogodbe, ki so prenehale veljati, in ustrezne prilagoditve besedila nekaterih njenih določb.

I. BESEDILO ČLENOV POGODBE

1. V točki (a) člena 3 se beseda "odpravo" nadomesti s "prepoved".
2. Člen 7 se razveljavi.
3. Člen 7a se spremeni na naslednji način:
 - a) prvi in drugi odstavek se oštevilčita in postaneta odstavki 1 in 2;
 - b) v novem odstavku 1 se črta naslednje sklicevanje: "7b", "70(1)" in "in 100b"; pred navajanjem člena 100a se vejica nadomesti z besedo "in";
 - c) doda se odstavek 3 z besedilom drugega odstavka člena 7b, ki se glasi:

"3. Svet na predlog Komisije s kvalificirano večino določi smernice in pogoje, potrebne za zagotavljanje uravnoteženega napredka na vseh zadevnih področjih."
4. Člen 7b se razveljavi.
5. Člen 8b se spremeni na naslednji način:
 - a) v odstavku 1 se besede "sprejme do 31. decembra 1994" nadomestijo s "sprejme";

- b) v prvem stavku odstavka 2 sklicevanje na člen 138(3) postane sklicevanje na člen 138(4);
- c) v drugem stavku odstavka 2 se besede "sprejme do 31. decembra 1993" nadomestijo s "sprejme";
6. V drugem stavku člena 8c se besede "Do 31. decembra 1993 države članice" nadomestijo z "Države članice".
7. V prvem odstavku člena 8e se besede "do 31. decembra 1993 in potem" črtajo.
8. V členu 9(2) se besede "Določbe oddelka 1 poglavja 1 in poglavja 2 ..." nadomestijo z "Določbe člena 12 in poglavja 2 ...".
9. V členu 10 se črta odstavek 2, odstavek 1 pa ostane neoštevilčen.
10. Člen 11 se razveljavi.
11. V poglavju 1, Carinska unija, se naslov "Oddelek 1 – Odprava carin med državami članicami" črta.
12. Člen 12 se nadomesti z naslednjim:
- "Člen 12*
- Carine pri uvozu in izvozu ter vse dajatve z enakim učinkom so med državami članicami prepovedane. Ta prepoved se uporablja tudi za carine fiskalne narave."
13. Členi 13 do 17 se razveljavijo.
14. Naslov "Oddelek 2 – Priprava skupne carinske tarife" se črta.
15. Členi 18 do 27 se razveljavijo.
16. Člen 28 se nadomesti z naslednjim:
- "Člen 28*
- Carine skupne carinske tarife določi Svet s kvalificirano večino na predlog Komisije."
17. V uvodnem delu člena 29 se besedi "tem oddelku" nadomestita s "tem poglavju".
18. V naslovu poglavja 2 se beseda "Odprava" nadomesti s "Prepoved".
19. V členu 30 se besedilo "Brez poseganja v določbe, navedene v nadaljevanju, so med državami članicami prepovedane" nadomesti s "Med državami članicami so prepovedane".
20. Členi 31, 32 in 33 se razveljavijo.
21. V členu 34 se odstavek 2 črta, odstavek 1 pa postane neoštevilčen.
22. Člen 35 se razveljavi.
23. V členu 36 se besede "Določbe členov 30 do 34" nadomestijo z "Določbe členov 30 in 34".

24. Člen 37 se spremeni na naslednji način:

- a) v prvem pododstavku odstavka 1 se besede "postopoma" in "do konca prehodnega obdobja" črtajo;
- b) v odstavku 2 se beseda "odpravi" nadomesti s "prepovedi";
- c) odstavki 3, 5 in 6 se črtajo, odstavek 4 pa postane odstavek 3;
- d) v novem odstavku 3 se besede "ob upoštevanju sčasoma možnih prilagoditev in potrebne specializacije" črtajo, vejica za besedo "proizvajalcev" pa se nadomesti s piko.

25. Člen 38 se spremeni na naslednji način:

- a) v prvem stavku odstavka 3 se sklicevanje na Prilogo II nadomesti s sklicevanjem na Prilogo I, drugi stavek, ki se začne z besedami "Vendar pa v dveh letih po začetku veljavnosti", pa se črta;
- b) v odstavku 4 se besedi "držav članic" črtata.

26. Člen 40 se spremeni na naslednji način:

- a) odstavek 1 se črta, odstavki 2, 3 in 4 pa postanejo odstavki 1, 2 in 3;
- b) (ne zadeva slovenske jezikovne različice.);
- c) v novem odstavku 2 postane sklicevanje na odstavek 2 sklicevanje na odstavek 1;
- d) v novem odstavku 3 postane sklicevanje na odstavek 2 sklicevanje na odstavek 1;

27. Člen 43 se spremeni na naslednji način:

- a) v tretjem pododstavku odstavka 2 se besedilo "v prvih dveh fazah soglasno, nato pa s kvalificirano večino" nadomesti s "s kvalificirano večino";
- b) v odstavkih 2 in 3 postane sklicevanje na člen 40(2) sklicevanje na člen 40(1).

28. Členi 44, 45 in 47 se razveljavijo.

29. V členu 48(1) se besede "Najpozneje do konca prehodnega obdobja" črtajo, tako da se odstavek 1 glasi: "V Skupnosti se zagotovi prosto gibanje delavcev."

30. Člen 49 se spremeni na naslednji način:

- a) v uvodnem delu se besede "Tako ko ta pogodba začne veljati Svet" nadomestijo s "Svet", beseda "postopno" pa se črta;
- b) v točkah (b) in (c) se besede "sistematično in postopno" črtajo.

31. Prvi odstavek člena 52 se spremeni na naslednji način:

- a) v prvem stavku se besede "v prehodnem obdobju postopno odpravijo" nadomestijo s "prepovejo";
- b) v drugem stavku se besedi "postopna odprava" nadomestita z besedo "prepoved".

32. Člen 53 se razveljavi.
33. Člen 54 se spremeni na naslednji način:
- a) odstavek 1 se črta, odstavka 2 in 3 pa postaneta odstavka 1 in 2;
 - b) v novem odstavku 1 se besedilo "Za izvajanje splošnega programa ali – če takšnega programa ni – za doseganje določene faze pri uresničevanju svobode ustanavljanja" nadomesti z "Za uresničevanje svobode ustanavljanja".
34. V prvem odstavku člena 59 se besede "v prehodnem obdobju postopno odpravijo" nadomestijo s "prepovejo".
35. V členu 61(2) se beseda "postopno" črta.
36. Člen 62 se razveljavi.
37. Člen 63 se spremeni na naslednji način:
- a) odstavek 1 se črta, odstavka 2 in 3 pa postaneta odstavka 1 in 2;
 - b) v novem odstavku 1 se besedilo "Za izvajanje splošnega programa ali – če takšnega programa ni – za doseganje neke faze pri liberalizaciji" nadomesti z "Za doseganje liberalizacije posameznih storitev", besedilo ", do konca prve faze soglasno, nato pa s kvalificirano večino." pa se nadomesti z "s kvalificirano večino.";
 - c) v novem odstavku 2 se besede "Pri predlogih in odločitvah iz odstavkov 1 in 2" nadomestijo s "Pri direktivah iz odstavka 1".
38. V prvem odstavku člena 64 se besede "s členom 63(2)" nadomestijo s "s členom 63(1)".
39. Členi 67 do 73a ter člena 73e in 73h se razveljavijo.
40. Člen 75(2) se črta, odstavek 3 pa postane odstavek 2.
41. V členu 76 se besede "ob začetku veljavnosti te pogodbe" nadomestijo z "1. januarja 1958 ali za države, ki pristopajo, na dan njihovega pristopa".
42. Člen 79 se spremeni na naslednji način:
- (a) v odstavku 1 se besede "najpozneje pred koncem druge faze" črtajo;
 - (b) v odstavku 3 se besede "V dveh letih po začetku veljavnosti te pogodbe Svet" nadomesti s "Svet".
43. V členu 80(1) se besede "od začetka druge faze" črtajo.
44. V členu 83 se besedilo "ne da bi to posegalo v pooblastila strokovne skupine za promet pri Ekonomsko-socialnem odboru" nadomesti z "ne da bi to posegalo v pooblastila Ekonomsko-socialnega odbora".
45. V drugem pododstavku člena 84(2) se besede "postopkovne določbe člena 75(1) in (3)" nadomestijo s "postopkovne določbe člena 75".

46. V členu 87 se oba pododstavka odstavka 1 združita v en sam odstavek. Novi odstavek se glasi:

"1. Ustrezne uredbe ali direktive za uveljavitev načel iz členov 85 in 86 sprejme Svet s kvalificirano večino na predlog Komisije in po posvetovanju z Evropskim parlamentom."

47. V členu 89(1) se besede "takoj po prevzemu svojih dolžnosti" črtajo.

48. Po členu 90 se naslov "Oddelek 2 – Damping" črta.

49. Člen 91 se razveljavi.

50. Pred členom 92 se naslov "Oddelek 3" nadomesti z "Oddelek 2".

51. V členu 92(3)(c) se drugi stavek, ki se začne z besedami "Vendar pa se pomoči, dodeljene ladjedelništvu..." in konča z "do tretjih držav;", črta, preostali del točke (c) pa se konča s podpičjem.

52. V členu 95 se tretji odstavek črta.

53. Člena 97 in 100b se razveljavita.

54. V drugem odstavku člena 101 se besede ", v prvi fazi soglasno, nato pa s kvalificirano večino" nadomestijo s "s kvalificirano večino".

55. V prvi alineji člena 109e(2)(a) se črtajo naslednje besede: ", ne da bi posegala v člen 73e,".

56. Člen 109f se spremeni na naslednji način:

- a) v drugem pododstavku odstavka 1 se besede "bodisi na priporočilo odbora guvernerjev centralnih bank držav članic (v nadaljnjem besedilu "odbor guvernerjev") ali Sveta EMI" nadomestijo z "na priporočilo Sveta EMI";
- b) v odstavku 1 se četrti pododstavek, ki se glasi "Odbor guvernerjev se razpusti na začetku druge faze.", črta;
- c) v odstavku 8 se drugi pododstavek, ki se glasi "Kadar ta pogodba predvideva posvetovalno vlogo za EMI, sklicevanje na EMI pred 1. januarjem 1994 pomeni sklicevanje na odbor guvernerjev.", črta.

57. Člen 112 se spremeni na naslednji način:

- a) v prvem pododstavku odstavka 1 se besede "pred koncem prehodnega obdobja" črtajo;
- b) v drugem pododstavku odstavka 1 se besede "do konca druge faze soglasno, nato pa s kvalificirano večino" nadomestijo s "s kvalificirano večino".

58. V tretji alineji prvega pododstavka člena 129c(1) se besedilo "Kohezijskega sklada, ki ga je treba v skladu s členom 130d ustanoviti najpozneje do 31. decembra 1993," nadomesti s "Kohezijskega sklada, ustanovljenega v skladu s členom 130d,".

59. V drugem odstavku člena 130d se besedilo "Svet po enakem postopku do 31. decembra 1993 ustanovi Kohezijski sklad, da bi zagotovil" nadomesti s "Kohezijski sklad, ki ga je Svet ustanovil po enakem postopku, zagotavlja".

60. V drugi alineji odstavka 5 člena 130s se besedilo "Kohezijskega sklada, ki se po členu 130d ustanovi najpozneje do 31. decembra 1993." nadomesti s "Kohezijskega sklada, ustanovljenega v skladu s členom 130d."

61. V odstavku 3 člena 130w se besedi "Konvencije AKP-EGS" nadomestita s "Konvencije AKP-ES".

62. V prvem odstavku člena 131 se besedi "Belgijo," in "Italijo," črtata, sklicevanje na Prilogo IV pa se nadomesti s sklicevanjem na Prilogo II.

63. Člen 133 se spremeni na naslednji način:

- a) v odstavku 1 se besede "v celoti odpravijo" nadomestijo s "prepovejo", besedi "postopno odpravo" pa se nadomestita s "prepovedjo";
- b) v odstavku 2 se besedi "postopno odpravijo" nadomestita s "prepovejo", sklicevanje na člene 13, 14, 15 in 17 pa se črta, tako da se odstavek konča z besedami"... v skladu z določbami člena 12.";
- c) v drugem pododstavku odstavka 3 se besede "pa se postopno znižajo na raven" nadomestijo z "ne smejo prekoračiti ravni", drugi stavek, ki se začne z "Odstotki in časovni raspored" in konča z "državo ali na ozemlje, ki izdelek uvaža.", pa se črta;
- d) v odstavku 4 se besede "ob začetku veljavnosti te pogodbe" črtajo.

64. Člen 136 se nadomesti z naslednjim:

"Člen 136

Svet na podlagi izkušenj, pridobljenih v okviru pridruževanja držav in ozemelj k Skupnosti in na podlagi načel iz te pogodbe, soglasno predpiše določbe glede podrobnih pravil in postopka pridruževanja držav in ozemelj k Skupnosti."

65. Člen 138 se zaradi vključitve člena 1, člena 2, spremenjenega s členom 5 te pogodbe, in člena 3(1) Akta o volitvah predstavnikov Evropskega parlamenta s splošnimi neposrednimi volitvami, priloženega Sklepu Sveta z dne 20. septembra 1976, spremeni, kakor je navedeno spodaj, pri čemer se Priloga II tega akta uporablja še naprej:

- a) namesto odstavkov 1 in 2, ki sta prenehala veljati v skladu s členom 14 akta o volitvah predstavnikov Evropskega parlamenta, se vstavi besedilo členov 1 in 2 tega akta kot odstavka 1 in 2; nova odstavka 1 in 2 se glasita:

"1. Predstavniki narodov držav, združenih v Skupnosti, so izvoljeni v Evropski parlament na splošnih neposrednih volitvah.

2. Število predstavnikov, izvoljenih v posamezni državi članici, je naslednje:

Belgija	25
Danska	16
Nemčija	99
Grčija	25
Španija	64
Francija	87
Irska	15
Italija	87
Luksemburg	6
Nizozemska	31
Avstrija	21
Portugalska	25
Finska	16
Švedska	22
Združeno kraljestvo	87.

Če se ta odstavek spremeni, mora število predstavnikov, izvoljenih v vsaki od držav članic, zagotoviti ustrezno zastopanost narodov držav, združenih v Skupnosti."

- b) za novima odstavkoma 1 in 2 se vstavi besedilo člena 3(1) prej navedenega akta kot odstavek 3; novi odstavek 3 se glasi:

"3. Predstavniki so izvoljeni za dobo petih let.";

- c) sedanji odstavek 3, spremenjen s členom 2 te pogodbe, postane odstavek 4;

- d) odstavek 4, dodan s členom 2 te pogodbe, postane odstavek 5.

66. Člen 158(3) se črta.

67. V prvem odstavku člena 166 se besede "od dne pristopa" nadomestijo s "od 1. januarja 1995".

68. V členu 188b(3) se drugi pododstavek, ki se začne z "Vendar so pri prvem imenovanju", črta.

69. V členu 197 se drugi odstavek, ki se začne z "Zlasti vključuje", črta

70. V členu 207 se drugi, tretji, četrti in peti odstavek črtajo.

71. Namesto člena 212 se vstavi besedilo drugega pododstavka člena 24(1) Pogodbe o ustanovitvi enotnega Sveta in enotne Komisije Evropskih skupnosti; novi odstavek 212 se tako glasi:

"Člen 212

Svet na predlog Komisije in po posvetovanju z drugimi zadevnimi institucijami s kvalificirano večino sprejme kadrovske predpise za uradnike Evropskih skupnosti in pogoje za zaposlitev drugih uslužbencev teh skupnosti."

72. Namesto člena 218 se vstavi prilagojeno besedilo prvega odstavka člena 28 Pogodbe o ustanovitvi enotnega Sveta in enotne Komisije Evropskih skupnosti; novi člen 218 se tako glasi:

"Člen 218

Na ozemljih držav članic uživa Skupnost v skladu s pogoji iz Protokola o privilegijih in imunitetah z dne 8. aprila 1965 privilegije in imunitete, ki jih potrebuje za opravljanje svojih nalog. Enako velja za Evropsko centralno banko, Evropski monetarni inštitut in Evropsko investicijsko banko."

73. V členu 221 se besedilo "priznajo države članice državljanom drugih držav članic v treh letih po začetku veljavnosti te pogodbe" nadomesti s "priznajo države članice državljanom drugih držav članic".

74. V členu 223 se odstavka 2 in 3 združita in nadomestita z naslednjim:

"2. Svet lahko na predlog Komisije soglasno spremeni seznam proizvodov, za katere se uporabljajo določbe odstavka 1(b), ki ga je pripravil 15. aprila 1958."

75. Člen 226 se razveljavi.

76. Člen 227 se spremeni na naslednji način:

a) v odstavku 3 se sklicevanje na Prilogo IV nadomesti s sklicevanjem na Prilogo II;

b) za odstavkom 4 se vstavi nov odstavek, ki se glasi:

"5. Določbe te pogodbe se uporabljajo za Alandske otoke v skladu z določbami iz Protokola št. 2 k Aktu o pogojih pristopa Republike Avstrije, Republike Finske in Kraljevine Švedske.";

c) prejšnji odstavek 5 postane odstavek 6, njegova točka (d) glede Alandskih otokov pa se črta; točka (c) se konča s piko.

77. V prvem odstavku člena 229 se besedilo "z organi Združenih narodov, z organi njihovih specializiranih agencij in z organi Splošnega sporazuma o carinah in trgovini." nadomesti z "z organi Združenih narodov in njihovimi specializiranimi agencijami."

78. V prvem odstavku člena 234 se besede "pred začetkom veljavnosti te pogodbe" nadomestijo s "pred 1. januarjem 1958 ali za države, ki pristopajo, pred datumom njihovega pristopa".

79. Naslov "Vzpostavitev institucij" pred členom 241 se črta.

80. Členi 241 do 246 se razveljavijo.

81. V členu 248 se doda nov odstavek, ki se glasi:

"V skladu s pristopnimi pogodbami so verodostojne tudi različice te pogodbe v angleškem, danskem, finskem, grškem, irskem, portugalskem, španskem in švedskem jeziku."

II. PRILOGE

1. Priloga I "Seznami A do G iz členov 19 in 20 Pogodbe" se črta.
2. Priloga II "Seznam iz člena 38 Pogodbe" postane Priloga I, sklicevanje na Prilogo II k tej pogodbi pod številkami ex 22.08 in ex 22.09 pa postane sklicevanje na Prilogo I k tej pogodbi.
3. Priloga III "Seznam neblagovnih transakcij iz člena 73h Pogodbe" se črta.
4. Priloga IV "Čezmorske države in ozemlja, za katere se uporabljajo določbe četrtega dela Pogodbe", postane Priloga II. Priloga se ažurira, tako da se glasi:

"PRILOGA II

ČEZMORSKE DRŽAVE IN OZEMLJA, za katere se uporabljajo določbe četrtega dela Pogodbe

- Grenlandija,
- Nova Kaledonija in pridružena območja,
- Francoska Polinezija,
- Francoska južna in antarktična ozemlja,
- Walliški in Futunski otoki,
- Mayotte,
- Saint Pierre in Miquelon,
- Aruba,
- Nizozemski Antili:
- Bonaire,
- Curaçao,
- Saba,
- Sint Eustatius,
- Sint Maarten,
- Anguilla,
- Kajmanski otoki,
- Falklandski otoki,
- Južna Georgia in otoki Južni Sandwich,
- Montserrat,
- Pitcairn,
- Sveta Helena in pridružena območja,
- Britansko antarktično ozemlje,
- Britansko ozemlje Indijskega oceana,
- Otoki Turks in Caicos,
- Britanski Deviški otoki,
- Bermudi."

III. PROTOKOLI IN DRUGI AKTI

1. Razveljavijo se naslednji protokoli in akti:

- a) Protokol o spremembah Protokola o privilegijih in imunitetah Evropskih skupnosti;
- b) Protokol o nemški notranji trgovini in z njo povezanimi problemi;
- c) Protokol o nekaterih določbah, ki se nanašajo na Francijo;
- d) Protokol o Velikem vojvodstvu Luksemburg;
- e) Protokol o ureditvi za proizvode v pristojnosti Evropske skupnosti za premog in jeklo, ki velja za Alžirijo in čezmorske departmaje Francoske republike;
- f) Protokol o mineralnih oljih in nekaterih njihovih derivatih;
- g) Protokol o uporabi Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za neevropske dele Kraljevine Nizozemske;
- h) Konvencija o izvajanju, ki se nanaša na pridružitve čezmorskih držav in ozemelj k Skupnosti;
 - Protokol o tarifni kvoti za uvoz banan (ex 08.01 Bruseljske nomenklature);
 - Protokol o tarifni kvoti za uvoz nepražene kave (ex 09.01 Bruseljske nomenklature);

2. Na koncu Protokola o Statutu Evropske investicijske banke se črta seznam podpisnikov.

3. Protokol o Statutu Sodišča Evropske skupnosti se spremeni na naslednji način:

- a) besedilo "SO v ta namen IMENOVALE svoje pooblaščenice:" ter seznam voditeljev držav in njihovih pooblaščenecv se črtata;
- b) besedilo "KI so se po izmenjavi pooblastil v pravilni in predpisani obliki" se črta;
- c) v členu 3 se prilagojeno besedilo člena 21 Protokola o privilegijih in imunitetah Evropskih skupnosti doda kot četrti odstavek; novi četrti odstavek se tako glasi:

"Členi 12 do 15 in člen 18 Protokola o privilegijih in imunitetah Evropskih skupnosti se uporabljajo za sodnike, generalne pravobranilce, sodnega tajnika in pomožne poročevalce Sodišča, ne da bi to posegalo v določbe iz prejšnjih odstavkov glede imunitete sodnikov pred sodnimi postopki.";
- d) člen 57 se razveljavi.
- e) zaključni stavek "V POTRDITEV TEGA so spodaj podpisani pooblaščenici podpisali ta protokol." se črta;
- f) seznam podpisnikov se črta.

4. V členu 40 Protokola o Statutu Evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke se besedilo ", ki je priloga k Pogodbi o ustanovitvi enotnega Sveta in enotne Komisije Evropskih skupnosti" črta.

5. V členu 21 Protokola o Statutu Evropskega monetarnega inštituta se besedilo ", ki je priloga k Pogodbi o ustanovitvi enotnega Sveta in enotne Komisije Evropskih skupnosti" črta.

6. Protokol o Italiji se spremeni na naslednji način:

a) v zadnjem odstavku, ki se začne s "PRIZNAVAJO, da ...", se sklicevanje na člena 108 in 109 nadomesti s sklicevanjem na člena 109h in 109i;

b) seznam podpisnikov se črta.

7. Protokol o blagu, ki izvira in prihaja iz določenih držav in je pri uvozu v posamezno državo članico deležno posebne ureditve, se spremeni na naslednji način:

a) v uvodnem delu točke 1:

– besede "ki se uporablja ob začetku veljavnosti Pogodbe" se nadomestijo s "ki se uporablja od 1. januarja 1958";

– besedama "za uvoz" neposredno sledi besedilo točke (a), tako da se novo besedilo glasi:

"za uvoz blaga, ki izvira in prihaja iz Surinama ali Nizozemskih Antilov, v države Beneluksa.";

b) v točki 1 se (a), (b) in (c) črtajo;

c) v točki 3 se besede "Pred koncem prvega leta po začetku veljavnosti te pogodbe države članice" nadomestijo z "Države članice";

d) seznam podpisnikov se črta.

8. Protokol o uvozu naftnih proizvodov, rafiniranih na Nizozemskih Antilih, v Evropsko skupnost se spremeni na naslednji način:

a) zaključni stavek "V POTRDITEV TEGA so spodaj podpisani pooblaščenici podpisali ta protokol." se črta;

b) seznam podpisnikov se črta.

9. V Protokolu o posebni ureditvi za Grenlandijo se člen 3 razveljavi.

Člen 7

Pogodba o ustanovitvi Evropske skupnosti za premog in jeklo, skupaj z njenimi prilogami, protokoli in drugimi priloženimi akti, se spremeni v skladu z določbami tega člena zaradi črtanja določb Pogodbe, ki so prenehale veljati, in ustrezne prilagoditve besedila nekaterih njenih določb.

I. BESEDILO ČLENOV POGODBE

1. V drugem odstavku člena 2 se beseda "postopno" črta.

2. V uvodnem delu člena 4 se besedi "odpravljeni in" črtata.

3. Člen 7 se spremeni na naslednji način:

- a) v prvi alinei se besede "VISOKA OBLAST (v nadaljnjem besedilu "Komisija")" nadomestijo s "KOMISIJA";
- b) v drugi alinei se besede "ENOTNA SKUPŠČINA (v nadaljnjem besedilu "Evropski parlament")" nadomestijo z "EVROPSKI PARLAMENT";
- c) v tretji alinei se besede "POSEBNI SVET MINISTROV (v nadaljnjem besedilu "Svet")" nadomestijo s "SVET".

4. Člen 10(3) se črta.

5. V členu 16 se prvi in drugi odstavek črtata.

6. Člen 21 se zaradi vključitve člena 1, člena 2, spremenjenega s členom 5 te pogodbe, in člena 3(1) Akta o volitvah predstavnikov Evropskega parlamenta s splošnimi neposrednimi volitvami, priloženega Sklepu Sveta z dne 20. septembra 1976, spremeni, kakor je navedeno spodaj, pri čemer se Priloga II tega akta uporablja še naprej:

- a) namesto odstavkov 1 in 2, ki sta prenehala veljati v skladu s členom 14 akta o volitvah predstavnikov Evropskega parlamenta, se vstavi besedilo členov 1 in 2 tega akta kot odstavka 1 in 2; nova odstavka 1 in 2 se glasita:

"1. Predstavniki narodov držav, združenih v Skupnosti, so izvoljeni v Evropski parlament na splošnih neposrednih volitvah.

2. Število predstavnikov, izvoljenih v posamezni državi članici, je naslednje:

Belgija	25
Danska	16
Nemčija	99
Grčija	25
Španija	64
Francija	87
Irska	15
Italija	87
Luksemburg	6
Nizozemska	31
Avstrija	21
Portugalska	25
Finska	16
Švedska	22
Združeno kraljestvo	87.

Če se ta odstavek spremeni, mora število predstavnikov, izvoljenih v vsaki od držav članic, zagotoviti ustrezno zastopanost narodov držav, združenih v Skupnosti.";

- b) za novima odstavkoma 1 in 2 se vstavi besedilo člena 3(1) prej navedenega akta kot odstavek 3; novi odstavek 3 se glasi:

"3. Predstavniki so izvoljeni za dobo petih let.";

- c) sedanji odstavek 3, spremenjen s členom 3 te pogodbe, postane odstavek 4;

- d) odstavek 4, dodan s členom 3 te pogodbe, postane odstavek 5.

7. V prvem odstavku člena 32a se besede "od dne pristopa" nadomestijo z "od 1. januarja 1995".

8. Drugi pododstavek člena 45b(3), ki se začne z "Vendar so pri prvem imenovanju", se črta.

9. V členu 50 se prilagojeno besedilo odstavkov 2 in 3 člena 20 Pogodbe o ustanovitvi enotnega Sveta in enotne Komisije Evropskih skupnosti vstavi kot nova odstavka 4 in 5; nova odstavka 4 in 5 se tako glasita:

"4. Delež odhodkov proračuna Skupnosti, ki se krijejo iz prelevmanov, predvidenih v členu 49, se določi v višini 18 milijonov obračunskih enot.

Komisija vsako leto predloži Svetu poročilo, na podlagi katerega Svet preveri, ali je treba ta znesek prilagoditi spremembam v proračunu Skupnosti. Svet odloča z večino, kakor je določena v prvem stavku četrtega odstavka člena 28. Prilagoditev se izvede na podlagi ocene gibanja odhodkov, ki izhajajo iz uporabe te pogodbe.

5. Delež dajatev, določenih za kritje proračunskih odhodkov Skupnosti, zagotovi za izvrševanje tega proračuna Komisija v skladu s časovnim razporedom, predvidenim v finančnih uredbah, sprejetih na podlagi člena 209(b) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in člena 183(b) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo."

10. Člen 52 se razveljavi.

11. Namesto člena 76 se vstavi prilagojeno besedilo prvega odstavka člena 28 Pogodbe o ustanovitvi enotnega Sveta in enotne Komisije Evropskih skupnosti; novi člen 76 se tako glasi:

"Člen 76

Na ozemljih držav članic uživa Skupnost v skladu s pogoji iz Protokola o privilegijih in imunitetah z dne 8. aprila 1965 privilegije in imunitete, ki jih potrebuje za opravljanje svojih nalog."

12. Člen 79 se spremeni na naslednji način:

- a) v drugem stavku prvega odstavka se del stavka, ki se začne s "kar zadeva Posarje", črta, podpičje pa se nadomesti s piko;

- b) po prvem odstavku se vstavi naslednji drugi odstavek:

"Določbe te pogodbe se uporabljajo za Alandske otoke v skladu z določbami Protokola št. 2 k Aktu o pogojih pristopa Republike Avstrije, Republike Finske in Kraljevine Švedske.";

- c) v uvodnem delu sedanjega drugega odstavka se besedilo "Ne glede na prejšnji odstavek:" nadomesti z "Ne glede na prejšnje odstavke:";
 - d) v sedanjem drugem odstavku se točka (d), ki se nanaša na Alandske otoke, črta.
13. V členu 84 se besedilo "Pogodbe in njenih prilog, priloženih protokolov in Konvencije o prehodnih določbah" nadomesti s "Pogodbe in njenih prilog in priloženih protokolov".
14. Člen 85 se razveljavi.
15. V členu 93 se besede "Organizacijo za evropsko gospodarsko sodelovanje" nadomestijo z "Organizacijo za gospodarsko sodelovanje in razvoj".
16. V tretjem odstavku člena 95 se besedilo "Če je po koncu prehodnega obdobja, določenega v Konvenciji o prehodnih določbah, zaradi nepredvidenih težav ..." nadomesti z "Če zaradi nepredvidenih težav ...".
17. V členu 97 se besedilo "Ta pogodba se sklene za obdobje 50 let od začetka njene veljavnosti." nadomesti z "Ta pogodba preneha veljati 23. julija 2002."

II. BESEDILO PRILOGE III "SPECIALNA JEKLA"

Na koncu Priloge III se črtajo začetnice pooblaščenec voditeljev držav in vlad.

III. PROTOKOLI IN DRUGI AKTI, PRILOŽENI POGODBI

1. Razveljavijo se naslednji akti:

- a) Izmenjava pisem med vlado Zvezne republike Nemčije in vlado Francoske republike glede Posarja;
- b) Konvencija o prehodnih določbah.

2. Protokol o Statutu Sodišča Evropske skupnosti za premog in jeklo se spremeni na naslednji način:

- a) naslova I in II Protokola se nadomestita z besedilom naslovov I in II Protokola o Statutu Sodišča Evropske skupnosti, ki je priložen Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti;
- b) člen 56 se razveljavi, pred njim navedeni naslov "Prehodne določbe" pa se črta;
- c) seznam podpisnikov se črta.

3. Protokol o odnosih s Svetom Evrope se spremeni na naslednji način:

- a) člen 1 se razveljavi;
- b) seznam podpisnikov se črta.

Člen 8

Pogodba o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo, skupaj z njenimi prilogami in protokoli, se spremeni v skladu z določbami tega člena zaradi črtanja določb Pogodbe, ki so prenehale veljati, in ustrezne prilagoditve besedila nekaterih njenih določb.

I. BESEDILO ČLENOV POGODBE

1. V drugem odstavku člena 76 se besede "po začetku veljavnosti te pogodbe" nadomestijo s "po 1. januarju 1958".
2. V uvodnem delu prvega odstavka člena 93 se besedilo "Države članice v enem letu po začetku veljavnosti te pogodbe med seboj odpravijo ..." nadomesti z "Države članice med seboj prepovejo ...".
3. Člena 94 in 95 se razveljavita.
4. V drugem odstavku člena 98 se besedilo "V dveh letih po začetku veljavnosti te pogodbe Svet ..." nadomesti s "Svet ...".
5. Člen 100 se razveljavi.
6. Člen 104 se spremeni na naslednji način:
 - a) v prvem odstavku se besede "po začetku veljavnosti te pogodbe," nadomestijo s "po 1. januarju 1958 ali za države, ki pristopajo, po datumu njihovega pristopa,";
 - b) v drugem odstavku se besedilo "po začetku veljavnosti te pogodbe sklenilo s tretjo državo, mednarodno organizacijo ali državljansom tretje države na področju uporabe te pogodbe." nadomesti s "po datumih iz prvega odstavka sklenilo s tretjo državo, mednarodno organizacijo ali državljansom tretje države na področju uporabe te pogodbe."
7. Člen 105 se spremeni na naslednji način:
 - a) v prvem odstavku se besedilo "ki jih je država članica, oseba ali podjetje pred začetkom veljavnosti te pogodbe sklenilo s tretjo državo, mednarodno organizacijo ali državljansom tretje države" nadomesti s "ki jih je država članica, oseba ali podjetje sklenilo s tretjo državo, mednarodno organizacijo ali državljansom tretje države pred 1. januarjem 1958, ali za države, ki pristopajo, pred datumom njihovega pristopa". Na koncu tega odstavka se besede "po začetku veljavnosti te pogodbe." nadomestijo s "po prej navedenih datumih.";
 - b) v drugem odstavku se besede "v času med podpisom in začetkom veljavnosti te pogodbe" nadomestijo s "v času med 25. marcem 1957 in 1. januarjem 1958 ali za države, ki pristopajo, med podpisom akta o pristopu in datumom njihovega pristopa".
8. V prvem odstavku člena 106 se besede "pred začetkom veljavnosti te pogodbe" nadomestijo s "pred 1. januarjem 1958 ali za države, ki pristopajo, pred datumom njihovega pristopa".
9. Člen 108 se zaradi vključitve člena 1, člena 2, spremenjenega s členom 5 te pogodbe, in člena 3(1) Akta o volitvah predstavnikov Evropskega parlamenta s splošnimi neposrednimi volitvami, priloženega Sklepu Sveta z dne 20. septembra 1976, spremeni, kakor je navedeno spodaj, Priloga II tega akta pa se uporablja še naprej:

- a) namesto odstavkov 1 in 2, ki sta prenehala veljati v skladu s členom 14 akta o volitvah predstavnikov Evropskega parlamenta, se vstavi besedilo členov 1 in 2 tega akta kot odstavka 1 in 2; nova odstavka 1 in 2 se glasita:

"1. Predstavniki narodov držav, združenih v Skupnosti, so izvoljeni v Evropski parlament na splošnih neposrednih volitvah.

2. Število predstavnikov, izvoljenih v posamezni državi članici, je naslednje:

Belgija	25
Danska	16
Nemčija	99
Grčija	25
Španija	64
Francija	87
Irska	15
Italija	87
Luksemburg	6
Nizozemska	31
Avstrija	21
Portugalska	25
Finska	16
Švedska	22
Združeno kraljestvo	87.

Če se ta odstavek spremeni, mora število predstavnikov, izvoljenih v vsaki od držav članic, zagotoviti ustrezno zastopanost narodov držav, združenih v Skupnosti.";

- b) za novima odstavkoma 1 in 2 se vstavi besedilo člena 3(1) prej navedenega akta kot odstavek 3; novi odstavek 3 se glasi:

"3. Predstavniki so izvoljeni za dobo petih let.";

- c) sedanji odstavek 3, spremenjen s členom 4 te pogodbe, postane odstavek 4;
- d) odstavek 4, dodan s členom 4 te pogodbe, postane odstavek 5.

10. V členu 127 se odstavek 3 črta.

11. V prvem odstavku člena 138 se besede "od dne pristopa" nadomestijo z "od 1. januarja 1995".

12. Drugi pododstavek člena 160b(3), ki se začne z "Vendar so pri prvem imenovanju", se črta.

13. V členu 181 se drugi, tretji in četrti odstavek črtajo.

14. Namesto člena 191 se vstavi prilagojeno besedilo prvega odstavka člena 28 Pogodbe o ustanovitvi enotnega Sveta in enotne Komisije Evropskih skupnosti; novi člen 191 se tako glasi:

"Člen 191

Na ozemljih držav članic uživa Skupnost v skladu s pogoji iz Protokola o privilegijih in imunitetah z dne 8. aprila 1965 privilegije in imunitete, ki jih potrebuje za opravljanje svojih nalog."

15. Člen 198 se spremeni na naslednji način:

a) po drugem odstavku se vstavi naslednji tretji odstavek:

"Določbe te pogodbe se uporabljajo za Alandske otoke v skladu z določbami iz Protokola št. 2 k Aktu o pogojih pristopa Republike Avstrije, Republike Finske in Kraljevine Švedske.";

b) v sedanjem tretjem odstavku se točka (e), ki se nanaša na Alandske otoke, črta.

16. V prvem odstavku člena 199 se besede "in z organi Splošnega sporazuma o carinah in trgovini" nadomestijo z "in z organi Svetovne trgovinske organizacije".

17. Šesti naslov "Določbe o začetnem obdobju", ki zajema oddelek I "Vzpostavitev institucij", oddelek II "Določbe o začetni uporabi te pogodbe" in oddelek III "Prehodne določbe" oziroma člene 209 do 223, se razveljavi.

18. V členu 225 se doda nov odstavek:

"V skladu s pristopnimi pogodbami so verodostojne tudi različice te pogodbe v angleškem, danskem, finskem, grškem, irskem, portugalskem, španskem in švedskem jeziku."

II. PRILOGE

Priloga V "Začetni raziskovalni in izobraževalni program iz člena 215 te pogodbe", vključno s preglednico "Členitev po glavnih postavkah ...", se črta.

III. PROTOKOLI

1. Protokol o uporabi Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo v neevropskih delih Kraljevine Nizozemske se razveljavi.

2. Protokol o Statutu Sodišča Evropske skupnosti za atomsko energijo se spremeni na naslednji način:

a) besedilo "SO v ta namen IMENOVALE svoje pooblaščenke:" ter seznam voditeljev držav in njihovih pooblaščenecv se črtata;

b) besedilo "KI so se po izmenjavi pooblastil v pravilni in predpisani obliki" se črta;

c) v členu 3 se prilagojeno besedilo člena 21 Protokola o privilegijih in imunitetah Evropskih skupnosti doda kot četrti odstavek; novi četrti odstavek se tako glasi:

"Členi 12 do 15 in člen 18 Protokola o privilegijih in imunitetah Evropske skupnosti se uporabljajo za sodnike, generalne pravobranilce, sodnega tajnika in pomožne poročevalce Sodišča, ne da bi to posegalo v določbe iz prejšnjih odstavkov glede imunitete sodnikov pred sodnimi postopki.";

- d) člen 58 se razveljavi;
- e) zaključni stavek "V POTRDITEV TEGA so spodaj podpisani pooblaščenici podpisali ta protokol." se črta;
- f) seznam podpisnikov se črta.

Člen 9

1. Brez poseganja v spodaj navedene odstavke, ki so namenjeni ohranitvi bistvenih sestavin njihovih določb, se razveljavita Konvencija z dne 25. marca 1957 o skupnih institucijah Evropskih skupnosti in Pogodba z dne 8. aprila 1965 o ustanovitvi enotnega Sveta in enotne Komisije Evropskih skupnosti, z izjemo protokola iz odstavka 5.

2. Pristojnosti, ki jih imajo Evropski parlament, Svet, Komisija, Sodišče in Računsko sodišče na podlagi Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za premog in jeklo in Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo, izvajajo enotne institucije pod pogoji, določenimi z navedenimi pogodbami in tem členom.

Naloge, ki jih ima Ekonomsko-socialni odbor na podlagi Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo, izvaja enotni odbor pod pogoji, določenimi z navedenima pogodbama. Za ta odbor se uporabljajo določbe členov 193 in 197 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti.

3. Uradniki in drugi uslužbenci Evropskih skupnosti so del enotne uprave teh skupnosti, zanje veljajo predpisi, sprejeti v skladu s členom 212 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti.

4. Na ozemljih držav članic uživajo Evropske skupnosti v skladu s pogoji, določenimi v protokolu iz odstavka 5, privilegije in imunitete, ki jih potrebujejo za opravljanje svojih nalog. Enako velja za Evropsko centralno banko, Evropski monetarni inštitut in Evropsko investicijsko banko.

5. V Protokol z dne 8. aprila 1965 o privilegijih in imunitetah Evropskih skupnosti se vstavi člen 23, kot ga določa protokol o spremembah navedenega protokola; ta člen se glasi:

"Člen 23

Ta protokol se uporablja tudi za Evropsko centralno banko, za člane njenih organov in zaposlene, brez poseganja v določbe Protokola o Statutu Evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke.

Poleg tega je Evropska centralna banka oproščena vseh davkov in podobnih dajatev ob povečanju svojega kapitala ter raznih formalnosti, ki so s tem lahko povezane v državi, v kateri ima banka sedež. Dejavnosti banke in njenih organov, ki se izvajajo v skladu s Statutom Evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke, niso predmet kakršnih koli prometnih davkov.

Zgornje določbe se uporabljajo tudi za Evropski monetarni inštitut. Ob njegovem prenehanju delovanja ali likvidaciji ni nikakršnih dajatev."

6. Prihodki in odhodki Evropske skupnosti, odhodki za poslovanje Evropske skupnosti za premog in jeklo in pripadajoči prihodki ter prihodki in odhodki Evropske skupnosti za atomsko energijo, razen prihodkov in odhodkov agencije za preskrbo ter skupnih podjetij, se prikažejo v proračunu Evropskih skupnosti pod pogoji, določenimi v pogodbah o ustanovitvi teh treh skupnosti.

7. Brez poseganja v uporabo člena 216 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, člena 77 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za premog in jeklo, člena 189 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo in drugega odstavka člena 1 Protokola o Statutu Evropske investicijske banke predstavniki vlad držav članic v medsebojnem soglasju sprejmejo predpise, ki so potrebni za ureditev nekaterih posebnih težav Velikega vojvodstva Luksemburg, nastalih z oblikovanjem enotnega Sveta in enotne Komisije Evropskih skupnosti.

Člen 10

1. V tem delu vsebovane razveljavitve ali črtanja poteklih določb Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za premog in jeklo in Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo, kakršne so bile v veljavi pred začetkom veljavnosti Amsterdamske pogodbe, ter prilagoditev nekaterih določb teh pogodb ne spreminjajo pravnih učinkov njihovih določb, zlasti ne pravnih učinkov, ki izhajajo iz rokov, določenih s temi pogodbami, pa tudi ne pravnih učinkov pristopnih pogodb.

2. Pravni učinki veljavnih aktov, ki so bili sprejeti na podlagi navedenih pogodb, ostanejo nespremenjeni.

3. Enako velja za razveljavitve Konvencije z dne 25. marca 1957 o skupnih institucijah Evropskih skupnosti in razveljavitve Pogodbe z dne 8. aprila 1965 o ustanovitvi enotnega Sveta in enotne Komisije Evropskih skupnosti.

Člen 11

Določbe Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za premog in jeklo in Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo, ki se nanašajo na pristojnost Sodišča Evropskih skupnosti in na izvajanje te pristojnosti, se uporabljajo za določbe tega dela in za Protokol o privilegijih in imunitetah iz člena 9(5).

TRETJI DEL

Splošne in končne določbe

Člen 12

1. Členi, naslovi in oddelki Pogodbe o Evropski uniji in Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, kakor jih spreminjajo določbe te pogodbe, se preštevilčijo v skladu s preglednicami preštevilčenja iz priloge k tej pogodbi, ki je njen sestavni del.

2. Sklicevanje na člene, naslove in oddelke v sami Pogodbi o Evropski uniji in v Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti, pa tudi sklicevanje med njima, se ustrezno prilagodi. Enako velja za sklicevanje na člene, naslove in oddelke teh pogodb v drugih pogodbah Skupnosti.

3. Sklicevanje na člene, naslove in oddelke pogodb iz odstavka 2, ki jih vsebujejo drugi pravni instrumenti ali akti, je treba razumeti kot sklicevanje na člene, naslove in oddelke pogodb, preštevilčene v skladu z

odstavkom 1 oziroma kot sklicevanje na odstavke navedenih členov, preštevilčenih z nekaterimi določbami člena 6.

4. Sklicevanje na odstavke členov pogodb, navedenih v členih 7 in 8, ki ga vsebujejo drugi pravni instrumenti ali akti, je treba razumeti kot sklicevanje na te odstavke, kakršni so po preštevilčenju v nekaterih določbah navedenih členov 7 in 8.

Člen 13

Ta pogodba je sklenjena za nedoločen čas.

Člen 14

1. To pogodbo visoke pogodbenice ratificirajo v skladu s svojimi ustavnimi pravili. Listine o ratifikaciji se deponirajo pri vladi Italijanske republike.

2. Ta pogodba začne veljati prvi dan drugega meseca po deponiranju zadnje listine o ratifikaciji.

Člen 15

Ta pogodba, sestavljena v enem izvorniku v angleškem, danskem, finskem, francoskem, grškem, irskem, italijanskem, nemškem, nizozemskem, portugalskem, španskem in švedskem jeziku, pri čemer so besedila v vseh teh jezikih enako verodostojna, se deponira v arhivu vlade Italijanske republike, ki bo poslala overjeno kopijo vladam drugih držav podpisnic.

V potrditev tega so spodaj podpisani pooblaščenca podpisali to pogodbo.

V Amsterdamu, drugega oktobra tisoč devetsto sedemindvetdeset.

Pour Sa Majesté le Roi des Belges
Voor Zijne Majesteit de Koning der Belgen
Für Seine Majestät der König der Belgier

Erik Derycke

Cette signature engage également la Communauté française, la Communauté flamande, la Communauté germanophone, la Région wallonne, la Région flamande et la Région de Bruxelles-Capitale.

Deze handtekening verbindt eveneens de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

Diese Unterschrift bindet zugleich die Deutschsprachige Gemeinschaft, die Flämische Gemeinschaft, die Französische Gemeinschaft, die Wallonische Region, die Flämische Region und die Region Brüssel-Hauptstadt.

For Hendes Majestæt Danmarks Dronning

Niels Helveg Petersen

Für den Präsidenten der Bundesrepublik Deutschland

Klaus Kinkel

Για τον Πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας

Theodoros Pangalos

Por Su Majestad el Rey de España

Juan Abel Matutes

Pour le Président de la République française

Hubert Védrine

Thar ceann an Choimisiúin arna údarú le hAirteagal 14 de Bhunreacht na hÉireann chun cumhachtaí agus feidhmeanna Uachtarán na hÉireann a oibriú agus a chomhlíonadh

For the Commission authorised by Article 14 of the Constitution of Ireland to exercise and perform the powers and functions of the President of Ireland

Raphael P. Burke

Per il Presidente della Repubblica italiana

Lamberto Dini

Pour Son Altesse Royale le Grand-Duc de Luxembourg

Jacques F. Poos

Voor Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden

Hans van Mierlo

Für den Bundespräsidenten der Republik Österreich

Wolfgang Schüssel

Pelo Presidente da República Portuguesa

Jaime Gama

Suomen Tasavallan Presidentin puolesta
För Republiken Finlands President

Tarja Halonen

För Hans Majestät Konungen av Sverige

Lena Hjelm-Wallén

For Her Majesty the Queen of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

Douglas Henderson

PRILOGA

PREGLEDNICE PREŠTEVILČENJA IZ ČLENA 12 AMSTERDAMSKE POGODBE

A. Pogodba o Evropski uniji

Prejšnje oštevilčenje	Novo oštevilčenje
NASLOV I	NASLOV I
Člen A	Člen 1
Člen B	Člen 2
Člen C	Člen 3
Člen D	Člen 4
Člen E	Člen 5
Člen F	Člen 6
Člen F.1 *	Člen 7
NASLOV II	NASLOV II
Člen G	Člen 8
NASLOV III	NASLOV III
Člen H	Člen 9
NASLOV IV	NASLOV IV
Člen I	Člen 10
NASLOV V ***	NASLOV V
Člen J.1	Člen 11
Člen J.2	Člen 12
Člen J.3	Člen 13
Člen J.4	Člen 14
Člen J.5	Člen 15
Člen J.6	Člen 16
Člen J.7	Člen 17
Člen J.8	Člen 18
Člen J.9	Člen 19
Člen J.10	Člen 20
Člen J.11	Člen 21
Člen J.12	Člen 22
Člen J.13	Člen 23
Člen J.14	Člen 24
Člen J.15	Člen 25
Člen J.16	Člen 26
Člen J.17	Člen 27
Člen J.18	Člen 28
NASLOV VI ***	NASLOV VI
Člen K.1	Člen 29
Člen K.2	Člen 30
Člen K.3	Člen 31
Člen K.4	Člen 32
Člen K.5	Člen 33
Člen K.6	Člen 34

Prejšnje oštevilčenje	Novo oštevilčenje
Člen K.8	Člen 35
Člen K.8	Člen 36
Člen K.9	Člen 37
Člen K.10	Člen 38
Člen K.11	Člen 39
Člen K.12	Člen 40
Člen K.13	Člen 41
Člen K.14	Člen 42
NASLOV VIa **	NASLOV VII
Člen K.15 *	Člen 43
Člen K.16 *	Člen 44
Člen K.17 *	Člen 45
NASLOV VII	NASLOV VIII
Člen L	Člen 46
Člen M	Člen 47
Člen N	Člen 48
Člen O	Člen 49
Člen P	Člen 50
Člen Q	Člen 51
Člen R	Člen 52
Člen S	Člen 53

B. Pogodba o ustanovitvi Evropske skupnosti

Prejšnje oštevilčenje	Novo oštevilčenje
PRVI DEL	PRVI DEL
Člen 1	Člen 1
Člen 2	Člen 2
Člen 3	Člen 3
Člen 3a	Člen 4
Člen 3b	Člen 5
Člen 3c *	Člen 6
Člen 4	Člen 7
Člen 4a	Člen 8
Člen 4b	Člen 9
Člen 5	Člen 10
Člen 5a *	Člen 11
Člen 6	Člen 12
Člen 6a *	Člen 13
Člen 7 (razveljavljen)	–
Člen 7a	Člen 14
Člen 7b (razveljavljen)	–
Člen 7c	Člen 15
Člen 7d *	Člen 16
DRUGI DEL	DRUGI DEL
Člen 8	Člen 17
Člen 8a	Člen 18
Člen 8b	Člen 19
Člen 8c	Člen 20
Člen 8d	Člen 21
Člen 8e	Člen 22
TRETJI DEL	TRETJI DEL
NASLOV I	NASLOV I
Člen 9	Člen 23
Člen 10	Člen 24
Člen 11 (razveljavljen)	–

Prejšnje oštevilčenje	Novo oštevilčenje
POGLAVJE 1	POGLAVJE 1
Oddelek 1 (črtan)	–
Člen 12	Člen 25
Člen 13 (razveljavljen)	–
Člen 14 (razveljavljen)	–
Člen 15 (razveljavljen)	–
Člen 16 (razveljavljen)	–
Člen 17 (razveljavljen)	–
Oddelek 2 (črtan)	–
Člen 18 (razveljavljen)	–
Člen 19 (razveljavljen)	–
Člen 20 (razveljavljen)	–
Člen 21 (razveljavljen)	–
Člen 22 (razveljavljen)	–
Člen 23 (razveljavljen)	–
Člen 24 (razveljavljen)	–
Člen 25 (razveljavljen)	–
Člen 26 (razveljavljen)	–
Člen 27 (razveljavljen)	–
Člen 28	Člen 26
Člen 29	Člen 27
POGLAVJE 2	POGLAVJE 2
Člen 30	Člen 28
Člen 31 (razveljavljen)	–
Člen 32 (razveljavljen)	–
Člen 33 (razveljavljen)	–
Člen 34	Člen 29
Člen 35 (razveljavljen)	–
Člen 36	Člen 30
Člen 37	Člen 31
NASLOV II	NASLOV II
Člen 38	Člen 32
Člen 39	Člen 33
Člen 40	Člen 34

Prejšnje oštevilčenje	Novo oštevilčenje
Člen 41	Člen 35
Člen 42	Člen 36
Člen 43	Člen 37
Člen 44 (razveljavljen)	–
Člen 45 (razveljavljen)	–
Člen 46	Člen 38
Člen 47 (razveljavljen)	–
NASLOV III	NASLOV III
POGLAVJE 1	POGLAVJE 1
Člen 48	Člen 39
Člen 49	Člen 40
Člen 50	Člen 41
Člen 51	Člen 42
POGLAVJE 2	POGLAVJE 2
Člen 52	Člen 43
Člen 53 (razveljavljen)	–
Člen 54	Člen 44
Člen 55	Člen 45
Člen 56	Člen 46
Člen 57	Člen 47
Člen 58	Člen 48
POGLAVJE 3	POGLAVJE 3
Člen 59	Člen 49
Člen 60	Člen 50
Člen 61	Člen 51
Člen 62 (razveljavljen)	–
Člen 63	Člen 52
Člen 64	Člen 53
Člen 65	Člen 54
Člen 66	Člen 55
POGLAVJE 4	POGLAVJE 4
Člen 67 (razveljavljen)	–
Člen 68 (razveljavljen)	–
Člen 69 (razveljavljen)	–

Prejšnje oštevilčenje	Novo oštevilčenje
Člen 70 (razveljavljen)	–
Člen 71 (razveljavljen)	–
Člen 72 (razveljavljen)	–
Člen 73 (razveljavljen)	–
Člen 73a (razveljavljen)	–
Člen 73b	Člen 56
Člen 73c	Člen 57
Člen 73d	Člen 58
Člen 73e (razveljavljen)	–
Člen 73f	Člen 59
Člen 73g	Člen 60
Člen 73h (razveljavljen)	–
NASLOV IIIa **	NASLOV IV
Člen 73i *	Člen 61
Člen 73j *	Člen 62
Člen 73k *	Člen 63
Člen 73l *	Člen 64
Člen 73m *	Člen 65
Člen 73n *	Člen 66
Člen 73o *	Člen 67
Člen 73p *	Člen 68
Člen 73q *	Člen 69
NASLOV IV	NASLOV V
Člen 74	Člen 70
Člen 75	Člen 71
Člen 76	Člen 72
Člen 77	Člen 73
Člen 78	Člen 74
Člen 79	Člen 75
Člen 80	Člen 76
Člen 81	Člen 77
Člen 82	Člen 78
Člen 83	Člen 79
Člen 84	Člen 80

Prejšnje oštevilčenje	Novo oštevilčenje
NASLOV V	NASLOV VI
POGLAVJE 1	POGLAVJE 1
ODDELEK 1	ODDELEK 1
Člen 85	Člen 81
Člen 86	Člen 82
Člen 87	Člen 83
Člen 88	Člen 84
Člen 89	Člen 85
Člen 90	Člen 86
ODDELEK 2 (črtan)	–
Člen 91 (razveljavljen)	–
ODDELEK 3	ODDELEK 2
Člen 92	Člen 87
Člen 93	Člen 88
Člen 94	Člen 89
POGLAVJE 2	POGLAVJE 2
Člen 95	Člen 90
Člen 96	Člen 91
Člen 97 (razveljavljen)	–
Člen 98	Člen 92
Člen 99	Člen 93
POGLAVJE 3	POGLAVJE 3
Člen 100	Člen 94
Člen 100a	Člen 95
Člen 100b (razveljavljen)	–
Člen 100c (razveljavljen)	–
Člen 100d (razveljavljen)	–
Člen 101	Člen 96
Člen 102	Člen 97
NASLOV VI	NASLOV VII
POGLAVJE 1	POGLAVJE 1
Člen 102a	Člen 98
Člen 103	Člen 99
Člen 103a	Člen 100

Prejšnje oštevilčenje	Novo oštevilčenje
Člen 104	Člen 101
Člen 104a	Člen 102
Člen 104b	Člen 103
Člen 104c	Člen 104
POGLAVJE 2	POGLAVJE 2
Člen 105	Člen 105
Člen 105a	Člen 106
Člen 106	Člen 107
Člen 107	Člen 108
Člen 108	Člen 109
Člen 108a	Člen 110
Člen 109	Člen 111
POGLAVJE 3	POGLAVJE 3
Člen 109a	Člen 112
Člen 109b	Člen 113
Člen 109c	Člen 114
Člen 109d	Člen 115
POGLAVJE 4	POGLAVJE 4
Člen 109e	Člen 116
Člen 109f	Člen 117
Člen 109g	Člen 118
Člen 109h	Člen 119
Člen 109i	Člen 120
Člen 109j	Člen 121
Člen 109k	Člen 122
Člen 109l	Člen 123
Člen 109m	Člen 124
NASLOV VIa *	NASLOV VIII
Člen 109n *	Člen 125
Člen 109o *	Člen 126
Člen 109p *	Člen 127
Člen 109q *	Člen 128
Člen 109r *	Člen 129
Člen 109s *	Člen 130

Prejšnje oštevilčenje	Novo oštevilčenje
NASLOV VII	NASLOV IX
Člen 110	Člen 131
Člen 111 (razveljavljen)	–
Člen 112	Člen 132
Člen 113	Člen 133
Člen 114 (razveljavljen)	–
Člen 115	Člen 134
NASLOV VIIa **	NASLOV X
Člen 116 *	Člen 135
NASLOV VIII	NASLOV XI
POGLAVJE 1 ***	POGLAVJE 1
Člen 117	Člen 136
Člen 118	Člen 137
Člen 118a	Člen 138
Člen 118b	Člen 139
Člen 118c	Člen 140
Člen 119	Člen 141
Člen 119a	Člen 142
Člen 120	Člen 143
Člen 121	Člen 144
Člen 122	Člen 145
POGLAVJE 2	POGLAVJE 2
Člen 123	Člen 146
Člen 124	Člen 147
Člen 125	Člen 148
POGLAVJE 3	POGLAVJE 3
Člen 126	Člen 149
Člen 127	Člen 150
NASLOV IX	NASLOV XII
Člen 128	Člen 151
NASLOV X	NASLOV XIII
Člen 129	Člen 152
NASLOV XI	NASLOV XIV
Člen 129a	Člen 153

Prejšnje oštevilčenje	Novo oštevilčenje
NASLOV XII	NASLOV XV
Člen 129b	Člen 154
Člen 129c	Člen 155
Člen 129d	Člen 156
NASLOV XIII	NASLOV XVI
Člen 130	Člen 157
NASLOV XIV	NASLOV XVII
Člen 130a	Člen 158
Člen 130b	Člen 159
Člen 130c	Člen 160
Člen 130d	Člen 161
Člen 130e	Člen 162
NASLOV XV	NASLOV XVIII
Člen 130f	Člen 163
Člen 130g	Člen 164
Člen 130h	Člen 165
Člen 130i	Člen 166
Člen 130j	Člen 167
Člen 130k	Člen 168
Člen 130l	Člen 169
Člen 130m	Člen 170
Člen 130n	Člen 171
Člen 130o	Člen 172
Člen 130p	Člen 173
Člen 130q (razveljavljen)	–
NASLOV XVI	NASLOV XIX
Člen 130r	Člen 174
Člen 130s	Člen 175
Člen 130t	Člen 176
NASLOV XVII	NASLOV XX
Člen 130u	Člen 177
Člen 130v	Člen 178
Člen 130w	Člen 179
Člen 130x	Člen 180
Člen 130y	Člen 181

Prejšnje oštevilčenje	Novo oštevilčenje
ČETRTE DEL	ČETRTE DEL
Člen 131	Člen 182
Člen 132	Člen 183
Člen 133	Člen 184
Člen 134	Člen 185
Člen 135	Člen 186
Člen 136	Člen 187
Člen 136a	Člen 188
PETI DEL	PETI DEL
NASLOV I	NASLOV I
POGLAVJE 1	POGLAVJE 1
ODDELEK 1	ODDELEK 1
Člen 137	Člen 189
Člen 138	Člen 190
Člen 138a	Člen 191
Člen 138b	Člen 192
Člen 138c	Člen 193
Člen 138d	Člen 194
Člen 138e	Člen 195
Člen 139	Člen 196
Člen 140	Člen 197
Člen 141	Člen 198
Člen 142	Člen 199
Člen 143	Člen 200
Člen 144	Člen 201
ODDELEK 2	ODDELEK 2
Člen 145	Člen 202
Člen 146	Člen 203
Člen 147	Člen 204
Člen 148	Člen 205
Člen 149 (razveljavljen)	–
Člen 150	Člen 206
Člen 151	Člen 207
Člen 152	Člen 208

Prejšnje oštevilčenje	Novo oštevilčenje
Člen 153	Člen 209
Člen 154	Člen 210
ODDELEK 3	ODDELEK 3
Člen 155	Člen 211
Člen 156	Člen 212
Člen 157	Člen 213
Člen 158	Člen 214
Člen 159	Člen 215
Člen 160	Člen 216
Člen 161	Člen 217
Člen 162	Člen 218
Člen 163	Člen 219
ODDELEK 4	ODDELEK 4
Člen 164	Člen 220
Člen 165	Člen 221
Člen 166	Člen 222
Člen 167	Člen 223
Člen 168	Člen 224
Člen 168 a	Člen 225
Člen 169	Člen 226
Člen 170	Člen 227
Člen 171	Člen 228
Člen 172	Člen 229
Člen 173	Člen 230
Člen 174	Člen 231
Člen 175	Člen 232
Člen 176	Člen 233
Člen 177	Člen 234
Člen 178	Člen 235
Člen 179	Člen 236
Člen 180	Člen 237
Člen 181	Člen 238
Člen 182	Člen 239
Člen 183	Člen 240
Člen 184	Člen 241

Prejšnje oštevilčenje	Novo oštevilčenje
Člen 185	Člen 242
Člen 186	Člen 243
Člen 187	Člen 244
Člen 188	Člen 245
ODDELEK 5	ODDELEK 5
Člen 188a	Člen 246
Člen 188b	Člen 247
Člen 188c	Člen 248
POGLAVJE 2	POGLAVJE 2
Člen 189	Člen 249
Člen 189a	Člen 250
Člen 189b	Člen 251
Člen 189c	Člen 252
Člen 190	Člen 253
Člen 191	Člen 254
Člen 191a *	Člen 255
Člen 192	Člen 256
POGLAVJE 3	POGLAVJE 3
Člen 193	Člen 257
Člen 194	Člen 258
Člen 195	Člen 259
Člen 196	Člen 260
Člen 197	Člen 261
Člen 198	Člen 262
POGLAVJE 4	POGLAVJE 4
Člen 198a	Člen 263
Člen 198b	Člen 264
Člen 198c	Člen 265
POGLAVJE 5	POGLAVJE 5
Člen 198d	Člen 266
Člen 198e	Člen 267
NASLOV II	NASLOV II
Člen 199	Člen 268
Člen 200 (razveljavljen)	–

Prejšnje oštevilčenje	Novo oštevilčenje
Člen 201	Člen 269
Člen 201a	Člen 270
Člen 202	Člen 271
Člen 203	Člen 272
Člen 204	Člen 273
Člen 205	Člen 274
Člen 205a	Člen 275
Člen 206	Člen 276
Člen 206a (razveljavljen)	–
Člen 207	Člen 277
Člen 208	Člen 278
Člen 209	Člen 279
Člen 209a	Člen 280
ŠESTI DEL	ŠESTI DEL
Člen 210	Člen 281
Člen 211	Člen 282
Člen 212 *	Člen 283
Člen 213	Člen 284
Člen 213a *	Člen 285
Člen 213b *	Člen 286
Člen 214	Člen 287
Člen 215	Člen 288
Člen 216	Člen 289
Člen 217	Člen 290
Člen 218 *	Člen 291
Člen 219	Člen 292
Člen 220	Člen 293
Člen 221	Člen 294
Člen 222	Člen 295
Člen 223	Člen 296
Člen 224	Člen 297
Člen 225	Člen 298
Člen 226 (razveljavljen)	–
Člen 227	Člen 299

Prejšnje oštevilčenje	Novo oštevilčenje
Člen 228	Člen 300
Člen 228a	Člen 301
Člen 229	Člen 302
Člen 230	Člen 303
Člen 231	Člen 304
Člen 232	Člen 305
Člen 233	Člen 306
Člen 234	Člen 307
Člen 235	Člen 308
Člen 236 *	Člen 309
Člen 237 (razveljavljen)	–
Člen 238	Člen 310
Člen 239	Člen 311
Člen 240	Člen 312
Člen 241 (razveljavljen)	–
Člen 242 (razveljavljen)	–
Člen 243 (razveljavljen)	–
Člen 244 (razveljavljen)	–
Člen 245 (razveljavljen)	–
Člen 246 (razveljavljen)	–
KONČNE DOLOČBE	KONČNE DOLOČBE
Člen 247	Člen 313
Člen 248	Člen 314

- * Nov člen, uveden z Amsterdamsko pogodbo.
** Nov naslov, uveden z Amsterdamsko pogodbo.
*** Naslov, preoblikovan z Amsterdamsko pogodbo.

PROTOKOLI

A. PROTOKOL, KI JE PRILOGA K POGODBI O EVROPSKI UNIJI

Protokol o členu J.7 Pogodbe o Evropski uniji

VISOKE POGODBENICE SO SE

OB ZAVEDANJU potrebe po izvajanju določb drugega pododstavka člena J.7(1) in (3) tega člena Pogodbe o Evropski uniji v polnem obsegu,

SPRIČO tega, da politika Unije v skladu s členom J.7 ne posega v posebno naravo varnostne in obrambne politike posameznih držav članic in spoštuje obveznosti iz Severnoatlantske pogodbe tistih držav članic, ki vidijo uresničevanje svoje skupne obrambe v Natu, ter da je združljiva s skupno varnostno in obrambno politiko, vzpostavljeno v tem okviru,

DOGOVORILE o naslednji določbi, ki je priloga k Pogodbi o ustanovitvi Evropske unije:

Evropska unija pripravi skupaj z Zahodnoevropsko unijo v enem letu po začetku veljavnosti Amsterdamske pogodbe ureditev za okrepljeno sodelovanje med njima.

B. PROTOKOLI, KI SO PRILOGA K POGODBI O EVROPSKI UNIJI IN POGODBI O USTANOVITVI EVROPSKE SKUPNOSTI

Protokol o vključitvi schengenskega pravnega reda v okvir Evropske unije

VISOKE POGODBENICE SO SE

OB UGOTOVITVI, da je cilj sporazumov o postopni odpravi kontrol na skupnih mejah, ki so jih podpisale nekatere države članice Evropske unije dne 14. junija 1985 in 19. junija 1990 v Schengnu, pa tudi z njimi povezanih sporazumov in predpisov, sprejetih na njihovi podlagi, okrepiti evropsko povezovanje in zlasti omogočiti Evropski uniji, da se hitreje razvije v območje svobode, varnosti in pravice,

Z ŽELJO vključiti zgoraj omenjene sporazume in predpise v okvir Evropske unije,

POTRJUJOČ, da se določbe schengenskega pravnega reda uporabljajo le, kolikor so združljive s pravom Evropske unije in Skupnosti,

OB UPOŠTEVANJU posebnega stališča Danske,

OB UPOŠTEVANJU dejstva, da Irska ter Združeno kraljestvo Velika Britanija in Severna Irska nista pogodbenici niti podpisnici zgoraj omenjenih sporazumov, pri čemer pa bi se jima kljub temu moralo omogočiti, da sprejmeta nekatere ali vse njihove določbe,

OB SPOZNANJU, da je zato treba uporabiti določbe Pogodbe o Evropski uniji in Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, ki se nanašajo na tesnejše sodelovanje med nekaterimi državami članicami, in da bi se te določbe morale uporabiti le kot zadnja možnost,

OB UPOŠTEVANJU potrebe po ohranjanju posebnega odnosa z Republiko Islandijo in Kraljevino Norveško, ki sta obe potrdili svojo namero, da se zavežeta zgoraj omenjenim določbam, na podlagi sporazuma, podpisanega v Luxembourggu dne 19. decembra 1996,

DOGOVORILE o naslednjih določbah, ki so priloga k Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti:

Člen 1

Kraljevina Belgija, Kraljevina Danska, Zvezna republika Nemčija, Helenska republika, Kraljevina Španija, Francoska republika, Italijanska republika, Veliko vojvodstvo Luksemburg, Kraljevina Nizozemska, Republika Avstrija, Portugalska republika, Republika Finska in Kraljevina Švedska, podpisnice schengenskih sporazumov, so pooblašcene za vzpostavitev tesnejšega medsebojnega sodelovanja v okviru teh sporazumov in z njimi povezanih določb, navedenih v prilogi k temu protokolu (v nadaljnjem besedilu "schengenski pravni red"). To sodelovanje poteka v institucionalnem in pravnem okviru Evropske unije ter ob upoštevanju ustreznih določb Pogodbe o Evropski uniji in Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti.

Člen 2

1. Od dneva začetka veljavnosti Amsterdamske pogodbe se začne schengenski pravni red, vključno s sklepi Izvršnega odbora, ustanovljenega s schengenskimi sporazumi, ki jih je sprejel pred tem dnem, takoj uporabljati v trinajstih državah članicah iz člena 1, ne da bi to posegalo v določbe odstavka 2 tega člena. Z istim dnem bo Svet nadomestil ta Izvršni odbor.

Svet s soglasno odločitvijo svojih članov iz člena 1 sprejme vse potrebne ukrepe za izvajanje tega odstavka. Svet v skladu z ustreznimi določbami pogodb soglasno določi pravno podlago za vsako določbo ali sklep, ki tvorijo schengenski pravni red.

Glede teh določb in sklepov izvaja Sodišče Evropskih skupnosti v skladu s to določitvijo pristojnost, ki mu je bila dodeljena z ustreznimi veljavnimi določbami pogodb. V nobenem primeru pa Sodišče ni pristojno za odločanje o ukrepih ali sklepih, ki se nanašajo na vzdrževanje javnega reda in miru ter varovanje notranje varnosti.

Do sprejetja zgoraj navedenih ukrepov se določbe ali sklepi, ki tvorijo schengenski pravni red, štejejo za akte, katerih pravna podlaga je naslov VI Pogodbe o Evropski uniji, ne da bi pri tem posegali v člen 5(2).

2. Določbe odstavka 1 se uporabljajo za države članice, ki so podpisale pristopne protokole k schengenskim sporazumom, od dneva, ki ga vsakokrat določi Svet s soglasno odločitvijo svojih članov iz člena 1, razen če ni katera od teh držav izpolnila pogojev za pristop k schengenskemu pravnemu redu že pred začetkom veljavnosti Amsterdamske pogodbe.

Člen 3

Po določitvi iz drugega pododstavka člena 2(1) ohrani Danska v odnosu do drugih podpisnic schengenskih sporazumov enake pravice in obveznosti kot pred to določitvijo glede tistih delov schengenskega pravnega reda, za katere je kot pravna podlaga določen naslov IIIa Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti.

Glede tistih delov schengenskega pravnega reda, za katere je kot pravna podlaga določen naslov VI Pogodbe o Evropski uniji, ohrani Danska enake pravice in obveznosti kot druge podpisnice schengenskih sporazumov.

Člen 4

Irska ter Združeno kraljestvo Velika Britanija in Severna Irska, ki ju schengenski pravni red ne zavezuje, lahko kadar koli zaprosita, da se nekatere ali vse določbe tega pravnega reda uporabljajo tudi zanju.

Svet odloča o takšni prošnji s soglasjem svojih članov iz člena 1 in predstavnika vlade zadevne države.

Člen 5

1. Predloge in pobude za nadgrajevanje schengenskega pravnega reda urejajo ustrezne določbe pogodb.

Če Irska ali Združeno kraljestvo ali obe državi nista v razumnem roku uradno pisno obvestili predsednika Sveta o svoji želji priključiti se sodelovanju, se v tej zvezi šteje, da je pooblastilo iz člena 5a Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti ali iz člena K.12 Pogodbe o Evropski uniji dodeljeno državam članicam iz člena 1 ter Irski ali Združenemu kraljestvu, kadar se ena od obeh držav želi priključiti zadevnemu področju sodelovanja.

2. Ustrezne določbe pogodb iz prvega pododstavka odstavka 1 se uporabljajo, tudi če Svet ni sprejel ukrepov iz drugega pododstavka člena 2(1).

Člen 6

Republika Islandija in Kraljevina Norveška se pridružita izvajanju schengenskega pravnega reda in njegovega nadaljnjega razvoja na podlagi sporazuma, podpisanega v Luxembourgju dne 19. decembra 1996. V ta namen se določijo ustrezni postopki v sporazumu, ki ga sklene Svet s temi državami s soglasno odločitvijo svojih članov iz člena 1. Sporazum vključuje tudi določbe o prispevku Islandije in Norveške ob morebitnih finančnih posledicah izvajanja tega protokola.

Svet sklene s soglasno odločitvijo ločen sporazum z Islandijo in Norveško zaradi določitve pravic in obveznosti med Irsko in Združenim kraljestvom Velika Britanija in Severna Irska na eni ter Islandijo in Norveško na drugi strani na tistih področjih schengenskega pravnega reda, ki veljajo za te države.

Člen 7

Svet s kvalificirano večino sprejme podrobno ureditev za vključitev schengenskega sekretariata v generalni sekretariat Sveta.

Člen 8

Za namene pogajanj glede sprejema novih držav članic v Evropsko unijo se schengenski pravni red in nadaljnji ukrepi, ki jih sprejmejo institucije v okviru področja njegove uporabe, štejejo za pravni red, ki ga morajo vse države kandidatke za sprejem prevzeti v celoti.

PRILOGA

SCHENGENSKI PRAVNI RED

1. Sporazum, ki so ga 14. junija 1985 v Schengnu podpisale vlade držav Gospodarske unije Beneluksa, Zvezne republike Nemčije in Francoske republike o postopni odpravi kontrol na njihovih skupnih mejah.
2. Konvencija, ki so jo 19. junija 1990 podpisali Kraljevina Belgija, Zvezna republika Nemčija, Francoska republika, Veliko vojvodstvo Luksemburg in Kraljevina Nizozemska o izvajanju Sporazuma o postopni odpravi kontrol na njihovih skupnih mejah, podpisanega v Schengnu dne 14. junija 1985, s pripadajočo sklepno listino in skupnimi izjavami.
3. Pristopni protokoli in sporazumi k sporazumu iz leta 1985 in h konvenciji o izvajanju iz leta 1990 z Italijo (podpisan v Parizu dne 27. novembra 1990), Španijo in Portugalsko (podpisan v Bonnu dne 25. junija 1991), Grčijo (podpisan v Madridu dne 6. novembra 1992), Avstrijo (podpisan v Bruslju dne 28. aprila 1995), ter Dansko, Finsko in Švedsko (podpisan v Luxembourggu dne 19. decembra 1996), s pripadajočimi sklepnimi listinami in izjavami.
4. Sklepi in izjave, ki jih je sprejel Izvršni odbor, ustanovljen s Konvencijo o izvajanju iz leta 1990, ter akti, ki so jih za izvajanje te konvencije sprejeli organi, na katere je Izvršni odbor prenesel pristojnost odločanja.

Protokol o uporabi nekaterih vidikov člena 7a Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za Združeno kraljestvo in Irsko

VISOKE POGODBENICE SO SE

Z ŽELJO urediti nekatera vprašanja glede Združenega kraljestva in Irske,

OB UPOŠTEVANJU dolgoletnega obstoja posebne potovalne ureditve med Združenim kraljestvom in Irsko,

DOGOVORILE o naslednjih določbah, ki so priloga k Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti in Pogodbi o Evropski uniji:

Člen 1

Združeno kraljestvo lahko ne glede na člen 7a Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, druge določbe te pogodbe ali Pogodbe o Evropski uniji, katere koli ukrepe, sprejete na podlagi teh pogodb, ali mednarodne pogodbe, ki so jih sklenile Skupnost ali Skupnost in njene države članice z eno ali več tretjimi državami, izvaja na svojih mejah z drugimi državami članicami takšno kontrolo oseb, ki želijo vstopiti v Združeno kraljestvo, kakršna se mu zdi potrebna zaradi:

- a) preverjanja pravice do vstopa v Združeno kraljestvo državljanov držav, ki so pogodbenice Sporazuma o ekonomskem gospodarskem prostoru ter njihovih vzdrževancev, ki uresničujejo svoje pravice po pravu Skupnosti, pa tudi državljanov drugih držav, ki jim te pravice pripadajo na podlagi sporazuma, ki zavezuje Združeno kraljestvo, in
- b) odločitve o tem, ali naj se drugim osebam izda dovoljenje za vstop v Združeno kraljestvo.

Člen 7a Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti ali katera koli druga določba te pogodbe ali Pogodbe o Evropski uniji ali kateri koli ukrep, sprejeti na njuni podlagi, v ničemer ne posegajo v pravico Združenega kraljestva sprejeti ali izvajati takšne kontrole. Sklicevanje na Združeno kraljestvo v tem členu vključuje ozemlja, za katerih zunanje odnose je odgovorno Združeno kraljestvo.

Člen 2

Združeno kraljestvo in Irska lahko med seboj še naprej sklepata dogovore o gibanju oseb med njunima ozemljema ("skupno potovalno območje"), pri čemer v celoti spoštujeta pravice oseb iz točke (a) prvega odstavka člena 1 tega protokola. Temu ustrezno se med veljavnostjo takšnih dogovorov za Irsko uporabljajo določbe člena 1 tega protokola pod enakimi pogoji kakor za Združeno kraljestvo. Člen 7a Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, katera koli druga določba te pogodbe ali Pogodbe o Evropski uniji ali kateri koli ukrep, sprejet na njuni podlagi, v ničemer ne vplivajo na takšne dogovore.

Člen 3

Druge države članice lahko na svojih mejah ali na kateri koli točki vstopa na njihovo ozemlje izvajajo takšno kontrolo oseb, ki želijo vstopiti na njihovo ozemlje iz Združenega kraljestva ali s katerega koli ozemlja, za katerega zunanje odnose je za enake namene, navedene v členu 1 tega protokola, odgovorno Združeno kraljestvo, ali iz Irske, dokler se določbe člena 1 tega protokola uporabljajo za Irsko.

Člen 7a Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti ali katera koli druga določba te pogodbe ali Pogodbe o Evropski uniji ali kateri koli ukrep, sprejet na njuni podlagi, v ničemer ne posegajo v pravico drugih držav članic sprejeti ali izvajati takšne kontrole.

Protokol o stališču Združenega kraljestva in Irske

VISOKE POGODBENICE SO SE

Z ŽELJO, da bi uredile nekatera vprašanja glede Združenega kraljestva in Irske,

OB UPOŠTEVANJU Protokola o uporabi nekaterih vidikov člena 7a Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za Združeno kraljestvo in Irsko,

DOGOVORILE o naslednjih določbah, ki so priloga k Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti in Pogodbi o Evropski uniji:

Člen 1

Ob upoštevanju člena 3 Združeno kraljestvo in Irska ne sodelujeta pri sprejemanju ukrepov Sveta, predlaganih v skladu z naslovom IIIa Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti. Z odstopanjem od člena 148(2) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti se kvalificirana večina opredeli kot enak delež ponderiranih glasov zadevnih članov Sveta, kakor je določeno v členu 148(2). Soglasje članov Sveta, razen predstavnikov vlad Združenega kraljestva in Irske, je potrebno za tiste sklepe Sveta, ki morajo biti sprejeti soglasno.

Člen 2

Na podlagi člena 1 in ob upoštevanju členov 3, 4 in 6 za Združeno kraljestvo ali Irsko niso zavezujoče niti se v njiju ne uporabljajo določbe naslova IIIa Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, ukrepi, sprejeti v skladu s tem naslovom, pa tudi nobena določba katerega koli mednarodnega sporazuma, ki ga je Skupnost sklenila na podlagi tega naslova, niti odločbe Sodišča glede razlage takih določb ali ukrepov; te določbe, ukrepi ali odločbe v ničemer ne vplivajo na pristojnosti, pravice in obveznosti teh držav; prav tako te določbe, ukrepi ali odločbe, kolikor se uporabljajo za Združeno kraljestvo ali Irsko, v ničemer ne vplivajo na pravni red Skupnosti niti niso sestavni del prava Skupnosti.

Člen 3

1. Združeno kraljestvo ali Irsko lahko predsednika Sveta v treh mesecih po predložitvi predloga ali pobude Svetu v skladu z naslovom IIIa Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti uradno pisno obvesti, da želi sodelovati pri sprejetju in uporabi predlaganega ukrepa, kar se ji nato dovoli. Z odstopanjem od člena 148(2) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti se kvalificirana večina opredeli kot enak delež ponderiranih glasov zadevnih članov Sveta, kakor je določeno v členu 148(2).

Soglasje članov Sveta, razen tistih članov, ki takega uradnega obvestila niso predložili, je potrebno za tiste sklepe Sveta, ki morajo biti sprejeti soglasno. Ukrep, sprejet na podlagi tega odstavka, je zavezujoč za vse države članice, ki so sodelovale pri njegovem sprejetju.

2. Če ukrepa iz odstavka 1 ni mogoče sprejeti skupaj z Združenim kraljestvom ali Irsko v razumnem roku, lahko Svet tak ukrep sprejme v skladu s členom 1 brez udeležbe Združenega kraljestva ali Irske. V tem primeru se uporabi člen 2.

Člen 4

Združeno kraljestvo ali Irsko lahko kadar koli po sprejetju ukrepa Sveta na podlagi naslova IIIa Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti uradno obvesti Svet in Komisijo o svoji nameri, da želi sprejeti ta ukrep. V tem primeru se *smiselno* uporabi postopek iz člena 5a(3) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti.

Člen 5

Država članica, ki je ne zavezuje ukrep, sprejet na podlagi naslova IIIa Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, ne nosi nobenih finančnih posledic tega ukrepa razen stroškov, ki nastanejo za poslovanje institucij.

Člen 6

V primerih iz tega protokola, kjer Združeno kraljestvo ali Irsko zavezuje ukrep, ki ga je Svet sprejel na podlagi naslova IIIa Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, se v zvezi s tem ukrepom za to državo uporabljajo ustrezne določbe omenjene pogodbe, vključno s členom 73p.

Člen 7

Člena 3 in 4 ne posegata v Protokol o vključitvi schengenskega pravnega reda v okvir Evropske unije.

Člen 8

Irska lahko uradno pisno obvesti predsednika Sveta o svoji želji, da zanjo ta protokol ne bi več veljal. V tem primeru se za Irsko uporabljajo običajne pogodbene določbe.

Protokol o stališču Danske

VISOKE POGODBENICE SO SE

OB SKLICEVANJU na sklep voditeljev držav ali vlad, ki so se sestali v okviru Evropskega sveta v Edinburghu dne 12. decembra 1992, o nekaterih problemih, ki jih je Danska izpostavila glede Pogodbe o Evropski uniji,

OB UPOŠTEVANJU stališča Danske glede državljanstva, ekonomske in monetarne unije, obrambne politike ter pravosodja in notranjih zadev, zapisanega v sklepu iz Edinburgha,

OB UPOŠTEVANJU člena 3 Protokola o vključitvi schengenskega pravnega reda v okvir Evropske unije,

DOGOVORILE o naslednjih določbah, ki so priloga k Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti in Pogodbi o Evropski uniji:

DEL I

Člen 1

Danska ne sodeluje pri sprejemanju ukrepov Sveta, predlaganih na podlagi naslova IIIa Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti. Z odstopanjem od člena 148(2) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti se kvalificirana večina opredeli kot enak delež ponderiranih glasov zadevnih članov Sveta, kakor je določeno v členu 148(2). Soglasje članov Sveta, razen predstavnika danske vlade, je potrebno za tiste sklepe Sveta, ki morajo biti sprejeti soglasno.

Člen 2

Določbe naslova IIIa Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, ukrepi, sprejeti v skladu s tem naslovom, določbe mednarodnih sporazumov, ki jih je Skupnost sklenila na podlagi tega naslova, pa tudi odločbe Sodišča glede razlage takih določb ali ukrepov za Dansko niso zavezujoči niti se v njej ne uporabljajo; te določbe, ukrepi ali odločbe v ničemer ne vplivajo na pristojnosti, pravice in obveznosti Danske; prav tako te določbe, ukrepi ali odločbe, kolikor se uporabljajo za Dansko, v ničemer ne vplivajo na pravni red Skupnosti niti niso sestavni del prava Skupnosti.

Člen 3

Danska ne nosi nobenih finančnih posledic ukrepov iz člena 1, razen stroškov, ki nastanejo za poslovanje institucij.

Člen 4

Členi 1, 2 in 3 se ne uporabljajo za ukrepe, ki določajo tretje države, katerih državljani morajo imeti ob prehodu zunanjih meja držav članic vizum, ali za ukrepe glede enotne oblike vizumov.

Člen 5

1. Danska se v 6 mesecih po tem, ko je Svet sprejel sklep glede predloga ali pobude za nadgraditev schengenskega pravnega reda v skladu z določbami naslova IIIa Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, odloči, ali bo ta sklep prenesla v svoje notranje pravo. Če se odloči, da bo to storila, bo na podlagi tega

sklepa nastala obveznost po mednarodnem pravu med Dansko in drugimi državami članicami, navedenimi v členu 1 Protokola o vključitvi schengenskega pravnega reda v okvir Evropske unije, pa tudi Irsko ali Združenim kraljestvom, če sta ti dve državi članici vključeni v zadevna področja sodelovanja.

2. Če se Danska odloči, da ne bo prenesla sklepa Sveta, kakor je navedeno v odstavku 1, bodo države članice, ki so navedene v členu 1 Protokola o vključitvi schengenskega pravnega reda v okvir Evropske unije, preučile, katere ukrepe je treba sprejeti.

DEL II

Člen 6

V zvezi z ukrepi, ki jih Svet sprejme na področju iz členov J.3(1) in J.7 Pogodbe o Evropski uniji, Danska ne sodeluje pri pripravi in izvajanju sklepov in ukrepov Unije, ki zadevajo obrambo, ne bo pa preprečevala razvoja tesnejšega sodelovanja med državami članicami na tem področju. Zato Danska ne sodeluje pri njihovem sprejetju. Danska ni dolžna prispevati k financiranju odhodkov, ki nastanejo pri poslovanju zaradi takšnih ukrepov.

DEL III

Člen 7

Danska lahko v skladu s svojimi ustavnimi pravili kadar koli obvesti druge države članice, da ne želi več v celoti ali delno uporabljati tega protokola. V tem primeru bo Danska v celoti uporabljala vse ustrezne veljavne ukrepe, ki so bili sprejeti v okviru Evropske unije.

C. PROTOKOLI, KI SO PRILOGA K POGODBI O USTANOVITVI EVROPSKE SKUPNOSTI

Protokol o azilu za državljane držav članic Evropske unije

VISOKE POGODBENICE SO SE,

KER Unija v skladu z določbami člena F(2) Pogodbe o Evropski uniji spoštuje temeljne pravice, ki jih zagotavlja Evropska konvencija o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, podpisana v Rimu 4. novembra 1950;

KER je Sodišče Evropskih skupnosti pristojno za zagotovitev tega, da Evropska skupnost pri razlagi in uporabi člena F(2) Pogodbe o Evropski uniji spoštuje pravo;

KER mora v skladu s členom O Pogodbe o Evropski uniji vsaka evropska država ob vložitvi prošnje za članstvo v Uniji spoštovati načela, navedena v členu F(1) Pogodbe o Evropski uniji;

OB UPOŠTEVANJU tega, da člen 236 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti vzpostavlja mehanizem za mirovanje nekaterih pravic, če država članica huje in vztrajno krši ta načela;

OB SKLICEVANJU na poseben status in varstvo, ki ju uživa vsak državljan države članice kot državljan Unije in ki ju zagotavljajo države članice v skladu z določbami drugega dela Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti;

OB UPOŠTEVANJU, da Pogodba o ustanovitvi Evropske skupnosti vzpostavlja območje brez notranjih meja in vsakemu državljanu Unije zagotavlja pravico do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic;

OB SKLICEVANJU na to, da izročitev državljanov držav članic Unije urejata Evropska konvencija o izročitvi z dne 13. decembra 1957 in Konvencija z dne 27. septembra 1996, sklenjeni na podlagi člena K.3 Pogodbe o Evropski uniji glede izročitve med državami članicami Evropske unije;

V ŽELJI preprečiti, da bi se institut azila uporabljal za drugačne namene, kakor je bilo predvideno;

KER ta protokol upošteva namen in cilje Ženevske konvencije z dne 28. julija 1951 o statusu beguncev;

DOGOVORILE o naslednjih določbah, ki so priloga k Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti:

Edini člen

Zaradi ravni varstva temeljnih pravic in svoboščin v državah članicah Evropske unije se države članice za vse pravne in praktične namene glede azilnih zadev med seboj obravnavajo kot varne izvorne države. Zato se lahko vsaka prošnja za azil, ki jo vloži državljan ene od držav članic, v drugi državi članici upošteva ali sprejme v postopek le v naslednjih primerih:

- a) če država članica, katere državljan je prosilec, po začetku veljavnosti Amsterdamske pogodbe uporabi določbe člena 15 Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter sprejme ukrepe, na podlagi katerih obveznosti iz te konvencije na njenem ozemlju ne veljajo;
- b) če je bil sprožen postopek iz člena F.1(1) Pogodbe o Evropski uniji in dokler Svet ne odloči o tem;
- c) če je Svet na podlagi člena F.1(1) Pogodbe o Evropski uniji ugotovil, da država članica, katere državljan je prosilec, huje in vztrajno krši načela iz člena F(1);
- d) če država članica sprejme enostranski sklep glede prošnje državljana druge države članice; v takšnem primeru se nemudoma obvesti Svet; pri obravnavanju prošnje se izhaja iz domneve, da je očitno neutemeljena, ne da bi pri tem kakor koli in ne glede na primer vplivali na pristojnost odločanja države članice.

Protokol o uporabi načel subsidiarnosti in sorazmernosti

VISOKE POGODBENICE,

ODLOČENE vzpostaviti pogoje za uporabo načel subsidiarnosti in sorazmernosti, utemeljenih v členu 3b Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, z namenom natančneje opredeliti merila za njihovo uporabo ter zagotoviti, da jih bodo vse institucije striktno upoštevale in dosledno izvajale;

V ŽELJI zagotoviti, da se vse odločitve sprejemajo v kar najtesnejši povezavi z državljani Unije;

OB UPOŠTEVANJU Medinstitucionalnega sporazuma z dne 25. oktobra 1993 med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o postopkih za izvajanje načela subsidiarnosti;

SO POTRDILE, da bodo sklepi Evropskega sveta iz Birminghama z dne 16. oktobra 1992 in celoten pristop k uporabi načela subsidiarnosti, o katerem se je dogovoril Evropski svet v Edinburghu 11.–12. decembra 1992, še naprej usmerjali delovanje institucij Unije, pa tudi nadaljnji razvoj uporabe načela subsidiarnosti in se v ta namen

DOGOVORILE o naslednjih določbah, ki so priloga k Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti:

1) Vsaka institucija pri izvajanju svojih pristojnosti zagotovi upoštevanje načela subsidiarnosti. Poleg tega zagotovi upoštevanje načela sorazmernosti, v skladu s katerim ukrepi Skupnosti ne smejo prekoračiti tega, kar je potrebno za doseganje ciljev Pogodbe.

2) Načeli subsidiarnosti in sorazmernosti se uporabljata ob spoštovanju splošnih določb in ciljev Pogodbe, zlasti glede celovitega varstva pravnega reda Skupnosti in institucionalnega ravnovesja; to ne vpliva na načela, ki jih je Sodišče razvilo glede razmerja med nacionalnim pravom in pravom Skupnosti, upoštevan pa bi moral biti tudi člen F(4) Pogodbe o Evropski uniji, v skladu s katerim si "Unija zagotovi potrebna sredstva za doseganje svojih ciljev in izvajanje svojih politik".

3) Načelo subsidiarnosti ne povzroča dvoma o pristojnostih, dodeljenih Evropski skupnosti s to pogodbo, kakor jih razlaga Sodišče. Merila iz drugega odstavka člena 3b Pogodbe se nanašajo na področja, za katera Skupnost nima izključne pristojnosti. Načelo subsidiarnosti je vodilo glede tega, kako naj se te pristojnosti izvajajo na ravni Skupnosti. Subsidiarnost je dinamičen koncept, ki naj bi se uporabljal ob upoštevanju ciljev, določenih v Pogodbi. Skupnosti dopušča razširitev dejavnosti v mejah njenih pristojnosti, kadar okoliščine to zahtevajo, oziroma omejitev ali opustitev dejavnosti, kadar ni več upravičena.

4) Za vsak zakonodajni predlog Skupnosti se zaradi utemeljitve njegove skladnosti z načeloma subsidiarnosti in sorazmernosti navedejo razlogi, na katerih temelji; razlogi za ugotovitev, da je mogoče cilj Skupnosti lažje doseči na ravni Skupnosti, morajo biti utemeljeni s kvalitativnimi ali, kadar je le mogoče, kvantitativnimi kazalci.

5) Ukrepi Skupnosti so upravičeni le, kadar sta izpolnjena oba pogoja načela subsidiarnosti: ciljev iz predlaganih ukrepov ni mogoče zadovoljivo doseči z ukrepi držav članic v okviru njihovega ustavnega sistema in jih je zato lažje doseči z ukrepi Skupnosti.

Pri preverjanju izpolnjevanja zgoraj navedenega pogoja je treba upoštevati naslednje smernice:

- zadevno vprašanje ima nadnacionalne vidike, ki jih države članice ne morejo zadovoljivo urediti s svojimi ukrepi;
- ukrepi, ki jih sprejmejo države članice same, ali neukrepanje Skupnosti bi bili v nasprotju z zahtevami Pogodbe (na primer potreba po odpravi izkrivljanja konkurence ali izogibanju prikritih trgovinskih omejitev ali okrepitvi ekonomske in socialne kohezije) ali bi kako drugače občutno škodovali interesom držav članic;
- ukrepi na ravni Skupnosti bi zaradi svojega obsega ali učinkov v primerjavi z ukrepi na ravni držav članic zagotovili očitne prednosti.

6) Ukrepi Skupnosti morajo biti v čim bolj preprosti obliki, ki omogoča zadovoljivo doseganje cilja iz ukrepa in njegovo učinkovito izvrševanje. Skupnost izdaja predpise le v potrebnem obsegu. Temu ustrezno bi bilo treba ob sicer enakih pogojih dati prednost direktivam pred uredbami in okvirnim direktivam pred podrobnimi ukrepi. Direktive iz člena 189 Pogodbe so zavezujoče glede cilja, ki ga je treba doseči, za vsako državo članico, na katero so naslovljene, vendar je izbira oblike in načina prepuščena nacionalnim organom.

7) Glede vrste in obsega ukrepanja Skupnosti naj bi ukrepi Skupnosti pustili čim več prostora za nacionalne odločitve, če je to skladno z zagotavljanjem cilja iz ukrepa in upoštevanjem zahtev Pogodbe. Ob upoštevanju prava Skupnosti je treba spoštovati ustaljene nacionalne ureditve ter strukturo in način delovanja pravnih sistemov držav članic. Kadar je to primerno in ob upoštevanju potrebe po pravilnem izvrševanju, naj bi ukrepi Skupnosti zagotovili državam članicam alternativne načine doseganja ciljev iz ukrepov.

8) Kadar uporaba načela subsidiarnosti privede do tega, da Skupnost ne ukrepa, morajo države članice pri svojih dejavnostih upoštevati splošna pravila iz člena 5 Pogodbe, s tem da sprejmejo vse ustrezne ukrepe za zagotovitev izpolnitve svojih obveznosti po Pogodbi in da se vzdržijo kakršnih koli ukrepov, ki bi lahko ogrozili doseganje ciljev Pogodbe.

9) Ne da bi to posegalo v njeno pravico do pobude, naj bi Komisija:

- pred predložitvijo zakonodajnih predlogov, razen v primeru izjemne nujnosti ali zaupnosti, opravila obsežna posvetovanja in, kadar je to primerno, objavila dokumentacijo o posvetovanjih;
- utemeljila ustreznost svojih predlogov glede na načelo subsidiarnosti; kadar koli je to potrebno, se morajo v obrazložitvenem memorandumu, ki je priložen predlogu, navesti podrobnosti v zvezi s tem. Če se ukrep Skupnosti v celoti ali delno financira iz njenega proračuna, je potrebna obrazložitev;
- ustrezno upoštevala, da je treba vsako finančno ali administrativno obremenitev Skupnosti, nacionalnih vlad, lokalnih oblasti, gospodarskih subjektov in državljanov čim bolj zmanjšati in obdržati v sorazmerju z zastavljenim ciljem;
- vsako leto predložila poročilo o uporabi člena 3b Pogodbe Evropskemu svetu, Evropskemu parlamentu in Svetu. To letno poročilo se pošlje tudi Odboru regij in Ekonomsko-socialnemu odboru.

10) Evropski svet upošteva poročilo Komisije iz četrte alineje točke 9 v okviru poročila o doseženem napredku Unije, ki ga mora predložiti Evropskemu parlamentu v skladu s členom D Pogodbe o Evropski uniji.

11) Ob polnem upoštevanju veljavnih postopkov Evropski parlament in Svet v okviru celovitega preverjanja predlogov Komisije preverita njihovo skladnost s členom 3b Pogodbe. To velja za prvotni predlog Komisije kakor tudi za njegove spremembe, ki jih načrtujeta Evropski parlament in Svet.

12) Med postopki iz členov 189b in 189c Pogodbe mora biti Evropski parlament obveščen o stališču Sveta glede uporabe člena 3b Pogodbe, pri čemer Svet navede razloge, zaradi katerih je sprejel svoje skupno stališče. Svet obvesti Evropski parlament o razlogih, zaradi katerih je po njegovem mnenju celoten predlog Komisije ali njegov del neskladen s členom 3b Pogodbe.

13) Skladnost z načelom subsidiarnosti se preverja v skladu s pravili, določenimi v Pogodbi.

Protokol o zunanjih odnosih držav članic glede prehoda zunanjih meja

VISOKE POGODBENICE SO SE,

OB UPOŠTEVANJU potrebe držav članic, da zagotovijo učinkovito kontrolo na svojih zunanjih mejah, ki se, kadar je to primerno, izvaja v sodelovanju s tretjimi državami,

DOGOVORILE o naslednji določbi, ki je priloga k Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti:

Določbe o ukrepih glede prehoda zunanjih meja, ki so vključene v člen 73j(2)(a) naslova IIIa Pogodbe, ne posegajo v pristojnost držav članic glede pogajanja ali sklepanja sporazumov s tretjimi državami, če so v skladu s pravom Skupnosti in drugimi ustreznimi mednarodnimi sporazumi.

Protokol o sistemu javne radiotelevizije v državah članicah

VISOKE POGODBENICE SO SE

OB UPOŠTEVANJU neposredne povezanosti sistema javne radiotelevizije v državah članicah z demokratičnimi, socialnimi in kulturnimi potrebami vsake družbe in potrebo po ohranitvi medijske pluralnosti,

DOGOVORILE o naslednjih razlagalnih določbah, ki so priložene Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti:

Določbe Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti ne posegajo v pristojnost držav članic glede financiranja storitev javne radiotelevizije, če je takšno financiranje odobreno radiotelevizijskim zavodom za opravljanje javne službe, kakor jo naloži, opredeli in organizira vsaka država članica, in če ne vpliva na trgovinske pogoje in konkurenco v Skupnosti do te mere, da bi bilo to v nasprotju s skupnimi interesi, pri čemer je treba upoštevati zagotavljanje teh javnih storitev.

Protokol o zaščiti in dobrem počutju živali

VISOKE POGODBENICE SO SE

V ŽELJI zagotoviti boljšo zaščito in upoštevanje dobrega počutja živali kot čutečih bitij,

DOGOVORILE o naslednji določbi, ki je priloga k Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti:

Pri oblikovanju in izvajanju politik Skupnosti na področju kmetijstva, prometa, notranjega trga in raziskav Skupnost in države članice v celoti upoštevajo zahteve po dobrem počutju živali, pri čemer spoštujejo zakonodajne ali upravne določbe in ustaljene običaje držav članic zlasti glede verskih obredov, kulturnih tradicij in regionalne dediščine.

D. PROTOKOLI, KI SO PRILOGA K POGODBI O EVROPSKI UNIJI IN POGODBAM O USTANOVITVI EVROPSKE SKUPNOSTI, EVROPSKE SKUPNOSTI ZA PREMOG IN JEKLO IN EVROPSKE SKUPNOSTI ZA ATOMSKO ENERGIJO

Protokol o institucijah glede na širitev Evropske unije

VISOKE POGODBENICE

SO SE DOGOVORILE o naslednjih določbah, ki so priložene Pogodbi o Evropski uniji in pogodbam o ustanovitvi Evropskih skupnosti:

Člen 1

Z dnem začetka veljavnosti prve širitve Unije se ne glede na člen 157(1) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, člen 9(1) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za premog in jeklo in člen 126(1) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo v Komisijo vključi po en državljan vsake države članice, če je bilo do tega dne ponderiranje glasov v Svetu spremenjeno na način, ki je sprejemljiv za vse države članice, najsibo z novim ponderiranjem ali z dvojno večino, pri čemer je treba upoštevati vse pomembne elemente, zlasti vprašanje kompenzacije za tiste države članice, ki se odrečejo možnosti imenovanja drugega člana Komisije.

Člen 2

Najmanj eno leto pred tem, ko število držav članic v Evropski uniji preseže dvajset, se skliče konferenca predstavnikov vlad držav članic, da bi celovito preverili določbe pogodb o sestavi in delovanju institucij.

Protokol o določitvi sedežev institucij ter nekaterih organov in služb Evropskih skupnosti in Evropa

PREDSTAVNIKI VLAD DRŽAV ČLANIC SO SE

OB UPOŠTEVANJU člena 216 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, člena 77 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za premog in jeklo in člena 189 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo,

OB UPOŠTEVANJU Pogodbe o Evropski uniji,

OB SKLICEVANJU IN POTRĐITVI sklepa z dne 8. aprila 1965, vendar brez poseganja v sklepe glede sedeža bodočih institucij, organov in služb,

DOGOVORILI o naslednjih določbah, ki so priložene Pogodbi o Evropski uniji in pogodbam o ustanovitvi Evropskih skupnosti:

Edini člen

- a) Evropski parlament ima sedež v Strasbourgu, kjer poteka 12 mesečnih plenarnih zasedanj, vključno s proračunskim. Dodatna plenarna zasedanja potekajo v Bruslju. Odbori Evropskega parlamenta se sestajajo v Bruslju. Generalni sekretariat Evropskega parlamenta in njegove službe ostajajo v Luxembourggu.
- b) Svet ima sedež v Bruslju. V mesecu aprilu, juniju in oktobru se Svet sestaja v Luxembourggu.
- c) Komisija ima sedež v Bruslju. Službe, navedene v členih 7, 8 in 9 sklepa z dne 8. aprila 1965, imajo sedež v Luxembourggu.
- d) Sodišče in Sodišče prve stopnje imata sedež v Luxembourggu.
- e) Računsko sodišče ima sedež v Luxembourggu.
- f) Ekonomsko-socialni odbor ima sedež v Bruslju.
- g) Odbor regij ima sedež v Bruslju.

h) Evropska investicijska banka ima sedež v Luxembourggu.

- i) Evropski monetarni inštitut in Evropska centralna banka imata sedež v Frankfurtu.
- j) Evropski policijski urad (Europol) ima sedež v Haagu.

Protokol o vlogi nacionalnih parlamentov v Evropski uniji

VISOKE POGODBENICE SO SE

OB SKLICEVANJU na to, da je nadzor posameznih nacionalnih parlamentov nad njihovimi vladami v zvezi z dejavnostmi Unije predmet posebne ustavne ureditve in običajev vsake države članice,

Z ŽELJO, da bi vendarle spodbudile večjo udeležbo nacionalnih parlamentov pri dejavnostih Evropske unije in jim zagotovile boljše možnosti za izražanje mnenj o vprašanjih, ki bi lahko bila za njih posebnega pomena,

DOGOVORILE o naslednjih določbah, ki so priložene Pogodbi o Evropski uniji in pogodbam o ustanovitvi Evropskih skupnosti:

I. OBVEŠČANJE NACIONALNIH PARLAMENTOV DRŽAV ČLANIC

1. Vsi dokumenti o posvetovanju Komisije (zelene in bele knjige ter sporočila) se nemudoma dostavijo nacionalnim parlamentom držav članic.
2. Predlogi Komisije za zakonodajne akte, kakor jih določi Svet v skladu s členom 151(3) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, morajo biti pravočasno na voljo, da lahko vlada vsake države članice zagotovi, če je to primerno, njihovo predložitev nacionalnemu parlamentu.
3. Med vložitvijo zakonodajnega predloga ali predloga za ukrep na podlagi naslova VI Pogodbe o Evropski uniji, ki ga Komisija pripravi za Evropski parlament in Svet v vseh jezikih, in dnem, ko se ga uvrsti na dnevni red Sveta zaradi sprejetja akta ali sprejetja skupnega stališča po členu 189b ali 189c Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, mora poteči rok šestih tednov, razen v izjemnih primerih zaradi nujnih razlogov, ki jih je treba utemeljiti v aktu ali skupnem stališču.

II. KONFERENCA ODBOROV ZA EVROPSKE ZADEVE

4. Konferenca odborov za evropske zadeve, v nadaljnjem besedilu COSAC, ki je bila ustanovljena 16.–17. novembra 1989 v Parizu, lahko pripravi kakršen koli prispevek, s katerim je po njenem mnenju primerno seznaniti institucije Evropske unije, zlasti na podlagi osnutkov pravnih besedil, za katere lahko predstavniki vlad držav članic v medsebojnem soglasju odločijo, da ji jih pošljejo glede na naravo obravnavanega vprašanja.
5. COSAC lahko preuči vsak zakonodajni predlog ali pobudo glede vzpostavitve območja svobode, varnosti in pravice, ki bi lahko neposredno vplivala na pravice in svoboščine posameznikov. Evropski parlament, Svet in Komisija morajo biti obveščeni o vseh prispevkih COSAC na podlagi te točke.
6. COSAC lahko naslovi na Evropski parlament, Svet in Komisijo kakršen koli prispevek o zakonodajnih dejavnostih Unije, ki je po njegovem mnenju primeren, zlasti v zvezi z uporabo načela subsidiarnosti, območjem svobode, varnosti in pravice ter vprašanji, ki se nanašajo na temeljne svoboščine.
7. Prispevki, ki jih pripravi COSAC, nikakor ne zavezujejo nacionalnih parlamentov ali prejudicirajo njihovih stališč.

SKLEPNA LISTINA

KONFERENCA PREDSTAVNIKOV VLAD DRŽAV ČLANIC, sklicana v Torinu devetindvajsetega marca tisoč devetsto šestindevetdeset z namenom, da bi v medsebojnem soglasju sprejeli potrebne spremembe Pogodbe o Evropski uniji, pogodb o ustanovitvi Evropske skupnosti, Evropske skupnosti za premog in jeklo in Evropske skupnosti za atomsko energijo ter nekaterih z njimi povezanih aktov, je sprejela naslednja besedila:

I. Amsterdamsko pogodbo, ki spreminja Pogodbo o Evropski uniji, pogodbe o ustanovitvi Evropskih skupnosti in nekatere z njimi povezane akte

II. Protokole

A. Protokol, ki je priloga k Pogodbi o Evropski uniji:

1. Protokol o členu J.7 Pogodbe o Evropski uniji

B. Protokole, ki so priloga k Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti:

2. Protokol o vključitvi schengenskega pravnega reda v okvir Evropske unije

3. Protokol o uporabi nekaterih vidikov člena 7a Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za Združeno kraljestvo in Irsko

4. Protokol o stališču Združenega kraljestva in Irske

5. Protokol o stališču Danske

C. Protokole, ki so priloga k Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti:

6. Protokol o azilu za državljane držav članic Evropske unije

7. Protokol o uporabi načel subsidiarnosti in sorazmernosti

8. Protokol o zunanjih odnosih držav članic glede prehoda zunanjih meja

9. Protokol o sistemu javne radiotelevizije v državah članicah

10. Protokol o zaščiti in dobrem počutju živali

D. Protokole, ki so priloga k Pogodbi o Evropski uniji in pogodbam o ustanovitvi Evropske skupnosti, Evropske skupnosti za premog in jeklo in Evropske skupnosti za atomsko energijo

11. Protokol o institucijah glede na širitev Evropske unije

12. Protokol o določitvi sedežev institucij ter nekaterih organov in služb Evropskih skupnosti in Evropske unije

13. Protokol o vlogi nacionalnih parlamentov v Evropski uniji

III. Izjave

Konferenca je sprejela naslednje izjave, ki so priložene tej sklepni listini:

1. Izjavo o odpravi smrtne kazni
2. Izjavo o okrepljenem sodelovanju med Evropsko unijo in Zahodnoevropsko unijo
3. Izjavo o Zahodnoevropski uniji
4. Izjavo o členih J.14 in K.10 Pogodbe o Evropski uniji
5. Izjavo o členu J.15 Pogodbe o Evropski uniji
6. Izjavo o vzpostavitvi enote za načrtovanje politike in zgodnje opozarjanje
7. Izjavo o členu K.2 Pogodbe o Evropski uniji
8. Izjavo o členu K.3(e) Pogodbe o Evropski uniji
9. Izjavo o členu K.6(2) Pogodbe o Evropski uniji
10. Izjavo o členu K.7 Pogodbe o Evropski uniji
11. Izjavo o statusu cerkva in nekonfesionalnih organizacij
12. Izjavo o presoji vplivov na okolje
13. Izjavo o členu 7d Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti
14. Izjavo o razveljavitvi člena 44 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti
15. Izjavo o ohranitvi ravni varstva in varnosti, ki jo zagotavlja schengenski pravni red
16. Izjavo o členu 73j(2)(b) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti
17. Izjavo o členu 73k Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti
18. Izjavo o členu 73k(3)(a) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti
19. Izjavo o členu 73l(1) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti
20. Izjavo o členu 73m Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti
21. Izjavo o členu 73o Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti
22. Izjavo o invalidih
23. Izjavo o spodbujevalnih ukrepih iz člena 109r Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti
24. Izjavo o členu 109r Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti
25. Izjavo o členu 118 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti

26. Izjavo o členu 118(2) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti
27. Izjavo o členu 118b(2) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti
28. Izjavo o členu 119(4) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti
29. Izjavo o športu
30. Izjavo o otoških regijah
31. Izjavo o sklepu Sveta z dne 13. julija 1987
32. Izjavo o organizaciji in delovanju Komisije
33. Izjavo o členu 188c(3) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti
34. Izjavo o spoštovanju rokov v postopku soodločanja
35. Izjavo o členu 191a(1) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti
36. Izjavo o čezmorskih državah in ozemljih
37. Izjavo o javnih kreditnih institucijah v Nemčiji
38. Izjavo o prostovoljnem delu
39. Izjavo o kakovosti priprave zakonodaje Skupnosti
40. Izjavo o postopku sklepanja mednarodnih sporazumov Evropske skupnosti za premog in jeklo
41. Izjavo o določbah glede preglednosti, dostopa do dokumentov in boja proti goljufijam
42. Izjavo o pripravi prečiščenih besedil pogodb
43. Izjavo o Protokolu o uporabi načel subsidiarnosti in sorazmernosti
44. Izjavo o členu 2 Protokola o vključitvi schengenskega pravnega reda v okvir Evropske unije
45. Izjavo o členu 4 Protokola o vključitvi schengenskega pravnega reda v okvir Evropske unije
46. Izjavo o členu 5 Protokola o vključitvi schengenskega pravnega reda v okvir Evropske unije
47. Izjavo o členu 6 Protokola o vključitvi schengenskega pravnega reda v okvir Evropske unije
48. Izjavo glede Protokola o azilu za državljane držav članic Evropske unije
49. Izjavo glede pododstavka (d) edinega člena Protokola o azilu za državljane držav članic Evropske unije
50. Izjavo o Protokolu o institucijah glede na širitev Evropske unije
51. Izjavo o členu 10 Amsterdamske pogodbe

Konferenca se je seznanila tudi z naslednjimi izjavami, ki so priložene tej sklepni listini:

1. Izjavo Avstrije in Luksemburga o kreditnih institucijah
2. Izjavo Danske o členu K.14 Pogodbe o Evropski uniji
3. Izjavo Nemčije, Avstrije in Belgije o subsidiarnosti
4. Izjavo Irske o členu 3 Protokola o stališču Združenega kraljestva in Irske
5. Izjavo Belgije o Protokolu o azilu za državljane držav članic Evropske unije
6. Izjavo Belgije, Francije in Italije o Protokolu o institucijah glede na širitev Evropske unije
7. Izjavo Francije o položaju čezmorskih departmajev v luči Protokola o vključitvi schengenskega pravnega reda v okvir Evropske unije
8. Izjavo Grčije glede Izjave o statusu cerkva in nekonfesionalnih organizacij

Končno se je Konferenca dogovorila, da zaradi ponazoritve tej sklepni listini priloži besedili Pogodbe o Evropski uniji in Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, kakršni sta na podlagi sprememb, ki jih je sprejela Konferenca.

V Amsterdamu, drugega oktobra tisoč devetsto sedemindvetdeset.

Pour Sa Majesté le Roi des Belges
Voor Zijne Majesteit de Koning der Belgen
Für Seine Majestät der König der Belgier

Erik Derycke

Cette signature engage également la Communauté française, la Communauté flamande, la Communauté germanophone, la Région wallonne, la Région flamande et la Région de Bruxelles-Capitale.

Deze handtekening verbindt eveneens de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

Diese Unterschrift bindet zugleich die Deutschsprachige Gemeinschaft, die Flämische Gemeinschaft, die Französische Gemeinschaft, die Wallonische Region, die Flämische Region und die Region Brüssel-Hauptstadt.

For Hendes Majestæt Danmarks Dronning

Niels Helveg Petersen

Für den Präsidenten der Bundesrepublik Deutschland

Klaus Kinkel

Για τον Πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας

Theodoros Pangalos

Por Su Majestad el Rey de España

Juan Abel Matutes

Pour le Président de la République française

Hubert Védrine

Thar ceann an Choimisiúin arna údarú le hAirteagal 14 de Bhunreacht na hÉireann chun cumhachtaí agus feidhmeanna Uachtarán na hÉireann a oibriú agus a chomhlíonadh

For the Commission authorised by Article 14 of the Constitution of Ireland to exercise and perform the powers and functions of the President of Ireland

Raphael P. Burke

Per il Presidente della Repubblica italiana

Lamberto Dini

Pour Son Altesse Royale le Grand-Duc de Luxembourg

Jacques F. Poos

Voor Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden

Hans van Mierlo

Für den Bundespräsidenten der Republik Österreich

Wolfgang Schüssel

Pelo Presidente da República Portuguesa

Jaime Gama

Suomen Tasavallan Presidentin puolesta

För Republiken Finlands President

Tarja Halonen

För Hans Majestät Konungen av Sverige

Lena Hjelm-Wallén

For Her Majesty the Queen of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

Douglas Henderson

IZJAVE, KI JIH JE SPREJELA KONFERENCA

1. Izjava o odpravi smrtne kazni

Sklicujoč se na člen F(2) Pogodbe o Evropski uniji konferenca opozarja, da Protokol št. 6 k Evropski konvenciji o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, podpisani 4. novembra 1950 v Rimu, ki ga je podpisala in ratificirala velika večina držav članic, predvideva odpravo smrtne kazni.

V tej zvezi konferenca ugotavlja, da je bila po podpisu zgoraj navedenega protokola dne 28. aprila 1983 smrtna kazen odpravljena v večini držav članic Unije in da se v nobeni od njih ni izvršila.

2. Izjava o okrepljenem sodelovanju med Evropsko unijo in Zahodnoevropsko unijo

Da bi okrepili sodelovanje med Evropsko unijo in Zahodnoevropsko unijo, konferenca poziva Svet, naj čim prej sprejme ustrezne predpise glede varnostnega preverjanja osebja generalnega sekretariata Sveta.

3. Izjava o Zahodnoevropski uniji

Konferenca se seznani z naslednjo izjavo, ki jo je sprejel Svet ministrov Zahodnoevropske unije 22. julija 1997:

"IZJAVA ZAHODNOEVROPSKE UNIJE O VLOGI ZAHODNOEVROPSKE UNIJE TER NJENIH ODNOSIH Z EVROPSKO UNIJO IN ATLANTSKIM ZAVEZNIŠTVOM

UVOD

1. Države članice Zahodnoevropske unije (ZEU) so se leta 1991 v Maastrichtu dogovorile o potrebi razvijati avtentično evropsko varnostno in obrambno identiteto (EVOI) in prevzeti večjo evropsko odgovornost za obrambne zadeve. V luči Amsterdamske pogodbe znova potrjujejo pomen nadaljevanja in krepitev teh prizadevanj. ZEU je sestavni del razvoja Evropske unije (EU) in ji zagotavlja dostop do operativnih zmogljivosti, zlasti v zvezi s peterberškimi nalogami, prav tako pa je bistvena sestavina razvoja EVOI v okviru Atlantskega zavezništva v skladu s Pariško izjavo in sklepi, ki so jih sprejeli ministri držav članic Nata v Berlinu.

2. Danes sodelujejo v Svetu ZEU vse države članice Evropske unije in vse evropske članice Atlantskega zavezništva v skladu z njihovim ustreznim statusom. V okviru Sveta se te države sodelujejo tudi s srednje- in vzhodnoevropskimi državami, ki so povezane z Evropsko unijo s pridružitvenimi sporazumi in so kandidatke za pristop k Evropski uniji in Atlantskemu zavezništvu. ZEU se tako uveljavlja kot dejanski okvir za dialog in sodelovanje med Evropejci pri širših evropskih varnostnih in obrambnih vprašanjih.

3. V tej zvezi ZEU upošteva naslov V Pogodbe o Evropski uniji glede skupne zunanje in varnostne politike EU, zlasti člena J.3(1), J.7 in protokol k členu J.7, ki se glasijo:

Člen J.3(1)

"1. Evropski svet določi načela in splošne smernice skupne zunanje in varnostne politike, tudi pri vprašanjih, ki zadevajo obrambo."

Člen J.7

"1. Skupna zunanja in varnostna politika zajema vsa vprašanja glede varnosti Unije, tudi postopno oblikovanje skupne obrambne politike skladno z drugim pododstavkom, ki bi lahko pripeljala do skupne obrambe, če bi Evropski svet tako odločil. V tem primeru državam članicam priporoči, naj takšno odločitev sprejmejo v skladu z njihovimi ustavnimi pravili.

Zahodnoevropska unija (ZEU) je sestavni del razvoja Unije in ji zagotavlja dostop do operativne zmogljivosti, zlasti v zvezi z odstavkom 2. Unijo podpira pri oblikovanju obrambnih vidikov skupne zunanje in varnostne politike, kakor je določeno v tem členu. Unija zato pospešuje tesnejše institucionalne odnose z ZEU, da bi se ZEU omogočila vključitev v Unijo, če bi Evropski svet tako odločil. V tem primeru državam članicam priporoči, naj takšno odločitev sprejmejo v skladu z njihovimi ustavnimi pravili.

Politika Unije v skladu s tem členom ne posega v posebno naravo varnostne in obrambne politike posameznih držav članic in spoštuje obveznosti iz Severnoatlantske pogodbe tistih držav članic, ki vidijo uresničevanje svoje skupne obrambe v Severnoatlantski zvezi (NATO), ter je združljiva s skupno varnostno in obrambno politiko, vzpostavljeno v tem okviru.

Postopno oblikovanje skupne obrambne politike bo podprto z medsebojnim sodelovanjem na področju oboroževanja, kakor je primerno po mnenju držav članic.

2. Vprašanja iz tega člena vključujejo humanitarne in reševalne operacije, naloge za ohranjanje miru in bojne operacije za krizno upravljanje, vključno z ukrepi za vzpostavljanje miru.

3. Unija se bo pri pripravi in izvedbi svojih odločitev in ukrepov, ki zadevajo obrambo, obrnila na ZEU.

Pristojnost Evropskega sveta za določitev smernic skladno s členom J.3 velja tudi za ZEU pri tistih vprašanjih, v zvezi s katerimi se Unija obrne na ZEU.

Kadar se Unija pri pripravi in izvedbi svojih odločitev glede nalog iz odstavka 2 obrne na ZEU, lahko vse države članice Unije pri teh nalogah polno sodelujejo. Svet v dogovoru z institucijami ZEU sprejme potrebne praktične rešitve, da bi lahko države članice, ki prispevajo k uresnitvi teh nalog, polno in enakopravno sodelovale pri načrtovanju in odločanju v okviru ZEU.

Odločitve iz tega odstavka, ki zadevajo obrambo, se sprejemajo brez poseganja v politike in obveznosti, navedene v tretjem pododstavku odstavka 1.

4. Določbe tega člena ne preprečujejo razvoja tesnejšega dvostranskega sodelovanja med dvema ali več državami članicami v okviru ZEU in Atlantskega zavezništva, če takšno sodelovanje ne nasprotuje sodelovanju, predvidenemu v tem naslovu, ali če ga ne ovira.

5. Z namenom pospešiti uresničevanje ciljev tega člena se njegove določbe preverijo skladno s členom N."

Protokol o členu J.7

"VISOKE POGODBENICE SO SE,

OB ZAVEDANJU potrebe po izvajanju določb drugega pododstavka odstavka 1 člena J.7 in odstavka 3 tega člena Pogodbe o Evropski uniji v polnem obsegu,

SPRIČO tega, da politika Unije v skladu s členom J.7 ne posega v posebno naravo varnostne in obrambne politike posameznih držav članic in spoštuje obveznosti iz Severnoatlantske pogodbe tistih držav članic, ki vidijo uresničevanje svoje skupne obrambe v Natu, ter da je združljiva s skupno varnostno in obrambno politiko, vzpostavljeno v tem okviru,

DOGOVORILE o naslednji določbi, ki je priloga k Pogodbi o ustanovitvi Evropske unije:

Evropska unija pripravi skupaj z Zahodnoevropsko unijo v enem letu po začetku veljavnosti Amsterdamske pogodbe ureditev za okrepljeno sodelovanje med njima."

A. ODNOSI ZEU Z EVROPSKO UNIJO: OB IZVAJANJU AMSTERDAMSKE POGODBE

4. V "Izjavi o vlogi Zahodnoevropske unije ter njenih odnosih z Evropsko unijo in Atlantskim zavezništvom" z dne 10. decembra 1991 so si države članice ZEU zastavile cilj "postopno zgraditi ZEU kot obrambno komponento Evropske unije". Danes ponovno potrjujejo ta cilj, kakor ga je natančno določila Amsterdamska pogodba."

5. Kadar se Unija obrne na ZEU, bo slednja pripravila in izvajala odločitve in ukrepe EU, ki zadevajo obrambo.

Pri pripravi in izvedbi odločitev in ukrepov EU, glede katerih se je Unija obrnila na ZEU, se slednja dosledno ravna po smernicah Evropskega sveta.

ZEU podpira Unijo pri oblikovanju obrambnih vidikov skupne zunanje in varnostne politike Evropske unije, kakor je določeno v členu J.7 Pogodbe o Evropski uniji.

6. ZEU potrjuje, da kadar se Unija pri pripravi in izvedbi svojih odločitev glede nalog iz člena J.7(2) Pogodbe o Evropski uniji obrne na ZEU, lahko vse države članice Unije polno sodelujejo pri zadevnih nalogah v skladu s členom J.7(3) Pogodbe o Evropski uniji.

ZEU bo razvijala vlogo opazovalk v ZEU skladno z določbami člena J.7(3) in sprejela potrebne praktične rešitve, da bi lahko vse države članice EU, ki so udeležene pri nalogah, ki jih ZEU opravlja na zahtevo EU, polno in enakopravno sodelovale pri načrtovanju in odločanju v okviru ZEU.

7. Skladno s Protokolom o členu J.7 Pogodbe o Evropski uniji ZEU skupaj z Evropsko unijo pripravi ureditev za okrepljeno sodelovanje med njima. V tej zvezi se lahko že sedaj navede vrsta ukrepov, od katerih ZEU nekatere že preizkuša, zlasti:

- ureditev za izboljšanje usklajevanja posvetovanj in postopkov odločanja obeh organizacij, zlasti v kriznih situacijah;
- skupna zasedanja pristojnih organov obeh organizacij;
- kar največjo usklajenost zaporedja predsedstev ZEU in EU, pa tudi upravnih predpisov in praks obeh organizacij;

- tesno usklajevanje dela generalnega sekretariata ZEU in generalnega sekretariata Sveta EU, vključno z izmenjavo in začasnim dodeljevanjem osebja;
- ureditev, ki omogoča pristojnim organom EU, vključno z njeno enoto za načrtovanje politike in zgodnje opozarjanje, da uporabljajo celico za načrtovanje, situacijski center in satelitski center ZEU;
- kolikor je primerno, sodelovanje EU in ZEU na področju oboroževanja, v okviru Zahodnoevropske skupine za oborožitev (WEAG) kot evropskega foruma za sodelovanje pri oboroževanju, v zvezi z racionalizacijo evropskega trga z orožjem in vzpostavitvijo evropske agencije za oborožitev;
- praktične rešitve za zagotavljanje sodelovanja z Evropsko komisijo, ki odražajo njeno vlogo v SZVP, kakor je opredeljena v revidirani Pogodbi o Evropski uniji;
- boljšo varnostno ureditev z Evropsko unijo.

B. ODNOSI MED ZEU IN NATOM V OKVIRU RAZVOJA EVOI ZNOTRAJ ATLANTSKEGA ZAVEZNIŠTVA

8. Atlantsko zavezništvo je še naprej temelj skupne obrambe po Severnoatlantski pogodbi. Ostaja bistveni forum za posvetovanje med zaveznicami in okvir za dogovarjanje o politikah, ki se nanašajo na njihove varnostne in obrambne obveznosti po Washingtonski pogodbi. Zavezništvo je začelo proces prilagajanja in reform, da bi lahko učinkoviteje izvajalo vse svoje naloge. Cilj tega procesa je krepitev in prenova transatlantskega partnerstva, vključno z razvojem EVOI znotraj zavezništva.

9. ZEU je bistvena sestavina razvoja evropske varnostne in obrambne identitete v okviru Atlantskega zavezništva in si bo zaradi tega še naprej prizadevala krepiti institucionalno in praktično sodelovanje z Natom.

10. Poleg tega, da podpira skupno obrambo po členu 5 Washingtonske pogodbe in členu V spremenjene Bruseljske pogodbe, ZEU dejavno sodeluje pri preprečevanju sporov in kriznem upravljanju, kakor to predvideva Petersberška izjava. V tej zvezi se ZEU obvezuje, da bo celovito opravljala svojo vlogo in pri tem spoštovala popolno preglednost in komplementarnost obeh organizacij.

11. ZEU potrjuje, da bo ta identiteta, ki bo podprta z ustreznim vojaškim načrtovanjem, temeljila na uveljavljenih vojaških načelih in omogočala ustanovitev vojaško koherentnih in učinkovitih sil, ki bodo sposobne delovati pod političnim nadzorom in strateškim vodstvom ZEU.

12. V ta namen bo ZEU razvijala svoje sodelovanje z Natom zlasti na naslednjih področjih:

- mehanizmi za posvetovanje med ZEU in Natom v kriznih situacijah;
- dejavna udeležba ZEU v Natovem procesu načrtovanja obrambe;
- operativne povezave med ZEU in Natom pri načrtovanju, pripravi in vodenju operacij, pri katerih so uporabljena sredstva in zmogljivosti Nata pod političnim nadzorom in strateškim vodstvom ZEU, zlasti:
 - vojaškega načrtovanja, ki ga vodi Nato v sodelovanju z ZEU, in vaj;

- okvirnega sporazuma o prenosu, spremljanju in vračilu sredstev in zmogljivosti Nata;
- povezave med ZEU in Natom pri sistemu poveljevanja v Evropi.

To sodelovanje se bo še naprej razvijalo, pri čemer se bo upoštevalo tudi prilagajanje zavezništva.

C. OPERATIVNA VLOGA ZEU PRI RAZVOJU EVOI

13. ZEU bo razvijala svojo vlogo evropskega politično-vojaškega organa za krizno upravljanje z uporabo sredstev in zmogljivosti, ki jih dajejo na razpolago države ZEU na nacionalni ali večnacionalni podlagi, pri čemer lahko, kadar je to primerno, uporablja Natova sredstva in zmogljivosti v skladu z ureditvijo, ki je še v pripravi. V tej zvezi bo ZEU podpirala tudi ZN in OVSE pri njihovih nalogah kriznega upravljanja.

ZEU bo v okviru člena J.7 Pogodbe o Evropski uniji prispevala k postopnemu oblikovanju skupne obrambne politike in nadaljevala svoje konkretno izvajanje z nadaljnjim razvojem svoje operativne vloge.

14. V ta namen bo ZEU nadaljevala delo na naslednjih področjih:

- ZEU je razvila mehanizme in postopke kriznega upravljanja, ki se bodo posodabljali s pridobivanjem izkušenj ZEU v okviru vaj in operacij. Izvajanje petersberških nalog zahteva prožne načine ukrepanja, ki ustrezajo različnim kriznim situacijam in optimalno uporabljajo razpoložljive zmogljivosti, vključno z dostopom do nacionalnega vojaškega poveljstva, ki ga lahko zagotovi ena od nosilnih držav članic, ali do večnacionalnega vojaškega poveljstva, danega na razpolago ZEU, ali do Natovih sredstev in zmogljivosti.
- ZEU je že izdelala "Preliminarne sklepe o oblikovanju skupne evropske obrambne politike", ki so prvi prispevek k ciljem, obsegu in sredstvom skupne evropske obrambne politike.

ZEU bo nadaljevala to delo zlasti na podlagi Pariške deklaracije in ob upoštevanju ustreznih elementov sklepov s srečanj na vrhu in ministrskih sestankov ZEU in NATO od zasedanja v Birminghamu naprej. Pozornost bo posvetila zlasti naslednjim področjem:

- opredelitvi načel za uporabo oboroženih sil držav ZEU za petersberške operacije ZEU pri uresničevanju skupnih evropskih varnostnih interesov;
- organizaciji operativnih sredstev za petersberške naloge, kot so načrtovanje in vaje za splošne in izredne razmere, priprava in interoperabilnost oboroženih sil, vključno s sodelovanjem pri Natovem procesu načrtovanja obrambe, kolikor je to potrebno;
- strateški mobilnosti na podlagi njenega tekočega dela;
- obrambnim obveščevalnim nalogam, ki jih uresničujejo njena celica za načrtovanje, situacijski center in satelitski center.
- ZEU je sprejela številne ukrepe za krepitev svoje operativne vloge (celica za načrtovanje, situacijski center, satelitski center). Izboljšanje delovanja vojaških komponent na sedežu ZEU in ustanovitev vojaškega odbora pod nadzorom Sveta bosta pomenila nadaljnjo okrepitev struktur, ki so pomembne za uspešno pripravo in vodenje operacij ZEU.

- Da bi ZEU pridruženim članicam in državam opazovalkam omogočila sodelovanje pri vseh svojih operacijah, bo tudi preučila modalitete, ki so potrebne za to, da bi te lahko v skladu z njihovim statusom polno sodelovale pri vseh operacijah ZEU.
- ZEU opozarja na to, da sodelujejo pridružene članice pri operacijah, ki se jih udeležujejo, pa tudi pri ustreznih vajah in načrtovanju na enaki podlagi kot polnopravne članice. ZEU bo preučila tudi vprašanje čim bolj polnega sodelovanja opazovalk v skladu z njihovim statusom pri načrtovanju in odločanju v okviru ZEU pri vseh operacijah, ki se jih udeležujejo.
- ZEU bo – ob posvetovanju s pristojnimi organi, kolikor je to potrebno – preučila možnosti za kar najširše sodelovanje pridruženih članic in držav opazovalk pri njenih dejavnostih v skladu z njihovim statusom. Zlasti se bo posvetila dejavnostim na področjih oboroževanja, vesolja in vojaških študij.
- ZEU bo preučila, kako okrepiti sodelovanje pridruženih partnerjev pri vedno večjem številu dejavnosti."

4. Izjava o členih J.14 in K.10 Pogodbe o Evropski uniji

Določbe členov J.14 in K.10 Pogodbe o Evropski uniji in kakršni koli sporazumi na podlagi teh členov ne pomenijo nikakršnega prenosa pristojnosti od držav članic na Evropsko unijo.

5. Izjava o členu J.15 Pogodbe o Evropski uniji

Konferenca se dogovori, da ob mednarodnih krizah ali drugih nujnih zadevah države članice poskrbijo za to, da se lahko Politični odbor iz člena J.15 Pogodbe o Evropski uniji kadar koli v zelo kratkem času sestane na ravni političnih direktorjev ali njihovih namestnikov.

6. Izjava o vzpostavitvi enote za načrtovanje politike in zgodnje opozarjanje

Konferenca se dogovori o naslednjem:

1. Enota za načrtovanje politike in zgodnje opozarjanje se ustanovi pri generalnem sekretariatu Sveta pod pristojnostjo njegovega generalnega sekretarja, visokega predstavnika SZVP. Vzpostavi se ustrezno sodelovanje s Komisijo za zagotovitev popolne koherence z zunanjo gospodarsko in razvojno politiko Unije.

2. Naloge enote vključujejo:

- a) spremljanje in analizo razvoja na področjih, pomembnih za SZVP;
- b) presojo interesov zunanje in varnostne politike Unije ter ugotavljanje področij, na katera bi se SZVP lahko osredotočila v prihodnje;
- c) pravočasno presojo in zgodnje opozarjanje na dogodke ali situacije, ki bi lahko imeli precejšen učinek na zunanjo in varnostno politiko Unije, vključno z morebitnimi političnimi krizami;

d) izdelavo, na zahtevo Sveta ali predsedstva ali na lastno pobudo, utemeljene dokumentacije o političnih opcijah, ki se pod pristojnostjo predsedstva predloži kot prispevek k oblikovanju politike v Svetu in ki lahko vsebuje analize, priporočila in strategije za SZVP.

3. Enoto sestavlja osebje iz generalnega sekretariata, držav članic, Komisije in ZEU.

4. Vsaka država članica ali Komisija lahko da enoti predlog za delo, ki naj se opravi.

5. Države članice in Komisija pomagajo pri procesu načrtovanja politike z zagotavljanjem ustreznih informacij v čim večjem možnem obsegu, vključno z zaupnimi informacijami.

7. Izjava o členu K.2 Pogodbe o Evropski uniji

Ukrepi na področju policijskega sodelovanja po členu K.2 Pogodbe o Evropski uniji, vključno z dejavnostmi Europol, so predmet ustreznega sodnega nadzora pristojnih nacionalnih organov v skladu s predpisi, ki veljajo v posameznih državah članicah.

8. Izjava o členu K.3(e) Pogodbe o Evropski uniji

Konferenca se dogovori, da določbe člena K.3(e) Pogodbe o Evropski uniji ne obvezujejo države članice k uvedbi minimalnih kazni, če jih njen pravni sistem ne predvideva.

9. Izjava o členu K.6(2) Pogodbe o Evropski uniji

Konferenca se dogovori, da se pobude za ukrepe iz člena K.6(2) Pogodbe o Evropski uniji in akti, ki jih sprejme Svet po tem členu, objavijo v *Uradnem listu Evropskih skupnosti* v skladu z ustreznima poslovnikoma Sveta in Komisije.

10. Izjava o členu K.7 Pogodbe o Evropski uniji

Konferenca ugotavlja, da si lahko države članice pri dajanju izjav na podlagi člena K.7(2) Pogodbe o Evropski uniji pridržijo pravico, da v nacionalnem pravu predvidijo določbe za primer, če se postavi vprašanje o veljavnosti ali razlagi akta iz člena K.7(1) v postopku, ki teče pred nacionalnim sodiščem, zoper odločitev katerega po nacionalnem pravu ni pravnega sredstva, zaradi česar bo to sodišče dolžno predložiti zadevo Sodišču.

11. Izjava o statusu cerkva in nekonfesionalnih organizacij

Evropska unija spoštuje in ne posega v status, ki ga cerkve in verska združenja ali verske skupnosti uživajo v državah članicah po notranjem pravu.

Evropska unija enako spoštuje status svetovnonazorskih in nekonfesionalnih organizacij.

12. Izjava o presoji vplivov na okolje

Konferenca se seznani z obvezo Komisije, da bo pri oblikovanju predlogov, ki bi lahko imeli pomembne posledice za okolje, pripravila študije o presoji vplivov na okolje.

13. Izjava o členu 7d Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti

Določbe člena 7d Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti o javnih službah se izvajajo ob polnem spoštovanju sodne prakse Sodišča, med drugim tudi glede načel enakega obravnavanja, kakovosti in kontinuitete takih služb.

14. Izjava o razveljavitvi člena 44 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti

Razveljavitev člena 44 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, ki se sklicuje na naravno preferenco med državami članicami pri določanju najnižjih cen med prehodnim obdobjem, nikakor ne vpliva na načelo preference Skupnosti, kakor je opredeljeno s sodno prakso Sodišča.

15. Izjava o ohranitvi ravni varstva in varnosti, ki jo predvideva schengenski pravni red

Konferenca se dogovori, da morajo ukrepi Sveta, ki bodo nadomestili določbe o odpravi kontrol na skupnih mejah iz Schengenske konvencije iz leta 1990, zagotoviti najmanj enako raven varstva in varnosti kot omenjene določbe Schengenske konvencije.

16. Izjava o členu 73j(2)(b) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti

Konferenca se dogovori, da je treba pri uporabi člena 73j(2)(b) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti upoštevati zunanje politične preudarke Unije in držav članic.

17. Izjava o členu 73k Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti

Z Visokim komisariatom Združenih narodov za begunce in drugimi ustreznimi mednarodnimi organizacijami se začnejo posvetovanja o vprašanjih, ki se nanašajo na azilno politiko.

18. Izjava o členu 73k(3)(a) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti

Konferenca se dogovori, da se lahko države članice pogajajo in sklepajo sporazume s tretjimi državami na področjih iz člena 73k(3)(a) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, kolikor so taki sporazumi v skladu s pravom Skupnosti.

19. Izjava o členu 73l(1) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti

Konferenca se dogovori, da lahko države članice pri izpolnjevanju svojih obveznosti iz člena 73l(1) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti upoštevajo zunanjepolitične preudarke.

20. Izjava o členu 73m Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti

Ukrepi, sprejeti v skladu s členom 73m Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, nobeni državi članici ne preprečujejo uporabe njenih ustavnih pravil glede svobode tiska in svobode izražanja v drugih medijih.

21. Izjava o členu 73o Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti

Konferenca se dogovori, da bo Svet pred koncem petletnega obdobja iz člena 73o preveril elemente sklepa, navedenega v drugi alineji člena 73o(2) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, da bi ga lahko takoj po koncu tega obdobja sprejel in začel uporabljati.

22. Izjava o invalidih

Konferenca se dogovori, da morajo institucije Skupnosti pri pripravi ukrepov na podlagi člena 100a Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti upoštevati potrebe invalidov.

23. Izjava o spodbujevalnih ukrepih iz člena 109r Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti

Konferenca se dogovori, da mora biti v spodbujevalnih ukrepih iz člena 109r Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti vedno navedeno naslednje:

- razlogi za njihovo sprejetje na podlagi objektivne ocene njihove potrebnosti in obstoja dodatne vrednosti na ravni Skupnosti;
- njihovo trajanje, ki ne sme biti daljše od pet let;
- najvišji znesek za njihovo financiranje, ki naj bi odražal spodbujevalno naravo takšnih ukrepov.

24. Izjava o členu 109r Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti

Dogovorjeno je, da bodo vsi odhodki po členu 109r Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti zajeti v rubriki 3 finančnega načrta.

25. Izjava o členu 118 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti

Dogovorjeno je, da bodo vsi odhodki po členu 118 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti zajeti v rubriki 3 finančnega načrta.

26. Izjava o členu 118(2) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti

Visoke pogodbenice ugotavljajo, da je bilo v razpravah o členu 118(2) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti dogovorjeno, da Skupnost pri določanju minimalnih zahtev za varovanje zdravja in varnosti zaposlenih ne namerava neupravičeno zapostavljati zaposlenih v malih in srednjih podjetjih.

27. Izjava o členu 118b(2) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti

Visoke pogodbenice izjavljajo, da bo prvi dogovor za izvajanje sporazumov med socialnimi partnerji na ravni Skupnosti – omenjenih v členu 118b(2) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti – s kolektivnimi pogajanci v skladu s predpisi vsake države članice določil vsebino sporazumov in da torej ta dogovor ne pomeni obveznosti za državo članico, da neposredno uporablja te sporazume ali pripravi predpise za njihov prenos, pa tudi ne obveznosti, da spremeni veljavno nacionalno zakonodajo zaradi olajšanja njihovega izvajanja.

28. Izjava o členu 119(4) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti

Pri sprejemanju ukrepov iz člena 119(4) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti naj bi bil cilj držav članic predvsem izboljšanje položaja žensk v delovnem življenju.

29. Izjava o športu

Konferenca poudarja družbeni pomen športa, zlasti njegove vloge pri oblikovanju identitete in povezovanju ljudi. Konferenca zato poziva organe Evropske unije, da se glede pomembnih vprašanj v zvezi s športom posvetujejo s športnimi združenji. Pri tem je treba zlasti upoštevati posebnosti amaterskega športa.

30. Izjava o otoških regijah

Konferenca se zaveda, da so otoške regije prizadete zaradi strukturne prikrajšanosti, ki izhaja iz njihove otoške lege, trajnega dejavnika, ki ovira njihov gospodarski in socialni razvoj.

Temu ustrezno Konferenca priznava, da mora zakonodaja Skupnosti upoštevati to prikrajšanost in da se lahko, kolikor je to upravičeno, sprejmejo posebni ukrepi v korist teh regij, da bi jih pod poštenimi pogoji lahko bolje vključili v notranji trg.

31. Izjava o sklepu Sveta z dne 13. julija 1987

Konferenca poziva Komisijo, da Svetu najpozneje do konca leta 1998 predloži predlog za spremembo sklepa Sveta z dne 13. julija 1987, ki določa postopke za izvajanje izvršilnih pristojnosti, prenesenih na Komisijo.

32. Izjava o organizaciji in delovanju Komisije

Konferenca se seznani z namero Komisije, da bo v okviru kolegija pravočasno pripravila reorganizacijo nalog za Komisijo, ki bo prevzela mandat leta 2000, da bi s tem zagotovila optimalno razdelitev med običajnimi resorji in posebnimi nalogami.

V tej zvezi meni, da mora imeti predsednik Komisije široko diskrecijo pri dodeljevanju nalog v okviru kolegija pa tudi pri prerezporejanju teh nalog med mandatom Komisije.

Konferenca se seznani tudi z namero Komisije, da se bo hkrati lotila ustrezne reorganizacije svojih služb. Zlasti ugotavlja, da bi bilo zaželeno zunanje odnose vključiti med pristojnosti podpredsednika.

33. Izjava o členu 188c(3) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti

Konferenca poziva Računsko sodišče, Evropsko investicijsko banko in Komisijo, da ohranijo v veljavi sedanji tristranski sporazum. Če katera od strank zahteva novo ali spremenjeno besedilo, si prizadevajo doseči dogovor o takšnem besedilu ob upoštevanju svojih vsakokratnih interesov.

34. Izjava o spoštovanju rokov v postopku soodločanja

Konferenca poziva Evropski parlament, Svet in Komisijo, da storijo vse potrebno za zagotovitev kar najhitrejšega potekanja postopka soodločanja. Konferenca opozarja na pomen doslednega spoštovanja rokov iz člena 189b Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in potrjuje, da se sme podaljšanje rokov, predvideno v odstavku 7 tega člena, uporabiti le, kadar je to nujno potrebno. V nobenem primeru pa med drugo obravnavo v Evropskem parlamentu in izidom postopka v Spravnem odboru ne bi smelo preteči več kakor devet mesecev.

35. Izjava o členu 191a(1) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti

Konferenca se dogovori, da bodo načela in pogoji iz člena 191a(1) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti dopuščali državi članici od Komisije ali Sveta zahtevati, da se dokument, ki izvira iz te države članice, ne pošilja tretjim strankam brez njenega predhodnega soglasja.

36. Izjava o čezmorskih državah in ozemljih

Konferenca priznava, da je bila posebna ureditev za pridruževanje čezmorskih držav in ozemelj (ČDO) v četrtem delu Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti zamišljena za številne države in ozemlja z veliko površino in velikim številom prebivalcev. Ureditev se je od leta 1957 le malo spremenila.

Konferenca ugotavlja, da obstaja danes samo še 20 ČDO, ki so izjemno razpršena otoška ozemlja, s skupaj približno 900.000 prebivalci. Poleg tega pa večina ČDO močno zaostaja v strukturnem smislu zaradi izjemno neugodnih geografskih in gospodarskih razmer. V teh okoliščinah posebna ureditev za pridruževanje, kakor je bila zasnovana leta 1957, ne zadošča več za učinkovito soočanje z izzivi razvoja ČDO.

Konferenca ponovno slovesno izjavlja, da je namen pridruževanja spodbuditi gospodarski in socialni razvoj držav in ozemelj ter vzpostaviti tesne ekonomske odnose med njimi in Skupnostjo kot celoto.

Konferenca poziva Svet, naj v skladu z določbami člena 136 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti do februarja 2000 ponovno preuči pridružitvene sporazume, pri čemer si je treba prizadevati za uresničitev štirih ciljev:

- učinkovitejše spodbujanje gospodarskega in socialnega razvoja ČDO;
- razvoj ekonomskih odnosov med ČDO in Evropsko unijo;
- večje upoštevanje raznolikosti in posebnosti posameznih ČDO, tudi vidikov, ki se nanašajo na pravico do ustanavljanja;
- zagotavljanje povečane učinkovitosti finančnih instrumentov.

37. Izjava o javnih kreditnih institucijah v Nemčiji

Konferenca se seznani z mnenjem Komisije, da obstoječa pravila konkurence Skupnosti dopuščajo polno upoštevanje storitev splošnega gospodarskega pomena, ki jih opravljajo obstoječe javne kreditne institucije v Nemčiji, in ugodnosti, ki so tem institucijam dodeljene zaradi nadomestitve stroškov, povezanih s takšnimi storitvami. Pri tem je prepuščeno organizaciji te države članice, na kakšen način omogoči lokalnim oblastem izvajati naloge za zagotavljanje celovite in učinkovite finančne infrastrukture v njihovih regijah. Takšne ugodnosti ne smejo škoditi pogojem konkurence v obsegu, ki bi presegal potrebo po izvajanju teh posebnih nalog in bil v nasprotju z interesi Skupnosti.

Konferenca opozarja, da je Evropski svet pozval Komisijo, naj preveri, ali obstajajo v drugih državah članicah podobni primeri, da bi uporabili enaka merila za podobne primere in obvestili Svet v sestavi "ECOFIN".

38. Izjava o prostovoljnem delu

Konferenca priznava, da je prostovoljno delo pomemben prispevek k razvoju socialne solidarnosti.

Skupnost bo spodbujala evropsko razsežnost prostovoljnih organizacij s posebnim poudarkom na izmenjavi informacij in izkušenj, pa tudi na sodelovanju mladih in starejših pri prostovoljnem delu.

39. Izjava o kakovosti priprave zakonodaje Skupnosti

Konferenca ugotavlja, da je kakovost priprave zakonodaje Skupnosti bistvenega pomena za to, da bi jo pristojne nacionalne oblasti lahko pravilno izvajale, državljani in gospodarstvo pa bolje razumeli. Pri tem se sklicuje na ustrezne sklepe predsedstva Evropskega sveta v Edinburghu 11. in 12. decembra 1992 ter na resolucijo Sveta o kakovosti priprave zakonodaje Skupnosti, sprejete 8. junija 1993 (*Uradni list Evropskih skupnosti*, C 166 z dne 17. junija 1993, str. 1).

Konferenca meni, da bi morale vse tri institucije, ki sodelujejo v postopku sprejemanja zakonodaje Skupnosti, Evropski parlament, Svet in Komisija, določiti smernice o kakovosti priprave te zakonodaje. Poudarja tudi, da bi morali zagotoviti boljši dostop do zakonodaje Skupnosti in v zvezi s tem pozdravlja sprejetje in prvo uporabo pospešenega delovnega postopka za uradno kodifikacijo zakonodajnih besedil, ki ga je uvedel Medinstitucionalni sporazum z dne 20. decembra 1994 (*Uradni list Evropskih skupnosti*, C 102 z dne 4. aprila 1996, str. 2).

Zato Konferenca izjavlja, da bi morali Evropski parlament, Svet in Komisija:

- v medsebojnem soglasju določiti smernice za izboljšanje kakovosti priprave zakonodaje Skupnosti in te smernice upoštevati pri obravnavanju predlogov ali osnutkov zakonodaje Skupnosti, pri tem pa sprejemati notranje organizacijske ukrepe, za katere menijo, da so potrebni za pravilno uporabo teh smernic;
- storiti vse, kar je v njihovi moči, za pospešitev kodifikacije zakonodajnih besedil.

40. Izjava o postopku sklepanja mednarodnih sporazumov Evropske skupnosti za premog in jeklo

Razveljavitev člena 14 Konvencije o prehodnih določbah, ki je priloga k Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti za premog in jeklo, ne spreminja obstoječe prakse glede postopka sklepanja mednarodnih sporazumov Evropske skupnosti za premog in jeklo.

41. Izjava o določbah glede preglednosti, dostopa do dokumentov in boja proti goljufijam

Konferenca meni, da bi se Evropski parlament, Svet in Komisija pri ukrepanju na podlagi Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za premog in jeklo ter Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo morali ravnati po določbah o preglednosti, dostopu do dokumentov in boju proti goljufijam, ki veljajo v okviru Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti.

42. Izjava o pripravi prečiščenih besedil pogodb

Visoke pogodbenice so se dogovorile, da se mora tehnično delo, začeto med to medvladno konferenco, čimprej nadaljevati zaradi priprave prečiščenih besedil vseh ustreznih pogodb, tudi Pogodbe o Evropski uniji.

Dogovorile so se tudi, da končni rezultati tega tehničnega dela, ki se objavijo v okviru odgovornosti generalnega sekretarja Sveta zaradi lažje orientacije, nimajo pravnega učinka.

43. Izjava o Protokolu o uporabi načel subsidiarnosti in sorazmernosti

Visoke pogodbenice potrjujejo na eni strani Deklaracijo o izvajanju prava Skupnosti, ki je priložena Sklepni listini Pogodbe o Evropski uniji, in na drugi strani sklepe Evropskega sveta iz Essna, na podlagi katerih so za upravno izvajanje prava Skupnosti načeloma odgovorne države članice v skladu z njihovimi ustavnimi ureditvami. To ne vpliva na pristojnosti institucij Skupnosti za nadzor, kontrolo in izvajanje, kakor jih določata člena 145 in 155 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti.

44. Izjava o členu 2 Protokola o vključitvi schengenskega pravnega reda v okvir Evropske unije

Visoke pogodbenice se dogovorijo, da sprejme Svet vse potrebne ukrepe iz člena 2 Protokola o vključitvi schengenskega pravnega reda v okvir Evropske unije na dan začetka veljavnosti Amsterdamske pogodbe. V ta namen se pravočasno opravijo vsa potrebna pripravljala dela, da bi bila lahko zaključena pred tem dnevom.

45. Izjava o členu 4 Protokola o vključitvi schengenskega pravnega reda v okvir Evropske unije

Visoke pogodbenice pozivajo Svet, naj pridobi mnenje Komisije, preden se odloči glede prošnje, ki jo vložita Irsko ali Združeno kraljestvo Velika Britanija in Severna Irsko v skladu s členom 4 Protokola o vključitvi schengenskega pravnega reda v okvir Evropske unije z namenom, da se nekatere ali vse določbe schengenskega pravnega reda uporabljajo tudi zanj.

Prav tako se zavezujejo storiti vse, kar je v njihovi moči, da bi Irski ali Združenemu kraljestvu Velika Britanija in Severna Irsko, če tako želita, dovolile uporabo določb člena 4 navedenega protokola, tako da bi Svet mogel sprejeti odločitve iz tega člena na dan začetka veljavnosti tega protokola ali kadar koli zatem.

46. Izjava o členu 5 Protokola o vključitvi schengenskega pravnega reda v okvir Evropske unije

Visoke pogodbenice se zavezujejo storiti vse, da bi omogočile ukrepanje vseh držav članic na področjih schengenskega pravnega reda, zlasti kadar Irsko in Združeno kraljestvo Velika Britanija in Severna Irsko sprejmeta nekatere ali vse določbe tega pravnega reda v skladu s členom 4 Protokola o vključitvi schengenskega pravnega reda v okvir Evropske unije.

47. Izjava o členu 6 Protokola o vključitvi schengenskega pravnega reda v okvir Evropske unije

Visoke pogodbenice se dogovorijo, da bodo sprejele vse potrebne ukrepe, zato da bi lahko sporazumi iz člena 6 Protokola o vključitvi schengenskega pravnega reda v okvir Evropske unije začeli veljati sočasno z začetkom veljavnosti Amsterdamske pogodbe.

48. Izjava glede Protokola o azilu za državljane držav članic Evropske unije

Protokol o azilu za državljane držav članic Evropske unije ne posega v pravico vsake države članice, da sprejme organizacijske ukrepe, ki so po njenem mnenju potrebni za izpolnjevanje njenih obveznosti po Ženevski konvenciji z dne 28. julija 1951 o statusu beguncev.

49. Izjava glede pododstavka (d) edinega člena Protokola o azilu za državljane držav članic Evropske unije

Konferenca izjavlja, da priznava pomen resolucije ministrov držav članic Evropskih skupnosti, pristojnih za priseljevanje, z dne 30. novembra/1. decembra 1992 o očitno neutemeljenih vlogah za azil in resolucije Sveta z dne 20. junija 1995 o minimalnih zagotovilih za azilne postopke, vendar pa bi morali še naprej preučevati vprašanje zlorabe azilnih postopkov in ustreznih hitrih postopkov, ki omogočajo, da se preverjanje očitno neutemeljenih vlog za azil odpravi, z namenom, da bi uvedli nove izboljšave in s tem pripomogli k pospeševanju teh postopkov.

50. Izjava o Protokolu o institucijah glede na širitev Evropske unije

Dogovorjeno je, da se do začetka veljavnosti prve širitve podaljša veljavnost sklepa Sveta z dne 29. marca 1994 ("kompromis iz Ioannine") in da se do takrat najde rešitev za posebni primer Španije.

51. Izjava o členu 10 Amsterdamske pogodbe

Z Amsterdamsko pogodbo se razveljavijo in črtajo potekle določbe Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za premog in jeklo in Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo, kakršne so bile v veljavi pred začetkom veljavnosti Amsterdamske pogodbe, nekatere določbe teh pogodb pa se prilagodijo, vključno s tem, da se vstavijo nekatere določbe Pogodbe o ustanovitvi enotnega Sveta in enotne Komisije Evropskih skupnosti ter Akta o volitvah predstavnikov Evropskega parlamenta s splošnimi neposrednimi volitvami. Te spremembe ne vplivajo na pravni red Skupnosti.

IZJAVE, S KATERIMI SE JE SEZNANILA KONFERENCA

1. Izjava Avstrije in Luksemburga o kreditnih institucijah

Avstrija in Luksemburg sodita, da Izjava o javnih kreditnih institucijah v Nemčiji velja tudi za kreditne institucije v Avstriji in Luksemburgu, ki imajo primerljivo organizacijsko strukturo.

2. Izjava Danske o členu K.14 Pogodbe o Evropski uniji

Člen K.14 Pogodbe o Evropski uniji določa, da je potrebno soglasje vseh članov Sveta Evropske unije, to je vseh držav članic, za sprejetje kakršne koli odločitve o uporabi določb naslova IIIa Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti o vizumih, azilu, priseljevanju in drugih politikah v zvezi s prostim gibanjem oseb pri ukrepanju na področjih iz člena K.1. Poleg tega bo morala biti vsaka soglasna odločitev Sveta pred uveljavitvijo sprejeta tudi v vsaki državi članici skladno z njenimi ustavnimi pravili. Na Danskem bo za takšno sprejetje v primeru prenosa suverenosti, kakor ga določa danska ustava, potrebna bodisi večina petih šestin glasov članov Folketinga bodisi večina glasov članov Folketinga in večina glasov, oddanih na referendumu.

3. Izjava Nemčije, Avstrije in Belgije o subsidiarnosti

Nemška, avstrijska in belgijska vlada so prepričane, da ukrepi Evropske skupnosti v skladu z načelom subsidiarnosti ne zadevajo samo držav članic, marveč tudi njihove ozemeljske skupnosti, kolikor imajo te lastne zakonodajne pristojnosti po nacionalnem ustavnem pravu.

4. Izjava Irske o členu 3 Protokola o stališču Združenega kraljestva in Irske

Irska izjavlja, da namerava uresničevati svojo pravico po členu 3 Protokola o stališču Združenega kraljestva in Irske do sodelovanja pri sprejemanju ukrepov v skladu z naslovom IIIa Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, kolikor je to najbolj mogoče, a še združljivo z ohranitvijo njenega skupnega potovalnega območja z Združenim kraljestvom. Irska se sklicuje na to, da njena udeležba pri Protokolu o uporabi nekaterih vidikov iz člena 7a Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti odraža njeno željo po ohranitvi skupnega potovalnega območja z Združenim kraljestvom, da bi s tem zagotovila kar največjo svobodo gibanja v državo in iz nje.

5. Izjava Belgije o Protokolu o azilu za državljane držav članic Evropske unije

Ob prevzemu Protokola o azilu za državljane držav članic Evropske unije Belgija izjavlja, da bo v skladu s svojimi obveznostmi po ženevski konvenciji iz leta 1951 in newyorškem protokolu iz leta 1967 skladno z določbami iz točke (d) edinega člena tega protokola posamično preverjala vsako prošnjo za azil, ki jo vloži državljan druge države članice.

6. Izjava Belgije, Francije in Italije o Protokolu o institucijah glede na širitev Evropske unije

Belgija, Francija in Italija ugotavljajo, da na podlagi rezultatov medvladne konference Amsterdamska pogodba ne izpolnjuje potrebe po bistvenem napredku pri krepitvi institucij, ki jo je potrdil Evropski svet v Madridu.

Te države menijo, da je taka okrepitev nujen pogoj za dokončanje prvih pristopnih pogajanj. Odločene so v največjem primernem obsegu uveljaviti protokol glede sestave Komisije in ponderiranja glasov, pri čemer menijo, da je bistvena razširitev uporabe glasovanja s kvalificirano večino eden od pomembnih dejavnikov, ki bi ga bilo treba upoštevati.

7. Izjava Francije o položaju čezmorskih departmajev v luči Protokola o vključitvi schengenskega pravnega reda v okvir Evropske unije

Francija meni, da izvajanje Protokola o vključitvi schengenskega pravnega reda v okvir Evropske unije ne vpliva na območje ozemeljske veljavnosti Konvencije o izvajanju schengenskega sporazuma z dne 14. junija 1985, podpisane v Schengnu 19. junija 1990, kakor je določeno v prvem odstavku člena 138 te konvencije.

8. Izjava Grčije glede Izjave o statusu cerkva in nekonfesionalnih organizacij

Glede Izjave o statusu cerkva in nekonfesionalnih organizacij se Grčija sklicuje na Skupno izjavo o gori Atos, priloženo sklepi listini Pogodbe o pristopu Grčije k Evropskim skupnostim.

PREČIŠČENO BESEDILO
POGODBE O EVROPSKI UNIJI

NJEGOVO VELIČANSTVO KRALJ BELGIJCEV, NJENO VELIČANSTVO KRALJICA DANSKE, PREDSEDNIK ZVEZNE REPUBLIKE NEMČIJE, PREDSEDNIK HELENSKE REPUBLIKE, NJEGOVO VELIČANSTVO KRALJ ŠPANIJE, PREDSEDNIK FRANCOSKE REPUBLIKE, PREDSEDNIK IRSKE, PREDSEDNIK ITALIJANSKE REPUBLIKE, NJEGOVA KRALJEVA VISOKOST VELIKI VOJVODA LUKSEMBURŠKI, NJENO VELIČANSTVO KRALJICA NIZOZEMSKA, PREDSEDNIK PORTUGALSKE REPUBLIKE, NJENO VELIČANSTVO KRALJICA ZDRUŽENEGA KRALJESTVA VELIKA BRITANIJA IN SEVERNA IRSKA,

TRDNO ODLOČENI, da zaznamujejo novo fazo v procesu evropskega povezovanja, ki se je začel z ustanovitvijo Evropskih skupnosti,

OB SKLICEVANJU na zgodovinski pomen konca razdeljenosti evropske celine in na potrebo po oblikovanju trdnih temeljev za graditev prihodnje Evrope,

POTRJUJOČ svojo zavezanost načelom svobode, demokracije in spoštovanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter pravne države,

POTRJUJOČ svojo zavezanost temeljnim socialnim pravicam, določenim v Evropski socialni listini, ki je bila podpisana 18. oktobra 1961 v Torinu, in v Listini Skupnosti o temeljnih socialnih pravicah delavcev iz leta 1989,

Z ŽELJO poglobiti solidarnost med svojimi narodi ob spoštovanju njihove zgodovine, kulture in tradicij,

Z ŽELJO okrepiti demokratično in učinkovito delovanje institucij, da bi lahko znotraj enotnega institucionalnega okvira bolje opravljale naloge, ki so jim zaupane,

TRDNO ODLOČENI, da okrepijo in uskladijo svoja gospodarstva ter ustanovijo ekonomsko in monetarno unijo, ki bo v skladu z določbami te pogodbe vključevala tudi enotno in trdno valuto,

ODLOČENI, da spodbujajo gospodarski in socialni razvoj svojih narodov ob upoštevanju načela trajnostnega razvoja in v okviru izoblikovanja notranjega trga, večje kohezije in varstva okolja ter da izvajajo politike, ki bodo zagotavljale, da bo napredek pri gospodarskem povezovanju spremljal tudi ustrezen napredek na drugih področjih,

TRDNO ODLOČENI, da uvedejo skupno državljanstvo za državljane svojih držav,

TRDNO ODLOČENI, da izvajajo skupno zunanjo in varnostno politiko, vključno s postopnim oblikovanjem skupne obrambne politike, ki bi lahko privedla do skupne obrambe skladno z določbami člena 17, in tako krepijo evropsko identiteto in neodvisnost, zato da bi pospeševali mir, varnost in napredek v Evropi in po svetu,

TRDNO ODLOČENI, da olajšajo prosto gibanje oseb in hkrati zagotovijo varnost svojih narodov z vzpostavitvijo območja svobode, varnosti in pravice v skladu z določbami te pogodbe,

TRDNO ODLOČENI, da nadaljujejo postopek oblikovanja vse tesnejše zveze med narodi Evrope, v kateri se odločitve sprejemajo po načelu subsidiarnosti v kar najtesnejši povezavi z državljani,

OB UPOŠTEVANJU nadaljnjih korakov, nujnih za napredek evropskega povezovanja,

SO SKLENILI ustanoviti Evropsko unijo in so v ta namen imenovali svoje pooblaščenice:

ZA NJEGOVO VELIČANSTVO KRALJA BELGIJCEV:

Mark EYSKENS, minister za zunanje zadeve,
Philippe MAYSTADT, minister za finance;

ZA NJENO VELIČANSTVO KRALJICO DANSKE:

Uffe ELLEMANN-JENSEN, minister za zunanje zadeve,
Anders FOGH RASMUSSEN, minister za gospodarske dejavnosti;

ZA PREDSEDNIKA ZVEZNE REPUBLIKE NEMČIJE:

Hans-Dietrich GENSCHER, zvezni minister za zunanje zadeve,
Theodor WAIGEL, zvezni minister za finance;

ZA PREDSEDNIKA HELENSKE REPUBLIKE:

Antonios SAMARAS, minister za zunanje zadeve,
Efthymios CHRISTODOULOU, minister za gospodarske dejavnosti,

ZA NJEGOVO VELIČANSTVO KRALJA ŠPANIJE:

Francisco FERNÁNDEZ ORDÓÑEZ, minister za zunanje zadeve,
Carlos SOLCHAGA CATALÁN, minister za gospodarske dejavnosti in finance;

ZA PREDSEDNIKA FRANCOSKE REPUBLIKE:

Roland DUMAS, minister za zunanje zadeve,
Pierre BEREGOVOY, minister za gospodarske dejavnosti, finančne zadeve in proračun;

ZA PREDSEDNIKA IRSKE:

Gerard COLLINS, minister za zunanje zadeve,
Bertie AHERN, minister za finance;

ZA PREDSEDNIKA ITALIJANSKE REPUBLIKE:

Gianni DE MICHELIS, minister za zunanje zadeve,
Guido CARLI, minister za zakladnico;

ZA NJEGOVO KRALJEVO VISOKOST VELIKEGA VOJVODO LUKSEMBURŠKEGA:

Jacques F. POOS, namestnik ministrskega predsednika, minister za zunanje zadeve,
Jean-Claude JUNCKER, minister za finance;

ZA NJENO VELIČANSTVO KRALJICO NIZOZEMSKE:

Hans van den BROEK, minister za zunanje zadeve,
Willem KOK, minister za finance,

ZA PREDSEDNIKA PORTUGALSKE REPUBLIKE:

João de Deus PINHEIRO, minister za zunanje zadeve,
Jorge BRAGA de MACEDO, minister za finance;

ZA NJENO VELIČANSTVO KRALJICO ZDRUŽENEGA KRALJESTVA VELIKA BRITANIJA IN SEVERNA IRSKA:

Visoko cenjeni Douglas HURD, državni sekretar za zunanje zadeve in zadeve Commonwealtha,
Cenjeni Francis MAUDE, finančni sekretar zakladnice;

KI so se po izmenjavi pooblastil v pravilni in predpisani obliki dogovorili o naslednjem:

NASLOV I

SKUPNE DOLOČBE

Člen 1 (prej člen A)

S to pogodbo VISOKE POGODBENICE med seboj ustanavljajo EVROPSKO UNIJO, v nadaljnjem besedilu "Unija".

Ta pogodba označuje novo stopnjo v procesu oblikovanja vse tesnejše zveze med narodi Evrope, v kateri se odločitve sprejemajo čim bolj javno in v kar najtesnejši povezavi z državljani.

Unija temelji na Evropskih skupnostih, dopoljenih s politikami in oblikami sodelovanja, ki jih uvaja ta pogodba. Njena naloga je dosledno in solidarno urediti odnose med državami članicami in njihovimi narodi.

Člen 2 (prej člen B)

Unija ima naslednje cilje:

- spodbujati gospodarski in socialni razvoj ter visoko stopnjo zaposlenosti in doseči uravnotežen in trajnosten razvoj, zlasti z oblikovanjem območja brez notranjih meja, s krepitvijo ekonomske in socialne kohezije ter z vzpostavitvijo ekonomske in monetarne unije, ki bo sčasoma vključevala enotno valuto v skladu z določbami te pogodbe;
- uveljaviti svojo identiteto na mednarodnem prizorišču, zlasti z izvajanjem skupne zunanje in varnostne politike, vključno s postopnim oblikovanjem skupne obrambne politike, ki bi skladno z določbami člena 17 lahko privedla do skupne obrambe;
- okrepiti varstvo pravic in interesov državljanov držav članic z uvedbo državljanstva Unije;

- ohranjati in razvijati Unijo kot območje svobode, varnosti in pravice, na katerem se prosto gibanje oseb zagotavlja v povezavi z ustreznimi ukrepi glede kontrole na zunanjih mejah, azila, priseljevanja ter glede preprečevanja kriminala in boja proti njemu;
- v celoti ohraniti pravni red Skupnosti in ga nadgrajevati, pri čemer se preveri, v kolikšnem obsegu bi bilo treba revidirati politike in oblike sodelovanja, ki jih uvaja ta pogodba, za zagotovitev učinkovitosti mehanizmov in institucij Skupnosti.

Unija dosega svoje cilje v skladu z določbami, pogoji in časovnim razporedom te pogodbe, upoštevajoč načelo subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti.

Člen 3 (prej člen C)

Unija ima enoten institucionalni okvir, ki ji zagotavlja doslednost in kontinuiteto pri dejavnostih za doseganje njenih ciljev ob hkratnem spoštovanju in razvijanju pravnega reda Skupnosti.

Unija skrbi zlasti za doslednost pri vseh svojih zunanjepolitičnih dejavnostih v okviru zunanje, varnostne, ekonomske in razvojne politike. Za zagotavljanje te doslednosti sta odgovorna Svet in Komisija, ki v ta namen sodelujeta. Izvajanje teh politik zagotavljata v skladu s svojimi pristojnostmi.

Člen 4 (prej člen D)

Evropski svet daje Uniji nujno spodbudo za njen razvoj, za katerega določa tudi splošne politične smernice.

V Evropskem svetu se sestajajo voditelji držav ali vlad držav članic in predsednik Komisije. Pomagajo jim ministri za zunanje zadeve držav članic in član Komisije. Evropski svet se pod predsedstvom voditelja države ali vlade države članice, ki predseduje Svetu, sestane vsaj dvakrat na leto.

Evropski svet predloži Evropskemu parlamentu poročilo po vsakem sestanku in letno pisno poročilo o napredku Unije.

Člen 5 (prej člen E)

Evropski parlament, Svet, Komisija, Sodišče in Računsko sodišče izvajajo svoje pristojnosti pod pogoji in v namene, predvidene z določbami pogodb o ustanovitvi Evropskih skupnosti ter poznejših pogodb in aktov, ki prve spreminjajo in dopolnjujejo, pa tudi z drugimi določbami te pogodbe.

Člen 6 (prej člen F)

1. Unija temelji na načelih svobode, demokracije, spoštovanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter pravne države, na načelih, ki so skupna vsem državam članicam.
2. Unija spoštuje temeljne pravice, kakršne zagotavlja Evropska konvencija o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, podpisana v Rimu 4. novembra 1950, in ki kot splošna načela prava Skupnosti izhajajo iz skupnih ustavnih tradicij držav članic.
3. Unija spoštuje nacionalno identiteto svojih držav članic.

4. Unija si zagotovi potrebna sredstva za doseganje svojih ciljev in izvajanje svojih politik.

Člen 7 (prej člen F.1)

1. Svet v sestavi voditeljev držav ali vlad lahko na predlog ene tretjine držav članic ali Komisije in po pridobitvi privolitve Evropskega parlamenta soglasno ugotovi, da ena od držav članic huje in vztrajno krši načela, omenjena v členu 6(1), potem ko je pozval vlado zadevne države članice, naj predloži svoje pripombe.

2. Ob takšni ugotovitvi lahko Svet s kvalificirano večino sklene, da nekatere pravice, ki izhajajo iz uporabe te pogodbe za zadevno državo članico, mirujejo, vključno z glasovalnimi pravicami predstavnika vlade te države članice v Svetu. Pri tem Svet upošteva morebitne posledice takšnega mirovanja pravic in obveznosti fizičnih in pravnih oseb.

Obveznosti zadevne države članice po tej pogodbi so zanj v vsakem primeru še naprej zavezujoče.

3. Svet lahko s kvalificirano večino naknadno sklene spremeniti ali preklicati ukrepe, sprejete v skladu z odstavkom 2, kot odgovor na spremembe okoliščin, zaradi katerih so bili uvedeni.

4. Za namene tega člena Svet odloča brez upoštevanja glasu predstavnika vlade zadevne države članice. Vzdržani glasovi navzočih ali zastopanih članov ne preprečujejo sprejetja odločitev iz odstavka 1. Kvalificirana večina se opredeli kot enak delež ponderiranih glasov zadevnih članov Sveta, kakor ga določa člen 205(2) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti.

Ta odstavek se uporablja tudi v primeru, ko glasovalne pravice mirujejo v skladu z odstavkom 2.

5. Za namene tega člena Evropski parlament odloča z dvotretjinsko večino oddanih glasov, ki predstavlja večino njegovih članov.

NASLOV II

DOLOČBE, KI SPREMINJAJO POGODBO O USTANOVITVI EVROPSKE GOSPODARSKE SKUPNOSTI Z NAMENOM USTANOVITI EVROPSKO SKUPNOST

Člen 8 (prej člen G)

(ni ponovno natisnjen)

NASLOV III

DOLOČBE, KI SPREMINJAJO POGODBO O USTANOVITVI EVROPSKE SKUPNOSTI ZA PREMOG IN JEKLO

Člen 9 (prej člen H)

(ni ponovno natisnjen)

NASLOV IV

DOLOČBE, KI SPREMINJAJO POGODBO O USTANOVITVI EVROPSKE SKUPNOSTI ZA ATOMSKO ENERGIJO

Člen 10 (prej člen I)
(ni ponovno natisnjen)

NASLOV V

DOLOČBE O SKUPNI ZUNANJI IN VARNOSTNI POLITIKI

Člen 11 (prej člen J.1)

1. Unija določi in izvaja skupno zunanjo in varnostno politiko, ki zajema vsa področja zunanje in varnostne politike in katere cilji so:

- zaščititi skupne vrednote, temeljne interese, neodvisnost in celovitost Unije skladno z načeli Ustanovne listine Združenih narodov;
- krepiti varnost Unije v vseh njenih oblikah;
- ohranjati mir in krepiti mednarodno varnost v skladu z načeli Ustanovne listine Združenih narodov in Helsinške sklepne listine ter cilji Pariške listine, tudi s tistimi, ki se nanašajo na zunanje meje;
- spodbujati mednarodno sodelovanje;
- razvijati in utrjevati demokracijo in načelo pravne države ter spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin.

2. Države članice dejavno in brez pridržkov podpirajo zunanjo in varnostno politiko Unije v duhu lojalnosti in medsebojne solidarnosti.

Države članice si skupaj prizadevajo za krepitev in razvoj medsebojne politične solidarnosti. Vzdržijo se vsakršnega ravnanja, ki je v nasprotju z interesi Unije ali ki bi lahko zmanjševalo njeno učinkovitost v vlogi povezovalne sile v mednarodnih odnosih.

Svet zagotovi spoštovanje teh načel.

Člen 12 (prej člen J.2)

Unija uresničuje cilje iz člena J.1:

- z določitvijo načel in splošnih smernic skupne zunanje in varnostne politike,
- z odločanjem o skupnih strategijah,

- s sprejemanjem skupnih ukrepov,
- s sprejemanjem skupnih stališč,
- s krepitvijo rednega sodelovanja med državami članicami pri vodenju politike.

Člen 13 (prej člen J.3)

1. Evropski svet določi načela in splošne smernice skupne zunanje in varnostne politike, tudi pri vprašanjih, ki zadevajo obrambo.

2. Evropski svet odloča o skupnih strategijah, ki naj jih Unija izvaja na področjih, kjer imajo države članice pomembne skupne interese.

V skupnih strategijah se navedejo njihovi cilji, trajanje in sredstva, ki jih dajo na razpolago Unija in države članice.

3. Svet sprejema odločitve, potrebne za določitev in izvajanje skupne zunanje in varnostne politike, na podlagi splošnih smernic, ki jih določi Evropski svet.

Svet priporoči Evropskemu svetu skupne strategije in jih izvaja, zlasti s sprejemanjem skupnih ukrepov in skupnih stališč.

Svet zagotavlja enotnost, doslednost in učinkovitost delovanja Unije.

Člen 14 (prej člen J.4)

1. Svet sprejema skupne ukrepe. Skupni ukrepi zadevajo posebne situacije, v katerih se šteje, da je potrebno operativno ukrepanje Unije. V teh ukrepih so določeni njihovi cilji, obseg in sredstva, ki morajo biti dana na razpolago Uniji, po potrebi pa tudi njihovo trajanje in pogoji za njihovo izvajanje.

2. Če se spremenijo okoliščine z bistvenim vplivom na vprašanje, ki je predmet skupnih ukrepov, Svet ponovno preuči načela in cilje ter sprejme potrebne odločitve. Dokler Svet ne odloči, ostanejo skupni ukrepi v veljavi.

3. Skupni ukrepi obvezujejo države članice pri stališčih, ki jih sprejemajo, in pri njihovem delovanju.

4. Svet lahko od Komisije zahteva predložitev vseh ustreznih predlogov, ki se nanašajo na skupno zunanjo in varnostno politiko, da zagotovi izvajanje skupnih ukrepov.

5. Če se načrtuje sprejetje nacionalnega stališča ali izvajanje nacionalnih ukrepov skladno s skupnim ukrepanjem, se to sporoči dovolj zgodaj, da se omogoči predhodno posvetovanje v Svetu, če je to potrebno. Obveznost predhodnega obveščanja ne velja za ukrepe, ki pomenijo le prenos odločitev Sveta na nacionalni ravni.

6. V nujnih primerih, nastalih zaradi spremembe razmer, in če Svet o tem ni sprejel nobene odločitve, lahko države članice po hitrem postopku sprejmejo potrebne ukrepe ob upoštevanju splošnih ciljev skupnega ukrepanja. Zadevna država članica nemudoma obvesti Svet o vseh takih ukrepih.

7. Če pri izvajanju skupnih ukrepov nastanejo večje težave, država članica z njimi seznanjena Svet, ki o njih razpravlja in poišče ustrezne rešitve. Te ne smejo nasprotovati ciljem skupnega ukrepanja niti zmanjševati njegove učinkovitosti.

Člen 15 (prej člen J.5)

Svet sprejema skupna stališča. V skupnih stališčih je opredeljen pristop Unije do posamezne geografske ali vsebinske zadeve. Države članice zagotavljajo skladnost svoje nacionalne politike s skupnimi stališči.

Člen 16 (prej člen J.6)

V okviru Sveta se države članice medsebojno obveščajo in posvetujejo o vseh zadevah zunanje in varnostne politike splošnega pomena, da bi z usklajenim in konvergentnim delovanjem zagotovile čim bolj učinkovito uveljavljanje vpliva Unije.

Člen 17 (prej člen J.7)

1. Skupna zunanja in varnostna politika zajema vsa vprašanja glede varnosti Unije, tudi postopno oblikovanje skupne obrambne politike skladno z drugim pododstavkom, ki bi lahko privedla do skupne obrambe, če bi Evropski svet tako odločil. V tem primeru državam članicam priporoči, naj takšno odločitev sprejmejo v skladu z njihovimi ustavnimi pravili.

Zahodnoevropska unija (ZEU) je sestavni del razvoja Unije in ji zagotavlja dostop do operativne zmogljivosti, zlasti v zvezi z odstavkom 2. Unijo podpira pri oblikovanju obrambnih vidikov skupne zunanje in varnostne politike, kakor je določeno v tem členu. Unija zato pospešuje tesnejše institucionalne odnose z ZEU, da bi se ZEU omogočila vključitev v Unijo, če bi Evropski svet tako odločil. V tem primeru državam članicam priporoči, naj takšno odločitev sprejmejo v skladu z njihovimi ustavnimi pravili.

Politika Unije v skladu s tem členom ne posega v posebno naravo varnostne in obrambne politike posameznih držav članic in spoštuje obveznosti iz Severnoatlantske pogodbe tistih držav članic, ki vidijo uresničevanje svoje skupne obrambe v Severnoatlantski zvezi (NATO), ter je združljiva s skupno varnostno in obrambno politiko, vzpostavljeno v tem okviru.

Postopno oblikovanje skupne obrambne politike bo podprto z medsebojnim sodelovanjem na področju oboroževanja, kakor je primerno po mnenju držav članic.

2. Vprašanja iz tega člena vključujejo humanitarne in reševalne operacije, naloge za ohranjanje miru in bojne operacije za krizno upravljanje, vključno z ukrepi za vzpostavljanje miru.

3. Unija se bo pri pripravi in izvedbi svojih odločitev in ukrepov, ki zadevajo obrambo, obrnila na ZEU.

Pristojnost Evropskega sveta za določitev smernic skladno s členom 13 velja tudi za ZEU pri tistih vprašanjih, v zvezi s katerimi se Unija obrne na ZEU.

Kadar se Unija pri pripravi in izvedbi svojih odločitev glede nalog iz odstavka 2 obrne na ZEU, lahko vse države članice Unije pri teh nalogah polno sodelujejo. Svet v dogovoru z institucijami ZEU sprejme potrebne praktične rešitve, da bi lahko vse države članice, ki prispevajo k uresnitvi teh nalog, polno in enakopravno sodelovale pri načrtovanju in odločanju v okviru ZEU.

Odločitve iz tega odstavka, ki zadevajo obrambo, se sprejemajo brez poseganja v politike in obveznosti, navedene v tretjem pododstavku odstavka 1.

4. Določbe tega člena ne preprečujejo razvoja tesnejšega dvostranskega sodelovanja med dvema ali več državami članicami v okviru ZEU in Atlantskega zaveznitva, če takšno sodelovanje ne nasprotuje sodelovanju, predvidenem v tem naslovu, ali če ga ne ovira.

5. Za pospešitev uresničevanja ciljev tega člena se njegove določbe preverijo skladno s členom 48.

Člen 18 (prej člen J.8)

1. Predsedstvo zastopa Unijo v zadevah skupne zunanje in varnostne politike.

2. Predsedstvo je odgovorno za izvajanje odločitev, sprejetih skladno s tem naslovom; v tej funkciji načelno izraža stališča Unije v mednarodnih organizacijah in na mednarodnih konferencah.

3. Predsedstvu pomaga generalni sekretar Sveta, ki opravlja funkcijo visokega predstavnika za skupno zunanjo in varnostno politiko.

4. Komisija je v celoti vključena v naloge iz odstavkov 1 in 2. Pri teh nalogah predsedstvu po potrebi pomaga naslednja predsedujoča država članica.

5. Svet lahko, kadar meni, da je to potrebno, imenuje posebnega predstavnika za določena politična vprašanja.

Člen 19 (prej člen J.9)

1. Države članice usklajujejo svoje delovanje v mednarodnih organizacijah in na mednarodnih konferencah. Na takih forumih podpirajo skupna stališča.

V mednarodnih organizacijah in na mednarodnih konferencah, na katerih ne sodelujejo vse države članice, sodelujoče podpirajo skupna stališča.

2. Brez poseganja v odstavek 1 in člen 14(3) države članice, ki so zastopane v mednarodnih organizacijah ali na mednarodnih konferencah, kjer ne sodelujejo vse države članice, slednje obveščajo o vseh zadevah skupnega interesa.

Države članice, ki so tudi članice Varnostnega sveta Združenih narodov, se bodo medsebojno usklajevale in izčrpno obveščale druge države članice. Države članice, ki so stalne članice Varnostnega sveta, pri opravljanju svojih dolžnosti zagovarjajo stališča in interese Unije, ne da bi to vplivalo na njihove odgovornosti po določbah Ustanovne listine Združenih narodov.

Člen 20 (prej člen J.10)

Diplomatska in konzularna predstavništva držav članic ter delegacije Komisije v tretjih državah in na mednarodnih konferencah ter njihova predstavništva pri mednarodnih organizacijah sodelujejo pri zagotavljanju tega, da se upoštevajo skupna stališča in skupni ukrepi, ki jih sprejme Svet.

Sodelovanje krepijo z izmenjavo informacij, s pripravo skupnih ocen in prispevanjem k izvajanju določb iz člena 20 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti.

Člen 21 (prej člen J.11)

Predsedstvo se posvetuje z Evropskim parlamentom o glavnih vidikih in temeljnih usmeritvah skupne zunanje in varnostne politike ter zagotovi, da se mnenja Evropskega parlamenta ustrezno upoštevajo. Predsedstvo in Komisija redno obveščata Evropski parlament o razvoju zunanje in varnostne politike Unije.

Evropski parlament lahko Svetu zastavlja vprašanja ali daje priporočila. Vsako leto razpravlja o napredku pri izvajanju skupne zunanje in varnostne politike.

Člen 22 (prej člen J.12)

1. Države članice ali Komisija lahko na Svet naslovijo vprašanja skupne zunanje in varnostne politike ter mu predložijo svoje predloge.

2. Kadar je potrebna hitra odločitev, predsedstvo na lastno pobudo ali na zahtevo Komisije ali države članice skliče izredno sejo Sveta v osemindesetih urah, v najnujnejših primerih pa v krajšem roku.

Člen 23 (prej člen J.13)

1. Odločitve iz tega naslova sprejema Svet soglasno. Vzdržani glasovi navzočih ali zastopanih članov ne preprečujejo sprejetja takšnih odločitev.

Vsak član Sveta, ki se vzdrži glasovanja, lahko obrazloži svojo vzdržanost s formalno izjavo skladno s tem pododstavkom. V tem primeru član Sveta ni zavezan izvajati odločitve, vendar soglaša, da je odločitev zavezujoča za Unijo. V duhu vzajemne solidarnosti se zadevna država članica vzdrži vseh dejanj, ki bi lahko nasprotovala ali ovirala delovanje Unije na podlagi te odločitve, druge države članice pa spoštujejo njeno stališče. Če člani Sveta, ki so se tako vzdržali, predstavljajo več kakor eno tretjino ponderiranih glasov v skladu s členom 205(2) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, odločitev ni sprejeta.

2. Z odstopanjem od določb odstavka 1 odloča Svet s kvalificirano večino:

- pri sprejemanju skupnih ukrepov in skupnih stališč ali pri sprejemanju vseh drugih sklepov na podlagi skupne strategije,
- pri sprejemanju vseh odločitev o izvajanju skupnega ukrepa ali skupnega stališča.

Če član Sveta izjavi, da namerava iz pomembnih in utemeljenih razlogov nacionalne politike nasprotovati sprejetju odločitve, ki se mora sprejeti s kvalificirano večino, se ne glasuje. Svet lahko s kvalificirano večino zahteva, da se zadeva predloži Evropskemu svetu v soglasno odločitev.

Glasovi članov Sveta se ponderirajo v skladu s členom 205(2) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti. Za sprejetje odločitev je potrebnih najmanj dvainšestdeset glasov za, ki jih odda najmanj deset članov.

Ta odstavek se ne uporablja za odločitve, ki zadevajo vojaške in obrambne zadeve.

3. Pri postopkovnih vprašanjih Svet odloča z večino svojih članov.

Člen 24 (prej člen J.14)

Kadar je za izvajanje tega poglavja treba skleniti sporazum z eno ali več državami ali mednarodnimi organizacijami, lahko Svet soglasno pooblasti predsedstvo, ki mu po potrebi pomaga Komisija, da v ta namen začne pogajanja. Take sporazume sklene Svet soglasno na priporočilo predsedstva. Noben sporazum ni zavezujoč za državo članico, katere predstavnik v Svetu izjavi, da morajo biti v sporazumu upoštevana ustavna pravila njegove države; drugi člani Sveta se lahko dogovorijo, da za njih sporazum velja začasno.

Določbe tega člena se uporabljajo tudi za zadeve iz naslova VI.

Člen 25 (prej člen J.15)

Brez poseganja v člen 207 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti Politični odbor spremlja mednarodni položaj na področjih, ki jih zadeva skupna zunanja in varnostna politika, ter prispeva k opredeljevanju politik tako, da Svetu na njegovo zahtevo ali na lastno pobudo daje mnenja. Prav tako spremlja izvajanje dogovorjenih politik, ne da bi to posegalo v pristojnosti predsedstva in Komisije.

Člen 26 (prej člen J.16)

Generalni sekretar Sveta in visoki predstavnik za skupno zunanjo in varnostno politiko pomaga Svetu pri zadevah skupne zunanje in varnostne politike, zlasti s prispevanjem k oblikovanju, pripravi in izvajanju političnih odločitev, kadar je to primerno, pa v imenu Sveta na zahtevo predsedstva vodi politični dialog s tretjimi osebami.

Člen 27 (prej člen J.17)

Komisija je v celoti vključena v delo na področju skupne zunanje in varnostne politike.

Člen 28 (prej člen J.18)

1. Členi 189, 190, 196 do 199, 203, 204, 206 do 209, 213 do 219, 255 in 290 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti se uporabljajo za določbe, ki se nanašajo na področja iz tega naslova.
2. Odhodki, ki nastanejo za poslovanje institucij na podlagi določb o področjih iz tega naslova, bremenijo proračun Evropskih skupnosti.
3. Odhodki pri poslovanju, ki nastanejo zaradi izvajanja teh določb, prav tako bremenijo proračun Evropskih skupnosti, kar pa ne velja za odhodke, ki nastanejo zaradi vojaških ali obrambnih ukrepov in v primerih, ko Svet soglasno odloči drugače.

Kadar odhodki ne bremenijo proračuna Evropskih skupnosti, bremenijo države članice po ključu bruto nacionalnega proizvoda, razen če Svet soglasno ne odloči drugače. Pri odhodkih, ki nastanejo zaradi vojaških ali obrambnih ukrepov, države članice, katerih predstavniki so v Svetu dali formalno izjavo skladno z drugim pododstavkom člena 23(1), niso zavezane prispevati k njihovemu financiranju.

4. Proračunski postopek, določen v Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti, se uporablja za odhodke, ki bremenijo proračun Evropskih skupnosti.

NASLOV VI

DOLOČBE O POLICIJSKEM IN PRAVOSODNEM SODELOVANJU V KAZENSKIH ZADEVAH

Člen 29 (prej člen K.1)

Brez poseganja v pristojnosti Evropske skupnosti je cilj Unije zagotoviti državljanom visoko stopnjo varstva na območju svobode, varnosti in pravice s pripravo skupnih ukrepov med državami članicami pri policijskem in pravosodnem sodelovanju v kazenskih zadevah ter s preprečevanjem rasizma in ksenofobije in bojem proti njima.

Ta cilj se dosega s preprečevanjem kriminala in bojem proti njemu, organiziranemu ali neorganiziranemu, zlasti terorizmu, trgovini z ljudmi in kaznivim dejanjem zoper otroke, nedovoljenemu prometu s prepovedanimi drogami in orožjem ter korupciji in goljufijam, s:

- tesnejšim sodelovanjem med policijskimi, carinskimi in drugimi pristojnimi organi v državah članicah, neposredno in tudi prek Evropskega policijskega urada (Europol), skladno z določbami členov 30 in 32,
- tesnejšim sodelovanjem med sodnimi in drugimi pristojnimi organi držav članic skladno z določbami členov 31(a) do (d) in 32,
- približevanjem kazenskih predpisov v državah članicah skladno z določbami člena 31(e), kolikor je to potrebno.

Člen 30 (prej člen K.2)

1. Skupni ukrepi na področju policijskega sodelovanja vključujejo:

- a) operativno sodelovanje med pristojnimi organi, vključno s policijskimi, carinskimi in drugimi specializiranimi službami kazenskega pregona držav članic, pri preprečevanju, odkrivanju in preiskovanju kaznivih dejanj,
- b) zbiranje, hrambo, obdelavo, analizo in izmenjavo koristnih informacij, vključno z informacijami organov kazenskega pregona glede poročil o sumljivih finančnih transakcijah, zlasti prek Europol, ob upštevanju ustreznih določb o varstvu osebnih podatkov,
- c) sodelovanje in skupne pobude pri usposabljanju, izmenjavi uradnikov za zvezo, začasnem dodeljevanju strokovnjakov, uporabi opreme in kriminalističnotehničnih raziskavah,
- d) skupno oceno posameznih preiskovalnih tehnik za odkrivanje hudih oblik organiziranega kriminala.

2. Svet spodbuja sodelovanje prek Europolu, v petletnem obdobju po začetku veljavnosti Amsterdamske pogodbe pa zlasti:

- a) omogoča Europolu olajšati in podpreti pripravo posebnih preiskovalnih dejanj pristojnih organov držav članic ter spodbujati njihovo usklajevanje in izvajanje, vključno z operativnimi dejanji skupnih ekip, v katerih sodelujejo tudi predstavniki Europolu v podporni funkciji;
- b) sprejema ukrepe, ki Europolu omogočajo, da pristojne organe držav članic zaprosi za vodenje in usklajevanje njihovih preiskav v posebnih primerih in da razvija posebna strokovna znanja, ki jih lahko da na razpolago državam članicam in jim s tem pomaga pri preiskovanju primerov organiziranega kriminala;
- c) pospešuje mehanizme povezovanja med uradniki organov kazenskega pregona in preiskovalnih organov, ki so specializirani za boj proti organiziranemu kriminalu in ki tesno sodelujejo z Europolom;
- d) vzpostavi mrežo za raziskovanje, dokumentacijo in statistiko čezmejnega kriminala.

Člen 31 (prej člen K.3)

Skupni ukrepi na področju pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah vključujejo:

- a) olajševanje in pospeševanje sodelovanja med pristojnimi ministrstvi ter sodnimi ali drugimi ustreznimi organi držav članic pri postopkih in izvrševanju odločb;
- b) olajševanje izročitve med državami članicami;
- c) zagotavljanje skladnosti predpisov, ki se uporabljajo v državah članicah, kolikor je to potrebno za izboljšanje takšnega sodelovanja;
- d) preprečevanje sporov o pristojnosti med državami članicami;
- e) postopno sprejemanje ukrepov za določitev minimalnih predpisov o elementih kaznivih dejanj in kaznih na področju organiziranega kriminala, terorizma in nedovoljenega prometa s prepovedanimi drogami.

Člen 32 (prej člen K.4)

Svet določi pogoje in omejitve, v skladu s katerimi lahko pristojni organi iz členov 30 in 31 delujejo na ozemlju druge države članice v povezavi in dogovoru z organi te države.

Člen 33 (prej člen K.5)

Ta naslov ne vpliva na izpolnjevanje obveznosti, ki jih imajo države članice glede vzdrževanja javnega reda in miru ter varovanja notranje varnosti.

Člen 34 (prej člen K.6)

1. Na področjih iz tega naslova se države članice v Svetu medsebojno obveščajo in posvetujejo, zato da bi uskladile svoje ukrepe. V ta namen vzpostavijo sodelovanje med pristojnimi službami svojih uprav.

2. Svet sprejema ukrepe in spodbuja sodelovanje z uporabo ustrezne oblike in ustreznih postopkov iz tega naslova, s čimer prispeva k doseganju ciljev Unije. V ta namen lahko Svet na pobudo katere koli države članice ali Komisije soglasno:

- a) sprejema skupna stališča, s katerimi opredeli pristop Unije do posamezne zadeve;
- b) sprejema okvirne sklepe zaradi približevanja zakonov in drugih predpisov držav članic. Okvirni sklepi so za vsako državo članico zavezujoči glede cilja, ki ga je treba doseči, nacionalnim organom pa prepuščajo izbiro oblike in metod. Sklepi nimajo neposrednega učinka;
- c) sprejema sklepe za vse druge namene, ki so skladni s cilji tega naslova, razen za približevanje zakonov in drugih predpisov držav članic. Ti sklepi so zavezujoči in nimajo neposrednega učinka; Svet s kvalificirano večino sprejme ukrepe, potrebne za izvajanje teh sklepov na ravni Unije;
- d) pripravlja konvencije, ki jih priporoči v sprejetje državam članicam v skladu z njihovimi ustavnimi pravili. Države članice začnejo ustrezne postopke v roku, ki ga določi Svet.

Konvencije začnejo veljati, ko jih sprejme najmanj polovica držav članic, in veljajo za te države članice, razen če ni določeno drugače. Ukrepi za izvajanje konvencij se sprejmejo v Svetu z dvotretjinsko večino pogodbenic.

3. Kadar mora Svet odločati s kvalificirano večino, se glasovi njegovih članov ponderirajo v skladu s členom 205(2) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, za sprejetje odločitev Sveta pa je potrebnih najmanj dvainšestdeset glasov za, ki jih odda najmanj deset članov.

4. Pri postopkovnih vprašanjih Svet odloča z večino svojih članov.

Člen 35 (prej člen K.7)

1. Sodišče Evropskih skupnosti je ob upoštevanju pogojev iz tega člena pristojno za predhodno odločanje o veljavnosti in razlagi okvirnih sklepov in sklepov o razlagi konvencij na podlagi tega naslova ter o veljavnosti in razlagi ukrepov za njihovo izvajanje.

2. Vsaka država članica lahko z izjavo, dano ob podpisu Amsterdamske pogodbe ali kadar koli pozneje, prizna pristojnost Sodišča za predhodno odločanje v skladu z odstavkom 1.

3. Država članica, ki da izjavo v skladu z odstavkom 2, podrobno navede, ali:

- a) lahko sodišče te države, zoper odločitev katerega po nacionalnem pravu ni pravnega sredstva, zaprosi Sodišče za predhodno odločanje o vprašanju v zadevi, ki jo obravnava in ki se nanaša na veljavnost ali razlago akta iz odstavka 1, če to sodišče meni, da je za izrek njegove sodbe potrebna odločitev o tem vprašanju, ali

b) lahko sodišče te države zaprosi Sodišče za predhodno odločanje o vprašanju v zadevi, ki jo obravnava in ki se nanaša na veljavnost ali razlago akta iz odstavka 1, če to sodišče meni, da je za izrek njegove sodbe potrebna odločitev o tem vprašanju.

4. Vsaka država članica lahko ne glede na to, ali je dala izjavo iz odstavka 2 ali ne, Sodišču predloži zaznamke ali pisne ugotovitve v primerih iz odstavka 1.

5. Sodišče ni pristojno za preverjanje veljavnosti ali sorazmernosti ukrepov policije ali drugih organov kazenskega pregona države članice ali za izpolnjevanje obveznosti držav članic glede vzdrževanja javnega reda in miru ter varovanja notranje varnosti.

6. Sodišče je pristojno za preverjanje zakonitosti okvirnih sklepov in sklepov v tožbah, ki jih vloži država članica ali Komisija zaradi nepristojnosti, bistvene kršitve postopka, kršitve te pogodbe ali katerega koli pravnega pravila, ki se nanaša na njeno uporabo, ali zaradi zlorabe pooblastil. Postopek iz tega odstavka se sproži v dveh mesecih po objavi ukrepa.

7. Sodišče je pristojno za razsojanje v vseh sporih med državami članicami glede razlage ali uporabe aktov, sprejetih v skladu s členom 34(2), če Svet takšnega spora ne more rešiti v šestih mesecih po tem, ko mu ga je predložil eden od njegovih članov. Sodišče je pristojno tudi za razsojanje v vseh sporih med državami članicami in Komisijo glede razlage ali uporabe konvencij, pripravljenih v skladu s členom 34(2)(d).

Člen 36 (prej člen K.8)

1. Ustanovi se usklajevalni odbor, ki ga sestavljajo visoki uradniki. Odbor ima poleg usklajevalne vloge nalogo, da:

- daje mnenja Svetu, bodisi na zahtevo Sveta ali na lastno pobudo;
- sodeluje pri pripravi razprav Sveta na področjih iz člena 29, ne da bi to posegalo v člen 207 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti.

2. Komisija je v celoti vključena v delo na področjih iz tega naslova.

Člen 37 (prej člen K.9)

Države članice v mednarodnih organizacijah in na mednarodnih konferencah, na katerih sodelujejo, zagovarjajo skupna stališča, sprejeta v skladu z določbami tega naslova.

Člena 18 in 19 se smiselno uporabljata za zadeve iz tega naslova.

Člen 38 (prej člen K.10)

Sporazumi iz člena 24 lahko urejajo zadeve iz tega naslova.

Člen 39 (prej člen K.11)

1. Svet se pred sprejetjem kakršnega koli ukrepa iz člena 34(2)(b), (c) in (d) posvetuje z Evropskim parlamentom. Evropski parlament da svoje mnenje v roku, ki ga lahko določi Svet in ki ne sme biti krajši od treh mesecev. Če ne da mnenja v tem roku, lahko Svet ukrepa.

2. Predsedstvo in Komisija redno obveščata Evropski parlament o razpravah na področjih, na katera se nanaša ta naslov.

3. Evropski parlament lahko Svetu zastavlja vprašanja ali daje priporočila. Vsako leto razpravlja o napredku na področjih iz tega naslova.

Člen 40 (prej člen K.12)

1. Države članice, ki nameravajo vzpostaviti tesnejše medsebojno sodelovanje, se lahko ob upoštevanju členov 43 in 44 pooblasti, da uporabljajo institucije, postopke in mehanizme, predvidene v pogodbah, če predlagano sodelovanje:

- a) spoštuje pristojnosti Evropske skupnosti in cilje iz tega naslova;
- b) postavlja za cilj omogočiti Uniji, da se hitreje razvije v območje svobode, varnosti in pravice.

2. Pooblastilo iz odstavka 1 dodeli Svet s kvalificirano večino na prošnjo zadevnih držav članic in po tem, ko je bila Komisija pozvana, da predloži svoje mnenje; prošnja se pošlje tudi Evropskemu parlamentu.

Če član Sveta izjavi, da namerava iz pomembnih in utemeljenih razlogov nacionalne politike nasprotovati dodelitvi pooblastila s kvalificirano večino, se ne glasuje. Svet lahko s kvalificirano večino zahteva, da se zadeva predloži Evropskemu svetu v soglasno odločitev.

Glasovi članov Sveta se ponderirajo v skladu s členom 205(2) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti. Za sprejetje odločitev je potrebnih najmanj dvainšestdeset glasov za, ki jih odda najmanj deset članov.

3. Vsaka država članica, ki se želi priključiti sodelovanju, vzpostavljenemu na podlagi tega člena, o svoji nameri uradno obvesti Svet in Komisijo, ki v treh mesecih po prejemu tega uradnega obvestila predloži mnenje Svetu, po možnosti s priloženim priporočilom za takšno posebno ureditev, kakršna je po njenem mnenju potrebna, da bi se ta država članica priključila zadevnemu sodelovanju. V štirih mesecih od dneva tega uradnega obvestila Svet odloči o prošnji in takšni posebni ureditvi, kakršna je po njegovem mnenju potrebna. Odločitev se šteje za sprejeto, razen če Svet s kvalificirano večino ne odloči, da jo zadrži; v tem primeru Svet navede razloge za svojo odločitev in postavi rok za njeno ponovno preučitev. Za namene tega odstavka odloča Svet v skladu s pogoji iz člena 44.

4. Določbe členov 29 do 41 se uporabljajo za tesnejše sodelovanje po tem členu, razen če ni v tem členu ter členih 43 in 44 določeno drugače.

Določbe Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, ki se nanašajo na pristojnost Sodišča Evropskih skupnosti in na izvajanje te pristojnosti, se uporabljajo za odstavke 1, 2 in 3.

5. Ta člen ne posega v določbe Protokola o vključitvi schengenskega pravnega reda v okvir Evropske unije.

Člen 41 (prej člen K.13)

1. Členi 189, 190, 195, 196 do 199, 203, 204, 205(3), 206 do 209, 213 do 219, 255 in 290 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti se uporabljajo za določbe, ki se nanašajo na področja iz tega naslova.

2. Odhodki, ki nastanejo za poslovanje institucij na podlagi določb o področjih iz tega naslova, bremenijo proračun Evropskih skupnosti.

3. Odhodki pri poslovanju, ki nastanejo zaradi izvajanja teh določb, prav tako bremenijo proračun Evropskih skupnosti, razen če Svet soglasno ne odloči drugače. Kadar odhodki ne bremenijo proračuna Evropskih skupnosti, bremenijo države članice po ključu bruto nacionalnega proizvoda, razen če Svet soglasno ne odloči drugače.

4. Proračunski postopek, določen v Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti, se uporablja za odhodke, ki bremenijo proračun Evropskih skupnosti.

Člen 42 (prej člen K.14)

Svet lahko na pobudo Komisije ali države članice in po posvetovanju z Evropskim parlamentom soglasno odloči, da ukrepi na področjih iz člena 29 spadajo v naslov IV Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, in hkrati zanje določi ustrezne pogoje glasovanja. Državam članicam priporoči, naj to odločitev sprejmejo v skladu s svojimi ustavnimi pravili.

NASLOV VII (prej naslov VIa)

DOLOČBE O TESNEJŠEM SODELOVANJU

Člen 43 (prej člen K.15)

1. Države članice, ki nameravajo vzpostaviti tesnejše medsebojno sodelovanje, lahko uporabljajo institucije, postopke in mehanizme, predvidene s to pogodbo in Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti, če sodelovanje izpolnjuje naslednje:

- a) namenjeno je spodbujanju ciljev Unije ter zaščiti in podpori njenih interesov;
- b) spoštuje načela omenjenih pogodb in enotnega institucionalnega okvira Unije;
- c) uporablja se zgolj kot zadnje sredstvo, če ciljev omenjenih pogodb ni bilo mogoče doseči z uporabo ustreznih postopkov, določenih v teh pogodbah;
- d) zadeva najmanj večino držav članic;
- e) ne vpliva na pravni red Skupnosti in ukrepe, sprejete v skladu z drugimi določbami omenjenih pogodb;
- f) ne vpliva na pristojnosti, pravice, obveznosti in interese tistih držav članic, ki niso udeležene pri tem sodelovanju;
- g) odprto je za vse države članice in jim dovoljuje, da se lahko kadar koli priključijo sodelovanju, če upoštevajo temeljni sklep in sklepe, sprejete v tem okviru;
- h) glede na zadevno področje upošteva posebna dodatna merila iz člena 11 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in člena 40 te pogodbe in je sodelovanje odobril Svet v skladu s postopki iz teh členov.

2. Države članice uporabljajo, kolikor jih to zadeva, akte in sklepe, sprejete za izvajanje sodelovanja, pri katerem so udeležene. Države članice, ki niso udeležene pri takšnem sodelovanju, ne ovirajo izvajanja sodelovanja tistih držav članic, ki se ga udeležujejo.

Člen 44 (prej člen K.16)

1. Za namene sprejetja aktov in sklepov, potrebnih za izvajanje sodelovanja iz člena 43, se uporabljajo ustrezne institucionalne določbe te pogodbe in Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti. Vsi člani Sveta se lahko udeležujejo posvetovanj, vendar pa lahko sklepe sprejemajo le predstavniki tistih držav članic, ki so udeležene pri sodelovanju. Kvalificirana večina se opredeli kot enak delež ponderiranih glasov zadevnih članov Sveta, kakor je določeno v členu 205(2) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti. Soglasje tvorijo le glasovi zadevnih članov Sveta.

2. Odhodki, ki nastanejo pri izvajanju sodelovanja, razen stroškov poslovanja institucij, bremenijo sodelujoče države članice, razen če Svet soglasno ne odloči drugače.

Člen 45 (prej člen K.17)

Svet in Komisija redno obveščata Evropski parlament o razvoju tesnejšega sodelovanja, vzpostavljenega na podlagi tega naslova.

NASLOV VIII (prej naslov VII)

KONČNE DOLOČBE

Člen 46 (prej člen L)

Določbe Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za premog in jeklo in Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo, ki se nanašajo na pristojnost Sodišča Evropskih skupnosti in na izvajanje te pristojnosti, se uporabljajo samo za naslednje določbe te pogodbe:

- a) določbe, ki spreminjajo Pogodbo o ustanovitvi Evropske gospodarske skupnosti z namenom ustanoviti Evropsko skupnost, Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti za premog in jeklo in Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo;
- b) določbe naslova VI pod pogoji iz člena 35;
- c) določbe naslova VII pod pogoji iz člena 11 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in člena 40 te pogodbe;
- d) člen 6(2) glede delovanja institucij, kolikor je Sodišče pristojno v okviru pogodb o ustanovitvi Evropskih skupnosti in te pogodbe;
- e) členi 46 do 53.

Člen 47 (prej člen M)

Ob upoštevanju določb, ki spreminjajo Pogodbo o ustanovitvi Evropske gospodarske skupnosti z namenom ustanoviti Evropsko skupnost, Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti za premog in jeklo in Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo, ter ob upoštevanju teh končnih določb nobena določba v tej pogodbi ne vpliva na pogodbe o ustanovitvi Evropskih skupnosti ali na poznejše pogodbe in akte, ki prve spreminjajo ali dopolnjujejo.

Člen 48 (prej člen N)

Vlade držav članic ali Komisija lahko predložijo Svetu predloge za spremembe pogodb, na katerih temelji Unija.

Če se Svet po posvetovanju z Evropskim parlamentom in, kadar je primerno, s Komisijo izreče za sklic konference predstavnikov vlad držav članic, predsednik Sveta skliče konferenco, zato da se v medsebojnem soglasju določijo potrebne spremembe teh pogodb. Ob institucionalnih spremembah na monetarnem področju se zaprosi za mnenje tudi Evropska centralna banka.

Spremembe začnejo veljati, ko jih ratificirajo vse države članice v skladu s svojimi ustavnimi pravili.

Člen 49 (prej člen O)

Vsaka evropska država, ki spoštuje načela iz člena 6(1), lahko zaprosi za članstvo v Uniji. Prošnjo naslovi na Svet, ki o tem odloča soglasno po posvetovanju s Komisijo in po prejemu privolitve Evropskega parlamenta, ki odloča z absolutno večino svojih članov.

Pogoji sprejema in prilagoditve temeljnih pogodb Unije, ki so potrebne zaradi sprejema, so predmet sporazuma med državami članicami in državo prosilko. Ta sporazum se predloži v ratifikacijo vsem državam pogodbenicam v skladu z njihovimi ustavnimi pravili.

Člen 50 (prej člen P)

1. S to pogodbo se razveljavijo členi 2 do 7 in 10 do 19 Pogodbe o ustanovitvi enotnega Sveta in enotne Komisije Evropskih skupnosti, podpisane v Bruslju 8. aprila 1965.

2. S to pogodbo se razveljavijo člen 2, člen 3(2) in naslov III Enotnega evropskega akta, podpisanega v Luxembourgju 17. februarja 1986 in v Haagu 28. februarja 1986.

Člen 51 (prej Člen Q)

Ta pogodba se sklene za nedoločen čas.

Člen 52 (prej člen R)

1. To pogodbo visoke pogodbenice ratificirajo v skladu s svojimi ustavnimi pravili. Listine o ratifikaciji se deponirajo pri vladi Italijanske republike.

2. Ta pogodba začne veljati 1. januarja 1993, če so bile deponirane vse listine o ratifikaciji, sicer pa prvega dne tistega meseca, ki sledi deponiranju zadnje listine o ratifikaciji.

Člen 53 (prej člen S)

Ta pogodba, sestavljena v enem izvorniku v angleškem, danskem, francoskem, grškem, irskem, italijanskem, nemškem, nizozemskem, portugalskem in španskem jeziku, pri čemer so besedila v vseh teh jezikih enako verodostojna, se deponira v arhivu vlade Italijanske republike, ki bo poslala overjeno kopijo vladam drugih držav podpisnic.

V skladu s pristopno pogodbo iz leta 1994 sta verodostojni tudi različici te pogodbe v finskem in švedskem jeziku.

V potrditev tega so spodaj podpisani pooblaščenči podpisali to pogodbo.

V Maastrichtu, sedmega februarja tisoč devetsto dvaindevetdeset.

Mark EYSKENS

Uffe ELLEMANN-JENSEN

Hans-Dietrich GENSCHER

Antonios SAMARAS

Francisco FERNÁNDEZ ORDÓÑEZ

Roland DUMAS

Gerard COLLINS

Gianni DE MICHELIS

Jacques F. POOS

Hans VAN DEN BROEK

João de Deus PINHEIRO

Douglas HURD

Philippe MAYSTADT

Anders FOGH RASMUSSEN

Theodor WAIGEL

Efthymios CHRISTODOULOU

Carlos SOLCHAGA CATALÁN

Pierre BÉRÉGOVOY

Bertie AHERN

Guido CARLI

Jean-Claude JUNCKER

Willem KOK

Jorge BRAGA DE MACEDO

Francis MAUDE

PREČIŠČENO BESEDILO
POGODBE O USTANOVITVI EVROPSKE SKUPNOSTI

NJEGOVO VELIČANSTVO KRALJ BELGIJCEV, PREDSEDNIK ZVEZNE REPUBLIKE NEMČIJE, PREDSEDNIK FRANCOSKE REPUBLIKE, PREDSEDNIK ITALIJANSKE REPUBLIKE, NJENA KRALJEVA VISOKOST VELIKA VOJVODINJA LUKSEMBURŠKA, NJENO VELIČANSTVO KRALJICA NIZOZEMSKA

ODLOČENI, da položijo temelje vse tesnejši zvezi med narodi Evrope,

TRDNO ODLOČENI, da s skupnim delovanjem odstranijo pregrade, ki razdvajajo Evropo, in tako zagotovijo svojim državam gospodarski in socialni napredek,

POTRJUJEJO, da je temeljni cilj njihovega prizadevanja nenehno izboljševanje življenjskih razmer in delovnih pogojev njihovih narodov,

V SPOZNANJU, da je za odstranjevanje sedanjih ovir nujno usklajeno delovanje, ki bo zagotovilo stalen napredek, uravnoteženo trgovino in pošteno konkurenco,

V ŽELJI okrepiti enotnost svojih gospodarstev in zagotoviti njihov usklajeni razvoj ob zmanjševanju sedanjih razlik med posameznimi regijami in zaostalosti regij z omejenimi možnostmi,

Z ŽELJO, da bi s skupno trgovinsko politiko pripomogli k postopnemu odpravljanju omejitev v mednarodni trgovini,

Z NAMENOM potrditi solidarnost, ki povezuje Evropo s čezmorskimi državami, in z željo zagotoviti dvig njihove blaginje v skladu z načeli Ustanovne listine Združenih narodov,

TRDNO ODLOČENI, da z združitvijo svojih virov ohranijo in utrdijo mir in svobodo, pozivajo druge narode Evrope z enakimi ideali, da se jim v teh prizadevanjih pridružijo,

ODLOČENI ustvarjati možnosti za pridobivanje čim višje ravni znanja svojih narodov s širokim dostopom do izobraževanja in z njegovim stalnim posodabljanjem.

SO SKLENILI ustanoviti EVROPSKO SKUPNOST in so v ta namen imenovali svoje pooblaščenca:

ZA NJEGOVO VELIČANSTVO KRALJA BELGIJCEV:

g. Paul-Henri SPAAK, minister za zunanje zadeve,
baron J. Ch. SNOY ET D'OPPUERS, generalni sekretar Ministrstva za gospodarske dejavnosti, vodja belgijske delegacije na medvladni konferenci;

ZA PREDSEDNIKA ZVEZNE REPUBLIKE NEMČIJE:

dr. Konrad ADENAUER, zvezni kancler,
profesor dr. Walter HALLSTEIN, državni sekretar v zveznem ministrstvu za zunanje zadeve;

ZA PREDSEDNIKA FRANCOSKE REPUBLIKE:

g. Christian PINEAU, minister za zunanje zadeve,
g. Maurice FAURE, državni sekretar za zunanje zadeve;

ZA PREDSEDNIKA ITALIJANSKE REPUBLIKE:

g. Antonio SEGNI, predsednik sveta ministrov,
profesor Gaetano MARTINO, minister za zunanje zadeve;

ZA NJENO KRALJEVO VISOKOST VELIKO VOJVODINJO LUKSEMBURŠKO:

g. Joseph BECH, predsednik vlade, minister za zunanje zadeve,
g. Lambert SCHAUS, veleposlanik, vodja luksemburške delegacije na medvladni konferenci;

ZA NJENO VELIČANSTVO KRALJICO NIZOZEMSKE:

g. Joseph LUNS, minister za zunanje zadeve,
g. J. LINTHORST HOMAN, vodja nizozemske delegacije na medvladni konferenci,

KI so se po izmenjavi pooblastil v pravilni in predpisani obliki dogovorili o naslednjem:

PRVI DEL

Načela

Člen 1 (prej člen 1)

S to pogodbo VISOKE POGODBENICE med seboj ustanavljajo EVROPSKO SKUPNOST.

Člen 2 (prej člen 2)

Naloga Skupnosti je, da z vzpostavitvijo skupnega trga in ekonomske in monetarne unije ter z izvajanjem skupnih politik ali dejavnosti iz členov 3 in 4 v vsej Skupnosti spodbuja skladen, uravnotežen in trajnosten razvoj gospodarskih dejavnosti, visoko stopnjo zaposlenosti in socialne zaščite, enakost med moškimi in ženskami, trajnostno in neinflatorno rast, visoko stopnjo konkurenčnosti in konvergence ekonomskih učinkov, visoko raven varstva in izboljšanje kakovosti okolja, zvišanje ravni in kakovosti življenja ter ekonomsko in socialno kohezijo in solidarnost med državami članicami.

Člen 3 (prej člen 3)

1. Za namene iz člena 2 dejavnosti Skupnosti v skladu z določbami te pogodbe in v njej opredeljenim časovnim razporedom vključujejo:

- a) prepoved carin in količinskih omejitev pri uvozu in izvozu blaga med državami članicami ter vseh drugih ukrepov z enakim učinkom;
- b) skupno trgovinsko politiko;
- c) notranji trg, za katerega je značilna odprava ovir pri prostem pretoku blaga, oseb, storitev in kapitala med državami članicami;
- d) ukrepe, ki se nanašajo na vstop in gibanje oseb, kakor je predvideno v naslovu IV;

- e) skupno politiko na področju kmetijstva in ribištva;
- f) skupno prometno politiko;
- g) sistem, ki zagotavlja, da na notranjem trgu ni izkrivljanja konkurence;
- h) približevanje zakonodaj držav članic v obsegu, ki zagotavlja delovanje skupnega trga;
- i) spodbujanje usklajevanja politik zaposlovanja držav članic, da bi z razvojem usklajene strategije zaposlovanja povečali njihovo učinkovitost;
- j) politiko na socialnem področju, ki zajema tudi Evropski socialni sklad;
- k) krepitev ekonomske in socialne kohezije;
- l) politiko na področju okolja;
- m) krepitev konkurenčnosti industrije Skupnosti;
- n) pospeševanje raziskav in tehnološkega razvoja;
- o) spodbujanje ustanavljanja in razvoja vseevropskih omrežij;
- p) prispevek k doseganju visoke ravni varovanja zdravja;
- q) prispevek h kakovostnemu izobraževanju in usposabljanju ter razcvetu kultur držav članic;
- r) politiko na področju razvojnega sodelovanja;
- s) pridružitvev čezmorskih držav in ozemelj, zato da se poveča obseg trgovine in skupno pospeši gospodarski in socialni razvoj;
- t) prispevek h krepitvi varstva potrošnikov;
- u) ukrepe na področju energetike, civilne zaščite in turizma.

2. V vseh dejavnostih iz tega člena si Skupnost prizadeva odpraviti neenakosti in spodbujati enakost med moškimi in ženskami.

Člen 4 (prej člen 3a)

1. Za namene iz člena 2 dejavnosti držav članic in Skupnosti v skladu s pogoji in časovnim razporedom te pogodbe vključujejo sprejetje ekonomske politike, ki temelji na tesnem usklajevanju ekonomskih politik držav članic, notranjem trgu in opredelitvi skupnih ciljev in ki se izvaja v skladu z načelom odprtega tržnega gospodarstva s svobodno konkurenco.

2. Hkrati z zgoraj navedenim ter v skladu z določbami te pogodbe in v njej opredeljenim časovnim razporedom in postopki te dejavnosti vključujejo nepreklicno določitev deviznih tečajev, ki bo omogočila uvedbo enotne valute ekuja, ter opredelitev in izvajanje enotne monetarne politike in politike deviznega tečaja, katere glavni cilj je ohranjati stabilnost cen in brez poseganja v ta cilj podpirati splošne ekonomske politike v Skupnosti v skladu z načelom odprtega tržnega gospodarstva s svobodno konkurenco.

3. Pri teh dejavnostih države članice in Skupnost upoštevajo naslednja vodilna načela: stabilne cene, zdrave javne finance in monetarne pogoje ter uravnoteženo plačilno bilanco.

Člen 5 (prej člen 3b)

Skupnost deluje v mejah pristojnosti in ciljev, ki jih določa ta pogodba.

Skupnost na področjih, ki niso v njeni izključni pristojnosti, ukrepa v skladu z načelom subsidiarnosti, vendar le če in kolikor države članice ne morejo zadovoljivo doseči ciljev predlaganih ukrepov in jih torej zaradi obsega ali učinkov predlaganih ukrepov lažje doseže Skupnost.

Noben ukrep Skupnosti ne sme prekoračiti okvirov, ki so potrebni za doseganje ciljev te pogodbe.

Člen 6 (prej člen 3c)

Zahteve varstva okolja je treba vključevati v opredelitve in izvajanje politik in dejavnosti Skupnosti iz člena 3, zlasti zaradi spodbujanja trajnostnega razvoja.

Člen 7 (prej člen 4)

1. Naloge, zaupane Skupnosti, izvajajo naslednje institucije:

- EVROPSKI PARLAMENT,
- SVET,
- KOMISIJA,
- SODIŠČE,
- RAČUNSKO SODIŠČE.

Vsaka institucija deluje v mejah pristojnosti po tej pogodbi.

2. Svetu in Komisiji pomagata Ekonomsko-socialni odbor in Odbor regij, ki delujeta kot svetovalna organa.

Člen 8 (prej člen 4a)

V skladu s postopki, določenimi v tej pogodbi, se ustanovita Evropski sistem centralnih bank (v nadaljnjem besedilu "ESCB") in Evropska centralna banka (v nadaljnjem besedilu "ECB"); delujeta v okviru pristojnosti, dodeljenih s to pogodbo ter statutom ESCB in ECB (v nadaljnjem besedilu "statut ESCB"), ki je priloga k tej pogodbi.

Člen 9 (prej člen 4b)

Ustanovi se Evropska investicijska banka, ki deluje v okviru pristojnosti, dodeljenih s to pogodbo in statutom, ki je priloga k tej pogodbi.

Člen 10 (prej člen 5)

Države članice sprejemajo vse ustrezne ukrepe, splošne ali posebne, da bi zagotovile izpolnjevanje obveznosti, ki izhajajo iz te pogodbe ali so posledica ukrepov institucij Skupnosti. Tako olajšujejo izpolnjevanje nalog Skupnosti.

Vzdržijo se vseh ukrepov, ki bi lahko ogrozili doseganje ciljev te pogodbe.

Člen 11 (prej člen 5a)

1. Države članice, ki nameravajo vzpostaviti tesnejše medsebojno sodelovanje, se lahko ob upoštevanju členov 43 in 44 Pogodbe o Evropski uniji pooblasti, da uporabljajo institucije, postopke in mehanizme, predvidene v tej pogodbi, če predlagano sodelovanje:

- a) ne zadeva področij, ki so v izključni pristojnosti Skupnosti;
- b) ne vpliva na politike, ukrepe ali programe Skupnosti;
- c) ne zadeva državljanstva Unije in ne pomeni diskriminacije med državljani držav članic;
- d) ne presega pristojnosti, dodeljenih Skupnosti s to pogodbo in
- e) ne pomeni diskriminacije ali omejevanja trgovine med državami članicami in ne izkrivlja pogojev konkurence med njimi.

2. Pooblastilo iz odstavka 1 dodeli Svet s kvalificirano večino na predlog Komisije in po posvetovanju z Evropskim parlamentom.

Če član Sveta izjavi, da namerava iz pomembnih in utemeljenih razlogov nacionalne politike nasprotovati dodelitvi pooblastila s kvalificirano večino, se ne glasuje. Svet lahko s kvalificirano večino zahteva, da se zadeva predloži v soglasno odločitev Svetu v sestavi voditeljev držav ali vlad.

Države članice, ki nameravajo vzpostaviti tesnejše sodelovanje v skladu z odstavkom 1, lahko naslovijo prošnjo na Komisijo, ta pa lahko v ta namen da ustrezen predlog Svetu. Če Komisija predloga ne da, obvesti zadevne države članice o razlogih, zakaj tega ni storila.

3. Vsaka država članica, ki se želi priključiti sodelovanju, vzpostavljenemu na podlagi tega člena, o svoji nameri uradno obvesti Svet in Komisijo, ki v treh mesecih po prejemu tega uradnega obvestila predloži mnenje Svetu. V štirih mesecih od dneva tega uradnega obvestila Komisija odloča o tem in takšni posebni ureditvi, kakršna je po njenem mnenju potrebna.

4. Akte in sklepe, potrebne za izvajanje dejavnosti sodelovanja, urejajo vse ustrezne določbe te pogodbe, razen če ni v tem členu ter členih 43 in 44 Pogodbe o Evropski uniji določeno drugače.

5. Ta člen ne posega v določbe Protokola o vključitvi schengenskega pravnega reda v okvir Evropske unije.

Člen 12 (prej člen 6)

Kjer se uporablja ta pogodba in ne da bi to vplivalo na njene posebne določbe, je prepovedana vsakršna diskriminacija glede na državljanstvo.

Svet lahko v skladu s postopkom iz člena 251 sprejme predpise, s katerimi prepove takšno diskriminacijo.

Člen 13 (prej člen 6a)

Brez poseganja v druge določbe te pogodbe in v mejah pristojnosti Skupnosti po tej pogodbi lahko Svet na predlog Komisije in po posvetovanju z Evropskim parlamentom soglasno sprejme ustrezne ukrepe za boj proti diskriminaciji na podlagi spola, rase ali narodnosti, vere ali prepričanja, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti.

Člen 14 (prej člen 7a)

1. Skupnost sprejme ukrepe za postopno vzpostavitev notranjega trga v obdobju, ki se izteče 31. decembra 1992, v skladu z določbami tega člena in členov 15, 26, 47(2), 49, 80, 93 in 95, ne da bi posegala v druge določbe te pogodbe.

2. Notranji trg zajema območje brez notranjih meja, na katerem je v skladu z določbami te pogodbe zagotovljen prost pretok blaga, oseb, storitev in kapitala.

3. Svet na predlog Komisije s kvalificirano večino določi smernice in pogoje, potrebne za zagotavljanje uravnoteženega napredka na vseh zadevnih področjih.

Člen 15 (prej člen 7c)

Komisija pri oblikovanju predlogov za doseganje ciljev iz člena 14 upošteva obseg prizadevanj, ki jih bodo morala nekatera gospodarstva zaradi razlik v razvoju ohranjati med vzpostavljanjem notranjega trga, in lahko predlaga sprejetje ustreznih določb.

Če so te določbe oblikovane kot odstopanja, morajo biti po svoji naravi začasne in smejo povzročiti najmanjše možne motnje v delovanju skupnega trga.

Člen 16 (prej člen 7d)

Brez poseganja v člene 73, 86 in 87 ter ob upoštevanju položaja, ki ga imajo službe splošnega gospodarskega pomena v okviru skupnih vrednot Unije, pa tudi njihove vloge pri pospeševanju socialne in teritorialne kohezije, skrbijo Skupnost in države članice v mejah svojih pristojnosti na področju uporabe te pogodbe za to, da takšne službe delujejo na podlagi načel in pogojev, ki jim omogočajo izpolnjevanje njihovih nalog.

Državljanstvo unije

Člen 17 (prej člen 8)

1. S to pogodbo se uvede državljanstvo Unije. Državljeni Unije so vse osebe z državljanstvom ene od držav članic. Državljanstvo Unije dopolnjuje in ne nadomešča nacionalnega državljanstva.
2. Za državljane Unije veljajo pravice in dolžnosti po tej pogodbi.

Člen 18 (prej člen 8a)

1. Vsak državljan Unije ima pravico prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic ob upoštevanju omejitev in pogojev, določenih s to pogodbo in ukrepi, ki so bili sprejeti za njeno uveljavitev.
2. Svet lahko sprejme določbe za olajšanje uresničevanja pravic iz odstavka 1; če v tej pogodbi ni določeno drugače, odloča Svet v skladu s postopkom iz člena 251. V tem postopku Svet odloča soglasno.

Člen 19 (prej člen 8b)

1. Vsak državljan Unije, ki prebiva v državi članici, nima pa njenega državljanstva, ima pravico, da v tej državi voli in je voljen na občinskih volitvah pod enakimi pogoji kakor državljani te države. Ta pravica se uresničuje v skladu s podrobno ureditvijo, ki jo Svet na predlog Komisije in po posvetovanju z Evropskim parlamentom soglasno sprejme; ta ureditev lahko predvideva odstopanja, kadar so utemeljena s težavami, značilnimi za neko državo članico.
2. Brez poseganja v člen 190(4) in določbe, sprejete za njegovo izvajanje, ima vsak državljan Unije, ki prebiva v neki državi članici, nima pa njenega državljanstva, pravico, da v tej državi voli in je voljen na volitvah v Evropski parlament pod enakimi pogoji kakor državljani te države. Ta pravica se uresničuje v skladu s podrobno ureditvijo, ki jo Svet na predlog Komisije in po posvetovanju z Evropskim parlamentom soglasno sprejme; ta ureditev lahko predvideva odstopanja, kadar so utemeljena s težavami, značilnimi za neko državo članico.

Člen 20 (prej člen 8c)

Vsak državljan Unije ima na ozemlju tretje države, v kateri država članica, katere državljan je, nima predstavništva, pravico do zaščite diplomatskih ali konzularnih organov katere koli države članice pod enakimi pogoji, kakršni veljajo za državljane tiste države. Države članice med seboj določijo potrebna pravila in začnejo mednarodna pogajanja, nujna za zagotovitev te zaščite.

Člen 21 (prej člen 8d)

Vsak državljan Unije ima pravico nasloviti peticijo na Evropski parlament v skladu s členom 194.

Vsak državljan Unije se ima pravico pritožiti pri varuhu človekovih pravic, imenovanem v skladu s členom 195.

Vsak državljan Unije ima pravico pisati kateri koli instituciji ali organu iz tega člena ali člena 7 v enem od jezikov, omenjenih v členu 314, in prejeti odgovor v istem jeziku.

Člen 22 (prej člen 8e)

Komisija poroča o uporabi določb tega dela Evropskemu parlamentu, Svetu in Ekonomsko-socialnemu odboru vsaka tri leta. V tem poročilu mora biti upoštevan razvoj Unije.

Na tej podlagi in brez poseganja v druge določbe te pogodbe lahko Svet na predlog Komisije in po posvetovanju z Evropskim parlamentom soglasno sprejme določbe za okrepitev ali razširitev pravic iz tega dela ter priporoči državam članicam, da jih sprejmejo v skladu s svojimi ustavnimi pravili.

TRETJI DEL

Politike Skupnosti

NASLOV I

PROSTI PRETOK BLAGA

Člen 23 (prej člen 9)

1. Skupnost temelji na carinski uniji, ki zajema vso blagovno menjavo in med državami članicami prepoveduje carine pri uvozu in izvozu ter vse dajatve z enakim učinkom, poleg tega pa uvaja skupno carinsko tarifo v odnosih s tretjimi državami.

2. Določbe člena 25 in poglavja 2 tega naslova se uporabljajo za izdelke s poreklom iz držav članic in za izdelke, ki prihajajo iz tretjih držav in so v državah članicah v prostem prometu.

Člen 24 (prej člen 10)

Za izdelke iz tretjih držav velja, da so v prostem prometu v neki državi članici, če so bile v tej državi zanje opravljene uvozne formalnosti in plačane vse predpisane carine ali dajatve z enakim učinkom in če te carine ali dajatve niso bile v celoti ali delno povrnjene.

POGLAVJE 1

Carinska unija

Člen 25 (prej člen 12)

Carine pri uvozu in izvozu ter vse dajatve z enakim učinkom so med državami članicami prepovedane. Ta prepoved se uporablja tudi za carine fiskalne narave.

Člen 26 (prej člen 28)

Carine skupne carinske tarife določi Svet s kvalificirano večino na predlog Komisije.

Člen 27 (prej člen 29)

Komisija pri izvajanju nalog, ki so ji zaupane v tem poglavju, upošteva:

- a) potrebo po pospeševanju trgovine med državami članicami in tretjimi državami;
- b) razvoj pogojev konkurence znotraj Skupnosti, če omogočajo izboljšanje konkurenčne sposobnosti podjetij;
- c) potrebe Skupnosti glede preskrbe s surovinami in polizdelki; pri tem Komisija skrbi, da med državami članicami ni izkrivljanja pogojev konkurence za končne izdelke;
- d) potrebo po tem, da se izogne resnim motnjam v gospodarstvih držav članic ter da se zagotovi racionalen razvoj proizvodnje in razmah potrošnje znotraj Skupnosti.

POGLAVJE 2

Prepoved količinskih omejitev med državami članicami

Člen 28 (prej člen 30)

Med državami članicami so prepovedane količinske omejitve pri uvozu in vsi ukrepi z enakim učinkom.

Člen 29 (prej člen 34)

Količinske omejitve pri izvozu in vsi ukrepi z enakim učinkom so med državami članicami prepovedani.

Člen 30 (prej člen 36)

Določbe členov 28 in 29 ne izključujejo prepovedi ali omejitev pri uvozu, izvozu ali blagu v tranzitu, če so utemeljene z javno moralo, javnim redom ali javno varnostjo, varovanjem zdravja in življenja ljudi, živali ali rastlin, varstvom nacionalnih bogastev z umetniško, zgodovinsko ali arheološko vrednostjo ali z varstvom industrijske in poslovne lastnine. Vendar te prepovedi ali omejitve ne smejo biti sredstvo za samovoljno diskriminacijo ali prikrito omejevanje trgovine med državami članicami.

Člen 31 (prej člen 37)

1. Države članice prilagodijo vse državne monopole tržne narave, s čimer zagotovijo, da je odpravljena vsakršna diskriminacija glede pogojev nabave in trženja blaga med državljanji držav članic.

Določbe tega člena se uporabljajo za vse organe, s katerimi država članica pravno ali dejansko, neposredno ali posredno nadzoruje, določa ali občutno vpliva na uvoz ali izvoz med državami članicami. Te določbe se uporabljajo tudi za monopole, ki jih država prenese na druge.

2. Države članice ne uvajajo novih ukrepov, ki so v nasprotju z načeli iz odstavka 1 ali ki omejujejo področje uporabe členov o prepovedi carin in količinskih omejitev med državami članicami.

3. Če državni monopol tržne narave vsebuje pravila, ki naj olajšajo prodajo kmetijskih proizvodov ali pridobitve kar najboljšega izkupička zanje, je treba pri uporabi pravil iz tega člena storiti vse potrebno za zagotovitev enakovrednih zaščitnih ukrepov glede zaposlovanja in življenjske ravni posameznih proizvajalcev.

NASLOV II

KMETIJSTVO

Člen 32 (prej člen 38)

1. Skupni trg se razširi na kmetijstvo in trgovino s kmetijskimi proizvodi. "Kmetijski proizvodi" pomenijo rastlinske, živinorejske in ribiške proizvode ter proizvode prve stopnje predelave teh proizvodov.
2. Razen če ni v členih 33 do 38 določeno drugače, se za kmetijske proizvode uporabljajo predpisi, ki se nanašajo na vzpostavitev skupnega trga.
3. Proizvodi, ki so predmet določb členov 33 do 38, so naštet v Prilogi I k tej pogodbi.
4. Delovanje in razvoj skupnega trga kmetijskih proizvodov mora spremljati oblikovanje skupne kmetijske politike.

Člen 33 (prej člen 39)

1. Cilji skupne kmetijske politike so:
 - a) povečati kmetijsko produktivnost s pospeševanjem tehničnega napredka in zagotavljanjem racionalnega razvoja kmetijske proizvodnje ter z optimalno uporabo proizvodnih dejavnikov, zlasti delovne sile;
 - b) s tem zagotoviti primerno življenjsko raven kmetijske skupnosti, zlasti s povečanjem individualnega zaslužka oseb, ki se ukvarjajo s kmetijstvom;
 - c) stabilizirati trge;
 - d) zagotoviti redno preskrbo;
 - e) zagotoviti, da je preskrba potrošnikom dostopna po primernih cenah.
2. Pri oblikovanju skupne kmetijske politike in posebnih metod za njeno izvajanje se upošteva:
 - a) posebna narava kmetijske dejavnosti, ki je posledica socialne strukture kmetijstva ter strukturnih in naravnih neskladij med različnimi kmetijskimi regijami;
 - b) potreba, da se ustrezne prilagoditve izvedejo postopno
 - c) dejstvo, da je kmetijstvo v državah članicah sektor, ki je tesno povezan s celotnim gospodarstvom.

Člen 34 (prej člen 40)

1. Za doseganje ciljev iz člena 33 se vzpostavi skupna ureditev kmetijskih trgov.

Ta ureditev je glede na zadevni proizvod v eni od naslednjih oblik:

- a) skupna pravila konkurence;
- b) obvezujoča uskladitev različnih nacionalnih tržnih ureditev;
- c) evropska tržna ureditev.

2. Skupna ureditev, vzpostavljena v skladu z odstavkom 1, lahko vključuje vse ukrepe, nujne za doseganje ciljev iz člena 33, zlasti uravnavanje cen, pomoči pri proizvodnji in trženju raznih proizvodov, ukrepe za skladiščenje in prenos zalog ter skupne mehanizme za stabiliziranje uvoza ali izvoza.

Skupna ureditev je omejena na doseganje ciljev, določenih v členu 33, in izključuje vsakršno diskriminacijo med proizvajalci in potrošniki v Skupnosti.

Vsaka skupna cenovna politika temelji na skupnih merilih in enotnih metodah izračunavanja.

3. Za doseganje zastavljenih ciljev skupne ureditve iz odstavka 1 se lahko ustanovi enega ali več kmetijskih usmerjevalnih in jamstvenih skladov.

Člen 35 (prej člen 41)

Da bi omogočili doseganje ciljev iz člena 33, se lahko v okviru skupne kmetijske politike predvidijo naslednji ukrepi:

- a) učinkovito usklajevanje prizadevanj na področju poklicnega usposabljanja, raziskav in razširjanja znanja na področju kmetijstva; to lahko vključuje skupno financiranje projektov ali institucij;
- b) skupni ukrepi za pospeševanje porabe nekaterih proizvodov.

Člen 36 (prej člen 42)

Določbe iz poglavja o pravilih konkurence se uporabljajo za proizvodnjo kmetijskih proizvodov in trgovino s kmetijskimi proizvodi le v obsegu, ki ga določi Svet v okviru člena 37(2) in (3), in v skladu s postopkom, določenim v istih odstavkih, ob upoštevanju ciljev iz člena 33.

Svet lahko odobri dodelitev pomoči zlasti:

- a) za zaščito podjetij, ki so zaradi strukturnih ali naravnih razmer v slabšem položaju;
- b) v okviru programov gospodarskega razvoja.

Člen 37 (prej člen 43)

1. Za oblikovanje širših smernic skupne kmetijske politike Komisija takoj ko ta pogodba začne veljati skliče konferenco držav članic, da bi opravile primerjavo svojih kmetijskih politik, zlasti s pregledom svojih virov in potreb.

2. Komisija ob upoštevanju dela konference iz odstavka 1 in po posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom v dveh letih po začetku veljavnosti te pogodbe da predloge za oblikovanje in uresničevanje skupne kmetijske politike, vključno z nadomestitvijo nacionalnih ureditev z eno od oblik skupne ureditve, predvidene v členu 34(1), ter za izvajanje ukrepov, podrobno opredeljenih v tem naslovu.

Ti predlogi upoštevajo soodvisnost kmetijskih vprašanj, obravnavanih v tem naslovu.

Svet na predlog Komisije in po posvetovanju z Evropskim parlamentom s kvalificirano večino pripravlja uredbe, izdaja direktive ali sprejema odločbe, ne da bi to posegalo v njegova morebitna priporočila.

3. Svet lahko s kvalificirano večino in v skladu z odstavkom 2 nadomesti nacionalne tržne ureditve s skupno ureditvijo iz člena 34(1), če:

- a) skupna ureditev državam članicam, ki nasprotujejo temu ukrepu in imajo lastno ureditev za neko proizvodnjo, ponuja enakovredne zaščitne ukrepe glede zaposlovanja in življenjske ravni zadevnih proizvajalcev, ob upoštevanju sčasoma možnih prilagoditev in potrebne specializacije;
- b) taka ureditev v Skupnosti zagotavlja tržne pogoje, ki so podobni tistim na nacionalnem trgu.

4. Če se skupna ureditev za nekatere surovine vzpostavi pred obstojem skupne ureditve za ustrezne predelane proizvode, se lahko surovine, ki se uporabljajo za predelane proizvode, namenjene izvozu v tretje države, uvozijo iz držav zunaj Skupnosti.

Člen 38 (prej člen 46)

Kadar je proizvod v državi članici predmet nacionalne tržne ureditve ali notranjih predpisov z enakim učinkom, ki vplivajo na konkurenčni položaj podobne proizvodnje v drugi državi članici, države članice uvedejo izravnalno dajatev na uvoz tega proizvoda iz države članice, v kateri obstaja taka ureditev ali taki predpisi, razen če ta država ne uvede izravnalne dajatve na izvoz.

Komisija določi višino teh dajatev na ravni, ki je potrebna za ponovno vzpostavitev ravnotežja; odobri lahko tudi druge ukrepe, za katere določi pogoje in podrobnosti.

NASLOV III

PROSTI PRETOK OSEB, STORITEV IN KAPITALA

POGLAVJE 1

Delavci

Člen 39 (prej člen 48)

1. V Skupnosti se zagotovi prosto gibanje delavcev.

2. Prosto gibanje vključuje odpravo vsakršne diskriminacije na podlagi državljanstva delavcev držav članic v zvezi z zaposlitvijo, plačilom in drugimi delovnimi in zaposlitvenimi pogoji.

3. Ob upoštevanju omejitev, utemeljenih z javnim redom, javno varnostjo in javnim zdravjem, zajema pravico:

- a) sprejeti ponujeno delovno mesto;
- b) se v ta namen na območju držav članic prosto gibati;
- c) bivati v državi članici zaradi zaposlitve skladno z določbami zakonov ali drugih predpisov, ki urejajo zaposlovanje državljanov te države;
- d) ostati na ozemlju države članice po prenehanju zaposlitve v tej državi pod pogoji, zajetimi v izvedbenih predpisih, ki jih pripravi Komisija.

4. Določbe tega člena se ne uporabljajo pri zaposlovanju v državni upravi.

Člen 40 (prej člen 49)

Svet v skladu s postopkom iz člena 251 in po posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom izda direktive ali pripravi uredbe, v katerih so navedeni potrebni ukrepi za vzpostavitev prostega gibanja delavcev iz člena 39, zlasti:

- a) zagotovitev tesnega sodelovanja med posameznimi državnimi zavodi za zaposlovanje;
- b) odpravljanje tistih upravnih postopkov in praks ter predpisanih rokov za dostop do prostih delovnih mest, ki izhajajo iz nacionalne zakonodaje ali predhodno sklenjenih sporazumov med državami članicami in katerih ohranitev bi ovirala liberalizacijo gibanja delavcev;
- c) odpravljanje vseh predpisanih rokov in drugih omejitev, predvidenih z nacionalno zakonodajo ali predhodno sklenjenimi sporazumi med državami članicami, ki glede svobodne izbire zaposlitve za delavce iz drugih držav članic določajo drugačne pogoje od tistih, ki veljajo za domače delavce;
- d) vzpostavitev ustreznih mehanizmov, ki povezujejo ponudbe s prošnjami za zaposlitev in olajšajo doseganje ravnotežja med ponudbo in povpraševanjem na trgu delovne sile tako, da nista ogrožena življenjska raven in raven zaposlenosti v posameznih regijah in industrijskih vejah.

Člen 41 (prej člen 50)

V okviru skupnega programa države članice spodbujajo izmenjavo mladih delavcev.

Člen 42 (prej člen 51)

Svet sprejme v skladu s postopkom iz člena 251 takšne ukrepe na področju socialne varnosti, kakršni so potrebni za zagotovitev prostega gibanja delavcev; v ta namen vzpostavi ureditev, ki delavcem migrantom in njihovim vzdrževancem zagotavlja:

- a) seštevanje vseh dob, ki se upoštevajo po zakonodajah posameznih držav, za pridobitev in ohranjanje pravice do dajatev ter za izračun višine dajatev;
- b) izplačevanje dajatev osebam s prebivališčem na ozemlju držav članic.

V postopku iz člena 251 odloča Svet soglasno.

POGLAVJE 2

Pravica do ustanavljanja

Člen 43 (prej člen 52)

V okviru določb, navedenih v nadaljevanju, se omejitve glede pravice do ustanavljanja za državljane ene države članice na ozemlju druge države članice prepovejo. Ta prepoved se uporablja tudi za omejitve pri ustanavljanju agencij, podružnic ali hčerinskih družb državljanov katere koli države članice s sedežem na ozemlju katere koli države članice.

Pravica do ustanavljanja zajema pravico začeti in opravljati dejavnost kot samozaposlena oseba ter pravico do ustanovitve in vodenja podjetij, zlasti družb ali podjetij iz drugega odstavka člena 48, pod pogoji, ki jih ob upoštevanju določb poglavja o kapitalu za svoje državljane določa zakonodaja države, v kateri se taka ustanovitev izvede.

Člen 44 (prej člen 54)

1. Za uresničevanje svobode ustanavljanja v zvezi s posamezno dejavnostjo, Svet v skladu s postopkom iz člena 251 in po posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom ukrepa z direktivami.

2. Svet in Komisija izvajata naloge, ki jima jih nalagajo prejšnje določbe, zlasti tako da:

- a) praviloma prednostno obravnavata dejavnosti, pri katerih svoboda ustanavljanja pomembno prispeva k razvoju proizvodnje in trgovine;
- b) zagotavljata tesno sodelovanje med pristojnimi organi v državah članicah, da se seznanita s stanjem raznih dejavnosti v Skupnosti;
- c) odpravljata tiste upravne postopke in prakse, ki izhajajo iz nacionalne zakonodaje ali iz predhodno sklenjenih sporazumov med državami članicami, katerih ohranitev bi ovirala svobodo ustanavljanja;
- d) zagotavljata, da delavci ene države članice, zaposleni na ozemlju druge države članice, lahko ostanejo na tem ozemlju, zato da tam začnejo dejavnosti kot samozaposlene osebe, kadar izpolnjujejo pogoje, ki bi jih morali izpolnjevati, če bi v to državo vstopili ob nameravanem začetku te dejavnosti,
- e) omogočata državljanom ene države članice, da pridobijo in uporabljajo nepremičnine na ozemlju druge države članice, kolikor to ni v nasprotju z načeli iz člena 33(2),
- f) postopno odpravljata omejitve glede svobode ustanavljanja v vseh zadevnih panogah, tako glede pogojev za ustanavljanje agencij, podružnic ali hčerinskih družb na ozemlju države članice in tudi glede pogojev za dostop osebja matičnega podjetja do vodilnih ali nadzornih delovnih mest v teh agencijah, podružnicah ali hčerinskih družbah;
- g) usklajujeta, kolikor je to potrebno, zaščitne ukrepe, ki jih od družb ali podjetij iz drugega odstavka člena 48 za zaščito interesov družbenikov in tretjih zahtevajo države članice, zato da bi te zaščitne ukrepe izenačili v vsej Skupnosti;
- h) zagotavljata, da pomoči, ki jih dodeljujejo države članice, ne izkrivljajo pogojev za ustanavljanje.

Člen 45 (prej člen 55)

Določbe tega poglavja se v posamezni državi članici ne uporabljajo za tiste dejavnosti, ki so v tej državi povezane, četudi občasno, z izvajanjem javne oblasti.

Svet lahko na predlog Komisije s kvalificirano večino odloči, da se določbe tega poglavja za nekatere dejavnosti ne uporabljajo.

Člen 46 (prej člen 56)

1. Določbe tega poglavja in ukrepi, sprejeti v skladu z njimi, ne vplivajo na uporabo določb zakonov ali drugih predpisov, ki predvidevajo posebno obravnavo tujih državljanov zaradi javnega reda, javne varnosti ali javnega zdravja.

2. Svet v skladu s postopkom iz člena 251 sprejme direktive za uskladitev zgoraj omenjenih določb.

Člen 47 (prej člen 57)

1. Da bi samozaposlenim osebam olajšali začetek in opravljanje njihove dejavnosti, Svet v skladu s postopkom iz člena 251 sprejme direktive za vzajemno priznavanje diplom, spričeval in drugih dokazil o formalnih kvalifikacijah.

2. Za enak namen Svet v skladu s postopkom iz člena 251 sprejme direktive za uskladitev določb zakonov ali drugih predpisov v državah članicah, ki se nanašajo na začetek in opravljanje dejavnosti samozaposlenih oseb. Svet v postopku iz člena 251 soglasno odloča o tistih direktivah, katerih izvajanje povzroči v vsaj eni državi članici spremembo obstoječih načel v zakonih, ki urejajo poklice, glede izobraževanja in usposabljanja ter pogojev dostopa fizičnih oseb do poklica. V drugih primerih Svet odloča s kvalificirano večino.

3. Pri zdravstvenih delavcih, zdravstvenih sodelavcih in farmacevtih je postopno odpravljanje omejitev odvisno od uskladitve pogojev za njihovo opravljanje v posameznih državah članicah.

Člen 48 (prej člen 58)

Družbe ali podjetja, ustanovljena v skladu z zakonodajo posamezne države članice, ki imajo statutarni sedež, glavno upravo ali glavni kraj poslovanja v Skupnosti, se v tem poglavju obravnavajo enako kakor fizične osebe, ki so državljani držav članic.

"Družbe ali podjetja" pomeni družbe ali podjetja, ustanovljena po civilnem ali gospodarskem pravu, vključno z zadrugami, in druge pravne osebe javnega ali zasebnega prava z izjemo neprofitnih.

POGLAVJE 3

Storitve

Člen 49 (prej člen 59)

V okviru določb, navedenih v nadaljevanju, se omejitve svobode opravljanja storitev v Skupnosti prepovejo za državljane držav članic, ki imajo sedež v eni od držav Skupnosti, vendar ne v državi osebe, ki so ji storitve namenjene.

Svet lahko na predlog Komisije s kvalificirano večino odloči, da se določbe tega poglavja uporabljajo tudi za državljane tretje države, ki opravljajo storitve in imajo sedež v Skupnosti.

Člen 50 (prej člen 60)

V tej pogodbi so storitve "storitve" takrat, kadar se praviloma opravljajo za plačilo in kolikor jih ne urejajo določbe, ki se nanašajo na prosti pretok blaga, kapitala in oseb.

K "storitvam" se štejejo zlasti:

- a) dejavnosti industrijskega značaja;
- b) dejavnosti trgovinskega značaja;
- c) obrtne dejavnosti;
- d) dejavnosti samostojnih poklicev.

Brez poseganja v določbe poglavja o pravici do ustanavljanja lahko ponudnik, zato da zagotovi storitev, začasno izvaja svojo dejavnost v državi, v kateri se ta storitev opravlja, pod enakimi pogoji, kakršne ta država predpisuje svojim državljanom.

Člen 51 (prej člen 61)

1. Svobodno opravljanje prevoznih storitev urejajo določbe naslova o prevozu.
2. Liberalizacija bančnih in zavarovalniških storitev, povezanih s pretokom kapitala, se izvaja skladno z liberalizacijo pretoka kapitala.

Člen 52 (prej člen 63)

1. Za doseganje liberalizacije posameznih storitev Svet na predlog Komisije ter po posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom in Evropskim parlamentom izdaja direktive s kvalificirano večino.
2. Pri direktivah iz odstavka 1 imajo praviloma prednost tiste storitve, ki neposredno vplivajo na proizvodne stroške ali katerih liberalizacija pospešuje blagovno menjavo.

Člen 53 (prej člen 64)

Države članice izrazijo pripravljenost liberalizirati storitve v večjem obsegu, kakor zahtevajo direktive, izdane v skladu s členom 52(1), če to dopuščajo njihove gospodarske razmere in stanje zadevnega gospodarskega sektorja.

V ta namen Komisija pripravi priporočila za zadevne države članice.

Člen 54 (prej člen 65)

Dokler omejitve svobode opravljanja storitev niso odpravljene, uporablja vsaka država članica te omejitve brez diskriminacije glede na državljanstvo ali prebivališče za vse osebe, ki opravljajo storitve iz prvega odstavka člena 49.

Člen 55 (prej člen 66)

Določbe členov 45 do 48 se uporabljajo za zadeve, ki jih obravnava to poglavje.

POGLAVJE 4

Kapital in plačila

Člen 56 (prej člen 73b)

1. V okviru določb tega poglavja so prepovedane vse omejitve pretoka kapitala med državami članicami ter med državami članicami in tretjimi državami.
2. V okviru določb tega poglavja so prepovedane vse omejitve plačil med državami članicami ter med državami članicami in tretjimi državami.

Člen 57 (prej člen 73c)

1. Določbe člena 56 ne posegajo v uporabo tistih omejitev za tretje države, ki veljajo po notranjem pravu ali pravu Skupnosti na dan 31. decembra 1993 in so bile sprejete glede pretoka kapitala v tretje države ali iz njih, nanašajo pa se na neposredne naložbe, tudi naložbe v nepremičnine, ustanavljanje, opravljanje finančnih storitev ali na sprejem vrednostnih papirjev na trge kapitala.
2. Ob prizadevanju v kar največjem obsegu doseči cilj prostega pretoka kapitala med državami članicami in tretjimi državami ter brez poseganja v druga poglavja te pogodbe lahko Svet na predlog Komisije s kvalificirano večino sprejme ukrepe glede pretoka kapitala v tretje države in iz njih, ki se nanašajo na neposredne naložbe, tudi naložbe v nepremičnine, ustanavljanje, opravljanje finančnih storitev ali na sprejem vrednostnih papirjev na trge kapitala. Ukrepe iz tega odstavka, ki pomenijo v pravu Skupnosti korak nazaj glede liberalizacije pretoka kapitala v tretje države ali iz njih, je treba sprejeti soglasno.

Člen 58 (prej člen 73d)

1. Določbe člena 56 ne posegajo v pravice držav članic, da:
 - a) uporabljajo ustrezne predpise svojega davčnega prava, v katerih so različno obravnavani davčni zavezanci, ki niso v enakem položaju glede na prebivališče ali kraj, v katerem je naložen njihov kapital;
 - b) sprejmejo vse potrebne ukrepe za preprečevanje kršitev nacionalnih zakonov in drugih predpisov, zlasti na področju obdavčitve in bonitetnega nadzora finančnih institucij, ali določijo postopke za prijavo pretoka kapitala za namene upravnih ali statističnih informacij ali sprejmejo ukrepe, ki so upravičeni zaradi javnega reda ali javne varnosti.
2. Določbe tega poglavja ne posegajo v veljavnost tistih omejitev pravice do ustanavljanja, ki so združljive s to pogodbo.
3. Ukrepi in postopki iz odstavkov 1 in 2 ne smejo biti sredstvo samovoljne diskriminacije ali prikritega omejevanja prostega pretoka kapitala in plačil iz člena 56.

Člen 59 (prej člen 73f)

Kadar v izjemnih okoliščinah pretok kapitala v tretje države ali iz njih povzroča ali grozi, da bo povzročil resne težave pri delovanju ekonomske in monetarne unije, lahko Svet na predlog Komisije in po posvetovanju z ECB s kvalificirano večino sprejme zaščitne ukrepe glede tretjih držav za obdobje največ šestih mesecev, če so taki ukrepi izrecno potrebni.

Člen 60 (prej člen 73g)

1. Če se v primerih, predvidenih v členu 301, šteje za potrebno ukrepanje Skupnosti, lahko Svet v skladu s postopkom iz člena 301 sprejme potrebne nujne ukrepe na področju pretoka kapitala in plačil, ki se nanašajo na zadevne tretje države.

2. Ne da bi to posegalo v določbe člena 297 in če Svet ni ukrepal skladno z odstavkom 1, lahko država članica zaradi resnih političnih razlogov in zaradi nujnosti sprejme enostranske ukrepe proti tretji državi v zvezi s pretokom kapitala in plačili.

Komisija in druge države članice morajo biti o teh ukrepih obveščene najpozneje na dan začetka njihove veljavnosti.

Svet lahko na predlog Komisije s kvalificirano večino odloči, da mora zadevna država članica te ukrepe spremeniti ali odpraviti. Predsednik Sveta obvesti Evropski parlament o sprejetju takšne odločitve.

NASLOV IV (prej naslov IIIa)

VIZUMI, AZIL, PRISELJEVANJE IN DRUGE POLITIKE V ZVEZI S PROSTIM GIBANJEM OSEB

Člen 61 (prej člen 73i)

Za postopno vzpostavitev območja svobode, varnosti in pravice Svet sprejme:

- a) v petletnem obdobju po začetku veljavnosti Amsterdamske pogodbe ukrepe za zagotovitev prostega gibanja oseb v skladu s členom 14 skupaj z neposredno povezanimi spremljajočimi ukrepi glede kontrole na zunanjih mejah, azila in priseljevanja v skladu z določbami člena 62(2) in (3) in člena 63(1)(a) in (2)(a) ter ukrepe za preprečevanje kriminala in boj proti njemu v skladu z določbami člena 31(e) Pogodbe o Evropski uniji;
- b) druge ukrepe na področju azila, priseljevanja in varstva pravic državljanov tretjih držav v skladu z določbami člena 63;
- c) ukrepe na področju pravosodnega sodelovanja v civilnih zadevah, kakor je predvideno v členu 65;
- d) ustrezne ukrepe za spodbujanje in krepitev upravnega sodelovanja, kakor je predvideno v členu 66;
- e) ukrepe na področju policijskega in pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah zaradi zagotavljanja visoke ravni varnosti s preprečevanjem kriminala in bojem proti njemu v Uniji skladno z določbami Pogodbe o Evropski uniji.

Člen 62 (prej člen 73j)

Svet v skladu s postopkom iz člena 67o v petletnem obdobju po začetku veljavnosti Amsterdamske pogodbe sprejme:

- (1) ukrepe, ki v skladu s členom 14 zagotavljajo, da se osebe, bodisi državljani Unije ali državljani tretjih držav, pri prehajanju notranjih meja ne kontrolirajo;
- (2) ukrepe glede prehajanja zunanjih meja držav članic, ki določajo:
 - a) standarde in postopke, po katerih se morajo ravnati države članice pri izvajanju osebne kontrole na teh mejah;
 - b) predpise o vizumih, kjer predvideno bivanje ni daljše od treh mesecev, skupaj s:
 - (i) seznamom tretjih držav, katerih državljani morajo imeti ob prehodu zunanjih meja vizum, in držav, katerih državljani so te obveznosti oproščeni;
 - (ii) postopki in pogoji, v skladu s katerimi države članice izdajajo vizume;
 - (iii) enotno obliko vizuma;
 - (iv) predpisi o enotnih vizumih;
- (3) ukrepe, ki določajo pogoje za svobodno potovanje državljanov tretjih držav na ozemlju držav članic med bivanjem, ki ni daljše od treh mesecev.

Člen 63 (prej člen 73k)

Svet v skladu s postopkom iz člena 67 v petletnem obdobju po začetku veljavnosti Amsterdamske pogodbe sprejme:

- (1) ukrepe, ki se nanašajo na azil, v skladu z Ženevsko konvencijo z dne 28. julija 1951 in Protokolom z dne 31. januarja 1967 o statusu beguncev ter v skladu z drugimi ustreznimi mednarodnimi pogodbami na naslednjih področjih:
 - a) merila in mehanizmi za določitev države članice, odgovorne za preverjanje prošnje za azil, ki jo predloži državljani tretje države v eni od držav članic,
 - b) minimalni standardi za sprejem prosilcev za azil v državah članicah,
 - c) minimalni standardi za priznanje statusa begunca državljanom tretjih držav,
 - d) minimalni standardi glede postopkov za priznanje ali odvzem statusa begunca v državah članicah;
- (2) ukrepe, ki se nanašajo na begunce in razseljene osebe, na naslednjih področjih:
 - a) minimalni standardi za dodelitev začasne zaščite razseljenim osebam iz tretjih držav, ki se ne morejo vrniti v izvorno državo, in osebam, ki sicer potrebujejo mednarodno zaščito,
 - b) spodbujanje uravnotežene porazdelitve bremen med državami članicami pri sprejemanju beguncev in razseljenih oseb ter posledic v zvezi s tem;

- (3) ukrepe, ki se nanašajo na politiko priseljevanja, na naslednjih področjih:
- a) pogoji vstopa in prebivanja ter standardi glede postopkov držav članic za izdajo vizumov in dovoljenj za prebivanje za daljši čas, tudi tistih zaradi združitve družine,
 - b) nezakonito priseljevanje in prebivanje, tudi vračanje oseb, ki nezakonito bivajo v državi članici, v izvorno državo;
- (4) ukrepe, ki opredeljujejo pravice in pogoje, na podlagi katerih lahko državljani tretjih držav, ki zakonito prebivajo v državi članici, prebivajo v drugih državah članicah.

Ukrepi, ki jih sprejme Svet v skladu s točkama 3 in 4, nobeni državi članici ne preprečujejo na zadevnih področjih ohraniti ali uvesti nacionalne predpise, združljive s to pogodbo in z mednarodnimi sporazumi.

Za ukrepe, ki bodo sprejeti v skladu s točkami 2(b), 3(a) in 4, zgoraj omenjeno petletno obdobje ne velja.

Člen 64 (prej člen 73l)

1. Ta naslov ne vpliva na izpolnjevanje obveznosti, ki jih imajo države članice glede vzdrževanja javnega reda in miru ter varovanja notranje varnosti.

2. V primeru izrednih razmer v eni ali več državah članicah zaradi nenadnega dotoka državljanov iz tretjih držav, lahko Svet brez poseganja v odstavek 1 na predlog Komisije s kvalificirano večino sprejmečasne ukrepe za največ šest mesecev v korist zadevnih držav članic.

Člen 65 (prej člen 73m)

Ukrepi na področju pravosodnega sodelovanja v civilnih zadevah s čezmejnimi posledicami, ki jih je treba sprejeti v skladu s členom 67, kolikor so potrebni za pravilno delovanje notranjega trga, vključujejo:

- a) izboljšanje in poenostavitev:
 - sistema čezmejne vročitve sodnih in zunajsodnih listin;
 - sodelovanja pri pridobivanju dokazov;
 - priznavanja in izvrševanja odločb v civilnih in gospodarskih zadevah, vključno z odločbami v zunajsodnih zadevah;
- b) spodbujanje združljivosti predpisov, ki se uporabljajo v državah članicah glede kolizije zakonov in sporov o pristojnosti;
- c) odpravljanje ovir za nemoten potek civilnih postopkov, po potrebi s spodbujanjem združljivosti predpisov o civilnih postopkih, ki se uporabljajo v državah članicah.

Člen 66 (prej člen 73n)

Svet v skladu s postopkom iz člena 67 sprejme ukrepe za zagotovitev sodelovanja med ustreznimi upravnimi službami držav članic na področjih iz tega naslova ter med temi službami in Komisijo.

Člen 67 (prej člen 73o)

1. Med petletnim prehodnim obdobjem po začetku veljavnosti Amsterdamske pogodbe odloča Svet soglasno na predlog Komisije ali na pobudo države članice in po posvetovanju z Evropskim parlamentom.

2. Po tem petletnem obdobju:

- Svet odloča na podlagi predlogov Komisije; Komisija preuči vsako prošnjo države članice, naj pri Svetu vloži predlog;
- Svet po posvetovanju z Evropskim parlamentom soglasno sprejme sklep, s katerim zagotovi, da vsa področja ali dele področij iz tega naslova ureja postopek iz člena 251, in prilagodi določbe o pristojnostih Sodišča.

3. Od začetka veljavnosti Amsterdamske pogodbe sprejema Svet ukrepe iz člena 62(2)(b)(i) in (iii), z odstopanjem od odstavkov 1 in 2, na predlog Komisije in po posvetovanju z Evropskim parlamentom s kvalificirano večino.

4. Po izteku petletnega obdobja po začetku veljavnosti Amsterdamske pogodbe sprejema Svet ukrepe iz člena 62(2)(b)(ii) in (iv), z odstopanjem od odstavka 2, v skladu s postopkom iz člena 251.

Člen 68 (prej člen 73p)

1. Člen 234 se uporablja za ta naslov v naslednjih okoliščinah in pod naslednjimi pogoji: če se postavi vprašanje o razlagi tega naslova ali o veljavnosti ali razlagi aktov institucij Skupnosti na podlagi tega naslova v postopku, ki teče pred sodiščem države članice, zoper odločitev katerega po nacionalnem pravu ni pravnega sredstva, to sodišče, če meni, da je za izrek njegove sodbe potrebna odločitev, od Sodišča zahteva, da odloči o tem vprašanju.

2. V vsakem primeru Sodišče ni pristojno za odločanje o ukrepih ali odločitvah, sprejetih v skladu s členom 62(1), ki se nanašajo na vzdrževanje javnega reda in miru ter varovanje notranje varnosti.

3. Svet, Komisija ali država članica lahko zaprosi Sodišče, da odloči o vprašanju razlage tega naslova ali aktov institucij Skupnosti na podlagi tega naslova. Odločitve Sodišča glede takšnih prošenj ne veljajo za sodbe sodišč držav članic, ki so postale pravnomočne.

Člen 69 (prej člen 73q)

Za uporabo tega naslova veljajo določbe Protokola o stališču Združenega kraljestva in Irske in Protokola o stališču Danske, ne da bi to posegalo v Protokol o uporabi nekaterih vidikov člena 14 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za Združeno kraljestvo in Irsko.

NASLOV V (prej naslov IV)

PREVOZ

Člen 70 (prej člen 74)

Države članice uresničujejo cilje te pogodbe na področju, ki ga ureja ta naslov, v okviru skupne prometne politike.

Člen 71 (prej člen 75)

1. Za izvajanje člena 70 in ob upoštevanju posebnosti prevoza Svet v skladu s postopkom iz člena 251 in po posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom in Odborom regij določi:

- a) skupna pravila, ki se uporabljajo za mednarodni prevoz na ozemlje ali z ozemlja države članice ali za prevoz prek ozemlja ene ali več držav članic;
- b) pogoje, pod katerimi lahko prevozniki opravljajo prevoz v državi članici, v kateri nimajo sedeža;
- c) ukrepe za izboljšanje varnosti prevoza;
- d) vse druge ustrezne predpise.

2. Z odstopanjem od postopka iz odstavka 1 Svet v primerih, ko bi uporaba predpisov o načelih ureditve prevoza lahko resno vplivala na življenjsko raven in na zaposlovanje na nekaterih območjih ter na delovanje prometne infrastrukture, sprejme te predpise soglasno na predlog Komisije ter po posvetovanju z Evropskim parlamentom in Ekonomsko-socialnim odborom. Pri tem Svet upošteva potrebo po prilagoditvi gospodarskemu razvoju, ki je posledica vzpostavitve skupnega trga.

Člen 72 (prej člen 76)

Nobena država članica ne sme pred sprejetjem predpisov iz člena 71(1) in brez soglasne odobritve Sveta spreminjati tistih predpisov, ki urejajo ta vprašanja 1. januarja 1958 ali za države, ki pristopajo, na dan njihovega pristopa, tako da bi po svojem neposrednem ali posrednem učinku postali manj ugodni za prevoznike drugih držav članic kakor za prevoznike, ki so državljani te države.

Člen 73 (prej člen 77)

Pomoči so združljive s to pogodbo, če so potrebne za usklajevanje prevoza ali če so nadomestilo za opravljanje določenih storitev, ki so del javne službe.

Člen 74 (prej člen 78)

Pri vseh ukrepih, sprejetih v okviru te pogodbe, ki se nanašajo na prevozne tarife in pogoje, se upošteva ekonomski položaj prevoznikov.

Člen 75 (prej člen 79)

1. Pri prevozu znotraj Skupnosti se odpravi diskriminacija, ki je v tem, da prevozniki zaračunavajo različne prevoznine in nalagajo različne pogoje za prevoz enakega blaga na istih prometnih povezavah glede na državo porekla tega blaga ali namembno državo.
2. Odstavek 1 Svetu ne preprečuje sprejetja drugih ukrepov v skladu s členom 71(1).
3. Svet na predlog Komisije in po posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom s kvalificirano večino sprejme predpise za izvajanje določb odstavka 1.

Svet lahko zlasti sprejme potrebne predpise, ki omogočajo institucijam Skupnosti, da zagotovijo upoštevanje pravila iz odstavka 1, uporabnikom pa, da lahko to pravilo v celoti izkoristijo.

4. Komisija na lastno pobudo ali na predlog države članice preuči vse primere diskriminacije iz odstavka 1 ter po posvetovanju z zadevnimi državami članicami sprejme potrebne odločitve v okviru predpisov, sprejetih v skladu z določbami odstavka 3.

Člen 76 (prej člen 80)

1. Pri prevozih na območju Skupnosti je državam članicam prepovedano predpisovanje prevoznin in pogojev, ki vključujejo elemente podpore ali zaščite v korist enega ali več posameznih podjetij ali gospodarskih panog, razen če jim tega ne dovoli Komisija.

2. Komisija na lastno pobudo ali na predlog države članice preuči prevoznine in pogoje iz odstavka 1, upošteva zlasti zahteve primerne regionalne ekonomske politike, potrebe nerazvitih območij in probleme območij, ki so zaradi političnih razmer resno prizadeta, pa tudi učinke teh prevoznin in pogojev na konkurenco med vrstami prevoza.

Po posvetovanju z vsako zadevno državo članico Komisija sprejme potrebne odločitve.

3. Prepoved iz odstavka 1 se ne uporablja za tarife, določene zaradi konkurenčnosti.

Člen 77 (prej člen 81)

Dajatve ali pristojbine, ki jih prevozniki zaračunajo poleg prevoznin pri prehodu meje, ne smejo presegati razumne meje, potem ko so bili upoštevani dejanski stroški, nastali ob prehodu meje.

Države članice si prizadevajo za postopno zmanjšanje teh stroškov.

Komisija lahko naslovi na države članice priporočila za uporabo tega člena.

Člen 78 (prej člen 82)

Določbe tega naslova ne izključujejo uporabe ukrepov, sprejetih v Zvezni republiki Nemčiji, če so ti ukrepi potrebni za nadomestilo gospodarske škode, ki jo je delitev Nemčije povzročila v gospodarstvu nekaterih območij Zvezne republike, prizadetih zaradi te delitve.

Člen 79 (prej člen 83)

Pri Komisiji se oblikuje svetovalni odbor, sestavljen iz strokovnjakov, ki jih imenujejo vlade držav članic. Če je to potrebno, se Komisija z njim posvetuje o vprašanih prevoza, ne da bi to posegalo v pooblastila Ekonomsko-socialnega odbora.

Člen 80 (prej člen 84)

1. Določbe tega naslova se uporabljajo za prevoz v železniškem in cestnem prometu ter po celinskih plovnih poteh.

2. Svet lahko s kvalificirano večino odloči, ali, v kolikšnem obsegu in po kakšnem postopku je treba sprejeti ustrezne predpise za pomorski in zračni promet.

Uporabljajo se postopkovne določbe člena 71.

NASLOV VI (prej naslov V)

SKUPNA PRAVILA O KONKURENCI, OBDAVČITVI IN PRIBLIŽEVANJU ZAKONODAJE

POGLAVJE 1

Pravila o konkurenci

ODDELEK 1

Pravila za podjetja

Člen 81 (prej člen 85)

1. Kot nezdružljivi s skupnim trgom so prepovedani vsi sporazumi med podjetji, sklepi podjetniških združenj in usklajena ravnanja, ki bi lahko prizadeli trgovino med državami članicami in katerih cilj oziroma posledica je preprečevanje, omejevanje ali izkrivljanje konkurence na skupnem trgu, zlasti tisti, ki:

- a) neposredno ali posredno določajo nakupne ali prodajne cene ali druge pogoje poslovanja;
- b) omejujejo ali nadzorujejo proizvodnjo, trge, tehnični razvoj ali naložbe;
- c) določajo razdelitev trgov in virov nabave;
- d) uvajajo neenake pogoje za primerljive posle z drugimi trgovinskimi partnerji in jih tako postavljajo v podrejen konkurenčni položaj;
- e) pogojujejo sklepanje pogodb s tem, da sopogodbeniki sprejmejo dodatne obveznosti, ki po svoji naravi ali glede na trgovinske običaje nimajo nikakršne zveze s predmetom takšnih pogodb.

2. Vsi sporazumi ali sklepi, ki jih ta člen prepoveduje, so nični.

3.V naslednjih primerih se lahko določi, da se določbe odstavka 1 ne uporabljajo za:

- sporazume ali skupine sporazumov med podjetji,
- sklepe ali skupine sklepov podjetniških združenj,
- usklajeno ravnanje ali skupine usklajenih ravnanj, ki prispevajo k izboljšanju proizvodnje ali distribucije blaga oziroma k pospeševanju tehničnega ali gospodarskega napredka, pri čemer zagotavljajo potrošnikom pravičen delež doseženih koristi, in ki:
 - a) zadevnim podjetjem ne določajo omejitev, ki za doseganje teh ciljev niso nujne;
 - b) takšnim podjetjem glede znatnega dela zadevnih izdelkov ne dajejo možnosti izključitve konkurence.

Člen 82 (prej člen 86)

Kot nezdržljiva s skupnim trgom je prepovedana vsaka zloraba prevladujočega položaja enega ali več podjetij na skupnem trgu ali njegovem znatnem delu, kolikor bi lahko prizadela trgovino med državami članicami.

Takšna zloraba je zlasti:

- a) neposredno ali posredno določanje nepoštenih nakupnih ali prodajnih cen ali drugih nepoštenih pogojev poslovanja;
- b) omejevanje proizvodnje, trgov ali tehničnega razvoja na škodo potrošnikov;
- c) uporaba neenakih pogojev za primerljive posle z drugimi trgovinskimi partnerji, ki slednje postavlja v podrejen konkurenčni položaj;
- d) sklepanje pogodb, ki sopogodbnikom narekujejo sprejetje dodatnih obveznosti, ki po svoji naravi ali glede na trgovinske običaje nimajo nikakršne zveze s predmetom takšnih pogodb.

Člen 83 (prej člen 87)

1. Ustrezne uredbe ali direktive za uveljavitev načel iz členov 81 in 82 sprejme Svet s kvalificirano večino na predlog Komisije in po posvetovanju z Evropskim parlamentom.

2. Uredbe ali direktive iz odstavka 1 se sprejmejo zlasti za:

- a) zagotovitev upoštevanja prepovedi iz členov 81(1) in 82 z določitvijo glob in periodičnih denarnih kazni;
- b) določitev podrobnosti uporabe člena 81(3) ob upoštevanju potrebe po zagotovitvi učinkovitega nadzora, pa tudi po čim večji poenostavitvi upravljanja;

- c) opredelitev področja uporabe določb členov 81 in 82 v različnih gospodarskih panogah, če je to potrebno;
- d) opredelitev nalog Komisije in Sodišča pri uporabi predpisov iz tega odstavka;
- e) določitev razmerja med nacionalnimi zakonodajami in določbami, ki jih vsebuje ta oddelek ali ki so bile sprejete v skladu s tem členom.

Člen 84 (prej člen 88)

Do začetka veljavnosti predpisov, sprejetih v skladu s členom 83, se organi držav članic odločajo glede dopustnosti sporazumov, sklepov in usklajenih ravnanj ter zlorabe prevladujočega položaja na skupnem trgu v skladu z lastno zakonodajo in z določbami člena 81, zlasti odstavka 3, in člena 82.

Člen 85 (prej člen 89)

1. Brez poseganja v člen 84 Komisija zagotovi uporabo načel iz členov 81 in 82. Komisija razišče primere domnevne kršitve teh načel na predlog države članice ali na lastno pobudo in v sodelovanju s pristojnimi organi v državah članicah, ki ji pomagajo. Če ugotovi kršitev, predlaga ustrezne ukrepe za njeno odpravo.

2. Če se kršitev načel ne odpravi, jo Komisija navede v obrazloženi odločbi. Svojo odločbo lahko objavi in državam članicam dovoli sprejeti ustrezne ukrepe za izboljšanje stanja, za katere določi pogoje in podrobnosti.

Člen 86 (prej člen 90)

1. Države članice glede javnih podjetij ali podjetij, katerim so odobrile posebne ali izključne pravice, ne smejo sprejeti ali ohraniti v veljavi ukrepov, ki so v nasprotju s pravili iz te pogodbe, zlasti iz člena 12 in členov 81 do 89.

2. Podjetja, pooblaščenca za opravljanje storitev splošnega gospodarskega pomena, oziroma podjetja, ki imajo značaj dohodkovnega monopola, ravnajo po pravilih iz te pogodbe, zlasti po pravilih o konkurenci, kolikor uporaba takšnih pravil pravno ali dejansko ne ovira izvajanja posebnih nalog, ki so jim dodeljene. Razvoj trgovine ne sme biti prizadet v takšnem obsegu, ki bi bil v nasprotju z interesi Skupnosti.

3. Komisija zagotovi uporabo določb tega člena in po potrebi na države članice naslovi ustrezne direktive ali odločbe.

ODDELEK 2

Državne pomoči

Člen 87 (prej člen 92)

1. Razen če ta pogodba ne določa drugače, je vsaka pomoč, ki jo dodeli država članica, ali kakršna koli vrsta pomoči iz državnih sredstev, ki izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco z dajanjem prednosti posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga, nezdržljiva s skupnim trgom, kolikor prizadene trgovino med državami članicami.

2.S skupnim trgom je združljivo naslednje:

- a) pomoč socialnega značaja, dodeljena posameznim potrošnikom, pod pogojem, da je dodeljena brez diskriminacije glede na poreklo zadevnih izdelkov;
- b) pomoč za povrnitev škode, ki so jo povzročile naravne nesreče ali izjemni dogodki;
- c) pomoč, dodeljena gospodarstvu nekaterih območij Zvezne republike Nemčije, ki jih je prizadela delitev Nemčije, kolikor je takšna pomoč potrebna za nadomestilo gospodarske škode, ki jo je ta delitev povzročila.

3. Kot združljivo s skupnim trgom se lahko šteje naslednje:

- a) pomoč za pospeševanje gospodarskega razvoja območij, kjer je življenjska raven izjemno nizka ali kjer je podzaposlenost velika;
- b) pomoč za pospeševanje izvedbe pomembnega projekta skupnega evropskega interesa ali za odpravljanje resne motnje v gospodarstvu države članice;
- c) pomoč za pospeševanje razvoja določenih gospodarskih dejavnosti ali določenih gospodarskih območij, kadar takšna pomoč ne spreminja trgovinskih pogojev v obsegu, ki bi bil v nasprotju s skupnimi interesi;
- d) pomoč za pospeševanje kulture in ohranjanja kulturne dediščine, kadar takšna pomoč ne škoduje trgovinskim pogojem in konkurenci v Skupnosti v obsegu, ki je v nasprotju s skupnimi interesi;
- e) druge vrste pomoči, kakršne lahko Svet določi v odločbi, ki jo sprejme s kvalificirano večino na predlog Komisije.

Člen 88 (prej člen 93)

1. Komisija v sodelovanju z državami članicami redno preverja vse sisteme pomoči, ki obstajajo v teh državah. Slednjim predlaga ustrezne ukrepe, ki so potrebni za postopen razvoj ali delovanje skupnega trga.

2. Če Komisija po tem, ko je pozvala zadevne stranke k predložitvi pripomb, ugotovi, da pomoč, ki jo je dodelila država članica, ali pomoč iz državnih sredstev ni združljiva s skupnim trgom glede na člen 87, ali če se takšna pomoč zlorablja, odloči, da mora zadevna država takšno pomoč odpraviti ali spremeniti v roku, ki ji ga določi.

Če zadevna država ne upošteva te odločitve v predpisanem roku, lahko Komisija ali katera koli zainteresirana država, z odstopanjem od določb členov 226 in 227, zadevo predloži neposredno Sodišču.

Na predlog države članice lahko Svet soglasno sklene, da se državna pomoč, ki jo ta država dodeli ali jo ima namen dodeliti, šteje kot združljiva s skupnim trgom, z odstopanjem od določb člena 87 ali uredb po členu 89, če takšno odločitev upravičujejo izjemne okoliščine.

Če je Komisija glede takšne pomoči že sprožila postopek iz prvega pododstavka tega odstavka, je posledica vložitve predloga zadevne države pri Svetu začasna prekinitve postopka do razglasitve stališča Sveta.

Če v treh mesecih po vložitvi omenjenega predloga Svet svojega stališča ne razglasi, odloča o primeru Komisija.

3. Komisija mora biti obveščena o vseh načrtih za dodelitev ali spremembo pomoči dovolj zgodaj, da lahko predloži pripombe. Če meni, da takšen načrt glede na člen 87 ni združljiv s skupnim trgom, nemudoma sproži postopek iz odstavka 2. Zadevna država članica ne sme izvajati svojih predlaganih ukrepov, dokler v tem postopku ni sprejeta dokončna odločitev.

Člen 89 (prej člen 94)

Svet lahko na predlog Komisije in po posvetovanju z Evropskim parlamentom s kvalificirano večino sprejme vse ustrezne uredbe za uporabo členov 87 in 88, zlasti pa lahko določi pogoje, pod katerimi se uporablja člen 88(3), in vrste pomoči, ki so izvzete iz tega postopka.

POGLAVJE 2

Davčne določbe

Člen 90 (prej člen 95)

Nobena država članica ne uvaja, neposredno ali posredno, kakršnih koli notranjih davkov na izdelke drugih držav članic, ki bi bili višji od davkov, uvedenih neposredno ali posredno na enakovrstne domače izdelke.

Prav tako nobena država članica ne uvaja takšnih notranjih davkov na izdelke drugih držav članic, s katerimi bi posredno zaščitila druge izdelke.

Člen 91 (prej člen 96)

Kadar se izdelki izvažajo na ozemlje katere koli države članice, povračilo notranjih davkov ne sme preseči notranjih davkov na omenjene izdelke, ki so bili uvedeni bodisi neposredno ali posredno.

Člen 92 (prej člen 98)

Pri izvozu v druge države članice se ne smejo odobriti odpustitve in povračila drugih dajatev, razen prometnih davkov, trošarin in drugih oblik posrednega obdavčenja, niti ni dovoljeno uvajati izravnalnih dajatev ob uvozu iz držav članic, razen če ni Svet na predlog Komisije s kvalificirano večino predhodno odobril predvidenih ukrepov za omejeno obdobje.

Člen 93 (prej člen 99)

Svet na predlog Komisije ter po posvetovanju z Evropskim parlamentom in Ekonomsko-socialnim odborom soglasno sprejme določbe za uskladitev zakonodaje glede prometnih davkov, trošarin in drugih oblik posrednega obdavčenja v obsegu, v kakršnem je takšna uskladitev potrebna za vzpostavitev in delovanje notranjega trga v roku, določenem v členu 14.

POGLAVJE 3

Približevanje zakonodaje

Člen 94 (prej člen 100)

Svet na predlog Komisije ter po posvetovanju z Evropskim parlamentom in Ekonomsko-socialnim odborom soglasno izda direktive za približevanje tistih zakonov in drugih predpisov držav članic, ki neposredno vplivajo na vzpostavitev ali delovanje skupnega trga.

Člen 95 (prej člen 100a)

1. Z odstopanjem od določb člena 94 in kadar ta pogodba ne določa drugače, se za doseganje ciljev iz člena 14 uporabljajo v nadaljevanju navedene določbe. Svet v skladu s postopkom iz člena 251 in po posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom sprejme ukrepe za približevanje določb zakonov in drugih predpisov v državah članicah, katerih predmet je vzpostavitev in delovanje notranjega trga.
2. Odstavek 1 se ne uporablja za davčne določbe, določbe o prostem gibanju oseb niti za tiste, ki se nanašajo na pravice in interese zaposlenih.
3. Komisija ima v svojih predlogih iz odstavka 1, ki zadevajo zdravje, varnost, varstvo okolja in varstvo potrošnikov, za izhodišče visoko raven varstva, pri čemer zlasti upošteva nova dognanja na podlagi znanstvenih dejstev. V okviru svojih pristojnosti si tudi Evropski parlament in Svet prizadevata za doseganje tega cilja.
4. Če po tem, ko Svet ali Komisija sprejme usklajevalni ukrep, država članica meni, da mora ohraniti nacionalne določbe zaradi pomembnih potreb iz člena 30 ali določbe, ki zadevajo varstvo okolja ali delovnega okolja, o teh določbah pa tudi o razlogih za njihovo ohranitev uradno obvesti Komisijo.
5. Brez poseganja v odstavek 4 pa država članica, če po tem, ko Svet ali Komisija sprejme usklajevalni ukrep, meni, da mora na podlagi novih znanstvenih spoznanj o varstvu okolja ali delovnega okolja uvesti nacionalne določbe zaradi problema, ki je specifičen zanj in je posledica sprejetja usklajevalnega ukrepa, o načrtovanih določbah pa tudi o razlogih za njihovo uvedbo uradno obvesti Komisijo.
6. Komisija v šestih mesecih po uradnih obvestilih iz odstavkov 4 in 5 odobri ali zavrne nacionalne določbe, potem ko preveri, ali so morda sredstvo samovoljne diskriminacije ali prikrita omejitev trgovine med državami članicami in ali ovirajo delovanje notranjega trga.
- Če Komisija v tem roku ne sprejme nobene odločitve, se šteje, da so nacionalne določbe iz odstavkov 4 in 5 odobrene.
- Če to upravičuje zahtevnost zadeve in če ni nevarnosti za zdravje ljudi, lahko Komisija zadevno državo članico uradno obvesti, da se rok iz tega odstavka lahko podaljša za nadaljnje obdobje največ šestih mesecev.
7. Če se v skladu z odstavkom 6 državi članici dovoli ohranitev ali uvedba nacionalnih določb, ki odstopajo od usklajevalnega ukrepa, Komisija nemudoma preveri, ali naj predlaga prilagoditev temu ukrepu.
8. Če država članica izpostavi specifičen problem glede javnega zdravja na področju, ki so ga urejali prejšnji usklajevalni ukrepi, na to opozori Komisijo, ki nemudoma preveri, ali naj Svetu predlaga ustrezne ukrepe.
9. Z odstopanjem od postopka, določenega v členih 226 in 227, lahko Komisija ali katera koli država članica predloži zadevo neposredno Sodišču, če meni, da druga država članica zlorablja pooblastila iz tega člena.
10. Zgornji usklajevalni ukrepi v ustreznih primerih vključujejo zaščitno klavzulo, ki dovoljuje državam članicam, da zaradi enega ali več neekonomskih razlogov iz člena 30 sprejmejočasne ukrepe, ki so predmet nadzornega postopka Skupnosti.

Člen 96 (prej člen 101)

Kadar Komisija ugotovi, da razlika med določbami zakonov ali drugih predpisov v državah članicah izkrivlja pogoje konkurence na skupnem trgu in da je nastalo izkrivljanje treba odpraviti, se posvetuje z zadevnimi državami članicami.

Če na podlagi posvetovanja ne pride do dogovora, s katerim bi to izkrivljanje odpravili, Svet na predlog Komisije izda potrebne direktive s kvalificirano večino. Komisija in Svet lahko sprejmeta tudi druge ustrezne ukrepe, ki jih predvideva ta pogodba.

Člen 97 (prej člen 102)

1. Kadar obstaja razlog za bojazen, da bi lahko sprejetje ali sprememba neke določbe zakona ali drugega predpisa povzročila izkrivljanje v smislu člena 96, se država članica, ki želi nadaljevati postopek za sprejemanje ali spremembo te določbe, posvetuje s Komisijo. Po posvetovanju z državami članicami Komisija priporoči zadevnim državam ustrezne ukrepe, s katerimi bi se izognili omenjenemu izkrivljanju.

2. Če država članica, ki želi uvesti ali spremeniti svoje predpise, ne upošteva priporočila, ki ga je naslovila nanjo Komisija, drugim državam članicam ni treba spreminjati svojih notranjih predpisov v skladu s členom 96, s katerimi bi odpravile takšno izkrivljanje. Če država članica, ki priporočila Komisije ni upoštevala, povzroči izkrivljanje samo v lastno škodo, se določbe člena 96 ne uporabijo.

NASLOV VII (prej naslov VI)

EKONOMSKA IN MONETARNA POLITIKA

POGLAVJE 1

Ekonomska politika

Člen 98 (prej člen 102a)

Države članice vodijo svoje ekonomske politike tako, da bi prispevale k doseganju ciljev Skupnosti, kakor so opredeljeni v členu 2, in v okviru širših smernic, navedenih v členu 99(2). Države članice in Skupnost delujejo v skladu z načelom odprtega tržnega gospodarstva s svobodno konkurenco, pri čemer dajejo prednost učinkovitemu razporejanju virov, in se ravnavo po načelih člena 4.

Člen 99 (prej člen 103)

1. Države članice obravnavajo svoje ekonomske politike kot zadevo skupnega pomena in jih usklajujejo v okviru Sveta skladno z določbami člena 98.

2. Svet na priporočilo Komisije s kvalificirano večino oblikuje osnutek širših smernic ekonomskih politik držav članic in Skupnosti ter poroča o svojih ugotovitvah Evropskemu svetu.

Evropski svet na podlagi poročila Sveta obravnava sklep o širših smernicah ekonomskih politik držav članic in Skupnosti.

Na podlagi tega sklepa Svet s kvalificirano večino sprejme priporočilo, ki opredeljuje omenjene širše smernice. Svet o svojem priporočilu obvesti Evropski parlament.

3. Za zagotavljanje tesnejše uskladitve ekonomskih politik in trajnostne konvergence ekonomskih učinkov držav članic Svet na podlagi poročil, ki mu jih predloži Komisija, spremlja gospodarski razvoj v vsaki od držav članic in v Skupnosti ter skladnost ekonomskih politik s širšimi smernicami iz odstavka 2, redno pa pripravlja tudi celovito oceno.

Zaradi tega večstranskega nadzora pošiljajo države članice Komisiji podatke o pomembnih ukrepih, ki so jih sprejele na področju svoje ekonomske politike, in vse druge podatke, za katere menijo, da so potrebni.

4. Kadar se v okviru postopka iz odstavka 3 ugotovi, da ekonomske politike neke države članice niso skladne s širšimi smernicami iz odstavka 2 ali da bi lahko ogrozile pravilno delovanje ekonomske in monetarne unije, lahko Svet na priporočilo Komisije s kvalificirano večino pripravi potrebna priporočila za to državo članico. Svet lahko na predlog Komisije s kvalificirano večino sklene, da svoja priporočila objavi.

Predsednik Sveta in Komisija poročata Evropskemu parlamentu o rezultatih večstranskega nadzora. Če je Svet svoja priporočila objavil, je njegov predsednik lahko povabljen pred pristojni odbor Evropskega parlamenta.

5. Svet lahko v skladu s postopkom iz člena 252 sprejme podrobna pravila za postopek večstranskega nadzora iz odstavkov 3 in 4 tega člena.

Člen 100 (prej člen 103a)

1. Brez poseganja v druge postopke, predvidene v tej pogodbi, lahko Svet na predlog Komisije soglasno odloči o ukrepih, ki ustrezajo gospodarskim razmeram, zlasti ob hudih težavah pri oskrbi z nekaterimi izdelki.

2. Kadar je država članica v težavah ali ji zaradi izjemnih okoliščin, nad katerimi nima nikakršnega nadzora, resno grozijo hude težave, ji lahko Svet pod določenimi pogoji, na predlog Komisije, soglasno odobri finančno pomoč Skupnosti. Kadar so razlog hudih težav naravne nesreče, Svet odloča s kvalificirano večino. Predsednik Sveta obvesti Evropski parlament o sprejeti odločitvi.

Člen 101 (prej člen 104)

1. Prepovedane so prekoračitve pozitivnega stanja na računu ali druge oblike kreditov pri ECB ali pri centralnih bankah držav članic (v nadaljnjem besedilu "nacionalne centralne banke") v korist institucij ali organov Skupnosti, institucionalnih enot centralne, regionalne ali lokalne ravni države ter drugih oseb javnega prava ali v korist javnih podjetij držav članic, prav tako je prepovedano, da bi ECB ali nacionalne centralne banke neposredno od njih kupovale dolžniške instrumente.

2. Odstavek 1 se ne uporablja za kreditne institucije v javni lasti, ki jih nacionalne centralne banke in ECB pri zagotavljanju rezerv s strani centralnih bank obravnavajo enako kakor zasebne kreditne institucije.

Člen 102 (prej člen 104a)

1. Prepovedani so vsi ukrepi, ki ne temeljijo na načelih skrbnega in varnega poslovanja in ki vzpostavljajo privilegirani dostop institucij ali organov Skupnosti, institucionalnih enot centralne, regionalne ali lokalne ravni države ter drugih oseb javnega prava ali javnih podjetij držav članic do finančnih institucij.

2. Svet v skladu s postopkom iz člena 252 še pred 1. januarjem 1994 opredeli pojme v zvezi z uporabo prepovedi, navedene v odstavku 1.

Člen 103 (prej člen 104b)

1. Skupnost ne jamči za obveznosti niti ne prevzema institucionalnih enot centralne, regionalne ali lokalne ravni države in drugih oseb javnega prava ali javnih podjetij katere koli države članice, kar pa ne posega v vzajemna finančna jamstva za skupno izvedbo določenega projekta. Država članica ne jamči za obveznosti niti ne prevzema obveznosti institucionalnih enot centralne, regionalne ali lokalne ravni države in drugih oseb javnega prava ali javnih podjetij druge države članice, kar pa ne posega v vzajemna finančna jamstva za skupno izvedbo določenega projekta.

2. Po potrebi lahko Svet v skladu s postopkom iz člena 252 opredeli pojme v zvezi z uporabo prepovedi, navedene v členu 101 in v tem členu.

Člen 104 (prej člen 104c)

1. Države članice se izogibajo čezmernemu javnofinančnemu primanjkljaju.

2. Komisija spremlja gibanje proračunskega stanja in višine javnega dolga v državah članicah zato, da bi ugotovila večje napake. Zlasti preverja upoštevanje proračunske discipline na podlagi naslednjih dveh meril:

- a) ali razmerje med načrtovanim ali dejanskim javnofinančnim primanjkljajem in bruto domačim proizvodom presega referenčno vrednost, razen
 - če se ni to razmerje znatno in stalno zmanjševalo ter doseglo ravni blizu referenčne vrednosti, ali
 - oziroma če ni preseganje referenčne vrednosti le izjemno in začasno, razmerje pa ostaja blizu referenčne vrednosti;
- b) ali razmerje med javnim dolgom in bruto domačim proizvodom presega referenčno vrednost, razen če se razmerje ne znižuje zadosti in ne približuje dovolj hitro referenčni vrednosti.

Referenčne vrednosti so opredeljene v Protokolu o postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem, ki je priloga k tej pogodbi.

3. Če država članica ne izpolnjuje zahtev enega ali obeh navedenih meril, Komisija o tem pripravi poročilo. To poročilo upošteva tudi, ali javnofinančni primanjkljaj presega javne investicijske odhodke, in vse druge pomembne dejavnike, tudi srednjeročno gospodarsko in proračunsko stanje države članice.

Komisija lahko pripravi poročilo tudi, če ne glede na izpolnjevanje zahtev navedenih meril meni, da v državi članici obstaja tveganje čezmernega primanjkljaja.

4. Odbor, predviden v členu 114, pripravi mnenje o poročilu Komisije.

5. Če Komisija meni, da v neki državi članici obstaja čezmeren primanjkljaj ali da bi do njega lahko prišlo, predloži svoje mnenje Svetu.

6. Svet na priporočilo Komisije in ob upoštevanju morebitnih pripomb zadevne države članice ter po opravljeni celoviti oceni s kvalificirano večino odloči, ali čezmeren primanjkljaj obstaja.

7. Kadar se v skladu z odstavkom 6 ugotovi čezmerni primanjkljaj, Svet naslovi na zadevno državo članico priporočila z namenom, da se to stanje v danem roku odpravi. Ob upoštevanju določb odstavka 8 se ta priporočila ne objavijo.

8. Kadar Svet ugotovi, da na podlagi njegovih priporočil niso bili sprejeti učinkoviti ukrepi v predpisanem roku, lahko priporočila objavi.

9. Če država članica vztraja pri neuresničevanju priporočil Sveta, se lahko Svet odloči za poziv državi članici, naj v določenem roku sprejme ukrepe za zmanjšanje primanjkljaja, ki so po njegovem mnenju potrebni za izboljšanje stanja.

V takem primeru lahko Svet od zadevne države članice zahteva, da mu po natančno določenem časovnem razporedu predloži poročila in tako omogoči preverjanje njenih prizadevanj pri prilagajanju.

10. V okviru odstavkov 1 do 9 tega člena se ne more uveljavljati pravica do tožbe, predvidena v členih 226 in 227.

11. Dokler država članica ne upošteva sklepa, sprejetega v skladu z odstavkom 9, se lahko Svet odloči za uvedbo ali, glede na okoliščine, zaostritev enega ali več od naslednjih ukrepov:

- od zadevne države članice zahteva, naj še pred izdajo obveznic in drugih vrednostnih papirjev objavi dodatne informacije, ki jih podrobneje določi Svet;
- Evropsko investicijsko banko pozove, naj ponovno pretehta svojo posojilno politiko do zadevne države članice;
- od zadevne države članice zahteva, naj pri Skupnosti položi brezobrestni depozit v primerni vrednosti, dokler se čezmerni primanjkljaj, po mnenju Sveta, ustrezno ne zmanjša;
- naloži primerno visoke denarne kazni.

Predsednik Sveta o sprejetih odločitvah obvesti Evropski parlament.

12. Svet razveljavi nekatere ali vse svoje odločitve, navedene v odstavkih 6 do 9 in v odstavku 11, če se je čezmerni primanjkljaj v zadevni državi članici po njegovem mnenju ustrezno zmanjšal. Če je Svet svoja priporočila predhodno objavil, takoj po razveljavitvi odločitve iz odstavka 8 javno izjavi, da čezmernega primanjkljaja v tej državi članici ni več.

13. Pri sprejemanju odločitev iz odstavkov 7 do 9 ter odstavkov 11 in 12 Svet odloča na priporočilo Komisije z dvotretjinsko večino glasov svojih članov, ki se ponderirajo v skladu s členom 205(2) ob izključitvi glasov predstavnika zadevne države članice.

14. Nadaljnje določbe za izvajanje postopka, opisanega v tem členu, so opredeljene v Protokolu o postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem, ki je priloga k tej pogodbi.

Svet na predlog Komisije ter po posvetovanju z Evropskim parlamentom in ECB soglasno sprejme ustrezne določbe, ki nato nadomestijo navedeni protokol.

Ob upoštevanju drugih določb tega odstavka Svet pred 1. januarjem 1994 na predlog Komisije in po posvetovanju z Evropskim parlamentom s kvalificirano večino določi podrobna pravila in opredeli pojme v zvezi z uporabo določb navedenega protokola.

POGLAVJE 2

Monetarna politika

Člen 105 (prej člen 105)

1. Poglavitni cilj ESCB je ohranjanje stabilnosti cen. ESCB podpira splošne ekonomske politike v Skupnosti, če to ni v nasprotju s ciljem stabilnosti cen, z namenom prispevati k doseganju ciljev Skupnosti, opredeljenih v členu 2. ESCB ravna po načelu odprtega tržnega gospodarstva s svobodno konkurenco, pri čemer daje prednost učinkovitemu razporejanju virov, in v skladu z načeli iz člena 4.

2. Temeljne naloge ESCB so:

- opredeliti in izvajati monetarno politiko Skupnosti;
- opravljati devizne posle v skladu z določbami člena 111;
- imeti in upravljati uradne devizne rezerve držav članic;
- **podpirati** nemoteno delovanje plačilnih sistemov.

3. Tretja alinea odstavka 2 ne posega v to, da imajo vlade držav članic operativna devizna sredstva in da jih upravljajo.

4. ECB se zaprosi, da svetuje:

- glede vseh predlaganih aktov Skupnosti na področjih iz njene pristojnosti;
- nacionalnim organom glede vseh osnutkov pravnih predpisov na področjih iz njene pristojnosti, vendar v mejah in pod pogoji, ki jih Svet določi v skladu s postopkom iz člena 107(6).

ECB lahko ustreznim institucijam ali organom Skupnosti ali nacionalnim organom predloži mnenja o zadevah s področij iz njene pristojnosti.

5. ESCB prispeva k nemotenemu vodenju politik pristojnih oblasti glede bonitetnega nadzora kreditnih institucij in stabilnosti finančnega sistema.

6. Svet lahko na predlog Komisije in po posvetovanju z ECB ter po prejemu privolitve Evropskega parlamenta soglasno prenese na ECB posebne naloge, ki se nanašajo na politike bonitetnega nadzora kreditnih in drugih finančnih institucij, z izjemo zavarovalnic.

Člen 106 (prej člen 105a)

1. ECB ima izključno pravico odobriti izdajanje bankovcev v Skupnosti. Bankovce lahko izdajajo ECB in nacionalne centralne banke. Samo bankovci, ki jih izdajajo ECB in nacionalne centralne banke, so zakonito plačilno sredstvo v Skupnosti.

2. Države članice lahko izdajajo kovance pod pogojem, da jim ECB odobri obseg emisije. Svet lahko v skladu s postopkom iz člena 252 in po posvetovanju z ECB sprejme potrebne ukrepe za uskladitev apoenov in tehničnih specifikacij vseh kovancev, namenjenih obtoku, da bi tako omogočil njihovo neovirano kroženje v Skupnosti.

Člen 107 (prej člen 106)

1. ESCB sestavljajo ECB in nacionalne centralne banke.
2. ECB je pravna oseba.
3. ESCB upravljata organa odločanja ECB; to sta Svet ECB in Izvršilni odbor.
4. Statut ESCB je določen v protokolu, ki je priloga k tej pogodbi.
5. Svet lahko spremeni člene 5.1, 5.2, 5.3, 17, 18, 19.1, 22, 23, 24, 26, 32.2, 32.3, 32.4, 32.6, 33.1(a) in 36 statuta ESCB bodisi s kvalificirano večino na priporočilo ECB in po posvetovanju s Komisijo ali soglasno na predlog Komisije in po posvetovanju z ECB. V obeh primerih je potrebna privolitev Evropskega parlamenta.
6. Svet na predlog Komisije ter po posvetovanju z Evropskim parlamentom in ECB ali na priporočilo ECB ter po posvetovanju z Evropskim parlamentom in Komisijo s kvalificirano večino sprejme predpise iz členov 4, 5.4, 19.2, 20, 28.1, 29.2, 30.4 in 34.3 statuta ESCB.

Člen 108 (prej člen 107)

Pri izvajanju svojih pooblastil ter opravljanju nalog in dolžnosti po tej pogodbi in statutu ESCB ne smejo niti ECB niti nacionalne centralne banke, pa tudi noben član njihovih organov odločanja zahtevati ali sprejemati navodil od institucij ali organov Skupnosti, vlad držav članic ali katerih koli drugih organov. Institucije in organi Skupnosti ter vlade držav članic se obvezujejo, da bodo to načelo spoštovali in ne bodo poskušali vplivati na člane organov odločanja ECB ali nacionalnih centralnih bank pri opravljanju njihovih nalog.

Člen 109 (prej člen 108)

Najpozneje do datuma ustanovitve ESCB vsaka država članica zagotovi združljivost svoje nacionalne zakonodaje, tudi statuta nacionalne centralne banke, s to pogodbo in statutom ESCB.

Člen 110 (prej člen 108a)

1. Za izvajanje nalog, zaupanih ESCB, Evropska centralna banka v skladu z določbami te pogodbe in pod pogoji, določenimi s statutom ESCB:
 - sprejema uredbe, kolikor so potrebne za izvajanje nalog, opredeljenih v prvi alineji člena 3.1, v členih 19.1, 22 in 25.2 statuta ESCB, in v primerih, ki se določijo v aktih Sveta iz člena 107(6);
 - sprejema odločbe, ki so potrebne za izvajanje nalog, zaupanih ESCB v skladu s to pogodbo in statutom ESCB;
 - daje priporočila in mnenja.

2. Uredba se splošno uporablja. Zavezujoča je v celoti in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

Priporočila in mnenja niso zavezujoča.

Odločba je v celoti zavezujoča za tiste, na katere je naslovljena.

Členi 253, 254 in 256 se uporabljajo za uredbe in odločbe, ki jih sprejme ECB.

ECB lahko sklene, da svoje odločbe, priporočila in mnenja objavi.

3. V mejah in pod pogoji, ki jih sprejme Svet po postopku iz člena 107(6), ima ECB pravico naložiti globe ali periodične denarne kazni podjetjem, ki ne izpolnjujejo obveznosti iz njenih uredb in odločb.

Člen 111 (prej člen 109)

1. Z odstopanjem od člena 300 lahko Svet na priporočilo ECB ali Komisije in po posvetovanju z ECB v prizadevanju doseči soglasje, združljivo s ciljem stabilnosti cen, po posvetovanju z Evropskim parlamentom in v skladu s postopkom iz odstavka 3 za določitev modalitet soglasno sklene formalne sporazume o sistemu deviznih tečajev za eku glede na valute nečlanic Skupnosti. Svet lahko na priporočilo ECB ali Komisije in po posvetovanju z ECB v prizadevanju doseči soglasje, združljivo s ciljem stabilnosti cen, s kvalificirano večino sprejme, prilagodi ali opusti osrednje tečaje ekuja v okviru sistema deviznih tečajev. Predsednik Sveta obvesti Evropski parlament o sprejetju, prilagoditvi ali opustitvi osrednjih tečajev ekuja.

2. Če sistem deviznih tečajev za eno ali več valut nečlanic Skupnosti iz odstavka 1 ne obstaja, lahko Svet na priporočilo Komisije in po posvetovanju z ECB ali na priporočilo ECB s kvalificirano večino oblikuje splošne usmeritve za politiko deviznega tečaja glede omenjenih valut. Te splošne usmeritve ne posegajo v pglavitni cilj ESCB glede ohranjanja stabilnosti cen.

3. Z odstopanjem od člena 300 Svet, kadar se pojavi potreba po pogajanjih med Skupnostjo in eno ali več državami ali mednarodnimi organizacijami o sporazumih glede vprašanj monetarnega ali deviznega režima, na priporočilo Komisije in po posvetovanju z ECB s kvalificirano večino določi modalitete pogajanj in sklepanja takšnih sporazumov. Te modalitete zagotavljajo, da Skupnost zastopa enotno stališče. Komisija je v celoti vključena v pogajanja.

Sporazumi, sklenjeni v skladu s tem odstavkom, so zavezujoči za institucije Skupnosti, ECB in države članice.

4. Ob upoštevanju odstavka 1 Svet na predlog Komisije in po posvetovanju z ECB s kvalificirano večino določi stališče Skupnosti na mednarodni ravni glede zadev posebnega pomena za ekonomsko in monetarno unijo ter soglasno odloča o njenem zastopanju v skladu s porazdelitvijo pristojnosti iz členov 99 in 105.

5. Brez poseganja v pristojnost Skupnosti in njene sporazume glede ekonomske in monetarne unije se lahko države članice pogajajo v mednarodnih organih in sklepajo mednarodne sporazume.

POGLAVJE 3

Institucionalne določbe

Člen 112 (prej člen 109a)

1. Svet ECB sestavljajo člani Izvršilnega odbora ECB in guvernerji nacionalnih centralnih bank.
2. a) Izvršilni odbor sestavljajo predsednik, podpredsednik in štirje drugi člani.
b) Vlade držav članic na ravni voditeljev držav ali vlad na priporočilo Sveta, ki se je predhodno posvetoval z Evropskim parlamentom in Svetom ECB, v medsebojnem soglasju imenujejo predsednika, podpredsednika in druge člane Izvršilnega odbora med osebami, ki imajo ugled in poklicne izkušnje na monetarnem ali bančnem področju.

Njihov mandat traja osem let, ne morejo pa biti ponovno imenovani.

Člani Izvršilnega odbora so lahko le državljani držav članic..

Člen 113 (prej člen 109b)

1. Predsednik Sveta in član Komisije lahko sodelujeta na sejah Sveta ECB, vendar nimata pravice glasovanja.

Predsednik Sveta lahko Svetu ECB predloži predlog za posvetovanje.

2. Predsednik ECB je vabljen na seje Sveta, kadar ta razpravlja o zadevah v zvezi s cilji in nalogami ESCB.
3. ECB naslovi letno poročilo o dejavnostih ESCB in monetarni politiki v preteklem in tekočem letu na Evropski parlament, Svet in Komisijo, pa tudi na Evropski svet. Predsednik ECB predstavi to poročilo Svetu in Evropskemu parlamentu, ki imata lahko na tej podlagi splošno razpravo.

Predsednika ECB in druge člane Izvršilnega odbora lahko na zahtevo Evropskega parlamenta ali na njihovo lastno pobudo zaslišijo pristojni odbori Evropskega parlamenta.

Člen 114 (prej člen 109c)

1. Za čim bolj učinkovito usklajevanje politik držav članic, ki je nujno za delovanje notranjega trga, se ustanovi Monetarni odbor s svetovalnim statusom.

Monetarni odbor opravlja naslednje naloge:

- spremlja monetarno in finančno stanje držav članic in Skupnosti in splošni plačilni sistem držav članic ter o tem redno poroča Svetu in Komisiji;
- na zahtevo Sveta ali Komisije ali na lastno pobudo pripravlja mnenja za navedeni instituciji;
- brez poseganja v člen 207 sodeluje pri pripravljanju dejavnosti Sveta, navedenih v členih 59, 60, 99(2), (3), (4) in (5), 100, 102, 103, 104, 116(2), 117(6), 119, 120, 121(2) in 122(1);

- najmanj enkrat na leto preveri stanje glede pretoka kapitala in prostega pretoka plačil, kot izhajata iz uporabe te pogodbe in ukrepov, ki jih je sprejel Svet; preverjanje se nanaša na vse ukrepe glede pretoka kapitala in plačil; odbor poroča o izidu tega preverjanja Komisiji in Svetu.

Države članice in Komisija imenujejo po dva člana Monetarnega odbora.

2. Na začetku tretje faze se ustanovi Ekonomsko-finančni odbor. Monetarni odbor, predviden v odstavku 1, se razpusti.

Ekonomsko-finančni odbor ima naslednje naloge:

- na zahtevo Sveta ali Komisije ali na lastno pobudo pripravlja mnenja za navedeni instituciji;
- spremlja gospodarsko in finančno stanje držav članic in Skupnosti ter o tem redno poroča Svetu in Komisiji, zlasti o finančnih odnosih s tretjimi državami in mednarodnimi institucijami;
- brez poseganja v člen 207 sodeluje pri pripravljanju dejavnosti Sveta, navedenih v členih 59, 60, 99(2), (3), (4) in (5), 100, 102, 103, 104, 105(6), 106(2), 107(5) in (6), 111, 119, 120(2) in (3), 122(2), 123(4) in (5), ter opravlja druge svetovalne in pripravljalne naloge, ki mu jih dodeli Svet;
- najmanj enkrat na leto preveri stanje glede pretoka kapitala in prostega pretoka plačil, kakor izhajata iz uporabe te pogodbe in ukrepov, ki jih je sprejel Svet; preverjanje se nanaša na vse ukrepe glede pretoka kapitala in plačil; odbor poroča o izidu tega preverjanja Komisiji in Svetu.

Države članice, Komisija in ECB imenujejo največ po dva člana odbora.

3. Svet na predlog Komisije in po posvetovanju z ECB in odborom iz tega člena s kvalificirano večino podrobno določi sestavo Ekonomsko-finančnega odbora. Predsednik Sveta o tem obvesti Evropski parlament.

4. Če in dokler obstajajo države članice, za katere velja odstopanje, navedeno v členih 122 in 123, ima Odbor poleg nalog iz odstavka 2 tudi nalogo, da spremlja monetarno in finančno stanje in splošni plačilni sistem teh držav ter o tem redno poroča Svetu in Komisiji.

Člen 115 (prej člen 109d)

Glede zadev, ki jih urejajo členi 99(4), 104 razen odstavka 14, 111, 121, 122 ter 123(4) in (5), lahko Svet ali država članica zaprosi Komisijo bodisi za priporočilo ali za predlog. Komisija to prošnjo preuči in svoje sklepe nemudoma predloži Svetu.

POGLAVJE 4

Prehodne določbe

Člen 116 (prej člen 109e)

1. Druga faza uresničevanja ekonomske in monetarne unije se začne 1. januarja 1994.
2. Pred tem datumom
 - a) vsaka država članica
 - kadar je to potrebno, sprejme ustrezne ukrepe zaradi upoštevanja prepovedi, navedenih v členu 56 ter v členih 101 in 102(1);
 - če je to potrebno in da bi omogočila oceno iz pododstavka (b), sprejme večletne programe za zagotavljanje trajne konvergence, potrebne za uresničevanje ekonomske in monetarne unije, zlasti glede stabilnosti cen in zdravih javnih financ;
 - b) Svet na podlagi poročila Komisije oceni napredek v zvezi z ekonomsko in monetarno konvergenco, zlasti glede stabilnosti cen in zdravih javnih financ, ter napredek pri izvajanju zakonodaje Skupnosti, ki zadeva notranji trg.
3. Določbe členov 101, 102(1), 103(1) ter 104 razen odstavkov 1, 9, 11 in 14 se uporabljajo od začetka druge faze.

Določbe členov 100(2), 104(1), (9) in (11), 105, 106, 108, 111, 112, 113 ter 114(2) in (4) se uporabljajo od začetka tretje faze.
4. Med drugo fazo si države članice prizadevajo, da bi se izognile čezmernemu javnofinančnemu primanjkljaju.
5. Med drugo fazo začnejo države članice, če je to primerno, postopek za vzpostavitev neodvisnosti svojih centralnih bank v skladu s členom 109.

Člen 117 (prej člen 109f)

1. Na začetku druge faze se ustanovi Evropski monetarni inštitut (v nadaljnjem besedilu "EMI") in prevzame svoje naloge; EMI je pravna oseba, vodi in upravlja pa ga svet, ki ga sestavljajo predsednik in guvernerji nacionalnih centralnih bank, od katerih je eden podpredsednik.

Predsednika v medsebojnem soglasju imenujejo vlade držav članic na ravni voditeljev držav ali vlad na priporočilo Sveta EMI ter po posvetovanju z Evropskim parlamentom in Svetom. Predsednik je izbran med osebami, ki imajo ugled in poklicne izkušnje na monetarnem ali bančnem področju. Le državljan države članice je lahko predsednik EMI. Svet EMI imenuje podpredsednika.

Statut EMI je določen v protokolu, ki je priloga k tej pogodbi.

2. Naloge EMI so:

- krepiti sodelovanje med nacionalnimi centralnimi bankami;
- krepiti usklajevanje monetarnih politik držav članic zaradi zagotavljanja stabilnosti cen;
- spremljati delovanje evropskega monetarnega sistema;
- posvetovati se o vprašanjih za katera so pristojne nacionalne centralne banke in ki vplivajo na stabilnost finančnih institucij in trgov;
- prevzeti naloge Evropskega sklada za monetarno sodelovanje, ki se razpusti; podrobnosti o načinu razpustitve so opredeljene v statutu EMI;
- olajšati uporabo ekuja in nadzirati njegov razvoj, tudi nemoteno delovanje klirinškega sistema ekuja.

3. Pri pripravi tretje faze ima EMI nalogo, da:

- pripravi instrumente in postopke, ki so potrebni za izvajanje enotne monetarne politike v tretji fazi;
- kadar je to potrebno, pospešuje usklajevanje pravil in običajnih postopkov glede zbiranja, urejanja in razpošiljanja statističnih podatkov s področij v njegovi pristojnosti;
- pripravi pravila poslovanja nacionalnih centralnih bank v okviru ESCB;
- pospešuje učinkovitost čezmejnih plačil;
- nadzoruje tehnično pripravo bankovcev ekuja.

Najpozneje do 31. decembra 1996 EMI določi regulativni, organizacijski in logistični okvir, ki ga ESCB potrebuje za opravljanje svojih nalog v tretji fazi. Ta okvir se predloži v odločanje ECB na dan njene ustanovitve.

4. EMI lahko z dvotretjinsko večino članov svojega sveta:

- oblikuje mnenja ali priporočila glede splošne usmeritve monetarne politike in politike deviznega tečaja, pa tudi glede s tem povezanih ukrepov, uvedenih v vsaki državi članici;
- vladam ali Svetu daje mnenja ali priporočila glede politik, ki bi lahko vplivale na notranje ali zunanje monetarno stanje v Skupnosti, zlasti na delovanje evropskega monetarnega sistema;
- daje priporočila monetarnim oblastem držav članic glede vodenja njihove monetarne politike.

5. EMI lahko soglasno sklene, da svoja mnenja in priporočila objavi.

6. Svet se posvetuje z EMI o vseh predlaganih aktih Skupnosti, ki so v njegovi pristojnosti.

V mejah in pod pogoji, ki jih določi Svet s kvalificirano večino na predlog Komisije ter po posvetovanju z Evropskim parlamentom in EMI, se organi držav članic posvetujejo z EMI glede vseh osnutkov pravnih predpisov, ki so v njegovi pristojnosti.

7. Svet lahko na predlog Komisije ter po posvetovanju z Evropskim parlamentom in EMI soglasno prenese na EMI druge naloge za pripravo tretje faze.

8. Kadar ta pogodba predvideva posvetovalno vlogo za ECB, sklicevanje na ECB v času pred njeno ustanovitvijo pomeni sklicevanje na EMI.

9. Med drugo fazo izraz "ECB", ki je uporabljen v členih 230, 232, 233, 234, 237 in 288, pomeni sklicevanje na EMI.

Člen 118 (prej člen 109g)

Valutna struktura košarice ekuja ostane nespremenjena.

Z začetkom tretje faze se vrednost ekuja nepreklicno določi v skladu s členom 123(4).

Člen 119 (prej člen 109h)

1. Kadar ima država članica plačilnobilančne težave ali obstaja resna nevarnost, da bi v tovrstne težave zašla, bodisi zaradi splošne neuravnoteženosti plačilne bilance ali vrste valute, s katero razpolaga, in kadar bi te težave lahko predvsem ogrozile delovanje skupnega trga ali postopno uresničevanje skupne trgovinske politike, Komisija nemudoma preuči stanje te države in ukrepe, ki jih je ta ob uporabi vseh razpoložljivih sredstev sprejela ali jih lahko sprejme v skladu z določbami te pogodbe. Komisija navede ukrepe, ki jih priporoča tej državi članici v sprejetje.

Če se izkaže, da ukrepi, ki jih je sprejela država članica, in ukrepi, ki jih je predlagala Komisija, ne zadoščajo za premagovanje nastalih ali grozečih težav, Komisija po posvetovanju z odborom iz člena 114 priporoči Svetu odobritev medsebojne pomoči in ustreznih metod za njeno izvajanje.

Komisija redno obvešča Svet o stanju in njegovih spremembah.

2. Svet s kvalificirano večino odobri omenjeno medsebojno pomoč; sprejme direktive ali odločbe, s katerimi določi pogoje in podrobnosti te pomoči, katere oblike so lahko naslednje:

- a) usklajeno delovanje v razmerju do ali v okviru drugih mednarodnih organizacij, na katere se lahko države članice obrnejo;
- b) ukrepi, potrebni za preprečevanje preusmeritve trgovinskih tokov, kadar država članica, ki je v težavah, ohrani ali ponovno uvede količinske omejitve do tretjih držav;
- c) odobritev kreditov v omejenem obsegu drugih držav članic, za kar je potrebno njihovo soglasje.

3. Če Svet medsebojne pomoči, ki jo je priporočila Komisija, ne odobri ali če odobrena medsebojna pomoč in sprejeti ukrepi ne zadoščajo, Komisija dovoli državi, ki je v težavah, da sprejme zaščitne ukrepe, za katere določi pogoje in podrobnosti.

Svet lahko s kvalificirano večino takšno dovoljenje prekliče ter spremeni omenjene pogoje in podrobnosti.

4. Ob upoštevanju člena 122(6) se ta člen preneha uporabljati z začetkom tretje faze.

Člen 120 (prej člen 109i)

1. Kadar nastopi nenadna plačilnobilančna kriza in odločitev v smislu člena 119(2) ni takoj sprejeta, lahko zadevna država članica preventivno sprejme potrebne zaščitne ukrepe. Ti ukrepi smejo povzročati kar najmanjše motnje v delovanju skupnega trga, po obsegu pa ne smejo preseči okvira, ki je nujno potreben za odpravo nenadno nastalih težav.
2. Komisija in druge države članice se o takšnih zaščitnih ukrepih obvestijo najpozneje ob začetku njihove veljavnosti. Komisija lahko Svetu priporoči odobritev medsebojne pomoči v skladu s členom 119.
3. Po pridobljenem mnenju Komisije in opravljenem posvetu z odborom iz člena 114 lahko Svet s kvalificirano večino odloči, da zadevna država spremeni, odloži ali odpravi zgoraj omenjene zaščitne ukrepe.
4. Ob upoštevanju člena 122(6) se ta člen preneha uporabljati z začetkom tretje faze.

Člen 121 (prej člen 109j)

1. Komisija in EMI poročata Svetu o napredku, ki so ga države članice dosegle pri izpolnjevanju svojih obveznosti glede uresničevanja ekonomske in monetarne unije. Ta poročila vključujejo preverjanje združljivosti nacionalnih zakonodaj držav članic, skupaj s statuti njihovih nacionalnih centralnih bank, s členoma 108 in 109 te pogodbe in statutom ESCB. V poročilih se tudi preveri, ali je bila dosežena visoka stopnja trajnostne konvergence, pri čemer se upošteva, kako države članice izpolnjujejo naslednja merila:

- doseganje visoke stopnje stabilnosti cen; to je razvidno iz stopnje inflacije, ki je blizu stopnji inflacije največ treh držav članic z najboljšimi doseženimi rezultati glede stabilnosti cen;
- vzdržnost stanja javnih financ; izhaja iz doseženega proračunskega stanja brez čezmernega primanjkljaja v skladu s členom 104(6);
- upoštevanje normalnih meja nihanja, predvidenih z mehanizmom deviznega tečaja evropskega monetarnega sistema, v obdobju najmanj dveh let brez devalvacije glede na valuto katere koli druge države članice;
- trajnost dosežene konvergence in sodelovanja države članice v mehanizmu deviznega tečaja evropskega monetarnega sistema, kar se kaže v ravni dolgoročnih obrestnih mer.

Štiri merila, omenjena v tem odstavku, in ustrezna obdobja, v katerih se morajo ta merila spoštovati, so natančneje določena v protokolu, ki je priloga k tej pogodbi. Poročila Komisije in EMI upoštevajo tudi razvoj ekuja, rezultate združevanja trgov, stanje in razvoj tekočega računa plačilne bilance ter preverjanje gibanja stroškov dela na enoto in drugih cenovnih kazalcev.

2. Na podlagi teh poročil Svet na predlog Komisije s kvalificirano večino oceni:

- ali posamezna država članica izpolnjuje potrebne pogoje za uvedbo enotne valute;
- ali večina držav članic izpolnjuje potrebne pogoje za uvedbo enotne valute,

in svoje ugotovitve priporoči Svetu v sestavi voditeljev držav ali vlad. Posvetuje se z Evropskim parlamentom in ta pošlje svoje mnenje Svetu v sestavi voditeljev držav ali vlad.

3. Ob ustreznem upoštevanju poročil iz odstavka 1 in mnenja Evropskega parlamenta iz odstavka 2 Svet v sestavi voditeljev držav ali vlad najpozneje do 31. decembra 1996 s kvalificirano večino:

- odloči na podlagi priporočil Sveta iz odstavka 2, ali večina držav članic izpolnjuje potrebne pogoje za uvedbo enotne valute,
- odloči, ali je primerno, da Skupnost vstopi v tretjo fazo,

in če je tako,

- določi datum začetka tretje faze.

4. Če do konca leta 1997 datum začetka tretje faze ni bil določen, se tretja faza začne 1. januarja 1999. Svet v sestavi voditeljev držav ali vlad po ponovitvi postopka, predvidenega v odstavkih 1 in 2 z izjemo druge alineje odstavka 2, ter ob upoštevanju poročil iz odstavka 1 in mnenja Evropskega parlamenta na podlagi priporočil Sveta iz odstavka 2 še pred 1. julijem 1998 s kvalificirano večino potrdi, katere države članice izpolnjujejo potrebne pogoje za uvedbo enotne valute.

Člen 122 (prej člen 109k)

1. Če je bil datum določen v skladu s členom 121(3), Svet na podlagi priporočil iz člena 121(2) in na priporočilo Komisije s kvalificirano večino odloči, za katero državo članico, če sploh katero, velja odstopanje, kakršno je opredeljeno v odstavku 3 tega člena. Takšne države članice se v tej pogodbi navajajo kot “države članice z odstopanjem”.

Če je Svet v skladu s členom 121(4) potrdil, katere države članice izpolnjujejo potrebne pogoje za uvedbo enotne valute, velja za države članice, ki teh pogojev ne izpolnjujejo, odstopanje, kakršno je opredeljeno v odstavku 3 tega člena. Takšne države članice se v tej pogodbi navajajo kot “države članice z odstopanjem”.

2. Najmanj enkrat vsaki dve leti ali na zahtevo države članice z odstopanjem Komisija in ECB poročata Svetu v skladu s postopkom, določenim v členu 121(1). Po posvetovanju z Evropskim parlamentom in po razpravi v Svetu v sestavi voditeljev držav ali vlad Svet na predlog Komisije s kvalificirano večino odloči, katera od držav članic z odstopanjem izpolnjuje potrebne pogoje na podlagi meril iz člena 121(1), in odpravi odstopanja zadevnih držav članic.

3. Posledica odstopanja iz odstavka 1 je, da se za zadevno državo članico ne uporabljajo naslednji členi: 104(9) in (11), 105(1), (2), (3) in (5), 106, 110, 111 in 112(2)(b). Izvzetje zadevne države članice in njene centralne banke iz pravic in obveznosti v okviru ESCB je opredeljeno v poglavju IX statuta ESCB.

4. V členih 105(1), (2) in (3) ter 106, 110, 111 in 112(2)(b) izraz “države članice” pomeni “države članice brez odstopanja”.

5. Glasovalna pravica držav članic z odstopanjem miruje, kadar Svet odloča po členih te pogodbe, navedenih v odstavku 3. V takšnem primeru se z odstopanjem od členov 205 in 250(1) kvalificirana večina opredeli kot dve tretjini glasov predstavnikov držav članic brez odstopanja, ponderiranih v skladu s členom 205(2), za pravni akt, ki se sprejema soglasno, pa je potrebno soglasje teh držav članic.

6. Za državo članico z odstopanjem se še naprej uporabljata člena 119 in 120.

Člen 123 (prej člen 109l)

1. Takoj po določitvi datuma začetka tretje faze v skladu s členom 121(3) oziroma takoj po 1. juliju 1998:

- Svet sprejme predpise iz člena 107(6);
- vlade držav članic brez odstopanja imenujejo predsednika, podpredsednika in druge člane Izvršilnega odbora ECB v skladu s postopkom, določenim v členu 50 statuta ESCB. Če obstajajo države članice z odstopanjem, je lahko število članov Izvršilnega odbora manjše, kakor predvideva člen 11.1 statuta ESCB, nikakor pa ne manjše od štiri.

Takoj ko je Izvršilni odbor imenovan se ustanovita ESCB in ECB ter se pripravita za redno delovanje, opisano v tej pogodbi in statutu ESCB. Svoje pristojnosti začneta v celoti izvajati s prvim dnevom tretje faze.

2. ECB takoj po ustanovitvi, če je treba, prevzame naloge EMI. EMI ob ustanovitvi ECB preneha obstajati; način likvidacije je določen v statutu EMI.

3. Če in dokler obstajajo države članice z odstopanjem, se brez poseganja v člen 107(3) te pogodbe kot tretji organ odločanja ECB ustanovi Razširjeni svet ECB, naveden v členu 45 statuta ESCB.

4. Na dan začetka tretje faze Svet na predlog Komisije in po posvetovanju z ECB s soglasjem držav članic brez odstopanja sprejme tečaje zamenjave, po katerih se nepreklicno določi vrednost njihovih valut, omenjene valute pa se po teh nepreklicno določenih tečajih nadomestijo z ekujem, ta pa postane samostojna valuta. Ta ukrep sam po sebi ne spremeni zunanje vrednosti ekuja. Po enakem postopku Svet sprejme tudi druge ukrepe, ki so potrebni za hitro uvajanje ekuja kot enotne valute v teh državah članicah.

5. Če je odločeno v skladu s postopkom iz člena 122(2), da se odstopanje odpravi, sprejme Svet s soglasjem držav članic brez odstopanja in zadevne države članice ter na predlog Komisije in po posvetovanju z ECB tečaj, po katerem eku nadomesti valuto zadevne države članice, pa tudi druge ukrepe, ki so potrebni za uvajanje ekuja kot enotne valute v zadevni državi članici.

Člen 124 (prej člen 109m)

1. Do začetka tretje faze obravnava vsaka država članica svojo politiko deviznega tečaja kot zadevo skupnega interesa. Pri tem države članice upoštevajo izkušnje, ki so jih pridobile pri sodelovanju v okviru evropskega monearnega sistema (EMS) in pri razvoju ekuja, spoštujejo pa tudi obstoječe pristojnosti na tem področju.

2. Od začetka tretje faze in dokler za državo članico velja odstopanje, se za njeno politiko deviznega tečaja po analogiji uporablja odstavek 1.

NASLOV VIII (prej naslov VIa)

ZAPOSLOVANJE

Člen 125 (prej člen 109n)

Države članice in Skupnost si v skladu s tem naslovom prizadevajo za razvoj usklajene strategije zaposlovanja in zlasti za spodbujanje kvalificiranih, usposobljenih in prilagodljivih delavcev in trgov dela, hitro prilagodljivih gospodarskim spremembam, da bi dosegle cilje, opredeljene v členu 2 Pogodbe o Evropski uniji in v členu 2 te pogodbe.

Člen 126 (prej člen 109o)

1. Države članice s svojimi politikami zaposlovanja prispevajo k doseganju ciljev iz člena 125 na način, ki je skladen s širšimi smernicami ekonomskih politik držav članic in Skupnosti, sprejetih v skladu s členom 99(2).

2. Države članice ob upoštevanju svoje nacionalne prakse glede odgovornosti socialnih partnerjev obravnavajo spodbujanje zaposlovanja kot zadevo skupnega pomena in usklajujejo svoje delovanje v zvezi s tem v okviru Sveta skladno z določbami člena 128.

Člen 127 (prej člen 109p)

1. Skupnost prispeva k visoki stopnji zaposlenosti s spodbujanjem sodelovanja med državami članicami in s podpiranjem, po potrebi tudi dopolnjevanjem, njihovega delovanja. Pri tem se spoštujejo pristojnosti držav članic.

2. Pri oblikovanju in izvajanju politik in dejavnosti Skupnosti se upošteva cilj doseganja visoke stopnje zaposlenosti.

Člen 128 (prej člen 109q)

1. Evropski svet vsako leto preuči stanje na področju zaposlovanja v Skupnosti in sprejme sklepe o tem na podlagi skupnega letnega poročila Sveta in Komisije.

2. Na podlagi sklepov Evropskega sveta Svet vsako leto na predlog Komisije in po posvetovanju z Evropskim parlamentom, Ekonomsko-socialnim odborom, Odborom regij in Odborom za zaposlovanje iz člena 130 s kvalificirano večino pripravi smernice, ki jih države članice upoštevajo v svojih politikah zaposlovanja. Te smernice so skladne s širšimi smernicami, sprejetimi v skladu s členom 99(2).

3. Vsaka država članica pošlje Svetu in Komisiji letno poročilo o najpomembnejših ukrepih, sprejetih za izvajanje njene politike zaposlovanja glede na smernice za zaposlovanje iz odstavka 2.

4. Svet na podlagi poročil iz odstavka 3 in po prejemu stališč Odbora za zaposlovanje vsako leto preveri izvajanje politik zaposlovanja držav članic glede na smernice za zaposlovanje. Če Svet meni, da je glede na to preverjanje tako primerno, lahko na priporočilo Komisije s kvalificirano večino sprejme priporočila za države članice.

5. Na podlagi rezultatov tega preverjanja Svet in Komisija pripravita skupno letno poročilo za Evropski svet o stanju na področju zaposlovanja v Skupnosti in o izvajanju smernic za zaposlovanje.

Člen 129 (prej člen 109r)

Svet lahko v skladu s postopkom iz člena 251 in po posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom in Odborom regij sprejme spodbujevalne ukrepe, ki so namenjeni spodbujanju sodelovanja med državami članicami in podpori njihovega delovanja na področju zaposlovanja s pobudami, katerih cilj je razvijanje izmenjave informacij in najboljše prakse, zagotavljanje primerjalnih analiz in izvedenskih mnenj, pa tudi pospeševanje inovativnih pristopov in vrednotenje izkušenj, zlasti z uporabo pilotnih projektov.

Ti ukrepi ne vključujejo usklajevanja zakonov in drugih predpisov držav članic.

Člen 130 (prej člen 109s)

Svet po posvetovanju z Evropskim parlamentom ustanovi Odbor za zaposlovanje s svetovalnim statusom za pospeševanje usklajevanja med državami članicami glede politik zaposlovanja in trga dela. Naloge odbora so:

- spremljati stanje na področju zaposlovanja in politik zaposlovanja v državah članicah in v Skupnosti;
- brez poseganja v člen 207 oblikovati mnenja na prošnjo Sveta ali Komisije ali na lastno pobudo, in prispevati k pripravi postopkov Sveta iz člena 128.

Odbor se pri izpolnjevanju svoje naloge posvetuje s socialnimi partnerji.

Vsaka država članica in Komisija imenujejo po dva člana odbora.

NASLOV IX (prej naslov VII)

SKUPNA TRGOVINSKA POLITIKA

Člen 131 (prej člen 110)

Z medsebojno vzpostavitvijo carinske unije nameravajo države članice v skupnem interesu prispevati k usklajenemu razvoju svetovne trgovine, postopnemu odpravljanju omejitev v mednarodni trgovini in zmanjševanju carinskih ovir.

Skupna trgovinska politika upošteva ugoden učinek, ki ga ima lahko odprava carin med državami članicami na povečanje konkurenčnosti podjetij v teh državah.

Člen 132 (prej člen 112)

1. Brez poseganja v obveznosti, prevzete v okviru drugih mednarodnih organizacij, države članice postopno uskladijo sisteme za odobritev pomoči za izvoz v tretje države v obsegu, ki zagotavlja, da se konkurenca med podjetji Skupnosti ne izkrivlja.

Svet na predlog Komisije s kvalificirano večino izda direktive, ki so potrebne za ta namen.

2. Prejšnje določbe se ne uporabljajo za povračila carin ali dajatev z enakim učinkom niti za povračila posrednih davkov, vključno s prometnimi davki, trošarinami in drugimi posrednimi davki, dovoljenih pri izvozu blaga iz države članice v tretjo državo, kolikor takšno povračilo ne presega zneska dajatve, ki je bila neposredno ali posredno uvedena za izvožene izdelke.

Člen 133 (prej člen 113)

1. Skupna trgovinska politika temelji na enotnih načelih, zlasti glede sprememb carinskih stopenj, sklenitve sporazumov o carinskih tarifah in trgovini, doseganja enotnosti pri ukrepih liberalizacije, izvozni politiki in ukrepih za zaščito trgovine, na primer glede dampinga ali subvencij.

2. Komisija predloži Svetu predloge za izvajanje skupne trgovinske politike.

3. Kadar so za sklenitev sporazumov z eno ali več državami ali mednarodnimi organizacijami potrebna pogajanja, Komisija predloži Svetu priporočila, ta pa pooblasti Komisijo za začetek potrebnih pogajanj.

Komisija vodi pogajanja ob posvetovanju s posebnim odborom, ki ga Svet imenuje za pomoč Komisiji pri izvajanju te naloge, in v okviru direktiv, ki jih lahko nanjo naslovi Svet.

Uporabljajo ustrezne določbe člena 300.

4. Svet pri izvajanju pristojnosti, ki so mu dodeljene v skladu s tem členom, odloča s kvalificirano večino.

5. Svet lahko na predlog Komisije in po posvetovanju z Evropskim parlamentom soglasno odloči, da se odstavki 1 do 4 uporabljajo tudi za mednarodna pogajanja in sporazume o storitvah in intelektualni lastnini, kolikor niso ti že zajeti v teh odstavkih.

Člen 134 (prej člen 115)

Zato da preusmeritev trgovinskih tokov ne bi ovirala izvajanja ukrepov trgovinske politike, ki so jih v skladu s to pogodbo sprejele države članice, ali kadar razlike med takšnimi ukrepi povzročajo gospodarske težave v eni ali več državah članicah, Komisija priporoči metode potrebnega sodelovanja med državami članicami. Če to ne zadostuje, lahko Komisija državam članicam dovoli, da sprejmejo potrebne zaščitne ukrepe, za katere določi pogoje in podrobnosti.

V nujnih primerih države članice zahtevajo od Komisije dovoljenje, da smejo same sprejeti potrebne ukrepe, Komisija pa o tem odloča v najkrajšem možnem času; zadevne države članice nato o ukrepih uradno obvestijo druge države članice. Komisija lahko kadar koli odloči, naj zadevne države članice te ukrepe spremenijo ali odpravijo.

Pri izbiri omenjenih ukrepov se da prednost takšnim, ki povzročajo kar najmanj motenj v delovanju skupnega trga.

NASLOV X (prej naslov VIIa)

CARINSKO SODELOVANJE

Člen 135 (prej člen 116)

V okviru področja uporabe te pogodbe sprejme Svet v skladu s postopkom iz člena 251 ukrepe za okrepitev carinskega sodelovanja med državami članicami ter med njimi in Komisijo. Ti ukrepi ne zadevajo uporabe nacionalnega kazenskega prava ali pravosodja v državah članicah.

NASLOV XI (prej naslov VIII)

SOCIALNA POLITIKA, IZOBRAŽEVANJE, POKLICNO USPOSABLJANJE IN MLADINA

POGLAVJE 1

Socialne določbe

Člen 136 (prej člen 117)

Skupnost in države članice si ob upoštevanju temeljnih socialnih pravic, kakor so določene v Evropski socialni listini, podpisani v Torinu 18. oktobra 1961, in v Listini Skupnosti o temeljnih socialnih pravicah delavcev iz leta 1989, prizadevajo za naslednje cilje: spodbujanje zaposlovanja, izboljšanje življenjskih razmer in delovnih pogojev, tako da se ob ohranjanju izboljšav omogoči njihova uskladitev, ustrezno socialno zaščito, dialog med socialnimi partnerji, razvoj človeških virov za trajno visoko zaposlenost in boj proti izključenosti.

V ta namen Skupnost in države članice izvajajo ukrepe, ki upoštevajo različnost prakse posameznih držav članic, zlasti na področju pogodbenih odnosov, ter potrebo po ohranitvi konkurenčnosti gospodarstva Skupnosti.

Države članice menijo, da takšen razvoj ne bo nastal le na podlagi delovanja skupnega trga, ki bo dajal prednost usklajevanju socialnih sistemov, marveč tudi na podlagi postopkov, predvidenih v tej pogodbi, in približevanja določb zakonov ali drugih predpisov.

Člen 137 (prej člen 118)

1. Z namenom doseči cilje iz člena 136 Skupnost podpira in dopolnjuje dejavnosti držav članic na naslednjih področjih:

- izboljšanje zlasti delovnega okolja za varovanje zdravja in varnosti delavcev;
- delovni pogoji;
- obveščanje delavcev in posvetovanje z njimi;
- vključevanje oseb, ki so izključene iz trga dela, brez poseganja v člen 150;
- enakost moških in žensk glede priložnosti na trgu dela in obravnave pri delu.

2. V ta namen lahko Svet v obliki direktiv sprejme minimalne zahteve za postopno izvajanje, pri čemer upošteva pogoje in tehnične predpise, ki veljajo v posameznih državah članicah. Te direktive se izogibajo uvajanju upravnih, finančnih in zakonskih omejitev, ki bi lahko zavirale ustanavljanje in razvoj malih in srednjih podjetij.

Svet odloča v skladu s postopkom iz člena 251 po posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom in Odborom regij.

Zaradi boja proti socialni izključenosti lahko Svet v skladu z istim postopkom sprejme ukrepe, ki so namenjeni spodbujanju sodelovanja med državami članicami s pobudami, katerih cilj je izboljšanje znanja, razvijanje izmenjave informacij in najboljše prakse, pospeševanje inovativnih pristopov in vrednotenje izkušenj.

3. Na naslednjih področjih pa Svet na predlog Komisije in po posvetovanju z Evropskim parlamentom, Ekonomsko-socialnim odborom in Odborom regij odloča soglasno:

- socialna varnost in socialna zaščita delavcev;
- varstvo delavcev v primeru prenehanja pogodbe o zaposlitvi;
- zastopanje in kolektivna obramba interesov delavcev in delodajalcev, vključno s soodločanjem, ob upoštevanju odstavka 6;
- pogoji za zaposlitev državljanov tretjih držav, ki zakonito prebivajo na ozemlju Skupnosti;
- finančni prispevki za spodbujanje zaposlovanja in ustvarjanje novih delovnih mest, brez poseganja v določbe o Socialnem skladu.

4. Država članica lahko socialnim partnerjem na njihovo skupno zahtevo poveri izvajanje direktiv, sprejetih v skladu z odstavkoma 2 in 3.

V tem primeru zagotovi, da socialni partnerji najpozneje do datuma, ko je treba v skladu s členom 249 direktivo prenesti, z dogovorom uvedejo potrebne ukrepe, pri tem pa mora zadevna država članica sprejeti vse potrebne ukrepe, da bi bila ob vsakem času sposobna jamčiti za rezultate, ki jih nalaga ta direktiva.

5. Določbe, sprejete v skladu s tem členom, državam članicam ne preprečujejo ohranjanja ali uvedbe strožjih zaščitnih ukrepov, združljivih s to pogodbo.

6. Določbe tega člena se ne uporabljajo za plače, pravico združevanja, pravico do stavke ali pravico do izprtja.

Člen 138 (prej člen 118a)

1. Naloga Komisije je spodbujati posvetovanja med socialnimi partnerji na ravni Skupnosti in zato sprejme vse ustrezne ukrepe za olajšanje njihovega dialoga, pri čemer partnerjem zagotovi uravnoteženo podporo.

2. V ta namen se Komisija pred predložitvijo predlogov na področju socialne politike posvetuje s socialnimi partnerji o možni usmeritvi ukrepov Skupnosti.

3. Če po teh posvetovanjih Komisija oceni, da so ukrepi Skupnosti priporočljivi, se s socialnimi partnerji posvetuje o vsebini predvidenega predloga. Socialni partnerji predložijo Komisiji mnenje ali, kadar je to primerno, priporočilo.

4. Pri teh posvetovanjih lahko socialni partnerji obvestijo Komisijo, da želijo začeti postopek, predviden v členu 139. Postopek ne sme trajati več kakor devet mesecev, razen če se zadevni socialni partnerji in Komisija skupaj ne odločijo za podaljšanje.

Člen 139 (prej člen 118b)

1. Če socialni partnerji tako želijo, lahko dialog med njimi na ravni Skupnosti privede do pogodbenih razmerij, tudi sporazumov.

2. Sporazumi, sklenjeni na ravni Skupnosti, se izvajajo bodisi v skladu s postopki in prakso socialnih partnerjev in držav članic ali v zadevah iz člena 137 na skupno zahtevo podpisnic s sklepom Sveta, sprejetim na predlog Komisije.

Svet odloča s kvalificirano večino, kadar zadevni sporazum vsebuje eno ali več določb, ki se nanašajo na področja iz člena 137(3), pa s soglasjem.

Člen 140 (prej člen 118c)

Za doseganje ciljev iz člena 136 in brez poseganja v druge določbe te pogodbe Komisija spodbuja sodelovanje med državami članicami in olajšuje usklajevanje njihovih ukrepov na vseh področjih socialne politike iz tega poglavja, zlasti na naslednjih področjih:

- zaposlovanje;
- delovno pravo in delovni pogoji;
- osnovno in nadaljnje poklicno usposabljanje;
- socialno varnost;
- preprečevanje nesreč pri delu in poklicnih boleznih;
- higiena dela;
- pravica združevanja ter kolektivna pogajanja med delodajalci in delavci.

V ta namen Komisija tesno sodeluje z državami članicami z izdelavo študij, dajanjem mnenj in s pripravo posvetovanj glede težav, ki se pojavljajo na nacionalni ravni, pa tudi glede tistih, ki zadevajo mednarodne organizacije.

Preden Komisija da mnenje iz tega člena, se posvetuje z Ekonomsko-socialnim odborom.

Člen 141 (prej člen 119)

1. Vsaka država članica zagotovi uporabo načela enakega plačila za enako delo ali delo enake vrednosti za moške in ženske.

2. V tem členu "plačilo" pomeni običajno osnovno ali minimalno mezdo ali plačo ter kakršne koli druge prejemke v denarju ali v naravi, ki jih delavec prejme iz naslova zaposlitve neposredno ali posredno od svojega delodajalca.

Enako plačilo brez diskriminacije glede na spol pomeni:

- a) da se plačilo za enako delo po akordnih postavkah izračuna na podlagi enakih merskih enot;
- b) da je plačilo za delo po urnih postavkah enako za enako delovno mesto.

3. Svet v skladu s postopkom iz člena 251 in po posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom sprejme ukrepe za zagotovitev uporabe načela enakih možnosti in enakega obravnavanja moških in žensk glede zaposlovanja in poklica, vključno z načelom enakega plačila za enako delo ali delo enake vrednosti.

4. Da bi zagotovili dejansko polno enakost med moškimi in ženskami v delovnem življenju, načelo enakega obravnavanja državam članicam ne preprečuje ohranitve ali sprejetja ukrepov o specifičnih ugodnostih, s katerimi se nezadostno zastopnemu spolu olajša opravljanje poklicne dejavnosti ali prepreči ali izravna neugoden položaj v poklicni karieri.

Člen 142 (prej člen 119a)

Države članice si prizadevajo ohraniti obstoječo enakovrednost sistemov plačanih dopustov.

Člen 143 (prej člen 120)

Komisija vsako leto sestavi poročilo o napredku pri doseganju ciljev iz člena 136, skupaj z demografskim stanjem v Skupnosti. Poročilo pošlje Evropskemu parlamentu, Svetu in Ekonomsko-socialnemu odboru.

Evropski parlament lahko pozove Komisijo, naj pripravi poročila o posebnih problemih, ki zadevajo socialne razmere.

Člen 144 (prej člen 121)

Svet lahko po posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom soglasno dodeli Komisiji naloge v zvezi z izvajanjem skupnih ukrepov, zlasti tistih, ki se nanašajo na socialno varnost delavcev migrantov iz členov 39 do 42.

Člen 145 (prej člen 122)

Komisija v svojem letnem poročilu za Evropski parlament nameni posebno poglavje razvoju socialnih razmer v Skupnosti.

Evropski parlament lahko pozove Komisijo, naj pripravi poročila o posebnih problemih, ki se nanašajo na socialne razmere.

POGLAVJE 2

Evropski socialni sklad

Člen 146 (prej člen 123)

Da bi izboljšali zaposlitvene priložnosti delavcev na notranjem trgu in tako prispevali k dvigu življenjske ravni, se v skladu s spodaj navedenimi določbami ustanovi Evropski socialni sklad; njegov cilj je omogočiti lažje zaposlovanje delavcev ter povečati njihovo geografsko in poklicno mobilnost v Skupnosti, pa tudi olajšati njihovo prilagajanje spremembam v industriji in proizvodnih sistemih, zlasti s poklicnim usposabljanjem in preusposabljanjem.

Člen 147 (prej člen 124)

Sklad upravlja Komisija.

Pri tej nalogi Komisiji pomaga odbor, ki mu predseduje član Komisije, sestavljen pa je iz predstavnikov vlad, sindikatov in organizacij delodajalcev.

Člen 148 (prej člen 125)

Svet sprejme v skladu s postopkom iz člena 251 in po posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom in Odborom regij izvedbene sklepe, ki se nanašajo na Evropski socialni sklad.

POGLAVJE 3

Izobraževanje, poklicno usposabljanje in mladina

Člen 149 (prej člen 126)

1. Skupnost prispeva k razvoju kakovostnega izobraževanja s spodbujanjem sodelovanja med državami članicami ter po potrebi s podpiranjem in dopolnjevanjem njihovih dejavnosti, pri čemer v celoti upošteva odgovornost držav članic za vsebino poučevanja in organizacijo izobraževalnih sistemov, pa tudi njihovo kulturno in jezikovno raznolikost.

2. Cilji dejavnosti Skupnosti so:

- razvijanje evropske razsežnosti v izobraževanju, zlasti s poučevanjem in razširjanjem jezikov držav članic;
- spodbujanje mobilnosti študentov in profesorjev, med drugim s spodbujanjem akademskega priznavanja diplom in študijskih obdobj;
- pospeševanje sodelovanja med izobraževalnimi zavodi;
- razvijanje izmenjave informacij in izkušenj glede vprašanj, ki so skupna izobraževalnim sistemom držav članic;
- spodbujanje razvoja izmenjave mladih ter izmenjave pedagoških in drugih strokovnih delavcev;
- spodbujanje razvoja izobraževanja na daljavo.

3. Skupnost in države članice podpirajo sodelovanje s tretjimi državami in pristojnimi mednarodnimi organizacijami na področju izobraževanja, zlasti s Svetom Evrope.

4. Da bi Svet prispeval k uresničevanju ciljev iz tega člena, sprejme:

- spodbujevalne ukrepe v skladu s postopkom iz člena 251 ter po posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom in Odborom regij, pri čemer je izključeno kakršno koli usklajevanje zakonov in drugih predpisov držav članic;
- priporočila, o katerih odloča s kvalificirano večino na predlog Komisije.

Člen 150 (prej člen 127)

1. Skupnost izvaja politiko poklicnega usposabljanja, ki podpira in dopolnjuje dejavnost držav članic, pri čemer v celoti upošteva njihovo odgovornost za vsebino in organizacijo poklicnega usposabljanja.

2. Cilji dejavnosti Skupnosti so:

- olajševanje prilagajanja spremembam v industriji, zlasti s poklicnim usposabljanjem in preusposabljanjem,
- izboljševanje začetnega in nadaljevalnega poklicnega usposabljanja zaradi lažje vključitve in ponovne vključitve v trg dela,
- olajševanje dostopa do poklicnega usposabljanja ter spodbujanje mobilnosti izobraževalcev in udeležencev usposabljanja, zlasti mladih,
- spodbujanje sodelovanja v zvezi z usposabljanjem med izobraževalnimi zavodi ali zavodi za usposabljanje in podjetji,
- razvijanje izmenjave informacij in izkušenj glede vprašanj, ki so skupna sistemom usposabljanja držav članic.

3. Skupnost in države članice podpirajo sodelovanje s tretjimi državami in pristojnimi mednarodnimi organizacijami na področju poklicnega usposabljanja.

4. Svet v skladu s postopkom iz člena 251 in po posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom in Odborom regij sprejme ukrepe, ki prispevajo k uresničevanju ciljev iz tega člena, pri čemer je izključeno kakršno koli usklajevanje zakonov in drugih predpisov držav članic.

NASLOV XII (prej naslov IX)

KULTURA

Člen 151 (prej člen 128)

1. Skupnost prispeva k razcvetu kultur držav članic, pri čemer upošteva njihovo nacionalno in regionalno raznolikost ter hkrati postavlja v ospredje skupno kulturno dediščino.

2. Dejavnost Skupnosti je namenjena spodbujanju sodelovanja med državami članicami in, če je to potrebno, podpiranju in dopolnjevanju njihove dejavnosti na naslednjih področjih:

- izboljševanje poznavanja in razširjanja kulture in zgodovine evropskih narodov;
 - ohranjanje in varstvo kulturne dediščine evropskega pomena;
 - nekomercialna kulturna izmenjava;
 - umetniško in književno ustvarjanje, tudi na avdio-vizualnem področju.
3. Skupnost in države članice podpirajo sodelovanje s tretjimi državami in pristojnimi mednarodnimi organizacijami na kulturnem področju, zlasti s Svetom Evrope.
4. Skupnost pri svoji dejavnosti na podlagi drugih določb te pogodbe upošteva kulturne vidike, zlasti zaradi spoštovanja in spodbujanja raznolikosti svojih kultur.
5. Da bi Svet prispeval k uresničevanju ciljev iz tega člena, sprejme:
- spodbujevalne ukrepe v skladu s postopkom iz člena 251 in po posvetovanju z Odborom regij, pri čemer je izključeno kakršno koli usklajevanje zakonov in predpisov držav članic. V postopkih iz člena 251 odloča Svet soglasno;
 - priporočila, o katerih odloča soglasno na predlog Komisije.

NASLOV XIII (prej naslov X)

JAVNO ZDRAVJE

Člen 152 (prej člen 129)

1. Pri opredeljevanju in izvajanju vseh politik in dejavnosti Skupnosti se zagotavlja visoka raven varovanja zdravja ljudi.

Dejavnost Skupnosti, ki dopolnjuje nacionalne politike, je usmerjena k izboljševanju javnega zdravja, preprečevanju človekovih obolenj in bolezni ter odpravljanju vzrokov, ki ogrožajo zdravje ljudi. Ta dejavnost zajema obvladovanje močno razširjenih težkih bolezni s spodbujanjem raziskovanja njihovih vzrokov, prenosa in preprečevanja, pa tudi obveščanja o zdravju in zdravstvene vzgoje.

Skupnost dopolnjuje ukrepe držav članic za zmanjševanje škode za zdravje zaradi uživanja drog, vključno z obveščanjem in preprečevanjem.

2. Skupnost spodbuja sodelovanje med državami članicami na področjih iz tega člena in, če je potrebno, podpira njihove ukrepe.

Države članice v povezavi s Komisijo medsebojno usklajujejo svoje politike in programe na področjih iz odstavka 1. Komisija lahko v tesni povezavi z državami članicami daje koristne pobude za pospeševanje takšnega usklajevanja.

3. Skupnost in države članice pospešujejo sodelovanje s tretjimi državami in pristojnimi mednarodnimi organizacijami na področju javnega zdravja.

4. Svet v skladu s postopkom iz člena 251 ter po posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom in Odborom regij prispeva k doseganju ciljev iz tega člena s sprejetjem:

- a) ukrepov, ki določajo visoke standarde kakovosti in varnosti organov in snovi človeškega izvora, krvi in krvnih derivatov; ti ukrepi državam članicam ne preprečujejo ohranjanja ali uvedbe strožjih zaščitnih ukrepov;
- b) ukrepov, z odstopanjem od člena 37, na veterinarskem in fitosanitarnem področju, katerih neposredni cilj je varovanje javnega zdravja;
- c) spodbujevalnih ukrepov za varovanje in izboljšanje zdravja ljudi, pri čemer je izključeno kakršno koli usklajevanje zakonov in drugih predpisov držav članic.

Svet lahko na predlog Komisije s kvalificirano večino sprejme tudi priporočila za namene iz tega člena.

5. Pri dejavnosti Skupnosti na področju javnega zdravja je v celoti upoštevana odgovornost držav članic za organizacijo in zagotavljanje zdravstvenih storitev in zdravstvenega varstva. Zlasti ukrepi iz odstavka 4(a) ne vplivajo na nacionalne določbe o darovanju organov in krvi ali njihovi uporabi za namene zdravljenja.

NASLOV XIV (prej naslov XI)

VARSTVO POTROŠNIKOV

Člen 153 (prej člen 129a)

1. Zato da bi podprli interese potrošnikov in zagotovili visoko raven varstva potrošnikov, Skupnost prispeva k varovanju zdravja, varnosti in ekonomskih interesov potrošnikov, pa tudi k spodbujanju njihove pravice do obveščенosti, izobraževanja in samoorganiziranja za zaščito njihovih interesov.

2. Pri opredeljevanju in izvajanju drugih politik in dejavnosti Skupnosti se upoštevajo zahteve varstva potrošnikov.

3. Skupnost prispeva k doseganju ciljev iz odstavka 1 z:

- a) ukrepi, sprejetimi v skladu s členom 95 v okviru uresničevanja notranjega trga;
- b) ukrepi za podporo, dopolnitev in nadzor politike držav članic.

4. Svet v skladu s postopkom iz člena 251 in po posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom sprejme ukrepe iz odstavka 3(b).

5. Ukrepi, sprejeti v skladu z odstavkom 4, državam članicam ne preprečujejo ohranjanja ali uvedbe strožjih zaščitnih ukrepov. Takšni ukrepi morajo biti združljivi s to pogodbo. O njih se uradno obvesti Komisija.

VSEEVROPSKA OMREŽJA

Člen 154 (prej člen 129b)

1. Da bi Skupnost pripomogla k doseganju ciljev iz členov 14 in 158 in da bi državljanom Unije, gospodarskim subjektom ter regionalnim in lokalnim skupnostim omogočila v celoti izkoristiti ugodnosti vzpostavitve območja brez notranjih meja, prispeva k vzpostavitvi in razvoju vseevropskih omrežij na področju prometne, telekomunikacijske in energetske infrastrukture.

2. V okviru sistema odprtih in konkurenčnih trgov so ukrepi Skupnosti namenjeni pospeševanju medsebojnega povezovanja in medobratovalnosti nacionalnih omrežij, pa tudi dostopa do teh omrežij. Pri tem je zlasti upoštevana potreba po povezavi otoških, neobalnih in obrobnih regij z osrednjimi regijami Skupnosti.

Člen 155 (prej člen 129c)

1. Da bi dosegli cilje iz člena 154, Skupnost:

- pripravi vrsto smernic, ki zajemajo cilje, prednostne naloge in splošno zasnovo ukrepov, predvidenih na področju vseevropskih omrežij; v teh smernicah se opredelijo projekti skupnega interesa;
- izvaja ukrepe, za katere se izkaže, da so potrebni za zagotovitev medobratovalnosti omrežij, zlasti na področju usklajevanja tehničnih standardov;
- lahko podpira projekte skupnega interesa, ki jih podpirajo države članice in ki so opredeljeni v okviru smernic iz prve alinee, zlasti s študijami izvedljivosti, kreditnimi garancijami ali subvencioniranjem obrestnih mer; Skupnost lahko prek Kohezijskega sklada, ustanovljenega v skladu s členom 161, pomaga financirati tudi posebne projekte v državah članicah na področju prometne infrastrukture.

Skupnost pri svojih dejavnostih upošteva potencialno ekonomsko upravičenost projektov.

2. Države članice v povezavi s Komisijo med seboj usklajujejo svoje nacionalne politike, ki lahko pomembno vplivajo na doseganje ciljev iz člena 154. Komisija lahko v tesnem sodelovanju z državami članicami daje koristne pobude za pospeševanje takšnega usklajevanja.

3. Skupnost se lahko odloči za sodelovanje s tretjimi državami, da bi podprla projekte skupnega interesa in zagotovila medobratovalnost omrežij.

Člen 156 (prej člen 129d)

Svet sprejme smernice in druge ukrepe, navedene v členu 155(1), v skladu s postopkom iz člena 251 ter po posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom in Odborom regij.

Smernice in projekte skupnega interesa, ki se nanašajo na ozemlje ene od držav članic, mora odobriti ta država članica.

NASLOV XVI (prej naslov XIII)

INDUSTRIJA

Člen 157 (prej člen 130)

1. Skupnost in države članice skrbijo za zagotovitev pogojev, ki so potrebni za konkurenčnost industrije Skupnosti.

Zato je njihovo ukrepanje v skladu s sistemom odprtih in konkurenčnih trgov namenjeno:

- pospeševanju prilagajanja industrije strukturnim spremembam;
- spodbujanju okolja, ki je naklonjeno pobudam in razvoju podjetij v celotni Skupnosti, zlasti malih in srednjih podjetij;
- spodbujanju okolja, ki je naklonjeno sodelovanju med podjetji;
- podpiranju boljšega izkoriščanja industrijskega potenciala politike inovacij, raziskav in tehnološkega razvoja.

2. Države članice se med seboj posvetujejo v povezavi s Komisijo in po potrebi uskladijo svoje ukrepanje. Komisija lahko da kakršno koli koristno pobudo za pospeševanje takšnega usklajevanja.

3. Skupnost prispeva k doseganju ciljev iz odstavka 1 s politikami in dejavnostmi, ki jih uresničuje v skladu z drugimi določbami te pogodbe. Svet se lahko na predlog Komisije ter po posvetovanju z Evropskim parlamentom in Ekonomsko-socialnim odborom soglasno odloči o posebnih ukrepih v podporo ukrepanju držav članic za doseganje ciljev iz odstavka 1.

Ta naslov ne daje podlage za uvedbo kakršnih koli ukrepov Skupnosti, ki bi lahko povzročili izkrivljanje konkurence.

NASLOV XVII (prej naslov XIV)

EKONOMSKA IN SOCIALNA KOHEZIJA

Člen 158 (prej člen 130a)

Da bi Skupnost pospešila svoj vsesplošni skladni razvoj, razvija in izvaja tiste svoje dejavnosti, ki vodijo h krepitvi njene ekonomske in socialne kohezije.

Skupnost si še posebno prizadeva zmanjšati neskladje med stopnjami razvitosti različnih regij in zaostalost regij ali otokov z najbolj omejenimi možnostmi, tudi podeželja.

Člen 159 (prej člen 130b)

Države članice vodijo in usklajujejo svojo gospodarsko politiko tako, da dosegajo tudi cilje, navedene v členu 158. Pri oblikovanju in izvajanju politik in dejavnosti Skupnosti ter vzpostavljanju notranjega trga upoštevajo cilje iz člena 158, s čimer prispevajo k njihovemu uresničevanju. Skupnost podpira uresničevanje teh ciljev tudi z delovanjem v okviru strukturnih skladov (Evropski kmetijski usmerjevalni in jamstveni sklad, Usmerjevalni oddelek; Evropski socialni sklad; Evropski sklad za regionalni razvoj), Evropske investicijske banke in drugih obstoječih finančnih instrumentov.

Komisija vsaka tri leta predloži Evropskemu parlamentu, Svetu, Ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij poročilo o napredku, doseženem pri uresničevanju ekonomske in socialne kohezije, in o tem, kako so k temu pripomogla v tem členu predvidena sredstva. Po potrebi se temu poročilu priložijo ustrezni predlogi.

Če se izkaže, da so potrebne posebne dejavnosti zunaj skladov, in ne da bi posegali v ukrepe, sprejete v okviru drugih politik Skupnosti, lahko Svet na predlog Komisije ter po posvetovanju z Evropskim parlamentom, Ekonomsko-socialnim odborom in Odborom regij takšne dejavnosti soglasno sprejme.

Člen 160 (prej člen 130c)

Evropski sklad za regionalni razvoj je namenjen pomoči pri odpravljanju največjih razvojnih neravnovesij v regijah Skupnosti, tako da sodeluje pri razvoju in strukturnem prilagajanju razvojno zaostalih regij in pri preobrazbi nazadujočih industrijskih regij.

Člen 161 (prej člen 130d)

Brez poseganja v člen 162 Svet na predlog Komisije in po pridobitvi privolitve Evropskega parlamenta ter po posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom in Odborom regij soglasno opredeli naloge, prednostne cilje in organizacijo strukturnih skladov, kar lahko vključuje tudi združevanje skladov. Svet po enakem postopku opredeli tudi splošna pravila, ki se uporabljajo za sklade, in določbe, potrebne za zagotavljanje uspešnosti ter usklajevanje skladov med seboj in z drugimi obstoječimi finančnimi instrumenti.

Kohezijski sklad, ki ga je Svet ustanovil po enakem postopku, zagotavlja finančne prispevke za projekte na področju okolja in vseevropskih omrežij v okviru prometne infrastrukture.

Člen 162 (prej člen 130e)

Izvedbene sklepe, ki se nanašajo na Evropski sklad za regionalni razvoj, sprejme Svet v skladu s postopkom iz člena 251 ter po posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom in Odborom regij.

Za Evropski kmetijski usmerjevalni in jamstveni sklad, Usmerjevalni oddelek in za Evropski socialni sklad se še naprej uporablja člen 37 oziroma 148.

NASLOV XVIII (prej naslov XV)

RAZISKAVE IN TEHNOLOŠKI RAZVOJ

Člen 163 (prej člen 130f)

1. Cilj Skupnosti je okrepiti znanstvene in tehnološke temelje industrije Skupnosti ter jo spodbujati, da postane bolj konkurenčna na mednarodni ravni, pri čemer pospešuje vse raziskovalne dejavnosti, ki se zdijo potrebne zaradi drugih poglavij te pogodbe.
2. Zato Skupnost na vsem svojem območju spodbuja podjetja, tudi mala in srednja, raziskovalne centre in univerze pri njihovih visokokakovostnih raziskovalnih in tehnološkorazvojnih dejavnostih; podpira njihovo prizadevanje za medsebojno sodelovanje, pri čemer je njen glavni cilj omogočiti podjetjem, da v celoti izkoristijo možnosti notranjega trga, zlasti z odpiranjem nacionalnih trgov javnih naročil, z opredelitvijo skupnih standardov ter odpravljanjem pravnih in davčnih ovir za tako sodelovanje.
3. Vse dejavnosti Skupnosti na področju raziskav in tehnološkega razvoja iz te pogodbe, tudi demonstracijski projekti, se določajo in izvajajo v skladu z določbami tega naslova.

Člen 164 (prej člen 130g)

Pri uresničevanju teh ciljev Skupnost v dopolnilo dejavnostim, ki potekajo v državah članicah, izvaja naslednje dejavnosti:

- a) izvajanje raziskovalnih, tehnološkorazvojnih in demonstracijskih programov s spodbujanjem sodelovanja s in med podjetji, raziskovalnimi centri in univerzami;
- b) spodbujanje sodelovanja s tretjimi državami in z mednarodnimi organizacijami na raziskovalnem, tehnološkorazvojnem in demonstracijskem področju Skupnosti;
- c) razširjanje in optimalizacija rezultatov raziskovalnih, tehnološkorazvojnih in demonstracijskih dejavnosti Skupnosti;
- d) spodbujanje usposabljanja in mobilnosti raziskovalcev v Skupnosti.

Člen 165 (prej člen 130h)

1. Skupnost in države članice usklajujejo svoje raziskovalne in tehnološkorazvojne dejavnosti, da bi zagotovile skladnost med nacionalnimi politikami in politiko Skupnosti.
2. Komisija lahko v tesnem sodelovanju z državami članicami daje koristne pobude za pospeševanje usklajevanja iz odstavka 1.

Člen 166 (prej člen 130i)

1. Večletni okvirni program, v katerem so opredeljene vse dejavnosti Skupnosti, sprejme Svet v skladu s postopkom iz člena 251 po posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom.

V okvirnem programu se:

- opredelijo znanstveni in tehnološki cilji, ki naj bi jih dosegli z dejavnostmi iz člena 164, in določijo ustrezne prednostne naloge;
- navede splošna zasnova teh dejavnosti;
- določijo najvišji skupni znesek in podrobna pravila finančne udeležbe Skupnosti pri okvirnem programu ter ustrezni deleži za vsako od predvidenih dejavnosti.

2. Okvirni program se prilagodi ali dopolni glede na spremenjene okoliščine.

3. Okvirni program se izvaja s posebnimi programi, pripravljenimi znotraj posamezne dejavnosti. V vsakem posebnem programu so opredeljena podrobna pravila njegovega izvajanja, določeno je njegovo trajanje in predvidena potrebna sredstva. Vsota vseh potrebnih sredstev, določenih v posebnih programih, ne sme preseči najvišjega skupnega zneska, ki je določen za okvirni program in vsako dejavnost.

4. Svet na predlog Komisije ter po posvetovanju z Evropskim parlamentom in Ekonomsko-socialnim odborom s kvalificirano večino sprejme posebne programe.

Člen 167 (prej člen 130j)

Za izvajanje večletnega okvirnega programa Svet določi:

- pravila glede sodelovanja podjetij, raziskovalnih centrov in univerz;
- pravila glede razširjanja rezultatov raziskav.

Člen 168 (prej člen 130k)

Pri izvajanju večletnega okvirnega programa se lahko sprejmejo dopolnilni programi, pri katerih sodelujejo samo nekatere države članice, ki te programe ob morebitni udeležbi Skupnosti tudi financirajo.

Svet sprejme pravila, ki veljajo za dopolnilne programe, zlasti glede razširjanja znanja in dostopa drugih držav članic.

Člen 169 (prej člen 130l)

Pri izvajanju večletnega okvirnega programa lahko Skupnost v dogovoru z zadevnimi državami članicami predvidi sodelovanje pri raziskovalnih in razvojnih programih več držav članic, tudi sodelovanje v strukturah, vzpostavljenih za izvajanje teh programov.

Člen 170 (prej člen 130m)

Pri izvajanju večletnega okvirnega programa lahko Skupnost predvidi sodelovanje s tretjimi državami ali mednarodnimi organizacijami na raziskovalnem, tehnološko-razvojnem in demonstracijskem področju Skupnosti.

Podrobna ureditev takega sodelovanja je lahko predmet sporazumov med Skupnostjo in zadevnimi tretjimi osebami, o teh sporazumih pa se pogajajo in jih sklepajo v skladu s členom 300.

Člen 171 (prej člen 130n)

Skupnost lahko ustanovi skupna podjetja ali kakršno koli drugo strukturo, potrebno za učinkovito izvajanje raziskovalnih, tehnološko razvojnih in demonstracijskih programov Skupnosti.

Člen 172 (prej člen 130o)

Svet na predlog Komisije ter po posvetovanju z Evropskim parlamentom in Ekonomsko-socialnim odborom s kvalificirano večino sprejme določbe iz člena 171.

Svet v skladu s postopkom iz člena 251 in po posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom sprejme določbe iz členov 167, 168 in 169. Za sprejetje dopolnilnih programov je potrebno soglasje zadevnih držav članic.

Člen 173 (prej člen 130p)

Komisija na začetku vsakega leta pošlje Evropskemu parlamentu in Svetu poročilo. Poročilo zajema informacije o raziskovalnih in tehnološko razvojnih dejavnostih ter o razširjanju njihovih rezultatov v predhodnem letu, pa tudi delovni program za tekoče leto.

NASLOV XIX (prej naslov XVI)

OKOLJE

Člen 174 (prej člen 130r)

1. Okoljska politika Skupnosti prispeva k uresničevanju naslednjih ciljev:

- ohranjanju, varstvu in izboljšanju kakovosti okolja;
- varovanju človekovega zdravja;
- skrbni in preudarni rabi naravnih virov;
- spodbujanju ukrepov na mednarodni ravni za reševanje regionalnih ali globalnih okoljskih problemov.

2. Cilj okoljske politike Skupnosti je doseči visoko raven varstva, pri čemer se upošteva raznolikost razmer v posameznih regijah Skupnosti. Politika temelji na previdnostnem načelu in na načelih, da je treba delovati preventivno, da je treba okoljsko škodo prednostno odpravljati pri viru in da mora plačati povzročitelj obremenitve.

V tej zvezi usklajevalni ukrepi, ki ustrezajo zahtevam varstva okolja, vključujejo, kadar je to primerno, zaščitno klavzulo, ki državam članicam dovoljuje, da iz negospodarskih okoljskih razlogov sprejmejočasne ukrepe, za katere velja nadzorni postopek Skupnosti.

3. Pri oblikovanju svoje okoljske politike Skupnost upošteva:

- razpoložljive znanstvene in tehnične podatke;
- okoljske razmere v različnih regijah Skupnosti;

- možne koristi in stroške ukrepanja ali neukrepanja;
- gospodarski in socialni razvoj Skupnosti kot celote in uravnotežen razvoj njenih regij.

4. V okviru svojih pristojnosti Skupnost in države članice sodelujejo s tretjimi državami in pristojnimi mednarodnimi organizacijami. Podrobnosti sodelovanja Skupnosti so lahko predmet sporazumov med Skupnostjo in zadevnimi tretjimi osebami, o teh sporazumih pa se pogajajo in jih sklepajo v skladu s členom 300.

Prejšnji pododstavek ne posega v pristojnost držav članic glede pogajanj v mednarodnih organih in glede sklepanja mednarodnih sporazumov.

Člen 175 (prej člen 130s)

1. Svet se v skladu s postopkom iz člena 251 ter po posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom in Odborom regij odloči, katere ukrepe naj Skupnost sprejme za doseganje ciljev iz člena 174.

2. Z odstopanjem od postopka odločanja iz odstavka 1 in brez poseganja v člen 95 Svet na predlog Komisije ter po posvetovanju z Evropskim parlamentom, Ekonomsko-socialnim odborom in Odborom regij soglasno sprejme:

- določbe, ki so zlasti davčne narave;
- ukrepe glede prostorskega načrtovanja, rabe zemljišč razen ravnanja z odpadki in ukrepov splošne narave ter glede upravljanja vodnih virov;
- ukrepe, ki pomembno vplivajo na izbiro držav članic med različnimi viri energije in na splošno strukturo njihove oskrbe z energijo.

Svet lahko pod pogoji, navedenimi v prejšnjem pododstavku, določi tista vprašanja iz tega odstavka, o katerih se odloča s kvalificirano večino.

3. Na drugih področjih Svet v skladu s postopkom iz člena 251 ter po posvetovanju z Ekonomsko-socialnim odborom in Odborom regij sprejme splošne delovne programe, ki določajo prednostne cilje.

Svet v skladu s pogoji iz odstavka 1 oziroma odstavka 2 sprejme ukrepe, ki so potrebni za izvajanje teh programov.

4. Države članice financirajo in izvajajo okoljsko politiko, ne da bi pri tem posegale v nekatere ukrepe skupnostne narave.

5. Brez poseganja v načelo, da plača povzročitelj obremenitve, in če je ukrep, ki je bil sprejet na podlagi določb iz odstavka 1, povezan z nesorazmerno visokimi stroški za organe oblasti države članice, Svet v pravni akt, s katerim sprejme ta ukrep, vključi ustrezne določbe v obliki:

- začasnih odstopanj in/ali
- finančne podpore iz Kohezijskega sklada, ustanovljenega v skladu s členom 161.

Člen 176 (prej člen 130t)

Varstveni ukrepi, sprejeti v skladu s členom 175, nobeni od držav članic ne preprečujejo ohranjanja ali uvedbe strožjih varstvenih ukrepov. Takšni ukrepi morajo biti združljivi s to pogodbo. O njih se uradno obvesti Komisija.

NASLOV XX (prej naslov XVII)

RAZVOJNO SODELOVANJE

Člen 177 (prej člen 130u)

1. Politika Skupnosti na področju razvojnega sodelovanja, ki dopolnjuje politike držav članic, podpira:

- trajnostni gospodarski in socialni razvoj držav v razvoju, zlasti tistih, ki so v najbolj neugodnem položaju;
- skladno in postopno vključevanje držav v razvoj v svetovno gospodarstvo;
- boj proti revščini v državah v razvoju.

2. Politika Skupnosti na tem področju prispeva k doseganju splošnega cilja razvijati in krepiti demokracijo in pravno državo ter spoštovati človekove pravice in temeljne svoboščine.

3. Skupnost in države članice izpolnjujejo svoje obveznosti in upoštevajo cilje, ki so se jim zavezale v okviru OZN in drugih pristojnih mednarodnih organizacij.

Člen 178 (prej člen 130v)

Skupnost pri izvajanju politik, ki bi utegnile vplivati na države v razvoju, upošteva cilje iz člena 177.

Člen 179 (prej člen 130w)

1. Brez poseganja v druge določbe te pogodbe sprejme Svet v skladu s postopkom iz člena 251 ukrepe, ki so potrebni za uresničevanje ciljev iz člena 177. Takšni ukrepi so lahko v obliki večletnih programov.

2. Evropska investicijska banka prispeva k izvajanju ukrepov iz odstavka 1 v skladu s pogoji iz svojega statuta.

3. Določbe tega člena ne vplivajo na sodelovanje z afriškimi, karibskimi in pacifiškimi državami v okviru Konvencije AKP-ES.

Člen 180 (prej člen 130x)

1. Skupnost in države članice usklajujejo svoje politike razvojnega sodelovanja in se med seboj posvetujejo o programih pomoči, tudi v mednarodnih organizacijah in na mednarodnih konferencah. Sprejemajo lahko skupne ukrepe. Države članice po potrebi prispevajo k izvajanju programov pomoči Skupnosti.

2. Komisija lahko daje koristne pobude za pospeševanje usklajevanja iz odstavka 1.

Člen 181 (prej člen 130y)

V okviru svojih pristojnosti Skupnost in države članice sodelujejo s tretjimi državami in pristojnimi mednarodnimi organizacijami. Podrobnosti sodelovanja Skupnosti so lahko predmet sporazumov med Skupnostjo in zadevnimi tretjimi osebami, o teh sporazumih pa se pogajajo in jih sklepajo v skladu s členom 300.

Prejšnji odstavek ne posega v pristojnost držav članic glede pogajanj v mednarodnih organih in glede sklepanja mednarodnih sporazumov.

ČETRTI DEL

Pridruževanje čezmorskih držav in ozemelj

Člen 182 (prej člen 131)

Države članice soglašajo, da Skupnosti pridružijo neevropske države in ozemlja, ki imajo posebne odnose z Dansko, Francijo, Nizozemsko in Združenim kraljestvom. Te države in ozemlja (v nadaljnjem besedilu "države in ozemlja") so navedene v Prilogi II k tej pogodbi.

Namen pridruževanja je spodbujati gospodarski in socialni razvoj držav in ozemelj ter vzpostavljati tesne ekonomske odnose med njimi in Skupnostjo kot celoto.

V skladu z načeli, navedenimi v preambuli te pogodbe, je glavni namen pridruževanja podpirati interese in blaginjo prebivalcev držav in ozemelj, da bi jim omogočili gospodarsko, socialno in kulturno razvitost, za katero si prizadevajo.

Člen 183 (prej člen 132)

Cilji pridruževanja so naslednji:

- (1) Države članice obravnavajo trgovino z državami in ozemlji enako kakor medsebojno trgovino v skladu s to pogodbo.
- (2) Vsaka država ali ozemlje obravnava trgovino z državami članicami ter z drugimi državami in ozemlji enako kakor trgovino s tisto evropsko državo, s katero ima posebne odnose.
- (3) Države članice so udeležene pri naložbah, potrebnih za postopen razvoj teh držav in ozemelj.

- (4) Pri naložbah, ki jih financira Skupnost, lahko v razpisih in dobavah pod enakimi pogoji sodelujejo vse fizične in pravne osebe, ki so državljani države članice ali ene od držav in ozemelj.
- (5) V odnosih med državami članicami ter državami in ozemlji se pravica državljanov in družb ali podjetij do ustanavljanja ureja v skladu z določbami in postopki iz poglavja o pravici do ustanavljanja in na podlagi nediskriminacije, pri čemer se upoštevajo vse posebne določbe, sprejete v skladu s členom 187.

Člen 184 (prej člen 133)

1. Pri uvozu blaga s poreklom iz držav in z ozemelj v države članice se carine prepovejo skladno s prepovedjo carin med državami članicami v skladu z določbami te pogodbe.
2. Carine pri uvozu blaga v države ali na ozemlja iz držav članic ali drugih držav ali ozemelj se prepovejo v skladu z določbami člena 25.
3. Vendar pa lahko države in ozemlja uvedejo carine, ki so potrebne za njihov razvoj in industrializacijo ali financiranje njihovega proračuna.

Carine iz prejšnjega pododstavka ne smejo prekoračiti ravni carin, ki veljajo za uvoz izdelkov iz tiste države članice, s katero ima posamezna država ali ozemlje posebne odnose.

4. Odstavek 2 se ne uporablja za države in ozemlja, ki zaradi posebnih mednarodnih obveznosti že uporabljajo nediskriminacijsko carinsko tarifo.
5. Uvedba ali sprememba carin za blago, uvoženo v države in na ozemlja, ne sme ne pravno ne dejansko povzročati neposredne ali posredne diskriminacije med uvozom iz posameznih držav članic.

Člen 185 (prej člen 134)

Če obstaja možnost, da bi ob uporabi določb člena 184(1) raven carin za blago, uvoženo iz tretje države v državo ali na ozemlje, povzročila preusmeritev trgovinskih tokov na škodo katere koli države članice, lahko ta od Komisije zahteva, da drugim državam članicam predlaga ukrepe, potrebne za izboljšanje stanja.

Člen 186 (prej člen 135)

Ob upoštevanju določb o javnem zdravju, javni varnosti ali javnem redu je prosto gibanje delavcev iz držav in z ozemelj v državah članicah ter delavcev iz držav članic v državah in na ozemljih urejeno s sporazumi, ki se sklenejo naknadno ob soglasni odobritvi držav članic.

Člen 187 (prej člen 136)

Svet na podlagi izkušenj, pridobljenih v okviru pridruževanja držav in ozemelj k Skupnosti in na podlagi načel iz te pogodbe, soglasno predpiše določbe glede podrobnih pravil in postopka pridruževanja držav in ozemelj k Skupnosti.

Člen 188 (prej člen 136a)

Določbe členov 182 do 187 se uporabljajo za Grenlandijo ob upoštevanju specifičnih določb iz Protokola o posebni ureditvi za Grenlandijo, ki je priloga k tej pogodbi.

PETI DEL

Institucije skupnosti

NASLOV I

DOLOČBE O INSTITUCIJAH

POGLAVJE 1

Institucije

ODDELEK 1

Evropski parlament

Člen 189 (prej člen 137)

Evropski parlament, ki ga sestavljajo predstavniki narodov držav, združenih v Skupnosti, izvaja pristojnosti, ki so mu dodeljene s to pogodbo.

Število članov Evropskega parlamenta ne sme preseči sedemsto.

Člen 190 (prej člen 138)

1. Predstavniki narodov držav, združenih v Skupnosti, so izvoljeni v Evropski parlament na splošnih neposrednih volitvah.

2. Število predstavnikov, izvoljenih v posamezni državi članici, je naslednje:

Belgija	25
Danska	16
Nemčija	99
Grčija	25
Španija	64
Francija	87
Irska	15
Italija	87
Luksemburg	6
Nizozemska	31
Avstrija	21

Portugalska	25
Finska	16
Švedska.....	22
Združeno kraljestvo	87.

Če se ta odstavek spremeni, mora število predstavnikov, izvoljenih v vsaki od držav članic, zagotoviti ustrezno zastopanost narodov držav, združenih v Skupnosti.

3. Predstavniki so izvoljeni za dobo petih let.

4. Evropski parlament pripravi predlog za splošne neposredne volitve po enotnem postopku v vseh državah članicah ali v skladu z načeli, ki so skupna vsem državam članicam.

Po dani privolitvi Evropskega parlamenta, ki odloča z večino svojih članov, Svet soglasno sprejme ustrezne določbe in jih priporoči državam članicam v sprejetje skladno z njihovimi ustavnimi pravili.

5. Evropski parlament po pridobitvi mnenja Komisije in z odobritvijo Sveta, ki odloča soglasno, določi pravila in splošne pogoje za opravljanje nalog svojih članov.

Člen 191 (prej člen 138a)

Politične stranke na evropski ravni so pomemben povezovalni dejavnik v okviru Unije. Prispevajo k oblikovanju evropske zavesti in izražanju politične volje državljanov Unije.

Člen 192 (prej člen 138b)

Kolikor je to predvideno v tej pogodbi, Evropski parlament sodeluje v procesu sprejemanja aktov Skupnosti z izvajanjem svojih pristojnosti v skladu s postopki iz členov 251 in 252 ter z dajanjem privolitve ali svetovalnih mnenj.

Evropski parlament lahko z večino svojih članov od Komisije zahteva predložitev ustreznih predlogov glede vprašanj, o katerih meni, da je za izvajanje te pogodbe treba sprejeti akt Skupnosti.

Člen 193 (prej člen 138c)

Brez poseganja v pristojnosti, dodeljene s to pogodbo drugim institucijam ali organom, lahko Evropski parlament pri izpolnjevanju svojih nalog na zahtevo četrtine svojih članov ustanovi začasni preiskovalni odbor zaradi preverjanja domnevnih kršitev ali nepravilnosti pri izvajanju zakonodaje Skupnosti, razen tedaj ko domnevna dejanja preiskuje sodišče in dokler je primer še v sodnem postopku.

Začasni preiskovalni odbor ob predložitvi svojega poročila preneha obstajati.

Podrobne določbe o uresničevanju pravice do preiskave določijo v medsebojnem soglasju Evropski parlament, Svet in Komisija.

Člen 194 (prej člen 138d)

Vsi državljani Unije in vse fizične ali pravne osebe s prebivališčem ali statutarnim sedežem v eni od držav članic imajo pravico, da samostojno ali skupaj z drugimi državljani ali osebami naslovijo na Evropski parlament peticijo glede vprašanj, ki sodijo na področje delovanja Skupnosti in ki jih neposredno zadevajo.

Člen 195 (prej člen 138e)

1. Evropski parlament imenuje varuha človekovih pravic, ki je pooblaščen za sprejemanje pritožb državljanov Unije ali fizičnih ali pravnih oseb s prebivališčem ali statutarnim sedežem v eni od držav članic glede nepravilnosti pri dejavnostih institucij ali organov Skupnosti razen Sodišča in Sodišča prve stopnje pri opravljanju njune sodne funkcije.

V skladu s svojimi nalogami varuh človekovih pravic opravlja na lastno pobudo ali na podlagi pritožb, predloženih neposredno ali prek člana Evropskega parlamenta, poizvedbe, ki so po njegovem mnenju utemeljene, kar pa ne velja za domnevna dejanja, ki so ali so bila predmet sodnega postopka. Kadar varuh človekovih pravic ugotovi nepravilnost, predloži zadevo pristojni instituciji, ki ima na voljo tri mesece, da ga obvesti o svojem stališču. Varuh človekovih pravic nato pošlje poročilo Evropskemu parlamentu in pristojni instituciji. Osebo, ki je vložila pritožbo, obvestijo o izidu poizvedb.

Varuh človekovih pravic predloži Evropskemu parlamentu letno poročilo o izidu svojih poizvedb.

2. Varuh človekovih pravic je imenovan po vsakih volitvah v Evropski parlament za mandatno dobo parlamenta. Lahko je ponovno imenovan.

Varuha človekovih pravic lahko na zahtevo Evropskega parlamenta razreši Sodišče, če ne izpolnjuje več pogojev za opravljanje svojih nalog ali če je zagrešil hujšo kršitev.

3. Varuh človekovih pravic je pri opravljanju svojih nalog popolnoma neodvisen. Med opravljanjem teh nalog ne sme zahtevati ali sprejemati nikakršnih navodil katerega koli organa. Varuh človekovih pravic med svojim mandatom ne sme opravljati nobene druge poklicne dejavnosti, bodisi pridobitne ali nepridobitne.

4. Evropski parlament po pridobitvi mnenja Komisije in odobritve Sveta, ki odloča s kvalificirano večino, določi pravila in splošne pogoje za opravljanje nalog varuha človekovih pravic.

Člen 196 (prej člen 139)

Evropski parlament ima letna zasedanja. Sestane se brez posebnega sklica drugi torek v marcu.

Evropski parlament se lahko na zahtevo večine svojih članov ali na zahtevo Sveta oziroma Komisije sestane na izrednem zasedanju.

Člen 197 (prej člen 140)

Evropski parlament izvoli svojega predsednika in svoje predsedstvo med svojimi člani.

Člani Komisije se lahko udeležujejo vseh sej in lahko na svojo zahtevo govorijo v imenu Komisije.

Komisija ustno ali pisno odgovarja na vprašanja, ki ji jih postavi Evropski parlament ali njegovi člani.

Svet govori v Evropskem parlamentu v skladu s pogoji, ki jih je določil v svojem poslovniku.

Člen 198 (prej člen 141)

Razen če ta pogodba ne določa drugače, Evropski parlament odloča z absolutno večino oddanih glasov.

Sklepčnost se določi s poslovníkom.

Člen 199 (prej člen 142)

Evropski parlament sprejme svoj poslovnik z večino svojih članov.

Zapisniki razprav Evropskega parlamenta se objavijo v skladu s tem poslovníkom.

Člen 200 (prej člen 143)

Evropski parlament na javni seji razpravlja o letnem splošnem poročilu, ki mu ga predloži Komisija.

Člen 201 (prej člen 144)

Če je vložen predlog nezaupnice o delu Komisije, sme Evropski parlament o njem glasovati šele po izteku treh dni po vložitvi, glasovanje pa mora biti javno.

Če je predlog nezaupnice sprejet z dvotretjinsko večino oddanih glasov, kar predstavlja večino članov Evropskega parlamenta, morajo člani Komisije kolektivno odstopiti. Tekoče posle opravljajo do zamenjave v skladu s členom 214. V tem primeru mandat članov Komisije, ki so imenovani kot zamenjava, poteče z datumom, s katerim bi potekel mandat članom Komisije, ki morajo kolektivno odstopiti.

ODDELEK 2

Svet

Člen 202 (prej člen 145)

Da bi zagotovil doseganje ciljev te pogodbe, Svet v skladu z njenimi določbami:

- skrbi za usklajevanje splošnih ekonomskih politik držav članic;
- ima pristojnost odločanja;
- v pravnih aktih, ki jih sprejema, prenese pristojnost za izvajanje svojih predpisov na Komisijo. Glede izvajanja te pristojnosti lahko Svet postavi nekatere zahteve. Poleg tega si lahko Svet v posebnih primerih pridrži pravico, da sam neposredno izvaja to pristojnost. Zgoraj navedeni postopki morajo biti skladni z načeli in pravili, ki jih je Svet predhodno soglasno sprejel na predlog Komisije in po pridobitvi mnenja Evropskega parlamenta.

Člen 203 (prej člen 146)

Svet sestavlja po en predstavnik posamezne države članice na ministrski ravni, ki je pooblaščen za prevzemanje obveznosti v imenu vlade svoje države.

Predsedstvo Sveta izmenično prevzamejo države članice za dobo šestih mesecev po vrstnem redu, ki ga soglasno določi Svet.

Člen 204 (prej člen 147)

Svet se sestane, ko ga skliče predsednik na lastno pobudo ali na zahtevo enega od njegovih članov ali Komisije.

Člen 205 (prej člen 148)

1. Razen če ta pogodba ne določa drugače, Svet odloča z večino svojih članov.

2. Kadar mora Svet odločati s kvalificirano večino, se glasovi njegovih članov ponderirajo takole:

Belgija	5
Danska	3
Nemčija	10
Grčija	5
Španija	8
Francija	10
Irska	3
Italija	10
Luksemburg	2
Nizozemska	5
Avstrija	4
Portugalska	5
Finska	3
Švedska	4
Združeno kraljestvo ...	10.

Za sprejetje odločitev Sveta se zahteva najmanj:

- dvainšestdeset glasov za, kadar ta pogodba zahteva, da se sprejmejo na predlog Komisije,
- dvainšestdeset glasov za, ki jih odda vsaj deset članov, v vseh drugih primerih.

3. Vzdržani glasovi navzočih ali zastopanih članov Svetu ne preprečujejo sprejetja odločitev, za katere se zahteva soglasje.

Člen 206 (prej člen 150)

Pri glasovanju se lahko na vsakega člana Sveta prenese glasovalna pravica največ enega od drugih članov.

Člen 207 (prej člen 151)

1. Odbor, ki ga sestavljajo stalni predstavniki držav članic, je odgovoren za pripravo dela Sveta in za izvajanje nalog, ki mu jih dodeli Svet. Odbor lahko v primerih, predvidenih v poslovniku Sveta, sprejema postopkovne sklepe.

2. Svetu pomaga generalni sekretariat, za katerega je odgovoren generalni sekretar in visoki predstavnik za skupno zunanjo in varnostno politiko, temu pa pomaga namestnik generalnega sekretarja, ki je odgovoren za organizacijsko vodenje generalnega sekretariata. Generalnega sekretarja in njegovega namestnika imenuje Svet soglasno.

Svet odloča o organizaciji generalnega sekretariata.

3. Svet sprejme svoj poslovnik.

Za namen uporabe člena 255(3) Svet v tem poslovniku opredeli pogoje, pod katerimi ima javnost dostop do dokumentov Sveta. Za namen tega odstavka Svet določi primere, v katerih ga je treba obravnavati kot zakonodajni organ, da bi bil v teh primerih omogočen boljši dostop do dokumentov in hkrati ohranjena učinkovitost njegovega postopka odločanja. V vsakem primeru, ko Svet odloča kot zakonodajni organ, se rezultati in razlage glasovanja ter izjave v zapisniku objavijo.

Člen 208 (prej člen 152)

Svet lahko od Komisije zahteva, da zanj pripravi vse študije, ki so po njegovem mnenju potrebne za doseganje skupnih ciljev, in da mu predloži ustrezne predloge.

Člen 209 (prej člen 153)

Svet po prejemu mnenja Komisije določi pravila, ki urejajo delovanje odborov, predvidenih v tej pogodbi.

Člen 210 (prej člen 154)

Svet s kvalificirano večino določi plače, nadomestila in pokojnine predsednika in članov Komisije ter predsednika, sodnikov, generalnih pravobranilcev in sodnega tajnika Sodišča. Prav tako z enako večino določi vsa druga izplačila, ki se nakazujejo kot osebni prejemki.

ODDELEK 3

Komisija

Člen 211 (prej člen 155)

Da bi Komisija zagotovila ustrezno delovanje in razvoj skupnega trga:

- skrbi za uporabo določb te pogodbe in ukrepov, ki jih institucije sprejemajo v skladu s to pogodbo;

- oblikuje priporočila ali daje mnenja glede zadev, obravnavanih v tej pogodbi, če je to v njej izrecno predvideno ali po mnenju Komisije potrebno;
- ima v skladu s to pogodbo lastno pristojnost odločanja in sodeluje pri oblikovanju ukrepov, ki jih sprejemata Svet in Evropski parlament;
- izvaja pooblastila, ki jo je nanjo prenesel Svet za izvajanje njegovih predpisov.

Člen 212 (prej člen 156)

Komisija vsako leto najpozneje en mesec pred začetkom zasedanja Evropskega parlamenta objavi splošno poročilo o dejavnostih Skupnosti.

Člen 213 (prej člen 157)

1. Komisija ima dvajset članov, ki so izbrani na podlagi njihove splošne usposobljenosti in katerih neodvisnost je nedvomna.

Število članov Komisije lahko Svet spremeni soglasno.

Samo državljani držav članic so lahko člani Komisije.

V Komisiji mora biti vsaj po en državljan vsake države članice, ne smeta pa biti v njej več kakor dva člana z državljanstvom iste države.

2. Člani Komisije so pri opravljanju svojih nalog v splošnem interesu Skupnosti popolnoma neodvisni.

Pri opravljanju teh nalog ne smejo zahtevati ali sprejemati nikakršnih navodil od posameznih vlad ali drugih organov. Vzdržati se morajo vseh dejanj, ki so nezdržljiva z njihovimi nalogami. Vsaka država članica se obvezuje, da bo spoštovala to načelo in ne bo poskušala vplivati na člane Komisije pri opravljanju njihovih nalog.

Člani Komisije med svojim mandatom ne smejo opravljati nobene druge poklicne dejavnosti, bodisi pridobitne ali nepridobitne. Ob prevzemu svojih nalog se slovesno obvežejo, da bodo med svojim mandatom in po njegovem izteku spoštovali iz mandata izhajajoče obveznosti, zlasti dolžnost, da bodo po izteku mandata pri sprejemanju določenih imenovanj ali ugodnosti ravnali pošteno in diskretno. Ob kršitvi teh obveznosti lahko Sodišče na predlog Sveta ali Komisije zadevnega člana glede na okoliščine razreši v skladu s členom 216 ali mu odvzame pravico do pokojnine ali namesto nje odobrenih ugodnosti.

Člen 214 (prej člen 158)

1. Člani Komisije so v skladu s postopkom iz odstavka 2 imenovani za dobo petih let, pri čemer se po potrebi upošteva člen 201.

Lahko so ponovno imenovani.

2. Vlade držav članic v medsebojnem soglasju predlagajo osebo, ki jo nameravajo imenovati za predsednika Komisije; ta predlog potrdi Evropski parlament.

Vlade držav članic v medsebojnem soglasju s kandidatom za mesto predsednika predlagajo druge osebe, ki jih nameravajo imenovati za člane Komisije.

Predsednika in druge člane Komisije, predlagane po tem postopku, mora kot celoto z glasovanjem potrditi Evropski parlament. Po tem, ko predsednika in druge člane Komisije potrdi Evropski parlament, jih v medsebojnem soglasju imenujejo vlade držav članic.

Člen 215 (prej člen 159)

Razen ob redni zamenjavi ali smrti dolžnosti člana Komisije prenehajo z njegovim odstopom ali razrešitvijo.

Tako izpraznjeno mesto se za preostanek njegovega mandata zapolni z novim članom, ki ga v medsebojnem soglasju imenujejo vlade držav članic. Svet lahko soglasno sklene, da izpraznjenega mesta ni treba zapolniti.

Predsednik je ob odstopu, razrešitvi ali smrti nadomeščen za preostanek svojega mandata. Pri tem se uporabi postopek iz člena 214(2).

Razen ob razrešitvi po členu 216 ostanejo člani Komisije na svojem položaju do zamenjave.

Člen 216 (prej člen 160)

Če katerikoli član Komisije ne izpolnjuje več pogojev za opravljanje svojih dolžnosti ali če je zagrešil hujšo kršitev, ga lahko Sodišče na predlog Sveta ali Komisije razreši.

Člen 217 (prej člen 161)

Komisija lahko med svojimi člani imenuje enega ali dva podpredsednika.

Člen 218 (prej člen 162)

1. Svet in Komisija se posvetujeta in v medsebojnem soglasju določita načine svojega sodelovanja.

2. Komisija sprejme svoj poslovnik, da bi zagotovila skladnost svojega delovanja in delovanja svojih služb s to pogodbo. Zagotovi objavo tega poslovnika.

Člen 219 (prej člen 163)

Komisija deluje pod političnim vodstvom svojega predsednika.

Komisija odloča z večino števila članov iz člena 213.

Komisija lahko veljavno zaseda le, če je na zasedanju navzoče s poslovníkom določeno število članov.

ODDELEK 4

Sodišče

Člen 220 (prej člen 164)

Sodišče zagotavlja spoštovanje prava pri razlagi in uporabi te pogodbe.

Člen 221 (prej člen 165)

Sodišče ima petnajst sodnikov.

Sodišče zaseda na plenarnih sejah. Lahko pa oblikuje senate, ki jih sestavljajo trije ali pet ali sedem sodnikov, bodisi za izvajanje nekaterih pripravljalnih poizvedb ali za razsojanje v določenih vrstah zadev v skladu s pravili, sprejetimi za te namene.

Sodišče zaseda na plenarni seji, kadar to zahteva država članica ali institucija Skupnosti kot stranka v postopku.

Na zahtevo Sodišča lahko Svet soglasno poveča število sodnikov ter ustrezno prilagodi drugi in tretji odstavek tega člena in drugi odstavek člena 223.

Člen 222 (prej člen 166)

Sodišču pomaga osem generalnih pravobranilcev. Deveti generalni pravobranilec pa je imenovan od 1. januarja 1995 do 6. oktobra 2000.

Dolžnost generalnega pravobranilca je, da popolnoma nepristransko in neodvisno javno predstavi obrazložene sklepne predloge o zadevah, predloženih Sodišču, zato da bi slednjemu pomagal pri opravljanju naloge, ki mu je dodeljena v skladu s členom 220.

Na zahtevo Sodišča lahko Svet soglasno poveča število generalnih pravobranilcev in ustrezno prilagodi tretji odstavek člena 223.

Člen 223 (prej člen 167)

Sodniki in generalni pravobranilci so izbrani med osebami, katerih neodvisnost je nedvomna in ki so ustrezno usposobljene za imenovanje na najvišje sodniške položaje v svojih državah ali so priznani pravniki; vlade držav članic jih v medsebojnem soglasju imenujejo za mandat šestih let.

Vsaka tri leta se izvede delna zamenjava sodnikov. Izmenično se zamenja osem in sedem sodnikov.

Vsaka tri leta se izvede delna zamenjava generalnih pravobranilcev. Vsakokrat se zamenjajo štirje generalni pravobranilci.

Sodniki in generalni pravobranilci, ki se jim izteče mandat, so lahko ponovno imenovani.

Sodniki izvolijo predsednika Sodišča med svojimi člani za dobo treh let. Lahko je ponovno izvoljen.

Člen 224 (prej člen 168)

Sodišče imenuje svojega sodnega tajnika in določi pravila, ki urejajo njegov položaj.

Člen 225 (prej člen 168a)

1. Sodišču se doda Sodišče prve stopnje s pristojnostjo obravnavanja in odločanja na prvi stopnji o nekaterih vrstah tožb ali postopkov, opredeljenih skladno s pogoji iz odstavka 2, pri čemer je pritožba na Sodišče dovoljena zgolj glede pravnih vprašanj in v skladu s pogoji, določenimi v statutu. Sodišče prve stopnje ni pristojno za obravnavanje in odločanje o vprašanjih, predloženih v predhodno odločanje v skladu s členom 234.

2. Svet na zahtevo Sodišča ter po posvetovanju z Evropskim parlamentom in Komisijo soglasno določi vrste tožb ali postopkov iz odstavka 1 in sestavo Sodišča prve stopnje ter sprejme potrebne prilagoditve in dodatne določbe k statutu Sodišča. Če Svet ne odloči drugače, se uporabljajo za Sodišče prve stopnje določbe te pogodbe, ki se nanašajo na Sodišče, zlasti določbe Protokola o Statutu Sodišča.

3. Člani Sodišča prve stopnje so izbrani med osebami, katerih neodvisnost je nedvomna in ki izpolnjujejo pogoje za imenovanje na sodniški položaj; vlade držav članic jih v medsebojnem soglasju imenujejo za mandat šestih let. Članstvo se delno obnavlja vsaka tri leta. Člani, ki jim mandat poteče, so lahko ponovno imenovani.

4. Sodišče prve stopnje sprejme svoj poslovnik v soglasju s Sodiščem. Ta poslovnik mora soglasno odobriti Svet.

Člen 226 (prej člen 169)

Če Komisija meni, da katera od držav članic ni izpolnila neke obveznosti iz te pogodbe, poda o zadevi obrazloženo mnenje, potem ko je tej državi omogočila, da predloži svoje pripombe.

Če zadevna država ne ravna v skladu z mnenjem v roku, ki ga določi Komisija, lahko slednja zadevo predloži Sodišču.

Člen 227 (prej člen 170)

Država članica, ki meni, da druga država članica ni izpolnila neke obveznosti iz te pogodbe, lahko zadevo predloži Sodišču.

Preden država članica vloži tožbo proti drugi državi članici zaradi domnevne kršitve obveznosti iz te pogodbe, mora zadevo predložiti Komisiji.

Komisija poda obrazloženo mnenje, potem ko je bila obema državam dana možnost, da se v kontradiktornem postopku ustno in pisno izrečeta.

Če Komisija v treh mesecih po datumu vložitve zadeve ne da svojega mnenja, to ni ovira, da zadeva ne bi bila predložena Sodišču.

Člen 228 (prej člen 171)

1. Če Sodišče ugotovi, da katera od držav članic ni izpolnila neke obveznosti iz te pogodbe, mora ta država sprejeti ukrepe, potrebne za izvršitev sodbe Sodišča.

2. Če Komisija meni, da zadevna država članica takšnih ukrepov ni sprejela, poda svoje obrazloženo mnenje, potem ko je tej državi dala možnost za predložitev pripomb, in v njem podrobno navede, v katerih točkah država članica ni izvršila sodbe Sodišča.

Če zadevna država članica ne sprejme potrebnih ukrepov za izvršitev sodbe Sodišča v roku, ki ga je določila Komisija, lahko slednja predloži primer Sodišču. Pri tem določi višino povprečnine ali denarne kazni, ki jo mora plačati zadevna država članica in ki je po njenem mnenju primerna glede na okoliščine.

Če Sodišče ugotovi, da zadevna država članica ni izvršila njegove sodbe, ji lahko naloži plačilo povprečnine ali denarne kazni.

Ta postopek ne posega v člen 227.

Člen 229 (prej člen 172)

Z uredbami, ki jih v skladu z določbami te pogodbe sprejemata Evropski parlament in Svet skupaj in ki jih sprejema Svet sam, se lahko Sodišču dodeli neomejena pristojnost glede kazni, predvidenih v teh uredbah.

Člen 230 (prej člen 173)

Sodišče nadzira zakonitost aktov, ki jih skupaj sprejemata Evropski parlament in Svet, ter aktov Sveta, Komisije in ECB razen priporočil in mnenj, pa tudi zakonitost aktov Evropskega parlamenta s pravnim učinkom do tretjih oseb.

V ta namen je Sodišče pristojno za odločanje o tožbah, ki jih vloži država članica, Svet ali Komisija zaradi nepristojnosti, bistvene kršitve postopka, kršitve te pogodbe ali katerega koli pravnega pravila, ki se nanaša na njeno uporabo, ali zaradi zlorabe pooblastil.

Sodišče je pod enakimi pogoji pristojno za tožbe, ki jih zaradi varovanja svojih prerogativ vložijo Evropski parlament, Računsko sodišče in ECB.

Fizične ali pravne osebe lahko pod enakimi pogoji sprožijo postopke zoper nanje naslovljene odločbe ali zoper odločbe, ki jih neposredno in posamično zadevajo, čeprav so v obliki uredbe ali odločbe naslovljene na drugo osebo.

Postopki iz tega člena se glede na posamezni primer sprožijo v dveh mesecih od objave akta ali njegovega uradnega obvestila tožniku, če tega ni bilo, pa od dneva, ko je zanj izvedel.

Člen 231 (prej člen 174)

Če je tožba utemeljena, Sodišče razglasi zadevni akt za ničnega.

Če Sodišče razglasi uredbo za nično, določi, kadar meni, da je to potrebno, tiste njene učinke, ki jih je treba šteti za dokončne.

Člen 232 (prej člen 175)

Če Evropski parlament, Svet ali Komisija z opustitvijo ukrepanja krši to pogodbo, lahko države članice in druge institucije Skupnosti vložijo pri Sodišču tožbo za ugotovitev kršitve.

Tožba je dopustna le, če je bila zadevna institucija predhodno pozvana k ukrepanju. Če v dveh mesecih po tem pozivu zadevna institucija ne oblikuje svojega stališča, se lahko tožba vloži v nadaljnjih dveh mesecih.

Fizične ali pravne osebe se lahko pod pogoji, določenimi v prejšnjih odstavkih, pritožijo pri Sodišču glede tega, da neka institucija Skupnosti nanje ni nasloвила nobenega drugega akta razen priporočila ali mnenja.

Sodišče je pod enakimi pogoji pristojno za tožbe ali postopke, ki jih sproži ECB na področjih iz njene pristojnosti, in za tožbe ali postopke, ki so bili sproženi proti ECB.

Člen 233 (prej člen 176)

Institucija ali institucije, katerih akt je bil razglašen za ničnega ali ki so z opustitvijo ukrepanja kršile to pogodbo, morajo sprejeti ukrepe, potrebne za izvršitev sodbe Sodišča.

Ta obveznost ne vpliva na obveznosti, ki lahko izhajajo iz uporabe drugega odstavka člena 288.

Ta člen se uporablja tudi za ECB.

Člen 234 (prej člen 177)

Sodišče je pristojno za predhodno odločanje o vprašanjih glede:

- a) razlage te pogodbe;
- b) veljavnosti in razlage aktov institucij Skupnosti in ECB;
- c) razlage statotov organov, ustanovljenih z aktom Sveta, kolikor je v teh statutih to predvideno.

Kadar se takšno vprašanje postavi kateremu koli sodišču države članice in če to sodišče meni, da je treba glede vprašanja sprejeti odločitev, ki mu bo omogočila izreči sodbo, lahko to vprašanje predloži v odločanje Sodišču.

Kadar je takšno vprašanje postavljeno v postopku, ki teče pred sodiščem države članice, zoper odločitev katerega po nacionalnem pravu ni pravnega sredstva, je to sodišče dolžno predložiti zadevo Sodišču.

Člen 235 (prej člen 178)

Sodišče je pristojno v sporih glede nadomestila škode, ki ga predvideva drugi odstavek člena 288.

Člen 236 (prej člen 179)

Sodišče je v mejah in pod pogoji, ki so določeni v kadrovskih predpisih ali v pogojih za zaposlitev, pristojno za vse spore med Skupnostjo in njenimi uslužbenci.

Člen 237 (prej člen 180)

Sodišče je v mejah, določenih v nadaljevanju te pogodbe, pristojno v sporih glede:

- a) izpolnjevanja obveznosti držav članic v skladu s statutom Evropske investicijske banke. V tej zvezi ima svet direktorjev banke pooblastila, dodeljena Komisiji v skladu s členom 226;
- b) ukrepov, ki jih je sprejel svet guvernerjev Evropske investicijske banke. V tej zvezi lahko vsaka država članica, Komisija ali svet direktorjev banke sproži postopek v skladu s pogoji iz člena 230;

- c) ukrepov, ki jih je sprejel svet direktorjev Evropske investicijske banke. Postopke zoper takšne ukrepe lahko sprožijo samo države članice ali Komisija pod pogoji iz člena 230 in le zaradi neupoštevanja postopka, predvidenega v členu 21(2), (5), (6) in (7) statuta banke;
- d) izpolnjevanja obveznosti nacionalnih centralnih bank v skladu s to pogodbo in statutom ESCB. V tej zvezi so pooblastila Sveta ECB nasproti nacionalnim centralnim bankam enaka pooblastilom, ki so bila dodeljena Komisiji nasproti državam članicam v skladu s členom 226. Če Sodišče ugotovi, da neka nacionalna centralna banka ni izpolnila ene od obveznosti iz te pogodbe, mora ta banka sprejeti potrebne ukrepe za izvršitev sodbe Sodišča.

Člen 238 (prej člen 181)

Sodišče je pristojno za izrekanje sodb na podlagi arbitražne klavzule v pogodbah, ki jih sklene Skupnost ali ki so sklenjene v njenem imenu, ne glede na to, ali jih ureja javno ali zasebno pravo.

Člen 239 (prej člen 182)

Sodišče je pristojno v vseh sporih med državami članicami, ki se nanašajo na predmet te pogodbe, če je bil spor predložen Sodišču v skladu s posebnim sporazumom med strankami.

Člen 240 (prej člen 183)

Spori, v katerih je ena od strank Skupnost, niso izvzeti iz pristojnosti sodišč držav članic, razen kjer je bila pristojnost s to pogodbo dodeljena Sodišču.

Člen 241 (prej člen 184)

Ne glede na iztek roka iz petega odstavka člena 230 lahko vsaka stranka v sporu, v katerem gre za uredbo, ki sta jo skupaj sprejela Evropski parlament in Svet, ali za uredbo Sveta, Komisije ali ECB, pred Sodiščem uveljavlja, da se ta uredba iz razlogov, navedenih v drugem odstavku člena 230, ne uporablja.

Člen 242 (prej člen 185)

Tožbe, vložene pri Sodišču, nimajo odločilnega učinka. Vendar pa lahko Sodišče, če meni, da okoliščine to zahtevajo, odloži izvršitev izpodbijanega akta.

Člen 243 (prej člen 186)

Sodišče lahko v vseh pri njem vloženih zadevah sprejme potrebnečasne odredbe.

Člen 244 (prej člen 187)

Sodbe Sodišča so izvršljive v skladu s pogoji iz člena 256.

Člen 245 (prej člen 188)

Statut Sodišča je določen v posebnem protokolu.

Svet lahko na zahtevo Sodišča ter po posvetovanju s Komisijo in Evropskim parlamentom soglasno spremeni določbe naslova III Statuta.

Sodišče sprejme svoj poslovnik. Tega mora soglasno odobriti Svet.

ODDELEK 5

Računsko sodišče

Člen 246 (prej člen 188a)

Računsko sodišče opravlja revizije.

Člen 247 (prej člen 188b)

1. Računsko sodišče ima petnajst članov.
2. Člani Računskega sodišča so izbrani med osebami, ki v svojih državah pripadajo ali so pripadale zunanjim revizijskim organom ali ki so posebej usposobljene za to službo. Njihova neodvisnost mora biti nedvomna.
3. Svet po posvetovanju z Evropskim parlamentom soglasno imenuje člane Računskega sodišča za mandat šestih let.

Člani Računskega sodišča so lahko ponovno imenovani.

Predsednika Računskega sodišča izvolijo med svojimi člani za mandat treh let. Predsednik je lahko ponovno izvoljen.

4. Člani Računskega sodišča so pri opravljanju svojih nalog v splošnem interesu Skupnosti popolnoma neodvisni.

Pri opravljanju teh nalog ne smejo zahtevati ali sprejemati nikakršnih navodil od posameznih vlad ali drugih organov. Vzdržijo se vsakršnega ravnanja, ki je nezdržljivo z njihovimi nalogami.

5. Člani Računskega sodišča med svojim mandatom ne smejo opravljati nobene druge poklicne dejavnosti, bodisi pridobitne ali nepridobitne. Pri prevzemu svojih nalog se slovesno obvežejo, da bodo med svojim mandatom in po njegovem izteku spoštovali iz mandata izhajajoče obveznosti, zlasti dolžnost, da bodo po izteku mandata pri sprejemanju določenih imenovanj ali ugodnosti ravnali pošteno in diskretno.

6. Razen ob redni zamenjavi ali smrti dolžnosti člana Računskega sodišča prenehajo z njegovim odstopom ali če ga razreši Sodišče v skladu z odstavkom 7.

Tako izpraznjeno mesto se za preostanek njegovega mandata zapolni z novim članom.

Razen ob razrešitvi ostanejo člani Računskega sodišča na svojem položaju do zamenjave.

7. Član Računskega sodišča je lahko razrešen ali se mu lahko odvzame pravica do pokojnine ali namesto nje odobrenih ugodnosti le, kadar Sodišče na predlog Računskega sodišča ugotovi, da član ne izpolnjuje več zahtevanih pogojev ali obveznosti, ki izhajajo iz njegovega položaja.

8. Svet s kvalificirano večino določi pogoje za zaposlitev predsednika in članov Računskega sodišča, zlasti njihove plače, nadomestila in pokojnine. Prav tako z enako večino določi druga izplačila, ki se nakazujejo kot osebni prejemki.

9. Določbe Protokola o privilegijih in imunitetah Evropskih skupnosti, ki se uporabljajo za sodnike Sodišča, veljajo tudi za člane Računskega sodišča.

Člen 248 (prej člen 188c)

1. Računsko sodišče izvaja revizije vseh prihodkov in odhodkov Skupnosti. Prav tako izvaja revizije prihodkov in odhodkov vseh organov, ki jih je ustanovila Skupnost, če ustrezni ustanovni akt takšne revizije ne izključuje.

Računsko sodišče predloži Evropskemu parlamentu in Svetu izjavo o zanesljivosti poslovnih knjig ter zakonitosti in pravilnosti poslovnih dogodkov, ki se objavi v Uradnem listu Evropskih skupnosti.

2. Računsko sodišče preveri zakonitost in pravilnost vseh prihodkov in odhodkov ter, ali je bilo finančno poslovanje dobro. Pri tem poroča zlasti o vseh primerih nepravilnosti.

Revizija prihodkov se opravi na podlagi zapadlih zneskov in zneskov, ki so bili Skupnosti dejansko plačani.

Revizija odhodkov se opravi na podlagi prevzetih obveznosti in izvršenih izplačil.

Navedeni reviziji se lahko opravita pred zaključkom poslovnih knjig za ustrezno proračunsko leto.

3. Revizija se opravi na podlagi računovodske dokumentacije in, če je to potrebno, na kraju samem v drugih institucijah Skupnosti, v prostorih katerega koli organa, ki vodi računovodske evidence prihodkov ali odhodkov v imenu Skupnosti, ter v državah članicah, tudi v prostorih katere koli fizične ali pravne osebe, ki prejema plačila iz proračuna. V državah članicah se revizija opravi v povezavi z nacionalnimi revizijskimi organi ali – če ti nimajo potrebne pristojnosti – s pristojnimi nacionalnimi službami. Računsko sodišče in revizijski organi držav članic sodelujejo v duhu zaupanja, pri čemer ohranjajo svojo neodvisnost. Ti organi ali službe obvestijo Računsko sodišče, ali nameravajo sodelovati pri reviziji.

Druge institucije Skupnosti, vsi organi, ki vodijo računovodske evidence prihodkov ali odhodkov v imenu Skupnosti, vse fizične ali pravne osebe, ki prejemajo plačila iz proračuna, ter nacionalni revizijski organi ali – če ti nimajo potrebne pristojnosti – pristojne nacionalne službe pošljejo Računskemu sodišču na njegovo zahtevo vso dokumentacijo ali vse podatke, ki so potrebni za izvršitev njegove naloge.

Glede dejavnosti Evropske investicijske banke pri vodenju računovodskih evidenc odhodkov in prihodkov Skupnosti ureja pravice sodišča do dostopa do podatkov te banke sporazum med sodiščem, banko in Komisijo. Če sporazum ni bil sklenjen, ima sodišče navzlic temu dostop do podatkov, potrebnih za revizijo odhodkov in prihodkov Skupnosti, ki jih vodi banka.

4. Računsko sodišče pripravi letno poročilo po koncu vsakega proračunskega leta. To poročilo se predloži drugim institucijam Skupnosti in se skupaj z odgovori teh institucij na ugotovitve Računskega sodišča objavi v Uradnem listu Evropskih skupnosti.

Prav tako lahko Računsko sodišče kadar koli predloži svoje ugotovitve glede specifičnih vprašanj, zlasti v obliki posebnih poročil, in da mnenje na predlog ene od drugih institucij Skupnosti.

Letna poročila, posebna poročila ali mnenja sprejme z večino svojih članov.

Evropskemu parlamentu in Svetu pomaga pri nadzoru nad izvrševanjem proračuna.

POGLAVJE 2

Skupne določbe za več institucij

Člen 249 (prej člen 189)

Za izpolnjevanje svojih nalog v skladu z določbami te pogodbe Evropski parlament skupaj s Svetom ter Svet in Komisija sprejemajo uredbe in direktive, sprejemajo odločbe, pripravljajo priporočila ali dajejo mnenja.

Uredba se splošno uporablja. Zavezujoča je v celoti in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

Direktiva je za vsako državo članico, na katero je naslovljena, zavezujoča glede cilja, ki ga je treba doseči, vendar prepušča nacionalnim organom izbiro oblike in metod.

Odločba je v celoti zavezujoča za vse, na katere je naslovljena.

Priporočila in mnenja niso zavezujoča.

Člen 250 (prej člen 189a)

1. Kadar Svet v skladu s to pogodbo odloča na predlog Komisije, je ob upoštevanju člena 251(4) in (5) za sprejetje akta, ki spreminja ta predlog, potrebna soglasna odločitev Sveta.

2. Dokler Svet ne ukrepa, lahko Komisija svoj predlog spremeni kadar koli med postopkom za sprejetje akta Skupnosti.

Člen 251 (prej člen 189b)

1. Kadar se ta pogodba glede sprejetja akta sklicuje na ta člen, se uporablja v nadaljevanju navedeni postopek.

2. Komisija poda predlog Evropskemu parlamentu in Svetu.

Svet, ki odloča s kvalificirano večino, po pridobitvi mnenja Evropskega parlamenta:

- če odobri vse spremembe, ki jih vsebuje mnenje Evropskega parlamenta, lahko sprejme predlagani akt s temi spremembami;
- če Evropski parlament ne predlaga sprememb, lahko sprejme predlagani akt;
- v drugih primerih sprejme skupno stališče in ga pošlje Evropskemu parlamentu. Svet izčrpno obvesti Evropski parlament o razlogih za sprejetje tega skupnega stališča. Komisija izčrpno obvesti Evropski parlament o svojem stališču.

Če Evropski parlament v treh mesecih po takem obvestilu:

- a) potrdi skupno stališče ali ne sprejme nikakršne odločitve, se šteje, da je bil zadevni akt sprejet v skladu s tem skupnim stališčem;
- b) zavrne z absolutno večino svojih članov skupno stališče, se šteje, da predlagani akt ni bil sprejet;
- c) z absolutno večino svojih članov predlaga spremembe skupnega stališča, se spremenjeno besedilo pošlje Svetu in Komisiji, ki o teh spremembah podata svoje mnenje.

3. Če Svet v treh mesecih po prejemu sprememb Evropskega parlamenta s kvalificirano večino odobri vse spremembe, se šteje, da je bil zadevni akt sprejet v obliki tako spremenjenega skupnega stališča; o spremembah, glede katerih je Komisija izrazila odklonilno mnenje, pa Svet odloča soglasno. Če Svet ne odobri vseh sprememb, predsednik Sveta v dogovoru s predsednikom Evropskega parlamenta v šestih tednih skliče sestanek Spravnega odbora.

4. Spravni odbor, ki ga sestavljajo člani Sveta ali njihovi predstavniki in enako število predstavnikov Evropskega parlamenta, ima nalogo, da s kvalificirano večino članov Sveta ali njihovih predstavnikov in z večino predstavnikov Evropskega parlamenta doseže soglasje o skupnem besedilu. Komisija sodeluje pri postopkih Spravnega odbora ter daje vse potrebne pobude za uskladitev stališč Evropskega parlamenta in Sveta. Pri izpolnjevanju te naloge Spravni odbor obravnava skupno stališče na podlagi sprememb, ki jih je predlagal Evropski parlament.

5. Če Spravni odbor v šestih tednih po svojem sklicu odobri skupno besedilo, imata Evropski parlament, ki odloča z absolutno večino oddanih glasov, in Svet, ki odloča s kvalificirano večino, na voljo šest tednov od datuma omenjene odobritve, da sprejmeta zadevni akt v skladu s skupnim besedilom. Če ena od obeh institucij ne odobri predlaganega akta v tem roku, se šteje, da ni bil sprejet.

6. Če Spravni odbor ne odobri skupnega besedila, se šteje, da predlagani akt ni bil sprejet.

7. Trimesečni in šesttedenski rok iz tega člena se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljšata za največ en mesec oziroma dva tedna.

Člen 252 (prej člen 189c)

Kadar se ta pogodba glede sprejetja akta sklicuje na ta člen, se uporablja naslednji postopek:

- a) Svet na predlog Komisije in po pridobitvi mnenja Evropskega parlamenta s kvalificirano večino sprejme skupno stališče.
- b) Skupno stališče Sveta se predloži Evropskemu parlamentu. Svet in Komisija izčrpno obvestita Evropski parlament o vseh razlogih Sveta za sprejetje tega skupnega stališča in tudi o stališču Komisije.

Če Evropski parlament v treh mesecih po takem obvestilu skupno stališče odobri ali v tem roku ne sprejme nikakršne odločitve, Svet dokončno sprejme akt v skladu s skupnim stališčem.

- c) Evropski parlament lahko v roku treh mesecev, navedenem v točki (b), z absolutno večino svojih članov predlaga spremembo skupnega stališča Sveta. Z enako večino lahko skupno stališče Sveta tudi zavrne. Izid postopka se sporoči Svetu in Komisiji.

Če Evropski parlament zavrne skupno stališče Sveta, je v drugi obravnavi potrebna soglasna odločitev Sveta.

- d) Komisija v roku enega meseca znova preuči predlog, na podlagi katerega je Svet sprejel svoje skupno stališče, in pri tem upošteva spremembe, ki jih je predlagal Evropski parlament.

Komisija hkrati s svojim ponovno preučenim predlogom pošlje Svetu spremembe, ki jih je predlagal Evropski parlament, a jih ni sprejela, in o njih izrazi svoje mnenje. Svet lahko te spremembe sprejme soglasno.

- e) Svet s kvalificirano večino sprejme predlog, ki ga je Komisija ponovno preučila.

Svet lahko spremeni predlog, ki ga je Komisija ponovno preučila, samo soglasno.

- f) V primerih iz točk (c), (d) in (e) mora Svet odločiti v roku treh mesecev. Če Svet v tem roku ne sprejme nobene odločitve, se šteje, da predlog Komisije ni bil sprejet.

- g) Roke iz točk (b) in (f) lahko Svet in Evropski parlament v medsebojnem soglasju podaljšata za največ en mesec.

Člen 253 (prej člen 190)

V uredbah, direktivah in odločbah, ki jih skupno sprejmeta Evropski parlament in Svet, ter v aktih, ki jih sprejme bodisi Svet ali Komisija, se navedejo razlogi za njihovo sprejetje, pa tudi vsi predlogi ali mnenja, ki jih je bilo treba pridobiti po tej pogodbi.

Člen 254 (prej člen 191)

1. Uredbe, direktive in odločbe, sprejete v skladu s postopkom iz člena 251, podpišeta predsednik Evropskega parlamenta in predsednik Sveta, nato pa se objavijo v Uradnem listu Evropskih skupnosti. Veljati začnejo z datumom, ki je v njih naveden, sicer pa dvajseti dan po njihovi objavi.

2. Uredbe Sveta in Komisije, pa tudi direktive teh dveh institucij, ki so naslovljene na vse države članice, se objavijo v Uradnem listu Evropskih skupnosti. Veljati začnejo z datumom, ki je v njih naveden, sicer pa dvajseti dan po njihovi objavi.

3. O drugih direktivah in odločbah se uradno obvesti tiste, na katere so naslovljene, učinkovati pa začnejo s takšnim obvestilom.

Člen 255 (prej člen 191a)

1. Vsi državljani Unije in vse fizične ali pravne osebe s prebivališčem ali statutarnim sedežem v eni od držav članic imajo pravico dostopa do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije ob upoštevanju načel in pogojev, ki naj se določijo v skladu z odstavkoma 2 in 3.

2. Splošna načela in omejitve iz razlogov javnega ali zasebnega interesa, ki veljajo za to pravico dostopa do dokumentov, določi Svet v skladu s postopkom iz člena 251 v dveh letih po začetku veljavnosti Amsterdamske pogodbe.

3. Vsaka od zgoraj navedenih institucij v svojem poslovniku predpiše posebne določbe glede dostopa do njenih dokumentov.

Člen 256 (prej člen 192)

Odločbe Sveta ali Komisije, ki nalagajo denarno obveznost osebam, so izvršilni naslov; to ne velja za države.

Izvršbo urejajo pravila civilnega postopka, ki veljajo v državi, na ozemlju katere se opravi izvršba. Nacionalni organ, ki ga v ta namen določi vlada vsake od držav članic ter o tem obvesti Komisijo in Sodišče, priloži odločbi potrdilo o njeni izvršljivosti, pri čemer ni potrebna nobena druga formalnost razen overovitve verodostojnosti odločbe.

Ko so te formalnosti na zahtevo zadevne stranke izpolnjene, lahko ta preide na izvršbo v skladu z nacionalnim pravom tako, da zadevo predloži neposredno pristojnim organom.

Izvršba se lahko odloži le z odločbo Sodišča. Vendar so za nadzor nad pravilnostjo izvršilnih dejanj pristojna sodišča zadevne države.

POGLAVJE 3

Ekonomsko-socialni odbor

Člen 257 (prej člen 193)

Ustanovi se Ekonomsko-socialni odbor. Ima svetovalni status.

Odbor sestavljajo predstavniki različnih vrst ekonomskih in socialnih dejavnosti, zlasti predstavniki proizvajalcev, kmetov, prevoznikov, delavcev, trgovcev, obrtnikov, samostojnih poklicev in predstavniki javnosti.

Člen 258 (prej člen 194)

Število članov Ekonomsko-socialnega odbora je naslednje:

Belgija	12
Danska	9
Nemčija	24
Grčija	12
Španija	21
Francija	24
Irska	9
Italija	24
Luksemburg	6

Nizozemska	12
Avstrija	12
Portugalska	12
Finska	9
Švedska.....	12
Združeno kraljestvo ...	24.

Člane Odbora imenuje Svet soglasno za dobo štirih let. Lahko so ponovno imenovani.

Člani odbora niso vezani na nikakršna obvezna navodila. Pri opravljanju svojih nalog so v splošnem interesu Skupnosti popolnoma neodvisni.

Svet s kvalificirano večino določi nadomestila za člane odbora.

Člen 259 (prej člen 195)

1. Za imenovanje članov odbora predloži vsaka država članica Svetu seznam, na katerem je dvakrat toliko kandidatov, kolikor je dodeljenih sedežev za njene državljane.

Pri sestavi odbora se upošteva potreba po zagotavljanju ustrezne zastopanosti različnih vrst ekonomskih in socialnih dejavnosti.

2. Svet se posvetuje s Komisijo. Pridobi lahko mnenje reprezentativnih evropskih organizacij iz različnih gospodarskih in socialnih sektorjev, ki jih zadevajo dejavnosti Skupnosti.

Člen 260 (prej člen 196)

Odbor izvoli svojega predsednika in predsedstvo med svojimi člani za dobo dveh let.

Odbor sprejme svoj poslovnik.

Skliče ga njegov predsednik na zahtevo Sveta ali Komisije. Sestane se lahko tudi na lastno pobudo.

Člen 261 (prej člen 197)

Odbor vključuje strokovne skupine za glavna področja, ki jih zajema ta pogodba.

Te strokovne skupine delujejo v okviru splošnih pristojnosti odbora. Z njimi se ne sme posvetovati neodvisno od odbora.

V okviru odbora se lahko ustanovijo tudi pododbori, ki pripravljajo osnutke mnenj o specifičnih vprašanjih ali na specifičnih področjih, ki se predložijo odboru v presojo.

Poslovnik določa način sestave ter ureja pristojnosti strokovnih skupin in pododborov.

Člen 262 (prej člen 198)

Svet ali Komisija se morata posvetovati z odborom v primerih, predvidenih s to pogodbo. Obe instituciji pa se lahko posvetujeta z odborom v vseh primerih, za katere menita, da je to primerno. Odbor lahko da mnenje na lastno pobudo v tistih primerih, za katere meni, da je to primerno.

Kadar Svet ali Komisija meni, da je to potrebno, postavi odboru rok za predložitev mnenja, ki ne sme biti krajši od enega meseca od datuma, ko predsednik odbora prejme ustrezno uradno obvestilo. Če ob izteku tega roka mnenje ni dano, to ne prepreči nadaljnega ukrepanja.

Mnenje odbora in mnenje strokovne skupine se skupaj s poročilom o posvetovanjih pošljeta Svetu in Komisiji.

Z odborom se lahko posvetuje Evropski parlament.

POGLAVJE 4

Odbor regij

Člen 263 (prej člen 198a)

Ustanovi se odbor, sestavljen iz predstavnikov regionalnih in lokalnih organov, v nadaljnjem besedilu imenovan "Odbor regij", ki ima svetovalni status.

Število članov Odbora regij je naslednje:

Belgija	12
Danska	9
Nemčija	24
Grčija	12
Španija	21
Francija	24
Irska	9
Italija	24
Luksemburg	6
Nizozemska	12
Avstrija	12
Portugalska	12
Finska	9
Švedska	12
Združeno kraljestvo ...	24.

Člane odbora in enako število nadomestnih članov imenuje Svet soglasno na predlog držav članic za dobo štirih let. Lahko so ponovno imenovani. Noben član odbora ne sme biti hkrati tudi član Evropskega parlamenta.

Člani odbora niso vezani na nikakršna obvezna navodila. Pri opravljanju svojih nalog so v splošnem interesu Skupnosti popolnoma neodvisni.

Člen 264 (prej člen 198b)

Odbor regij izvoli svojega predsednika in predsedstvo med svojimi člani za dobo dveh let.

Odbor sprejme svoj poslovnik.

Skliče ga njegov predsednik na zahtevo Sveta ali Komisije. Sestane se lahko tudi na lastno pobudo.

Člen 265 (prej člen 198c)

Svet ali Komisija se posvetuje z Odborom regij v primerih, predvidenih s to pogodbo, in v vseh drugih primerih, za katere ena od teh dveh institucij meni, da je to primerno, zlasti tistih, ki zadevajo čezmejno sodelovanje.

Kadar Svet ali Komisija meni, da je to potrebno, postavi odboru rok za predložitev mnenja, ki ne sme biti krajši od enega meseca od datuma, ko predsednik odbora prejme ustrezno uradno obvestilo. Če ob izteku tega roka mnenje ni dano, to ne prepreči nadaljnjega ukrepanja.

Kadar je Ekonomsko-socialni odbor v skladu s členom 262 zaprosen za mnenje, Svet ali Komisija o tem obvesti Odbor regij. Če ta meni, da gre za specifične regionalne interese, lahko o zadevi poda mnenje.

Z Odborom regij se lahko posvetuje Evropski parlament.

Odbor lahko da mnenje na lastno pobudo v tistih primerih, za katere meni, da je to primerno.

Mnenje odbora se skupaj s poročilom o posvetovanjih pošlje Svetu in Komisiji.

POGLAVJE 5

Evropska investicijska banka

Člen 266 (prej člen 198d)

Evropska investicijska banka je pravna oseba.

Člani Evropske investicijske banke so države članice.

Statut Evropske investicijske banke je določen v protokolu, ki je priloga k tej pogodbi.

Člen 267 (prej člen 198e)

Naloga Evropske investicijske banke je, da v interesu Skupnosti prispeva k uravnoteženemu in nemotenemu razvoju skupnega trga, pri čemer ima dostop do trga kapitala in uporablja lastna sredstva. V ta namen banka, ki posluje na neprofitni podlagi, odobrava posojila in izdaja jamstva, ki v vseh sektorjih gospodarstva olajšujejo financiranje naslednjih projektov:

- a) projektov za razvoj regij z omejenimi možnostmi;

- b) projektov za posodabljanje ali preoblikovanje podjetij ali razvoj novih dejavnosti, potrebnih zaradi postopne vzpostavitve skupnega trga, kadar so ti projekti takšnega obsega ali takšne vrste, da jih ni mogoče v celoti financirati iz sredstev, ki so na voljo v posameznih državah članicah;
- c) projektov skupnega interesa za več držav članic, ki so takšnega obsega ali takšne vrste, da jih ni mogoče v celoti financirati iz sredstev, ki so na voljo v posameznih državah članicah.

Banka pri opravljanju svoje naloge olajšuje financiranje investicijskih programov skupaj s pomočjo iz strukturnih skladov in drugih finančnih instrumentov Skupnosti.

NASLOV II

FINANČNE DOLOČBE

Člen 268 (prej člen 199)

Vse postavke prihodkov in odhodkov Skupnosti, tudi tiste, ki se nanašajo na Evropski socialni sklad, se vključijo v načrte, ki se pripravijo za vsako proračunsko leto, in prikažejo v proračunu.

Odhodki, ki nastanejo za poslovanje institucij na podlagi določb Pogodbe o Evropski uniji in ki se nanašajo na skupno zunanjo in varnostno politiko ter na sodelovanje na področjih pravosodja in notranjih zadev, bremenijo proračun. Odhodki, ki nastanejo pri poslovanju institucij v zvezi z izvajanjem omenjenih določb, lahko pod pogoji, navedenimi v teh določbah, bremenijo proračun.

Prihodki in odhodki, prikazani v proračunu, morajo biti uravnoteženi.

Člen 269 (prej člen 201)

Brez vpliva na druge prihodke se proračun v celoti financira iz lastnih sredstev.

Svet na predlog Komisije in po posvetovanju z Evropskim parlamentom soglasno določi določbe o sistemu virov lastnih sredstev Skupnosti, ki jih priporoči državam članicam v sprejetje skladno z njihovimi ustavnimi pravili.

Člen 270 (prej člen 201a)

Zaradi ohranjanja proračunske discipline Komisija ne pripravlja nikakršnih predlogov za pravne akte Skupnosti niti ne spreminja svojih predlogov ali sprejema izvedbenih ukrepov, ki bi lahko bistveno vplivali na proračun, ne da bi zagotovila, da se lahko zadevni predlog ali ukrep financira v mejah lastnih sredstev Skupnosti po določbah, ki jih Svet sprejme v skladu s členom 269.

Člen 271 (prej člen 202)

V proračunu prikazani odhodki se odobrijo za eno proračunsko leto, razen če uredbe, sprejete v skladu s členom 279, ne določajo drugače.

Pod pogoji, ki se določijo skladno s členom 279, se razen odhodkov za zaposlene lahko vsa odobrena proračunska sredstva, ki niso bila porabljena do konca proračunskega leta, prenesejo samo na naslednje proračunsko leto.

Odobrena proračunska sredstva se razvrstijo po področjih porabe, ki združujejo odhodkovne postavke glede na njihovo vrsto ali namen, kolikor je to potrebno, pa se v skladu z uredbami iz člena 279 dodatno razčlenijo.

Odhodki Evropskega parlamenta, Sveta, Komisije in Sodišča se brez poseganja v posebno ureditev, ki velja za nekatere skupne odhodkovne postavke, prikažejo v ločenih delih proračuna.

Člen 272 (prej člen 203)

1. Proračunsko leto traja od 1. januarja do 31. decembra.

2. Vsaka institucija Skupnosti pred 1. julijem pripravi načrt svojih odhodkov. Komisija združi te načrte v predhodnem predlogu proračuna. Priloži mu mnenje, ki lahko vsebuje drugačne načrte.

Predhodni predlog proračuna vsebuje načrt prihodkov in načrt odhodkov.

3. Komisija predloži Svetu predhodni predlog proračuna najpozneje do 1. septembra v letu, ki je pred letom njegovega izvrševanja.

Svet se posvetuje s Komisijo in, kadar je primerno, tudi z drugimi zadevnimi institucijami, če ima namen odstopati od predhodnega predloga proračuna.

Svet s kvalificirano večino sprejme predlog proračuna in ga predloži Evropskemu parlamentu.

4. Predlog proračuna se Evropskemu parlamentu predloži najpozneje do 5. oktobra v letu, ki je pred letom njegovega izvrševanja.

Evropski parlament ima pravico, da z večino svojih članov dopolni predlog proračuna in da Svetu z absolutno večino oddanih glasov predlaga spremembe predloga proračuna glede odhodkov, ki neizogibno izhajajo iz te pogodbe ali iz aktov, sprejetih v skladu s pogodbo.

Če je Evropski parlament v 45 dneh po prejemu predloga proračuna tega odobril, se šteje, da je proračun dokončno sprejet. Če Evropski parlament v tem roku predloga proračuna ni dopolnil niti zanj ni predlagal sprememb, se šteje, da je proračun dokončno sprejet.

Če je Evropski parlament v tem roku sprejel dopolnitve ali predlagal spremembe, se predlog proračuna, skupaj s dopolnitvami ali predlaganimi spremembami, predloži Svetu.

5. Po razpravi o predlogu proračuna s Komisijo in, kadar je primerno, z drugimi zadevnimi institucijami Svet ravna v skladu z naslednjimi pogoji:

a) Svet lahko s kvalificirano večino spremeni vsako dopolnitev, ki jo je sprejel Evropski parlament;

b) glede predlaganih sprememb:

- če sprememba, ki jo predlaga Evropski parlament, ne povzroči zvišanja skupnega zneska odhodkov neke institucije, zlasti ker bi se morebitno posledično zvišanje odhodkov izrecno kompenziralo z eno ali več predlaganimi spremembami, ki bi odhodke ustrezno znižale, lahko Svet s kvalificirano večino zavrne predlagano spremembo. Če je ne zavrne, se šteje, da je predlagana sprememba odobrena;

- če sprememba, ki jo predlaga Evropski parlament, povzroči zvišanje skupnega zneska odhodkov neke institucije, lahko Svet s kvalificirano večino odobri predlagano spremembo. Če je ne odobri, se šteje, da je predlagana sprememba zavrnjena;
- če je Svet v skladu z enim od prejšnjih dveh pododstavkov zavrnil predlagano spremembo, lahko s kvalificirano večino bodisi ohrani v predlogu proračuna navedeni znesek ali pa določi drug znesek.

Predlog proračuna se spremeni na podlagi predlaganih sprememb, ki jih odobri Svet.

Če Svet v 15 dneh po prejemu predloga proračuna ni spremenil nobene od dopolnitev, ki jih je sprejel Evropski parlament, in če so bile predlagane spremembe Evropskega parlamenta odobrene, se šteje, da je proračun dokončno sprejet. Svet obvesti Evropski parlament, da ni spremenil nobene dopolnitve in da so bile predlagane spremembe odobrene.

Če je Svet v tem roku spremenil eno ali več dopolnitev, ki jih je sprejel Evropski parlament, ali če so bile predlagane spremembe Evropskega parlamenta zavrnjene ali spremenjene, se spremenjeni predlog proračuna ponovno predloži Evropskemu parlamentu. Svet obvesti Evropski parlament o rezultatih svojih posvetovanj.

6. Evropski parlament, ki se ga uradno obvesti o ukrepih, izvedenih na podlagi njegovih predlaganih sprememb, lahko v 15 dneh po prejemu predloga proračuna z večino svojih članov in tremi petinami oddanih glasov dopolni ali zavrne spremembe svojih dopolnitev, ki jih je predlagal Svet, in na ta način sprejme proračun. Če v tem roku Evropski parlament ne ukrepa, se šteje, da je proračun dokončno sprejet.

7. Predsednik Evropskega parlamenta po končanem postopku iz tega člena razglasi, da je proračun dokončno sprejet.

8. Vendar pa lahko Evropski parlament iz tehtnih razlogov z večino svojih članov in dvema tretjinama oddanih glasov zavrne predlog proračuna in zahteva, da se mu predloži nov predlog.

9. Za vse druge odhodke, ki ne izhajajo neizogibno iz te pogodbe ali iz aktov, sprejetih na podlagi te pogodbe, se vsako leto določi najvišja stopnja povišanja za istovrstne odhodke, ki nastanejo med tekočim proračunskim letom.

Komisija po posvetovanju z Odborom za ekonomsko politiko določi to najvišjo stopnjo, ki izhaja iz:

- gibanja obsega bruto nacionalnega proizvoda v Skupnosti,
 - povprečnih sprememb v proračunih držav članic
- in
- gibanja življenjskih stroškov v predhodnem proračunskem letu.

O najvišji stopnji se pred 1. majem obvestijo vse institucije Skupnosti. Te jo morajo skladno z določbami četrtega in petega pododstavka tega odstavka upoštevati v proračunskem postopku.

Če pri odhodkih, ki ne izhajajo neizogibno iz te pogodbe ali iz aktov, sprejetih v skladu s to pogodbo, dejanska stopnja povišanja v predlogu proračuna, ki ga je pripravil Svet, presega polovico najvišje stopnje, lahko Evropski parlament ob uveljavljanju svoje pravice do sprememb dodatno poviša skupni znesek teh odhodkov do meje, ki ne presega polovice najvišje stopnje.

Kadar Evropski parlament, Svet ali Komisija meni, da se mora zaradi dejavnosti Skupnosti stopnja, določena v skladu s postopkom iz tega odstavka, preseči, se lahko s soglasjem Sveta, ki odloča s kvalificirano večino, in Evropskega parlamenta, ki odloča z večino svojih članov in tremi petinami oddanih glasov, določi druga stopnja.

10. Vsaka institucija izvaja pristojnosti po tem členu ob upoštevanju določb te pogodbe in v skladu s to pogodbo sprejetih aktov, zlasti tistih, ki se nanašajo na lastna sredstva Skupnosti ter na ravnotežje med prihodki in odhodki.

Člen 273 (prej člen 204)

Če proračun na začetku proračunskega leta še ni izglasovan, se lahko glede posameznih področij porabe ali njihovih sestavnih delov v skladu z določbami uredb, sprejetih na podlagi člena 279, vsak mesec porabi ena dvanajstina proračunskih sredstev, odobrenih za predhodno proračunsko leto; vendar pa Komisija mesečno ne sme razpolagati s sredstvi, ki presegajo eno dvanajstino njihovega obsega, predvidenega v predlogu proračuna v pripravi.

Svet lahko s kvalificirano večino odobri odhodke, ki so višji od ene dvanajstine, če so upoštevani drugi pogoji iz prvega pododstavka.

Če se sklep nanaša na odhodke, ki ne izhajajo nujno iz te pogodbe ali iz aktov, sprejetih v skladu z njo, ga Svet nemudoma predloži Evropskemu parlamentu; Evropski parlament lahko v 30 dneh z večino svojih članov in tremi petinami oddanih glasov sprejme drugačen sklep o odhodkih, ki presegajo eno dvanajstino iz prvega pododstavka. Ta del sklepa Sveta se odloži, dokler Evropski parlament ne odloči. Če Evropski parlament v omenjenem roku ni odločil drugače kakor Svet, se šteje, da je sklep Sveta dokončno sprejet.

V sklepih iz drugega in tretjega pododstavka se za zagotovitev uporabe tega člena določijo potrebni ukrepi, ki se nanašajo na vire.

Člen 274 (prej člen 205)

Komisija izvršuje proračun v skladu z določbami uredb, sprejetih na podlagi člena 279, na lastno odgovornost in v mejah odobrenih proračunskih sredstev, pri čemer upošteva načela dobrega finančnega poslovanja. Države članice sodelujejo s Komisijo, da bi zagotovile porabo odobrenih proračunskih sredstev v skladu z načeli dobrega finančnega poslovanja.

Uredbe za vsako institucijo določajo podrobna pravila, ki se nanašajo na njen delež odhodkov.

Ob upoštevanju omejitev in pogojev, ki jih določajo uredbe, sprejete v skladu s členom 279, lahko Komisija v okviru proračuna odobrena sredstva prerazporedi med področji porabe ali med njihovimi sestavnimi deli.

Člen 275 (prej člen 205a)

Komisija predloži Svetu in Evropskemu parlamentu vsako leto poročilo za predhodno proračunsko leto, ki se nanaša na izvrševanje proračuna. Komisija jima predloži tudi izkaz stanja sredstev in obveznosti Skupnosti.

Člen 276 (prej člen 206)

1. Na priporočilo Sveta, ki odloča s kvalificirano večino, da Evropski parlament Komisiji razrešnico glede izvrševanja proračuna. V ta namen najprej Svet, nato pa Evropski parlament pregledata poročilo in izkaz stanja iz člena 275, letno poročilo Računskega sodišča, skupaj z odgovori revidiranih institucij na ugotovitve Računskega sodišča, izjavo o zanesljivosti iz drugega pododstavka člena 248(1) in vsa ustrezna posebna poročila Računskega sodišča.

2. Evropski parlament lahko pred razrešnico Komisiji ali za druge namene v zvezi z izvajanjem pooblastil za izvrševanje proračuna od Komisije zahteva podatke o izvrševanju odhodkov ali delovanju finančnih nadzornih sistemov. Komisija Evropskemu parlamentu na njegovo zahtevo predloži vse potrebne informacije.

3. Komisija ukrene vse potrebno glede ugotovitev, izraženih v sklepih o razrešnici, in drugih ugotovitev Evropskega parlamenta o izvrševanju odhodkov, pa tudi glede pojasnil, priloženih priporočilom Sveta, ki se nanašajo na razrešnico.

Komisija na zahtevo Evropskega parlamenta ali Sveta poroča o ukrepih, ki jih je sprejela na podlagi omenjenih ugotovitev in pojasnil, zlasti pa o navodilih, ki jih je dala službam, odgovornim za izvrševanje proračuna. Tudi ta poročila se predložijo Računskemu sodišču.

Člen 277 (prej člen 207)

Proračun se pripravi v obračunski enoti, ki se določi v skladu z določbami uredb, sprejetih na podlagi člena 279.

Člen 278 (prej člen 208)

Komisija lahko pod pogojem, da o tem uradno obvesti pristojne organe zadevnih držav članic, prenese svoje dobroimetje v valuti ene od držav članic v valuto druge države članice, kolikor ji to omogoča uporabo tega dobroimetja v namene, predvidene s to pogodbo. Če Komisija razpolaga z denarnimi ali unovčljivimi sredstvi v valutah, ki jih potrebuje, se takšnim prenosom čim bolj izogiba.

Komisija se z vsako državo članico sporazumeva prek organa, ki ga določi zadevna država. Pri finančnem poslovanju Komisija uporablja storitve emisijske banke zadevne države članice ali katere koli druge finančne institucije, ki jo potrdi ta država.

Člen 279 (prej člen 209)

Svet soglasno na predlog Komisije ter po posvetovanju z Evropskim parlamentom in po pridobitvi mnenja Računskega sodišča:

- a) sprejme finančne uredbe, v katerih se zlasti podrobno določi postopek, ki ga je treba sprejeti za pripravo in izvrševanje proračuna ter za predložitev in revizijo poročil;
- b) določi načine in postopke, s katerimi se proračunski prihodki, predvideni v ureditvi o lastnih sredstvih Skupnosti, dajo na voljo Komisiji, ter določi ukrepe, ki se po potrebi uporabljajo za zagotavljanje denarnih sredstev;
- c) predpiše pravila glede odgovornosti finančnih nadzornikov, odredbodajalcev in računovodij ter glede ustreznih nadzornih ukrepov.

Člen 280 (prej člen 209a)

1. Skupnost in države članice preprečujejo goljufije in vsa druga nezakonita dejanja, ki škodijo finančnim interesom Skupnosti, z ukrepi, sprejetimi v skladu s tem členom, ki delujejo svarilno in so takšni, da v državah članicah omogočajo učinkovito zaščito.
2. Države članice sprejmejo za preprečevanje goljufij, ki škodijo finančnim interesom Skupnosti, enake ukrepe, kakršne sprejmejo za preprečevanje goljufij, ki škodijo njihovim lastnim finančnim interesom.
3. Brez poseganja v druge določbe te pogodbe države članice usklajujejo svoje delovanje, katerega cilj je zaščita finančnih interesov Skupnosti pred goljufijami. V ta namen skupaj s Komisijo organizirajo tesno in redno sodelovanje med pristojnimi organi.
4. Svet sprejme v skladu s postopkom iz člena 251 in po posvetovanju z Računskim sodiščem potrebne ukrepe za preprečevanje in boj proti goljufijam, ki škodijo finančnim interesom Skupnosti, da bi omogočil učinkovito in enakovredno zaščito v državah članicah. Ti ukrepi ne zadevajo uporabe nacionalnega kazenskega prava ali pravosodja v državah članicah.
5. Komisija v sodelovanju z državami članicami vsako leto predloži Evropskemu parlamentu in Svetu poročilo o ukrepih, ki so bili sprejeti zaradi izvajanja tega člena.

ŠESTI DEL

Splošne in končne določbe

Člen 281 (prej člen 210)

Skupnost je pravna oseba.

Člen 282 (prej člen 211)

Skupnost ima v vseh državah članicah kar najširšo pravno in poslovno sposobnost, ki jo pravnim osebam priznava nacionalna zakonodaja; zlasti lahko pridobiva premično in nepremično premoženje in z njim razpolaga ter je lahko stranka v sodnem postopku. V ta namen jo zastopa Komisija.

Člen 283 (prej člen 212)

Svet na predlog Komisije in po posvetovanju z drugimi zadevnimi institucijami s kvalificirano večino določi kadrovske predpise za uradnike Evropskih skupnosti in pogoje za zaposlitev drugih uslužbencev teh skupnosti.

Člen 284 (prej člen 213)

Komisija lahko v mejah in pod pogoji, ki jih Svet določi v skladu z določbami te pogodbe, zbira informacije in izvaja preverjanje, potrebno za opravljanje nalog, ki so ji bile zaupane.

Člen 285 (prej člen 213a)

1. Brez poseganja v člen 5 Protokola o Statutu Evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke sprejme Svet v skladu s postopkom iz člena 251 ukrepe za pripravo statistike, kadar je to potrebno za izvajanje dejavnosti Skupnosti.

2. Priprava statistike Skupnosti mora biti nepristranska, zanesljiva, objektivna, znanstveno neodvisna, stroškovno učinkovita in zagotavljati zaupnost statističnih podatkov; priprava ne sme pretirano obremeniti gospodarskih subjektov.

Člen 286 (prej člen 213b)

1. Od 1. januarja 1999 se za institucije in organe, ustanovljene s to pogodbo ali na njeni podlagi, uporabljajo akti Skupnosti o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in prostem pretoku takšnih podatkov.

2. Pred datumom iz odstavka 1 ustanovi Svet v skladu s postopkom iz člena 251 neodvisen nadzorni organ, odgovoren za nadzor uporabe takšnih aktov Skupnosti za institucije in organe Skupnosti ter po potrebi sprejema druge ustrezne določbe.

Člen 287 (prej člen 214)

Člani institucij Skupnosti, člani odborov ter uradniki in drugi uslužbenci Skupnosti tudi po prenehanju opravljanja svojih dolžnosti ne smejo razkrivati informacij, za katere velja obveznost varovanja poslovne skrivnosti, zlasti informacij o podjetjih, njihovih poslovnih odnosih ali sestavinah stroškov.

Člen 288 (prej člen 215)

Pogodbeno odgovornost Skupnosti določa pravo, ki se uporablja za zadevno pogodbo.

V primeru nepogodbene odgovornosti pa Skupnost v skladu s splošnimi načeli, ki so skupna pravnim ureditvam držav članic, nadomesti kakršno koli škodo, ki so jo povzročile njene institucije ali njeni uslužbenci pri opravljanju svojih dolžnosti.

Prejšnji odstavek se uporablja pod enakimi pogoji za škodo, ki jo povzroči ECB ali njeni uslužbenci pri opravljanju svojih nalog.

Osebno odgovornost uslužbencev do Skupnosti urejajo določbe njihovih kadrovskih predpisov ali zanje veljavnih pogojev za zaposlitev.

Člen 289 (prej člen 216)

Sedež institucij Skupnosti se določi v medsebojnem soglasju vlad držav članic.

Člen 290 (prej člen 217)

Ureditev glede jezikov v institucijah Skupnosti določi Svet soglasno, ne da bi posegal v določbe, ki jih vsebuje poslovnik Sodišča.

Člen 291 (prej člen 218)

Na ozemljih držav članic uživa Skupnost v skladu s pogoji iz Protokola o privilegijih in imunitetah z dne 8. aprila 1965 privilegije in imunitete, ki jih potrebuje za opravljanje svojih nalog. Enako velja za Evropsko centralno banko, Evropski monetarni inštitut in Evropsko investicijsko banko.

Člen 292 (prej člen 219)

Države članice se obvezujejo, da bodo spore glede razlage ali uporabe te pogodbe reševale le na načine, določene v tej pogodbi.

Člen 293 (prej člen 220)

Države članice se, kolikor je potrebno, med seboj pogajajo, zato da bi v korist svojih državljanov zagotovile:

- varstvo oseb ter uresničevanje in varstvo pravic pod enakimi pogoji, kakršne posamezna država članica priznava lastnim državljanom;
- odpravo dvojnega obdavčevanja v Skupnosti;
- vzajemno priznavanje družb ali podjetij v smislu drugega odstavka člena 48, ohranitev pravne osebnosti pri prenosu sedeža iz ene države v drugo in možnost združevanja družb ali podjetij, za katera veljajo zakonodaje različnih držav;
- poenostavitev formalnosti, ki urejajo vzajemno priznavanje in izvrševanje sodb in rzsodb.

Člen 294 (prej člen 221)

Brez poseganja v uporabo drugih določb te pogodbe priznajo države članice državljanom drugih držav članic enako obravnavanje glede udeležbe v kapitalu družb ali podjetij iz člena 48.

Člen 295 (prej člen 222)

Ta pogodba v ničemer ne posega v lastninskopravno ureditev v državah članicah.

Člen 296 (prej člen 223)

1. Določbe te pogodbe ne izključujejo uporabe naslednjih pravil:

- a) nobena država članica ni dolžna dajati informacij, za katere meni, da bi bilo njihovo razkritje v nasprotju z bistvenimi interesi njene varnosti;
- b) vsaka država članica lahko v zvezi s proizvodnjo orožja, streliva in vojaških sredstev ali trgovino z njimi sprejme ukrepe, za katere meni, da so potrebni za zaščito bistvenih interesov njene varnosti; takšni ukrepi ne smejo negativno vplivati na pogoje konkurence na skupnem trgu glede proizvodov, ki niso izrecno predvideni v vojaške namene.

2. Svet lahko na predlog Komisije soglasno spremeni seznam proizvodov, za katere se uporabljajo določbe odstavka 1(b), ki ga je pripravil 15. aprila 1958.

Člen 297 (prej člen 224)

Države članice se med seboj posvetujejo o skupnem ravnanju, zato da na delovanje skupnega trga ne bi vplivali ukrepi, ki bi jih bila prisiljena sprejeti ena od držav članic ob resnih notranjih nemirih z negativnim vplivom na javni red, v primeru vojne, resnih mednarodnih napetosti, ki bi pomenile vojno nevarnost, ali zaradi izpolnjevanja obveznosti, ki jih je prevzela za ohranjanje miru in mednarodne varnosti.

Člen 298 (prej člen 225)

Če bi ukrepi, sprejeti v okoliščinah iz členov 296 in 297, povzročili izkrivljanje pogojev konkurence na skupnem trgu, Komisija skupaj z zadevno državo preuči, kako bi lahko te ukrepe prilagodili pravilom, določenim v tej pogodbi.

Z odstopanjem od postopka, določenega v členih 226 in 227, lahko Komisija ali katera koli država članica predloži zadevo neposredno Sodišču, če meni, da druga država članica zlorablja pooblastila iz členov 296 in 297. Sodišče odloča o zadevi ob izključitvi javnosti.

Člen 299 (prej člen 227)

1. Ta pogodba se uporablja za Kraljevino Belgijo, Kraljevino Dansko, Zvezno republiko Nemčijo, Helensko republiko, Kraljevino Španijo, Francosko republiko, Irsko, Italijansko republiko, Veliko vojvodstvo Luksemburg, Kraljevino Nizozemsko, Republiko Avstrijo, Portugalsko republiko, Republiko Finsko, Kraljevino Švedsko ter za Združeno kraljestvo Velika Britanija in Severna Irsko.

2. Določbe te pogodbe se uporabljajo za francoske čezmorske departmaje, Azore, Madeiro in Kanarske otoke.

Ob upoštevanju strukturno pogojenih socialnih in gospodarskih razmer francoskih čezmorskih departmajev, Azorov, Madeire in Kanarskih otokov, katerih razvoj zaradi svoje stalnosti in součinkovanja močno otežujejo dejavniki, kot so oddaljenost, otoška lega, majhnost, težavna topografija in podnebje ter ekonomska odvisnost od maloštevilnih proizvodov, sprejme Svet s kvalificirano večino na predlog Komisije in po posvetovanju z Evropskim parlamentom posebne ukrepe, ki so zlasti namenjeni opredelitvi pogojev uporabe te pogodbe za te regije, vključno s skupnimi politikami.

Svet pri sprejemanju ustreznih ukrepov iz drugega pododstavka upošteva področja, kot so carinska in trgovinska politika, davčna politika, prostotrgovinske cone, kmetijska in ribiška politika, pogoji za preskrbo s surovinami in bistvenimi izdelki za široko porabo, državne pomoči ter pogoji dostopa do strukturnih skladov in horizontalnih programov Skupnosti.

Svet sprejme ukrepe iz drugega pododstavka ob upoštevanju posebnih značilnosti in omejitev najbolj oddaljenih regij, ne da bi s tem ogrozil celovitost in povezanost pravnega reda Skupnosti, vključno z notranjim trgov in skupnimi politikami.

3. Posebna ureditev glede pridruževanja iz četrtega dela te pogodbe se uporablja za čezmorske države in ozemlja, navedene v Prilogi II k tej pogodbi.

Ta pogodba se ne uporablja za tiste čezmorske države in ozemlja, ki imajo posebne odnose z Združenim kraljestvom Velika Britanija in Severna Irsko in ki niso vključeni v prej omenjeni seznam.

4. Določbe te pogodbe se uporabljajo za evropska ozemlja, za katerih zunanje odnose je odgovorna država članica.

5. Določbe te pogodbe se uporabljajo za Alandske otoke v skladu z določbami iz Protokola št. 2 k Aktu o pogojih pristopa Republike Avstrije, Republike Finske in Kraljevine Švedske.

6. Ne glede na prejšnji odstavek velja naslednje:

- a) Ta pogodba se ne uporablja za Ferske otoke.
- b) Ta pogodba se ne uporablja za suverene cone Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska na Cipru.
- c) Ta pogodba se uporablja za Kanalske otoke in otok Man le, kolikor je to potrebno za izvajanje ureditve, ki je za te otoke predvidena v pogodbi o pristopu novih držav članic k Evropski gospodarski skupnosti in Evropski skupnosti za atomsko energijo, podpisani 22. januarja 1972.

Člen 300 (prej člen 228)

1. Kadar ta pogodba predvideva sklepanje sporazumov med Skupnostjo ter eno ali več državami ali mednarodnimi organizacijami, da Komisija Svetu priporočila, Svet pa Komisijo pooblasti za začetek potrebnih pogajanj. Komisija vodi ta pogajanja ob posvetovanju s posebnimi odbori, ki jih Svet imenuje kot pomoč pri tej nalogi, in v okviru direktiv, ki jih Komisiji lahko da Svet.

Pri izvajanju svojih pristojnosti iz tega odstavka odloča Svet s kvalificirano večino, razen v primerih iz prvega pododstavka odstavka 2, ko odloča soglasno.

2. Ob upoštevanju pristojnosti, ki jih ima na tem področju Komisija, odloča o podpisu, ki ga lahko spremlja sklep o začasni uporabi pred začetkom veljavnosti, in o sklepanju sporazumov Svet s kvalificirano večino na predlog Komisije. Če sporazum zajema področje, pri katerem je za sprejetje notranjih predpisov potrebno soglasje, odloča Svet soglasno, enako pa velja za sporazume iz člena 310.

Z odstopanjem od pravil iz odstavka 3 veljajo ti postopki tudi za sklepe o začasni odložitvi uporabe sporazuma in za določitev stališč, ki jih je treba sprejeti v imenu Skupnosti v organu, ustanovljenem s sporazumom na podlagi člena 310, kadar mora ta organ sprejeti sklepe s pravnim učinkom, z izjemo sklepov o dopolnitvah ali spremembah institucionalnega okvira sporazuma.

Evropski parlament je nemudoma in v celoti obveščen o vseh sklepih iz tega odstavka o začasni uporabi ali odložitvi izvajanja sporazumov ali določitvi stališča Skupnosti v organu, ustanovljenemu s sporazumom na podlagi člena 310.

3. Z izjemo sporazumov iz člena 133(3) sklepa Svet sporazume po posvetovanju z Evropskim parlamentom, tudi kadar sporazum zajema področje, pri katerem je za sprejetje notranjih predpisov potreben postopek iz člena 251 ali 252. Evropski parlament da svoje mnenje v roku, ki ga lahko glede na nujnost zadeve določi Svet. Če ne da mnenja v tem roku, lahko Svet ukrepa.

Z odstopanjem od prejšnjega pododstavka se sporazumi iz člena 310, drugi sporazumi, ki z uvedbo postopkov sodelovanja vzpostavljajo poseben institucionalni okvir, sporazumi, ki imajo znatne proračunske posledice za Skupnost, in sporazumi, katerih posledica je sprememba akta, sprejetega v skladu s postopkom iz člena 251, sklepajo po pridobitvi privolitve Evropskega parlamenta.

V nujnih primerih se lahko Svet in Evropski parlament dogovorita glede roka za privolitve.

4. Pri sklepanju sporazuma lahko Svet z odstopanjem od odstavka 2 pooblasti Komisijo, da v imenu Skupnosti odobri dopolnitve, kadar sporazum predvideva, da se lahko sprejmejo po poenostavljenem postopku ali da jih sprejme organ, ustanovljen v skladu s sporazumom; takšnemu pooblastilu lahko Svet doda posebne pogoje.

5. Če namerava Svet skleniti sporazum, za katerega so potrebne spremembe k tej pogodbi, jih je treba najprej sprejeti v skladu s postopkom iz člena 48 Pogodbe o Evropski uniji.

6. Svet, Komisija ali država članica lahko od Sodišča pridobi mnenje, ali je načrtovani sporazum združljiv z določbami te pogodbe. Kadar je mnenje Sodišča odklonilno, lahko sporazum začne veljati le v skladu s členom 48 Pogodbe o Evropski uniji.

7. Sporazumi, sklenjeni v skladu s pogoji iz tega člena, so za institucije Skupnosti in države članice zavezujoči.

Člen 301 (prej člen 228a)

Kadar skupno stališče ali skupni ukrep, sprejet v skladu z določbami Pogodbe o Evropski uniji glede skupne zunanje in varnostne politike, predvideva, da Skupnost delno ali v celoti prekine ali omeji gospodarske odnose z eno ali več tretjimi državami, sprejme Svet potrebne nujne ukrepe. Svet odloča s kvalificirano večino na predlog Komisije.

Člen 302 (prej člen 229)

Komisija zagotavlja vzdrževanje ustreznih odnosov z organi Združenih narodov in njihovimi specializiranimi agencijami.

Komisija vzdržuje ustrezne odnose tudi z vsemi mednarodnimi organizacijami.

Člen 303 (prej člen 230)

Skupnost vzpostavi ustrezne oblike sodelovanja s Svetom Evrope.

Člen 304 (prej člen 231)

Skupnost vzpostavi tesno sodelovanje z Organizacijo za ekonomsko sodelovanje in razvoj, podrobnosti pa se določijo v medsebojnem soglasju.

Člen 305 (prej člen 232)

1. Določbe te pogodbe ne vplivajo na določbe Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za premog in jeklo, zlasti glede pravic in obveznosti držav članic, pristojnosti institucij te skupnosti in predpisov, ki jih omenjena pogodba določa za delovanje skupnega trga premoga in jekla.

2. Določbe te pogodbe v ničemer ne odstopajo od določb Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo.

Člen 306 (prej člen 233)

Določbe te pogodbe ne izključujejo obstoja ali uresničitve regionalnih povezav med Belgijo in Luksemburgom ali med Belgijo, Luksemburgom in Nizozemsko, kolikor cilji teh regionalnih povezav niso doseženi z uporabo te pogodbe.

Člen 307 (prej člen 234)

Določbe te pogodbe ne vplivajo na pravice in obveznosti, ki izhajajo iz sporazumov med eno ali več državami članicami na eni strani ter eno ali več tretjimi državami na drugi strani, sklenjenih pred 1. januarjem 1958 ali za države, ki pristopajo, pred datumom njihovega pristopa.

Kolikor takšni sporazumi niso združljivi s to pogodbo, država članica ali države članice, ki jih to zadeva, ustrezno ukrepajo, da bi odpravile ugotovljeno nezdržljivost. V ta namen si države članice po potrebi pomagajo, in kadar je primerno, sprejmejo skupno stališče.

Pri uporabi sporazumov iz prvega odstavka države članice upoštevajo, da so prednosti, ki jih vsaka država članica priznava v skladu s to pogodbo, sestavni del ustanovitve Skupnosti in zato neločljivo povezane z oblikovanjem skupnih institucij, z dodelitvijo pristojnosti tem institucijam in s tem, da vse druge države članice priznavajo enake prednosti.

Člen 308 (prej člen 235)

Če bi se med delovanjem skupnega trga izkazalo, da je zaradi doseganja enega od ciljev potrebno ukrepanje Skupnosti, ta pogodba pa ne predvideva potrebnih pooblastil, Svet na predlog Komisije in po posvetovanju z Evropskim parlamentom soglasno sprejme ustrezne ukrepe.

Člen 309 (prej člen 236)

1. Če je bila sprejeta odločitev o mirovanju glasovalnih pravic predstavnika vlade države članice v skladu s členom 7(2) Pogodbe o Evropski uniji, te glasovalne pravice mirujejo tudi v zvezi s to pogodbo.

2. Poleg tega pa lahko Svet, če je bilo skladno s členom 7(1) Pogodbe o Evropski uniji ugotovljeno, da ena od držav članic huje in vztrajno krši načela, navedena v členu 6(1) te pogodbe, s kvalificirano večino sklene, da nekatere pravice, ki izhajajo iz uporabe te pogodbe za zadevno državo članico, mirujejo. Pri tem Svet upošteva morebitne posledice takšnega mirovanja pravic in obveznosti fizičnih in pravnih oseb.

Obveznosti zadevne države članice po tej pogodbi so zanjo v vsakem primeru še naprej zavezujoče.

3. Svet lahko s kvalificirano večino naknadno sklene spremeniti ali preklicati ukrepe, sprejete v skladu z odstavkom 2, kot odgovor na spremembe okoliščin, zaradi katerih so bili uvedeni.

4. Pri sprejemanju odločitev iz odstavkov 2 in 3 Svet ne upošteva glasov predstavnika vlade zadevne države članice. Z odstopanjem od člena 205(2) se kvalificirana večina opredeli kot enak delež ponderiranih glasov zadevnih članov Sveta, kakor ga določa člen 205(2).

Ta odstavek se uporablja tudi v primeru, ko glasovalne pravice mirujejo v skladu z odstavkom 1. V takšnih primerih se odločitev, za katero je potrebno soglasje, sprejme brez glasu predstavnika vlade zadevne države članice.

Člen 310 (prej člen 238)

Skupnost lahko z eno ali več državami ali mednarodnimi organizacijami sklepa sporazume o pridružitvi, ki vključujejo vzajemne pravice in obveznosti ter skupne ukrepe in posebne postopke.

Člen 311 (prej člen 239)

Protokoli, ki se v medsebojnem soglasju držav članic priložijo tej pogodbi, so njen sestavni del.

Člen 312 (prej člen 240)

Ta pogodba je sklenjena za nedoločen čas.

KONČNE DOLOČBE

Člen 313 (prej člen 247)

Visoke pogodbenice ratificirajo to pogodbo v skladu s svojimi ustavnimi pravili. Listine o ratifikaciji se deponirajo pri vladi Italijanske republike.

Ta pogodba začne veljati prvi dan meseca, ki sledi deponiranju zadnje listine o ratifikaciji. Če je tako deponiranje opravljeno manj kakor petnajst dni pred začetkom naslednjega meseca, ta pogodba ne začne veljati pred prvim dnevom drugega meseca po datumu deponiranja.

Člen 314 (prej člen 248)

Ta pogodba, sestavljena v enem izvorniku v francoskem, italijanskem, nemškem in nizozemskem jeziku, pri čemer so vsa štiri besedila enako verodostojna, se deponira v arhivu vlade Italijanske republike, ki pošlje overjeno kopijo vladam drugih držav podpisnic.

V skladu s pristopnimi pogodbami so verodostojne tudi različice te pogodbe v angleškem, danskem, finskem, grškem, irskem, portugalskem, španskem in švedskem jeziku.

V potrditev tega so spodaj podpisani pooblaščenca podpisali to pogodbo.

V Rimu, petindvajsetega marca tisoč devetsto sedeminpetdeset.

P. H. SPAAK

J. Ch. SNOY ET D'OPPUERS

ADENAUER

HALLSTEIN

PINEAU

M. FAURE

Antonio SEGNI

Gaetano MARTINO

BECH

Lambert SCHAUS

J. LUNS

J. LINTHORST HOMAN

PRILOGE

PRILOGA I

SEZNAM iz člena 32 Pogodbe

– 1–	– 2–
Številka Bruseljske nomenklature	Poimenovanje
—	—
POGLAVJE 1	Žive živali
POGLAVJE 2	Meso in užitni klavnični izdelki
POGLAVJE 3	Ribe, raki in mehkužci
POGLAVJE 4	Mleko in mlečni izdelki; ptičja jajca; naravni med
POGLAVJE 5	
05.04	Živalska čreva, mehurji in želodci živali (razen ribjih), celi ali v kosih
05.15	Proizvodi živalskega porekla, ki niso navedeni ne zajeti na drugem mestu; mrtve živali iz 1. ali 3. poglavja, neuporabne za človeško prehrano
POGLAVJE 6	Živo drevje in druge rastline; čebulice, korenine in podobno; rezano cvetje in okrasno listje
POGLAVJE 7	Užitne vrtnine in nekateri koreni in gomolji
POGLAVJE 8	Užitno sadje in oreški; lupine agrumov ali dinj in lubenic
POGLAVJE 9	Kava, čaj in začimbe, razen maté čaja (št. 09.03)
POGLAVJE 10	Žita
POGLAVJE 11	Proizvodi mlinske industrije; slad in škrob; gluten; inulin
POGLAVJE 12	Oljna semena in plodovi; razno zrnje, semena in plodovi; industrijske in zdravilne rastline; slama in krma
POGLAVJE 13	
ex 13.03	Pektin
POGLAVJE 15	
15.01	Masti in druge prašičje maščobe, stiskane ali topljene; perutninske maščobe

Številka Bruseljske nomenklature	Poimenovanje
15.02	Maščobe živali vrste goved, ovac in koz; surove ali topljene (vključno "premier jus")
15.03	Stearin iz užitne prašičje masti, oleostearin, olje iz užitne prašičje masti; olje iz loja in oleo-olje, neemulgirani, nemešani ali kako drugače pripravljene
15.04	Masti in olja rib in morskih sesalcev, prečiščeni ali neprečiščeni
15.07	Nehlapna rastlinska olja, tekoča ali trdna, surova, rafinirana ali prečiščena
15.12	Živalske ali rastlinske masti in olja, hidrogenirani, rafinirani ali nerafinirani, toda nadalje nepredelani
15.13	Margarine, preparati iz masti ali olj živalskega ali rastlinskega izvora
15.17	Ostanki, dobljeni pri predelavi maščob ali voskov živalskega ali rastlinskega izvora
POGLAVJE 16	Izdelki iz mesa, rib, rakov ali mehkužcev
POGLAVJE 17	
17.01	Sladkor iz sladkorne pese in sladkornega trsa, v trdnem stanju
17.02	Drugi sladkorji; sirupi; umetni med in mešanice umetnega in naravnega medu; karamelni sladkor
17.03	Melase, z dodatkom ali brez dodatka barvil
17.051	17.05 Sladkorji, sirupi in melase, z dodatki za aromatiziranje ali barvili, razen sadnih sokov, ki vsebujejo poljubno maso dodanega sladkorja
POGLAVJE 18	
18.0	Kakav v zrnu, cel ali zdrobljen, surov ali pražen
18.02	Lupine, skorje, opne in drugi odpadki kakava
POGLAVJE 20	Proizvodi iz vrtnin, sadja, lupinastega sadja ali drugih delov rastlin
POGLAVJE 22	
22.04	Grozni mošt, delno fermentiran, katerega fermentacija je ustavljena brez dodajanja alkohola

¹ Oznaka, dodana s členom 1 Uredbe Sveta Evropske gospodarske skupnosti št. 7a z dne 18. decembra 1959 (UL št. 7, 30. 1. 1961, str. 71 – Posebna izdaja (Angleška različica) 1959-1962, str. 68)

Številka Bruseljske
nomenklature

Poimenovanje

22.05	Vino iz svežega grozdja; grozdni mošt, katerega fermentacija je ustavljena z dodajanjem alkohola
22.07 ex 22.082 ex 22.09 ³	Druge fermentirane pijače (npr. jabolčnik, hruškovec in medica)
22.104	Etanol in destilirane pijače, denaturirane in nedenaturirane, s katero koli vsebnostjo etanola, pridelane iz kmetijskih proizvodov iz Priloge I k Pogodbi, razen likerjev in drugih alkoholnih pijač in mešanih alkoholnih pripravkov - esenc - za proizvodnjo pijač
22.104	Kis in nadomestki kisa
POGLAVJE 23	Ostanki in odpadki živilske industrije; pripravljena krma za živali
POGLAVJE 24	
24.01	Nepredelan tobak; tobačni odpadki
POGLAVJE 45	
45.01	Pluta, naravna, surova ali enostavno obdelana; zdrobljena, drobljena ali zmleta pluta; odpadki plute
POGLAVJE 54	
54.01	Lan, surov ali predelan, toda nepreden; laneno predivo in odpadki (vključno z odpadki preje in razvlaknjenimi tekstilnimi surovinami)
POGLAVJE 57	
57.01	Konoplja (<i>Cannabis sativa</i>), surova ali predelana, toda nepredena; konopljeno predivo in odpadki (vključno z odpadki preje in razvlaknjenimi tekstilnimi surovinami)

² Oznaka, dodana s členom 1 Uredbe Sveta Evropske gospodarske skupnosti št. 7a z dne 18. decembra 1959 (UL št. 7, 30. 1. 1961, str. 71 – Posebna izdaja (Angleška različica) 1959-1962, str.68).

³ Oznaka, dodana s členom 1 Uredbe Sveta Evropske gospodarske skupnosti št. 7a z dne 18. decembra 1959 (UL št. 7, 30. 1. 1961, str. 71 – Posebna izdaja (Angleška različica) 1959-1962, str. 68).

⁴ Oznaka, dodana s členom 1 Uredbe Sveta Evropske gospodarske skupnosti št. 7a z dne 18. decembra 1959 (UL št. 7, 30. 1. 1961, str. 71 – Posebna izdaja (Angleška različica) 1959-1962, str. 68).

PRILOGA II

ČEZMORSKE DRŽAVE IN OZEMLJA, za katere se uporabljajo določbe četrtega dela Pogodbe

- Grenlandija,
- Nova Kaledonija in pridružena območja,
- Francoska Polinezija,
- Francoska južna in antarktična ozemlja,
- Walliški in Futunski otoki,
- Mayotte,
- Saint Pierre in Miquelon,
- Aruba,
- Nizozemski Antili:
 - Bonaire,
 - Curaçao,
 - Saba,
 - Sint Eustatius,
 - Sint Maarten,
- Anguilla,
- Kajmanski otoki,
- Falklandski otoki,
- Južna Georgia in otoki Južni Sandwich,
- Montserrat,
- Pitcairn,
- Sveta Helena in pridružena območja,
- Britansko antarktično ozemlje,
- Britansko ozemlje Indijskega oceana,
- Otoki Turks in Caicos,
- Britanski Deviški otoki,
- Bermudi.

ZAPISNIK O PODPISU

Amsterdamske pogodbe, ki spreminja Pogodbo o Evropski uniji, pogodbe o ustanovitvi Evropskih skupnosti in nekatere z njimi povezane akte

(97/C 340/04)

Dne 2. oktobra leta 1997 so pooblaščenici Kraljevine Belgije, Kraljevine Danske, Zvezne republike Nemčije, Helenske republike, Kraljevine Španije, Francoske republike, Irske, Italijanske republike, Velikega vojvodstva Luksemburg, Kraljevine Nizozemske, Republike Avstrije, Portugalske republike, Republike Finske, Kraljevine Švedske ter Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska v Amsterdamu podpisali Amsterdamsko pogodbo, ki spreminja Pogodbo o Evropski uniji, pogodbe o ustanovitvi Evropskih skupnosti in nekatere z njimi povezane akte.

Ob tej priložnosti je pooblaščenec Kraljevine Belgije svojemu podpisu dodal naslednjo izjavo:

"Ta podpis zavezuje tudi francosko skupnost, flamsko skupnost in nemško govorečo skupnost, valonsko regijo, flamsko regijo in regijo glavnega mesta Bruselj."

Pooblaščenec Kraljevine Belgije je izjavil, da je Kraljevina Belgija kot taka z Amsterdamsko pogodbo v vseh primerih zavezana glede svojega celotnega ozemlja in da bo kraljevina sama kot taka v celoti odgovorna za ravnanje v skladu z obveznostmi, prevzetimi s to pogodbo.

Pooblaščenici drugih držav podpisnic so se s tem seznanili.

V Luxembourggu, 22. oktobra 1997

Predsednik medvladne konference

(podpisani) Jacques POOS

Generalni sekretar Sveta Evropske unije, sekretar medvladne konference

(podpisani) Jürgen TRUMPF

Izjave o členu K.7 Pogodbe o Evropski uniji, spremenjene z Amsterdamsko pogodbo

(97/C 340/05)

Ob podpisu Amsterdamske pogodbe z dne 2. oktobra 1997 je Italijanska republika, depozitar te pogodbe, prejela naslednje izjave v skladu s členom K.7 Pogodbe o Evropski uniji, spremenjene z Amsterdamsko pogodbo:

"Ob podpisu Amsterdamske pogodbe so naslednje države članice izjavile, da sprejemajo pristojnost Sodišča Evropskih skupnosti v skladu s postopkom iz člena K.7(2) in (3):

Kraljevina Belgija, Zvezna republika Nemčija, Helenska republika, Veliko vojvodstvo Luksemburg in Republika Avstrija v skladu s postopkom iz odstavka 3(b).

Ob zgornji izjavi si Kraljevina Belgija, Zvezna republika Nemčija, Veliko vojvodstvo Luksemburg in Republika Avstrija pridržijo pravico, da v nacionalnem pravu predvidijo določbe za primer, če se postavi vprašanje o veljavnosti ali razlagi akta iz člena K.7(1) v postopku, ki teče pred nacionalnim sodiščem, zoper odločitev katerega po nacionalnem pravu ni pravnega sredstva, zaradi česar je to nacionalno sodišče dolžno predložiti zadevo Sodišču."

Poleg tega je Kraljevina Nizozemska izjavila, da Nizozemska sprejema pristojnost Sodišča Evropskih skupnosti v smislu zgoraj omenjenega člena K.7; njena vlada še vedno preverja, ali lahko po členu K.7(3) Sodišču predložijo zadeve tudi druga sodišča in ne samo tista, zoper odločitev katerih ni nobenega pravnega sredstva.